

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda
PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁNAK

Jogszabályhoz igazítása és korrekciója

„Montessori pedagógiai módszer”

OM: 203191

Készítette: Óvodaigazgató P.H. <i>az Nkt. 26. § (1) bekezdése szerint a</i> nevelőtestület bevonásával	<i>Előző módosítás:</i> Budapest, 2020. szeptember 25. Ikt.sz. 2/T-01/2020. <i>utolsó módosítás:</i> Budapest, 2021. március 22. Ikt.sz. 3/T-01-2021. Módosításra került: Budapest, 2025. augusztus 12. Ikt.sz. 4/T-01-2025. Utolsó módosítás: 2025.08.12.
<i>A Pedagógiai Programot 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 118. § (3) a) bekezdése alapján</i> az óvoda szakmai munkaközössége a jogszabály által ráruházott hatáskörében véleményezte szakmai javaslatait megtette. A szakmai munkaközösség nevében	<i>Az Nkt. 72. § (5) a) bekezdése alapján a pedagógiai programot a Szülői Közösség képviselője megismerte és támogatja annak megvalósítását.</i> Szülői közösség nevében Továbbá A nevelőmunkát közvetlenül segítő alkalmazottak a pedagógiai program tartalmáról a tájékoztatást megkapták Nevelőmunkát közvetlenül segítő alkalmazottak nevében

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

Az Nkt. 26. § (1) bekezdése és 83. § 2) g) pontja által felhatalmazva, a(z) – Katica Kuckó Montessori Magánóvoda Pedagógiai Programját a fenntartó a 4./2025. számú határozatával jóváhagyta.

.....
A fenntartó képviselőjében
P.H.

A dokumentum jellege a Nkt. 26. § (1) bekezdése és a 20/2012. EMMI rendelet 82. § (1) és (3) bekezdése alapján: **Nyilvános**
Megtalálható: <https://katica-kucko.hu/>
és az igazgatói irodában

Érvényes és hatályos: A kihirdetés napjától 2025.09.01. visszavonásig

Verziószám: 3/2025.

Készült: 2 eredeti példányban

Iktatószám: 4/T-01-2025.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

„Minden gyermekben megvan a cselekvési vágy
és a világmindenség megismerésének igénye,
csak annak kibontakoztatását kell elősegíteni.”

Mária Montessori

BEVEZETŐ GONDOLATOK

Felgyorsult és változó világunkban a modern élet stresszhatásaival szemben különösen óvni és védeni kell gyermekeinket. Egyre nagyobb a szülők és az óvodapedagógusok felelőssége, hogy megőrizzük a gyermekkor nyugalmát, derűjét, ugyanakkor felvértezzük a gyermekeket mindazokkal a tapasztalattal, amelyekkel eligazodhatnak a világban. Pedagógia Programunk jelenlegi módosításának elsődleges oka az, hogy változott a 77/2025. (IV.15.) Korm. rendelet alapján a 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelet 2.sz. melléklete, az ÓNOP.

A mai gyermekek szükségletei, az egyén boldogulásához szükséges személyiségjegyek hangsúlyai a társadalmi folyamatok hatására változnak. A változásokhoz való ésszerű alkalmazkodás pedagógiai hangsúlyváltozásokat is eredményezett. Egyetlen óvoda sem hagyhatja figyelmen kívül az Óvodai nevelés országos alapprogramját (ONAP). Minden óvodában ehhez igazodva, azonos alapról indulva kell eleget tenni a világot ma jellemző sokszínűség elvárásainak. Programunk pedagógiai hangsúlyai: a gyermekek egyéni különbségei, a családi nevelést kiegészítő szocializáció egy sajátos természeti és társadalmi közegben, számítva a szülők együttműködésére.

Programunk a gyermekek egyéni szükségleteinek kielégítésére törekszik, épít tulajdonságaikra, viselkedésükre, érdeklődésükre, korábbi ismereteikre és tapasztalataikra.

Pedagógia koncepciónk kidolgozását messzemenően befolyásolta még, hogy gyermekeinket olyan kulturális örökség veszi körül, amely értékeinek átadását feltétlenül célul kell kitűznünk. „A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, melyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok, néphagyományok, szokások, a családi, a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét is.” (ONAP)

Bízunk abban, hogy a hozzánk járó gyermekeknek életre szóló élményeket és ismereteket nyújtunk, és megalapozzuk azokat a képességekkel, melyekre szükségük lesz az iskolába történő sikeres beilleszkedésük és a tanulás során, valamint a gyorsan változó világunkban.

Alaptörvény

- Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)

A Pedagógiai Program jogszabályi háttere

- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről (Nkt.)
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

- 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm.rendelete a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 2003. évi CXXV. Törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 1997. évi XXXI. tv. a Gyermekek védelemről és gyámügyi igazgatásáról
- 48/2012. (XII.12.) EMMI rendelet a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről
- 419/2024.(XII.23.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzés rendszeréről
- Az 1998. évi XXVI. Törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségének biztosításáról
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (Eütv.)
- Az Oktatási Hivatalról szóló 121/2013. (IV. 26.) Korm. rendelet
- A Katica Kuckó Montessori Magánóvoda hatályos Alapító Okirata
- Az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata

Az óvoda működési és szakmai tevékenységét meghatározó útmutatások (Oktatási Hivatal):

- A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésének irányelve
[https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/A_Sajatos_nevelési_ig_enyu_gyermekek_ovodai_nevelésének_irányelve.docx](https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/A_Sajatos_nevelesi_ig_enyu_gyermekek_ovodai_nevelésének_irányelve.docx)
- Szakmai ajánlás a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő gyermekeket, tanulókat az óvodai és iskolai nevelésük-oktatásuk során megillető különleges bánásmódhoz; a fejlesztő pedagógiai ellátás gyógypedagógiai tartalmaira; a pedagógiai segítség céljaira, feladataira és módszereire; valamint a BTMN tanulói jogokhoz kapcsolódó joghasználatra
https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/BTMN_szakmai_ajanlas.pdf
- A tartós gyógykezelés alatt álló gyermek köznevelési ellátásának irányelve
https://www.oktatas.hu/koznevelés/kerettantervek/2020_nat/irányelvek_alapprogramok/tartos_gyogykezeles_szakmai_iranyelv
- Összevont Önértékelési kézikönyv, Nyolcadik, javított kiadás
https://www.oktatas.hu/kiadvanyok/onertekelesi_kezikonyvek

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

- Útmutató a pedagógusok minősítési rendszerében a Pedagógus I. és Pedagógus II. fokozatba lépéshez Hetedik, módosított változat (2025. évi eljárás)
https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/pem/2025/utmutatok/altalanos_utmutato.pdf
- Útmutató a pedagógusok minősítési rendszerében a Pedagógus I. és Pedagógus II. fokozatba lépéshez Nyolcadik, módosított változat (2026. évi eljárás)
https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/pem/2026/altalanos_utmutato_2026.pdf
- Kiegészítő Útmutató az Oktatási Hivatal által kidolgozott, Útmutató a pedagógusok minősítési rendszerében a Pedagógus I. és Pedagógus II. fokozatba lépéshez c. dokumentumhoz (2025. évi eljárás)
https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/pem/2025/utmutatok/ovodai_neveles_kiegeszito_utmutato.pdf
- Kiegészítő Útmutató az Oktatási Hivatal által kidolgozott, Útmutató a pedagógusok minősítési rendszerében a Pedagógus I. és Pedagógus II. fokozatba lépéshez c. dokumentumhoz (2026. évi eljárás)
https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/pem/2026/ovodai_neveles_kiegeszito_utmutato_2026.pdf

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

Tartalomjegyzék

BEVEZETŐ GONDOLATOK	3
BEVEZETÉS	9
AZ ALAPÍTÓ OKIRATBAN FOGLALTAK RÉSZLETEZÉSE ÉS EGYÉB SZABÁLYOZÁSOK	9
AZ ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁNAK SAJÁTOSSÁGA	10
1. HELYZETELEMZÉS	11
1.1. ÓVODÁNK FÖLDRAJZI HELYZETE, TÖRTÉNETE, ÉRTÉKE	11
1.2. ÓVODÁNK BEMUTATÁSA:	11
1.3. ÓVODÁNK JELLEMZŐI	12
2. AZ ÓVODA JÖVŐKÉPE	18
2.1. ÓVODAKÉP	18
2.2. GYERMEKKÉP	19
3. A MONTESSORI PEDAGÓGIAI- AZ ÓVODA SPECIÁLIS MÓDSZERE	20
3.1. MONTESSORI ALAPELVEK	22
3.2.1. A MINDENNAPI ÉLET GYAKORLATAI	24
4. AZ ÓVODA NEVELÉSI ALAPELVEI	32
5.1. KÜLDETÉSNYILATKOZATUNK	33
5.2. A NEVELŐTESTÜLET PEDAGÓGUS MODELLE	34
5.3. NEVELÉSI ÉRTÉKEINK	35
5.5. MŰKÖDÉSI ÉRTÉKEINK	38
6. AZ ÓVODA NEVELÉSI CÉLKITŰZÉSEI	38
6.1. ÁLTALÁNOS CÉLKITŰZÉS	38
6.2. AZ ÓVODA NEVELÉSI FILOZÓFIÁJÁRA ÉPÜLŐ SAJÁTOS CÉLKITŰZÉS	41
6.3. A FENNTARTÓ ÁLTAL ENGEDÉLYEZETT TOVÁBBI FELADAT-ELLÁTÁSI KÖTELEZETTSÉGBŐL ADÓDÓ SPECIÁLIS CÉLKITŰZÉS	42
7. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI.....	44
7.1. AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA.....	45
7.1.1. Az egészséges életmód alakításának célja	46
7.1.2. Az óvodapedagógus feladatai	46
7.1.3. Az egészséges életmód alakításának tartalma.....	47
7.1.4. Esélyegyenlőség és egészséges életvitel	56
7.2. AZ ÉRZELMI, AZ ERKÖLCSI ÉS AZ ÉRTÉKORIENTÁLT KÖZÖSSÉGI NEVELÉS FEJLESZTÉSE.....	56
7.2.1. Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés célja	56
7.2.2. Az óvodapedagógus feladatai	57
7.2.3. Az érzelmi az erkölcsi és a közösségi nevelés tartalma	61
7.2.4. Szokás-normarendszer.....	62
7.2.5. Ismétlődő közös tevékenységek megszervezése	63
7.2.6. Intézmény és csoport szintű hagyományos ünnepeink.....	65
7.2.7. Községi és erkölcsi nevelés során a társas kapcsolatok alakulásának segítése a gyermek-gyermek, a felnőtt-gyermek viszonylatban	66
7.2.8. Konfliktuskezelés az óvodában	67
7.3. AZ ANYANYELVI, AZ ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA.....	71
7.3.1. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés célja	72
7.3.2. Az óvodapedagógus feladatai	73
7.3.3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés tartalma	74
7.3.4. Esélyegyenlőség az értelmi fejlesztés szolgálatában	75

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

8. A KIEMELTEN TEHETSÉGES GYERMEK	76
9. A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK.....	77
9.1. A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK CÉLJA	77
9.2. AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI	78
9.3. A HÁTRÁNYOS HELYZET OKAI	78
9.4. A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉRE TETT INTÉZKEDÉSEK	79
10. A GYERMEKVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG	79
10.1. A GYERMEKVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG CÉLJA	80
10.2. AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI	82
10.3. AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS KIALAKÍTÁSA AZ ÓVODÁN KÍVÜLI SZERVEKKEL	84
10.3.1. Együttműködés a Gyermekjóléti Családsegítő szolgálattal	84
11. A SZÜLŐ, A GYERMEK, A PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI	85
11.1. A SZÜLŐ, A GYERMEK A PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK CÉLJA.....	85
11.2. AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI	85
11.3. AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS TARTALMA	86
11.4. KAPCSOLATTARTÁS LEHETŐSÉGE	86
12. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI	88
12.1. JÁTÉK	88
12.1.1. A játék célja	89
12.1.2. Az óvodapedagógus feladatai	89
12.1.3. A játék tartalma.....	90
12.1.4. A játékhoz szükséges feltételek biztosítása	90
12.1.5. Korosztályonként előforduló játékfajták	93
12.2. VERSELÉS, MESÉLÉS.....	96
12.2.1. A verselés, mesélés célja.....	96
12.2.2. Az óvodapedagógus feladatai	96
12.2.3. A verselés, mesélés tartalma	97
12.3. ÉNEK, ZENE, NÉPI JÁTÉK, TÁNC – AZ ÉNEKLÉS, DALOS JÁTÉKOK ÉS A GYERMEKTÁNC.....	98
12.3.1. Ének, zene, népi játék, tánc célja	98
12.3.2. Az óvodapedagógus feladatai	98
12.3.3. Az ének, zene, népi játék, tánc tartalma.....	98
12.4. RAJZOLÁS, MINTÁZÁS, KÉZIMUNKA	101
12.4.1. Rajzolás, mintázás, kézimunka célja.....	102
12.4.2. Az óvodapedagógus feladatai	102
12.4.3. Az ábrázoló tevékenységek színterein a feltételek megteremtése	104
12.5. MINDENNAPOS MOZGÁS.....	106
12.5.1. Mozgás célja	106
12.5.2. Az óvodapedagógus feladatai	106
12.5.3. A mozgásfejlesztés tartalma.....	107
12.6. A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE.....	110
12.6.2. A külső világ tevékeny megismerése – mennyiségi és formai összefüggések	117
12.7. AZ ÓVODA MUNKA, MINT A SZERVEZETT TANULÁS ELŐFUTÁRA	120
12.7.1. A munka célja	120
12.7.2. Az óvodapedagógus feladatai	120
12.8. A TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS	123
12.8.1. A tevékenységekben megvalósuló tanulás célja.....	123
12.8.2. Az óvodapedagógus feladatai	125
12.8.3. A tanulás feltétele, formái, típusai, elvei és a tanulás feltétele:.....	126
12.8.4. Az óvodai tanulás során alkalmazott módszereink:	128
12.9. INFOKOMMUNIKÁCIÓS TECHNIKA ALKALMAZÁSA AZ ÓVODÁBAN.....	133

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

12.9.1. A pedagógus feladata.....	133
13. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ÉS TERVEZÉSÉNEK ELVEI	135
13.1. SZERVEZETI ÉS IDŐKERETEK	135
13.2. NAPIREND, HETI REND KIALAKÍTÁSA	137
13.3. AZ ÓVODAI NEVELÉS TERVEZÉSE	139
14. A PEDAGÓGIAI MUNKA DOKUMENTÁCIÓI – VALAMINT A GYERMEKEK MEGISMERÉSÉT ÉS FEJLESZTÉSÉT, A FEJLŐDÉS NYOMON KÖVETÉSÉT, TERVEZÉSÉT SZOLGÁLÓ DOKUMENTUMOK.....	143
14.1. A PEDAGÓGIAI MUNKA DOKUMENTÁCIÓI	143
14.2.1. Az óvodás gyermek személyiségének, megismerésének módszerei	146
14.2.2. A pedagógiai értékelés alkalmazása	147
14.2.3. Az eredmények alkalmazása az egyéni fejlesztés folyamatában	149
(PDCA működtetése /tervezés/cselekvés/ellenőrzés/javítás).....	149
14.3. KIEMELT JELENTŐSÉGŰ A GYERMEKEK MEGFIGYELÉSE, A SPONTÁN ÉS IRÁNYÍTOTT SZEMPONTOK ALAPJÁN SZERZETT INFORMÁCIÓK RÖGZÍTÉSE.....	150
15. ÉVENTE ÉRTÉKELENDŐ TERÜLETEK ELVÁRÁSOK.....	151
16. AZ ÓVODA SPECIÁLIS SZOLGÁLTATÁSAI	153
17. AZ ÓVODA KAPCSOLATRENDSZERE	154
— FŐVÁROSI PEDAGÓGIAI SZAKSZOLGÁLAT II. KERÜLETI TAGINTÉZMÉNYE.....	154
17.1. ÓVODA- CSALÁD.....	155
17.2. ÓVODA – ISKOLA.....	156
17.3. ÓVODA- KÖZMŰVELŐDÉSI INTÉZMÉNYEK.....	157
18. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE	157
19. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRTÉKELESE	159
20. IRODALOMJEGYZÉK.....	160
21. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	161
22. ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉS.....	162
23. MELLÉKLETEK	164

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

BEVEZETÉS

A Katica Kuckó Montessori Magánóvoda Pedagógiai Programjának alkotója az intézmény igazgatója. A nevelőtestület bevonásával a rendelkezésre álló dokumentumok alapján, 08/2025. -ös számú határozatával módosította a Pedagógiai Programot. Jóváhagyta az intézmény fenntartója.

A törvényi megfelelést szolgáló egyéb információk

- A nevelés és fejlesztés magyar nyelven folyik

Az alapító okiratban foglaltak részletezése és egyéb szabályozások

Intézmény: Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

OM azonosító: 203191

Az intézmény székhelye: 1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Az intézmény típusa: közoktatási intézmény (óvoda)

Az intézmény Alapító Okiratának kelte: 2016.06.17.

Az intézmény ügyiratszám száma: BP/1009/03223-6/2021. (Működési eng. száma)

Az intézmény bankszámlaszám: 11702074-21321713 OTP

Az intézmény adószáma: 18757831-1-41

Budapest Főváros Kormányhivatal által jóváhagyva: 2021.05.06.

Az intézmény fenntartója és működtetője: Kids World Nonprofit Kft.

Az alapítás időpontja: 2014.

A költségvetés végrehajtására szolgáló bankszámlaszám:

OTP Bank: 11702074-20001917

Telefonszáma: 06/30-7602771

Honlap: www.katica-kucko.hu

E-mail: katicakuckoinfo@gmail.com

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

Alaptevékenységünket, szakágazatot és a szakfeladatokat az Alapító Okirat tartalmazza

Pedagógiai Programunk címe:

Pedagógiai Program, „*Montessori pedagógia módszer*”

Óvodai pecséték:

AZ ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁNAK SAJÁTOSSÁGA

Óvodánkban a Montessori pedagógiai módszer alkalmazásával neveljük a gyermekeket.

Nevelési elveinkben kiemelt szerepet kap a személyiségfejlődés kialakításánál, a készségek és képességek kibontakoztatásánál, az elfogadás, a bizalom, tisztelet, és a megbecsülés. Pedagógiai eljárásainkat, módszereinket a gyermekek személyiségéhez, és egyéni fejlődési üteméhez igazítjuk, melyben kiemelt szerepet tulajdonítunk, a szabad játéktevékenységnek.

Pedagógia koncepciónk kidolgozásánál fontos figyelembe venni, hogy gyermekeinket olyan kulturális örökség veszi körül, amely értékeinek átadását feltétlenül célul kell kitűznünk. Ebben erősítettek meg bennünket az Óvodai nevelés országos alapprogramjában leírtak is, miszerint: „A gyermek miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, melyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok, néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, az összefogás, a nemzeti, a családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét is.”

Nevelőmunkánkban fontos annak a tevékenységekkel összekapcsolt szemléletnek a megerősítése, amely támogatja a gyermekek egészséges fejlődését, hátrányainak csökkentését, a tehetség kibontakoztatását, és – egyéni adottságaikra is figyelemmel – azoknak a képességeknek a folyamatos kialakulását, amelyek segítik a hozzájuk járó gyermekek iskolai életre való alkalmasságát.

A hozzájuk járó gyermekek nevelését és fejlesztését szakképzett óvodapedagógusok és a munkájukat segítő pedagógiai asszisztensek és szakképzett dajkák végzik.

Nemzeti ünnepeink közül elsősorban a márciusi ifjacról emlékezünk meg. Hagyományos ünnepeink sorába tartozik a Mikulás, karácsony, húsvét, az Anyák és apák napja és az Évzáró. A családi ünnepek közül a születésnapról emlékezünk meg, a Montessori születésnap kör keretében.

A jogszabály adta lehetőséggel élve más kerületekből, településről érkező gyermekek felvételét

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

is ellátjuk, amit elsősorban a szülők munkahely választása indokol.

Bízunk abban, hogy gyermekeink számára az óvodai életük teljes egészét átható tevékenységeken keresztül szép emlékeket, az iskolakezdéshez elengedhetetlenül szükséges készség és képességeket, további életükhöz pedig használható útravalókat tudunk adni.

Az angol nyelvet a játékos-kommunikáció szintjén a gyermekek délutáni tevékenységébe fakultatív formában beépítve alkalmazzuk.

1. Helyzetelemzés

1.1. Óvodánk földrajzi helyzete, története, értéke

A Katica Kuckó Montessori Magánóvoda 2016-óta működik a Kids World Nonprofit Kft. fenntartásában.

Mária Montessori a Gyermekek Háza néven alapított óvodát 1909-ben Olaszországban. Pedagógiája világszerte ismertté és közkedvelté vált. Alapja a gyermekbe vetett bizalom.

Legismertebb gondolata: „*Segíts nekem, hogy magam csinálhassam!*”

Itthon a Magyarországi Montessori Egyesület viszi tovább ezt a pedagógiai ágazatot.

A Montessori pedagógiai módszer elsősorban a külföldi országokban aratott igen nagy sikert, a világ számos országában, ahol jól ismerik ezt a módszert már évtizedek óta működnek Montessori óvodák.

Mára Magyarországon is igen elterjedt ez a módszer olyan családok körében, akik elsősorban olyan óvodát keresnek gyermekeik számára, ahol a megtanított szokás-szabályok egy egész életre kihatnak az ember fejlődésében.

Az óvodánkba érkező szülők fontosnak tartják, hogy gyermekeik stresszmentes, derűs környezetben fejlődhessenek. A gyermekek megismételhetetlen csodák, mindegyik egy külön kis világ, mindegyiknek más az igénye, az útja a tudás megszerzésében.

A szülők fontosnak tartják és felismerték a korai fejlesztés lehetőségét is, amit a Montessori módszer lehetővé tesz.

Kiemelt szempont az óvodaválasztásukban a természet szeretetére, megóvására nevelés, a körülöttük levő természet megismertetése, megszerettetése és a környezet megóvása.

1.2. Óvodánk bemutatása:

Az óvoda a II. kerület kertvárosi részében egy 4 szintes villaházban található. A ház gyönyörű ősfákkal és a budakeszi erdő egy részével van körülvéve.

Az épületben 2 csoportszoba található egy 54 m² és egy 44 m² az öltözők, és egyéb helyiségek tágasak, a berendezésük modern. Minden teremhez tartozik külön fürdőszoba, ahol biztosítani tudjuk a személyi higiénia nevelés tárgyi feltételeit. Az óvoda gyönyörű négy szintes udvarán, a szabad mozgásra csábító játszóeszközök, szolgálják a gyerekek szabad mozgási igényét. Az udvar felszerelését, a padokat, a várat, fajtákokat a játékidőn kívül a szervezett testnevelés foglalkozásokon is felhasználjuk. Itt is biztosítjuk az egészséges életmód szokásainak kialakítását, az alapvető tevékenységek gyakorlását. Rossz idő esetén a tornateremben, a csoportsobákban mozoghatnak, tornázhatnak, labdázhatnak, játszhatnak a gyerekek. Fontos számunkra, hogy minél több mozgási lehetőséget nyújtsunk az

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

óvodásainknak, mert a mai felgyorsult világban a gyerekek többnyire a lakáson belül töltik idejük nagy részét.

Törekvésünk az egészséges és biztonságos környezet biztosítása. A gyermekeket körülvevő külső és belső környezet sajátosan igazodik az óvoda épületében folyó nevelési gyakorlathoz. Pedagógiai tevékenységrendszerünkben, és az óvodai környezetben segítenek az óvodapedagógusok és a munkájukat közvetlenül támogató dolgozók a gyermekeknek megérteni és feldolgozni a tárgyi - emberi világot, az abból származó információkat, a logika és a matematika világát, valamint a kimondott szavakat. A gyermekek óvodai életének szinterei otthonosak, barátságosak, játékra motiválóak, amelyek alakításában a gyermekek adott szükségletük, tevékenységük szerint részt vehetnek.

Folyamatos elvárás a pedagógusok és a pedagógiai munkát segítő pedagógiai asszisztens és dajkák irányába, hogy tegyék lehetővé a mozgás- és játékigények kielégítését, és a gyermekeket harmóniát árasztó színekkel, formákkal, természetes anyagokkal vegyék körül. A gyermekek által használt játékokat, eszközöket számukra hozzáférhető módon és a biztonságukra figyelemmel szükséges elhelyezni.

A csoportszobák berendezését nevelési programunk határozza meg Maria Montessori pedagógiájából eredően: az öt nevelési területnek megfelelően elhelyezett Montessori eszközök, gyermekméretű bútorok, nyitott polcok, természetsarok, mesesarok, gyermekméretű eszközök az önkiszolgáláshoz, takarításhoz. Óvodánkban fontosnak tartjuk a Montessori módszer használata mellett, a hagyományos óvodai nevelésben alkalmazott játékszerek használatát is úgy, mint babakonyha, építő-és barkácsoló eszközök.

1.3. Óvodánk jellemzői

Személyi feltételek

Óvodánk pedagógiai tevékenységrendszere, személyi és tárgyi, valamint pedagógiai környezete biztosítja a hozzánk járó gyermekek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit.

Az óvodai nevelés az ONOAP, a jóváhagyott Pedagógiai Program alapján valósulhat meg, és a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével.

Az óvoda teljes nyitvatartási idejében a gyermekekkel történő foglalkozásokat óvodapedagógus irányítja; ugyanakkor, ha reggel 8.00 óra előtt vagy a délutáni időszakban nem fejlesztő, iskola-előkészítő vagy más, kifejezetten nevelési jellegű foglalkozást szervez, ezen időszakokban a gyermekek felügyeletét a nevelő oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott pedagógiai asszisztens, vagy dajka munkatársak is elláthatják.

Gyermek felügyelete: a gyermek testi épségének megóvásáról és erkölcsi védelméről való gondoskodás, az óvodába történő belépéstől az óvoda jogszerű elhagyásáig terjedő időben, továbbá a pedagógiai program részeként kötelező, az intézményen kívül tartott foglalkozások, programok ideje alatt.

A nevelőtestület és a pedagógiai munkát segítőképzetségi mutatói és kompetenciáik megfelelően szolgálják a Pedagógiai Program cél-, és feladatrendszerének eredményes megvalósítását. Az óvodapedagógusi alapvégzettségen túl pedagógusaink közül többen

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

rendelkeznek egyéb egyetemi vagy főiskolai végzettséggel, szakvizsgával vagy azzal egyenértékű képzettséggel.

A pedagógiai munkát segítő pedagógiai asszisztensek és dajkák többsége szakképzett.

Az alkalmazotti kör egyéb kompetenciái meglehetősen színes képet mutatnak.

Pedagógiai asszisztensek - A gyermekek és a pedagógusok segítői

Intézményünkben az óvodapedagógusok mellett szinte nélkülözhetetlen segítséget nyújt a pedagógiai asszisztens. A gyermekek szeretete mellett nagyfokú türelemmel és empátiával, valamint határozottsággal is kell rendelkezniük. Feladatkörük sokrétű, melyeket az óvodapedagógusok irányításával végeznek.

A pedagógiai asszisztensek általános feladatai:

- Felügyeli a gyerekek reggeli érkezését és hazabocsájtását, segít az öltözködésben és az érkezést/távozást megelőző és követő tisztálkodási teendők ellátásában.
- Figyelemmel kíséri a gyermekcsoportra, gyerekekre vonatkozó terveket, azok megvalósítását felelősségteljesen segíti.
- Az óvodapedagógus által vezetett tevékenység/foglalkozás során bekapcsolódik a párhuzamosan végezhető tevékenységek megszervezésébe és azok lebonyolításába.
- Segíti, bátorítja a gyermekeket az egyéni és csoportos feladataik megoldásában, szükség szerint egyes gyermekeknek egyéni segítséget nyújt, részt vesz a lassabban haladó, egyéni segítséget igénylő gyermekek támogatásában.
- Az óvodapedagógus más irányú elfoglaltsága idején felügyel a gyermekcsoportra. Tanulási tervhez kapcsolódó foglalkozásokat nem tarthat (ez nem tartozik a feladatai közé), de hasznos időtöltésre kell ösztönöznie a gyermekeket.
- Aktívan közreműködik a szülői értekezletek, a séták és kirándulások, valamint az óvodán belüli és kívüli programok szervezésében és lebonyolításában.
- Aktívan részt vesz a gyermekek környezeti, személyi higiénés szokásainak gondozási teendőinek ellátásában: étkezésnél, öltözködésnél, tisztálkodásban, levegőztetés előkészítésénél és a lebonyolításában.
- Ellátja az óvodai tevékenységekhez szükséges szervezési feladatokat: előkészíti a tevékenységekhez/foglalkozásokhoz szükséges tanulási környezetet, eszközöket és felszereléseket.
- Kisebbségi baleset esetén elsősegélyt nyújt, azonban erről mindenképpen értesíti a beosztott pedagógust vagy óvodaigazgatót.
- Kihatalmazza és használja a kezűgyességét, kreativitását; dekorál, szemléltető eszközöket készít.
- Tevékenysége során alkalmazza a bátorítás, a példamutatás, a fokozatosság, a differenciálás, a meggyőzés, az ellenőrzés és értékelés módszereit.
- A szociális problémákat igyekszik felismerni, ezek eredményeiről az óvodapedagógust folyamatosan tájékoztatja.

A gyermekek óvodai munkájáról a szülőknek tájékoztatást nem ad, hanem a megfelelő pedagógushoz irányítja őket.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

A pedagógusok továbbképzési irányultsága – Részvétel továbbképzéseken

Óvodapedagógusaink a lehetőségek függvényében teljesítik továbbképzési kötelezettségeiket. A továbbképzések területei elsősorban a közös értékrendünkhöz kapcsolódó szakmai többletek megszerzésére irányulnak, így feltételezik a pedagógiai programunk gyakorlati megvalósítását, képviselését.

Az elkövetkezendő években pedagógusaink tervezett akkreditált továbbképzéseinek irányultságát – az érintettek igényeire is alapozottan – Pedagógiai Programunk cél-, és feladatrendszere határozza meg.

Új és kiemelt irányultságok – Tartalmi megújító és szabadon választható képzési tartalmak

- az óvodapedagógusi munkát meghatározó központi szabályozó: az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja;
- iskolára készítő – a sikeres óvoda-iskola átmenet, az iskolaérettségi kritériumainak tartalma;
- élményorientált mozgásfejlesztés;
- fenntarthatóságra nevelés;
- ének, zene, rajzolás, festés, mintázás, kézimunka;
- szemléletváltás a család-óvoda kapcsolatában;
- a fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermekek egészségének megőrzése, ellátása;
- a gyermekek önértékelési és önérvényesítési képességeinek fejlesztése;
- a pedagógusok – különös hangsúlyt helyezve a kompetencia és teljesítmény alapú teljesítményértékelés szereplőire (igazgató) értékelési/önértékelési kompetenciáinak fejlesztése;
- az oviKRÉTA tanulmányi rendszer alkalmazásához elengedhetetlenül szükséges informatikai kompetencia birtoklása;
- a nevelő-fejlesztő munkát közvetlenül segítő pedagógiai asszisztensek és dajkák pedagógiai kompetenciáinak megerősítése, bővítése – különös hangsúlyt helyezve az általuk biztosított felügyelet eredményes és hatékony ellátására – szervezett belső, valamint külső továbbképzések által;
- a mentori/segítői intézményi erőforrások folyamatos fejlesztése: a gyakornok és az újonnan belépő kollégák mentorálása és szükség szerinti megsegítése.

Alapvető céljaink

- **Figyelmet kell fordítani többek között a tanulás szűkebb és tágabb környezetére, az infrastruktúrára, a személyzeti ellátottságra, az irányításra és a minőségbiztosításra.**
- **Kiemelt figyelem kell, hogy irányuljon a gyermekvédelemre, az iskolai életmódra történő felkészítésre, a diabétesszel élő, valamint a fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermekek egészségének megőrzésére.**
- Az óvodai nevelésünk tekintetében **integrált megközelítést kell alkalmazni, bevonva valamennyi érintett felet** – így a családokat is –, és szoros együttműködést kell

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

kialakítani a nevelőmunkát segítő közvetlen munkatársakkal, valamint a Szakszolgálatokkal.

- Célunk, hogy az óvoda **optimális személyi és tárgyi feltételeket tudjon biztosítani a kisgyermekek számára** személyiségük kibontakoztatásához.
- **Tudatos törekvés kell legyen a digitális technika lehetőségeinek beépítése** a nevelési folyamatba, illetve szükség szerint az óvodán kívüli óvodai nevelés eredményes megvalósítása.

Részcélok

- Olyan, **fejlődési szempontból megfelelő tevékenységrendszer előtérbe helyezése**, amelyek mind a kognitív, mind a nem kognitív készségek elsajátítását elősegítik, ugyanakkor elismerik a játék fontosságát, amely a kudarcmentes iskolakezdés, eredményes tanulás szempontjából kulcsfontosságú,
- **A színvonalas kisgyermekkorai nevelés biztosítása minden gyermek számára**, különösen, a hazáját elhagyni kényszerült, vagy roma háttérrel rendelkező, illetve a sajátos nevelési igénnyel rendelkező, ezen belül az esetleges fogyatékkal élő gyermekek részére,
- **Az óvodai nevelés minőségbiztosításának előmozdítása** valamennyi kulcsszereplő, köztük a családok, a szakszolgálati, a szociális és az egészségügyi hálózatok bevonásával,
- Az óvodapedagógus, az óvodaigazgató, és a pedagógiai munkát segítő (pedagógiai asszisztens, dajka) **személyzeti ellátottság javítása, a foglalkoztatottak szakmai felkészültségének fejlesztése.**
- **A pályakezdő, valamint a jól képzett szakembereknek intézményünkbe történő vonzása**, képzése és megtartása,
- **A szülők támogatása** azon szerepükben, hogy az első életévekben ők gyermekeik első számú nevelői, valamint az óvodapedagógusok arra való ösztönzése, hogy alakítsanak ki szoros együttműködést a szülőkkel, a családokkal és a különböző helyi közösségekkel annak érdekében, hogy megismertessék velük a kisgyermekkorai nevelés és gondozás kínálta lehetőségeket és a kisgyermekkorai tanulás fontosságát.

A különböző továbbképzéseken szerzett ismeretek és kompetenciák szervezeti egységeken belül történő átadásának módszertana, eljárása

Fontosnak tartjuk a Pedagógiai Program célkitűzéseit támogató továbbképzéseken való részvételt, valamint, hogy a különböző továbbképzéseken szerzett ismereteket és kompetenciákat a kollégák a gyakorlatban is alkalmazzák, hasznosítsák, és egymásnak is átadják.

A továbbképzéseken szerzett ismeretek és kompetenciák átadásának színterei:

- az óvodaigazgató, a közvetlen pedagógus kolléga tájékoztatása (szóban);
- a kollégák - különös tekintettel az esetleges gyakornok kollégákra – tájékoztatása a soron következő óvodapedagógusi fórumon (szóban);
- önként vállalt, és Munkaterv tartalmának megfelelő gyakorlati bemutatás;
- az érintett hozzájárulásával a kompetencia és teljesítmény alapú teljesítményértékeléshez kapcsolódó tevékenység/foglalkozásokon történő részvétel, valamint bepillantás tervezési és értékelési dokumentumokba;

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

Az intézmény belső továbbképzési rendszere

Minden program működésének alapja a művelt óvodapedagógus személye, ezért tartjuk fontosnak az önképzést és a továbbképzést.

Óvodánk pedagógusai az elmúlt években kiemelten foglalkoztak a **környezeti nevelés és a néphagyományok ápolásának** lehetőségeivel az óvodás korban. A választás azért esett e területekre, mert e két terület rendkívül szorosan kapcsolódik egymáshoz. Napjaink társadalmának egyik legfontosabb problémája, mit teszünk, tehetünk földünk megóvása érdekében; e mellett továbbra is törekednünk kell arra, hogy gyermekeink helyes nemzettudattal bíró felnőttekké váljanak és megismerjék a magyar népi kultúra sokszínű, gazdag tárházát. Kodály Zoltán szavaival élve hisszük, hogy *„A kultúrát nem lehet örökölni. Az elődök kultúrája egykettőre elpárolog, ha minden nemzedék újra meg újra meg nem szerzi magának.”*

Az elmúlt évek tapasztalatai szerint feladat a nevelőtestület bővíti ismereteit. Óvodapedagógusaink, feldolgozva a legkorszerűbb háttér ismereteket, a programspecifikus tartalmakat, valamint megvitatják a gyakorlat nyújtotta problémákat és feladatokat.

Reflektív pedagógiai szemlélet és gyakorlat

Az igényes óvodapedagógus képes elemezni munkáját, tudja, hogy mit, miért és hogyan csinál. Nem elégszik meg a puszta rutinnal, azzal, hogy „így szoktam, szoktuk, ez korábban már bevált”. „A reflexióra, azaz megfigyelésre, elemzésre és értékelésre való képesség a pedagógiai professzió alapköve.” (Hunya Márta)

Az óvodapedagógusok feladatai:

- az alkalmazott módszerek folyamatos figyelése, értékelése, és szükség szerinti módosítása;
- szükség és lehetőség szerint a folyamatos, értékelő magatartás és figyelem adatokra, a gyermekek folyamatos megfigyelésére épül;
- hospitálást követő egy héten belül reflexió eljuttatása az érintett kolléga számára;
- a szakmai fejlődés tudatos irányítása.

Az elkövetkezendő évek belső továbbképzéseit az alábbi szempontokat határozzák meg:

- Működési folyamataink törvényhez igazítása → szabályozó dokumentumaink naprakészségének biztosítása.
- A Pedagógiai Programunkban kitűzött célok, a szerzett kompetenciák alkalmazhatósága, a tanult ismeretek és kompetenciák beépítése a mindennapok nevelési gyakorlatába.
- Telephelyek speciális műveltségtartalmai.
- A kompetencia és teljesítmény alapú belső értékelési rendszer szempontjainak/kritériumainak való magas színvonalon történő megfelelés

A pedagógiai asszisztens, dajkák szakmai fejlesztésének, folyamatos továbbképzésének célja munkaköri feladataik minőségi szinten való ellátásának segítő támogatása: a

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

gyermekkel, óvodapedagógusokkal, a közvetlen munkatársakkal, és a szülőkkel való kapcsolat eredményességének területein.

Kiemelt cél a gyermekek felügyeletének eredményes és hatékony ellátására – szervezett belső, valamint külső továbbképzések biztosítása.

Az óvodapedagógusok továbbképzéseinek egyéb szinterei:

- humánszolgáltató szervek rendezvényei, tanfolyamai
- főiskolai, egyetemi, posztgraduális képzés

Óvodánk dolgozóinak létszáma: 5 fő

Igazgató: S. M.

Óvodapedagógus: 2 fő

Pedagógiai asszisztens: 1 fő

Dajka 2 fő

Munkánkat segítők: felkérésre: **logopédus:** 1 fő

Az óvodapedagógusok szakirányú végzettsége:

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda személyi feltételei (a törvényi előírások alapján, valamint a fenntartói jóváhagyás figyelembevételével)						
		Óvodapedagógus Felsőfokú végzettség	Dajka	Szakirányultság Montessori	Szakvizsgázott:	Ped. asszisztens
Székhely:	Budakeszi út 73/B.	2 fő	2 fő	2 fő	1 fő	1 fő

Továbbképzés területén a prioritás:

A differenciálás és esélyteremtés, tehetséggondozás, egészségfejlesztés területén szerveződő továbbképzéseken való részvétel támogatása.

Célunk: a hospitálásra épülő együttműködés gyakorlatának kialakítása

Feladatunk

- Egymás munkájának minél teljesebb megismerése
- Egymástól való tanulás megvalósítása
- Együttműködés fejlesztése

Tartalma:

- Képzéseken való részvétel, új módszerek elsajátítása (egyéni, mikro csoportos, differenciál fejlesztés, kooperatív technikák alkalmazása,)
- Új dolgozó beilleszkedését segítő gyakornoki rendszer működtetése
- Nevelési értekezlet
- Rendszeres bemutató foglalkozások szervezése, a nevelőmunka kiemelt területeinek és gyengeségeinek megoldására, „Jó gyakorlatok bemutatására, majd azok közös értékelése
- Esetmegbeszéléseken való részvétel
- A nevelési tervek egyeztetése, ismertetése a dajkával

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

- A fejlesztőpedagógussal való konzultáció
- Nevelési időn kívüli szabadidős tevékenységekben való részvétel

Tárgyi feltételek

Tartós, esztétikus, jó minőségű eszközökkel rendelkezünk a játékos tanulás és szabadidős tevékenységek területén egyaránt. A szakmai tudásunk fejlesztéséhez is folyamatosan bővülő eszköztárat biztosítunk. Pedagógusaink rendszeresen készítenek saját ötlet alapján Montessori eszközöket.

2. Az Óvoda jövőképe

2.1. Óvodakép

Programunkat a gyermekek fejlődési igényeihez és egyéni fejlődési üteméhez igazítjuk. Az óvodánk a közoktatási rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig.

Alapelvünk: hogy a gyermeki személyiséget az elfogadás, a tisztelet, a szeretet a megbecsülés és a bizalom övezze. Biztosítani kívánjuk az óvodáskorú gyermek fejlődésének optimális feltételeit.

Az óvoda funkciói: óvó-védő, szociális, nevelő- személyiségfejlesztő. Közvetlenül segítjük az iskolai közösségben történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlesztését. Az intézmény tevékenységrendszere és tárgyi környezete segíti a gyermek környezettudatos magatartásának kialakulását és az emberi értékek közvetítését. Az itt dolgozó pedagógusok szemléletükkel, személyes példájukkal segítik a gyermekek környezettudatos magatartásának kialakulását.

A gyermekek óvodai nevelésében biztosítjuk a nemzeti kisebbséghez tartozó és migráns gyermekek integrációs nevelésének lehetőségét is, emellett segítjük önazonosságuk megőrzését, ápolását, nyelvi nevelését, multikulturális nevelésen alapuló integrációját. Óvodai életünket áthatja a szeretet, mely a Montessori pedagógia megfogalmazásában a kreativitás, az elmélyült tevékenység forrása, valamint a szépség, amely fejleszti a személyiséget és motiválja a cselekedeteiket.

Nevelési programunk magában foglalja a hazai óvodai gyakorlat értékeit, legjobb tapasztalatait. Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjának figyelembevételével ötvözi a Montessori pedagógiát és az egészséges életmód és életvitel kialakítását. Alapfeladatunk – az óvodai nevelés kulcsszereplőiként – mintát adni gyermekeink számára az értékes élethez!

Programunkban az alábbi kompetenciafejlesztés jelenik meg: az óvoda-iskola átmenet, az érzelmi-erkölcsi nevelés és a játék, az óvoda-család együttműködése.

A Montessori eszközök az élet minden területén felkészítik a hozzánk járó gyermekeket a mindennapi életre éppúgy, mint a tudományok felfedezésére, a kulturális érték megőrzését szolgáló anyanyelvi nevelés hozzárendelésével és a szabad játék lehetőségének megteremtésével.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

Fejlesztő munkánk irányai

Nevelő és fejlesztő munkánk során segítünk a gyermekeknek feldolgozni és megérteni:

- **a tárgyi világot** a gyermekekhez közel álló tevékenységeken keresztül;
- **az emberi környezet nyújtotta információt** a játékokban, mesékben, szerepekben és közösségi eseményekben való részvételen keresztül;
- **a logika és matematika világát** játékos szituációkban mérésen, összehasonlításon, számoláson, sorba rendezésen, válogatáson és csoportosításon keresztül;
- **a kimondott szót** rajzoláson, dramatizáláson, szöveghallgatáson és a kifejező készség gyakoroltatásán keresztül;
- **az életvitel alapszabályait;**
- **a napirend fontosságát.**

Programunk a személyiségfejlődés valamennyi területét – testi – társas – érzelmi és kognitív – megcélozva elősegítve:

- **a testi fejlődést** nagy és kismozgásokon keresztül;
- **a társas, erkölcsi és érzelmi fejlődést** viták és ellentétek elsimításán, az impulzusok ellenőrzésén, egymás támogatásán és tiszteletén, kezdeményezésen és elfogadáson, megegyezésen, a környezet megbecsülésén és a közös munkán keresztül;
- **a kognitív fejlődést** problémamegoldó helyzeteken, logikai feladatokon, a gondolkodás megszervezésén és a véleménymondás bátorításán keresztül;
- **az életmódi szabályok tudatos kialakítását.**

Óvodásaink pszichikai fejlesztését a gyermekek érési folyamatához igazítjuk. Életkori sajátosságaiknak megfelelő módszerekkel és eszközökkel kívánunk támaszt nyújtani az épp fejlődő pszichikus funkciók kibontakoztatásához és begyakoroltatásához.

Pedagógiai megközelítésünk és törekvésünk biztosítja, hogy óvodánk pedagógusai:

- átlátják a gyermekek fejlődését;
- gondosan megfigyelik a gyermekeket játékaikban és egyéb tevékenységeikben;
- arra bátorítják a gyermekeket, hogy maguk oldják meg a problémáikat és tiszteljék társaikat;
- gondolkodást stimuláló és próbára tevő kérdéseket tesznek fel;
- olyan egyéni és csoportos célokat tűznek ki, amelyek a gyermekek érdeklődésén és igényein alapulnak;
- változatos, mobilizálható környezetet alakítanak ki;
- tiszteletet tanúsítanak a gyermekek iránt és értékelik ötleteiket: támogatják és fejlesztik a gyermekek önállóságát.

2.2. Gyermekekép

Minden gyermek egyedi és megismételhetetlen személyiség, egyéni fejlődési úttal és ütemmel, tanulási stílussal és sajátos szociokulturális családi háttérrel, amelynek ismeretében alakítjuk ki az óvodában, gyermekcsoportban az egyéni fejlesztés lehetőségeit.

A nevelésünk középpontjában a gyermek áll, aki autonóm személyiség. Legjellemzőbb

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

tulajdonsága a nyitottság, az érdeklődés, a befogadás, a tudni akarás és az önmegvalósítás. A mindig fürkésző, mozgó, utánzó gyermek számára olyan hely az óvodánk, ahol a Montessori eszközök segítségével az aktuális fejlettségi szintjének megfelelően fejlődhet.

A nevelés folyamatában a gyermeki személyiség kibontakoztatása az elsődleges feladatunk, amelyet tudatos nevelési helyzetek, tevékenységrendszerek megteremtésével segítünk.

Óvodánk gyermekei jó mozgáskészséggel, egészséges testi fejlettséggel, jó beszéd-készséggel és koruknak megfelelő ismeretekkel rendelkeznek. Érzékenyen fordulnak egymás felé, elfogadják a másságot. A gyermek fejlődésének általános tendenciáin túl érték-ként fogadjuk el az egyéni különbségeket (az egyedit és a másságot, az eltérőt) amelyek összeegyeztethetők mások érdekeivel és méltóságával. Biztosítjuk az interkulturális nevelést támogató szemléletet. A gyermekek az őket körülvevő környezet iránt fogékonyak, a természet szeretetére, védelmére érzékenyek.

Óvodánkban a nevelés gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszünk, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, önmagához képest fejlődjön, s meglévő hátrányai csökkenjenek, előnyei kiteljesedjenek. Nevelőmunkánk során nem adunk helyt semmiféle előítélet kibontakozásának.

A gyermekek életkori és egyéni sajátosságainak figyelembevétele mellett, a gyermeki személyiség kibontakoztatásán keresztül, a befogadás az esélyteremtés az esélyegyenlőségek megteremtése érdekében törekszünk az iskola-óvoda átmenet megkönnyítésére. Munkánk során érzelmileg gazdag, nyitott, érdeklődő, hagyományokat tisztelő, környezettudatosan gondolkodó gyermekek nevelésére törekszünk.

3. A Montessori Pedagógiai- az óvoda speciális módszere

A Montessori módszer Maria Montessori nevéhez fűződik, aki olasz orvos és pedagógus volt és a múlt század végén fejlesztette ki a gyermekek fejlődésével és nevelésével kapcsolatos koncepcióját, melynek alapja az autonómia. Maria Montessori egy olyan nevelési rendszert dolgozott ki, mely figyelembe veszi a gyermekek életkori sajátosságait, fejlődését és érdeklődését. A Montessori módszer egyik és talán legfontosabb alapköve az önállóságra törekvés. Maria Montessori azt mondja, hogy a gyermek nevelése a születéssel kezdődik, s a szülő feladata az, hogy mindig csak annyit segítsen gyermekének, amennyit az magától nem képes elvégezni. Tovább tart ugyan és felnőtt türelemre van szükség ehhez, de a gyermeknek minden önmagától végzett mozdulata fejlődését segíti elő. Azonban nem elegendő a gyermek testi fejlődésére odafigyelnünk, egyben a lelkét is ápolnunk, fejlesztenünk kell. A gyermekeket örömmel tölti el a hasznos tevékenység.

A Montessori módszer másik fontos alapköve az aktivitás, azaz a gyermek maga gyarapítsa tudását érzékszervein keresztül. Az aktivitás szellemi és testi aktivitást is jelent egyben. Montessori értelmezése szerint az aktivitás, azt jelenti, hogy a gyermek maga alkotja meg képzetét és fejleszti érzékszerveit, tudását. Ez a fejlődés, lelki és testi gazdagodás csak olyan környezetben lehetséges, ahol a gyermeki szabadság megvalósítható. A szabadságnak kettős értelme van, az egyik, hogy a gyermek szabadon mozoghasson, ez egyben élettani követelmény is a gyermek testi fejlődését segíti elő. A másik a gyermek foglalkozásának szabadsága, ami azt jelenti, hogy a Montessori csoportszobában fellelhető fejlesztő játékok közül, a gyermek szabadon választhatja ki azt, amelyikkel foglalkozni szeretne. A kiválasztott eszközt szőnyegéhez viszi, mely kizárólagosan az Ő saját területe, addig dolgozik az

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

eszközzel, ameddig szeretne, ha végzett vele, rendbe teszi és visszateszi ugyan oda a polcra, ahonnan elvette. A szőnyeg használata térben és időben is keretet ad a gyermeki tevékenységnek, kijelöli saját határait. A Montessori pedagógia irányzatnak az esszenciája egyben a speciális eszközök használatában is rejlik. A játékok, eszközök tulajdonságai alapján az érzékszervek fejlesztését célozza meg elsődlegesen, de fejlesztik a megfigyelőképességet is, a tulajdonságok megismerése, és összehasonlítása pedig a gondolkodás fejlesztését segítik elő. Maria Montessori az eszközök speciális kidolgozásával adta meg a lehetőséget arra, hogy az eszközöket fejlesztőpedagógiai játékokként is használjuk, mert az eszközök a gyermekek képességeinek differenciált fejlesztését szolgálja. Az eszközök kitűnően alkalmasak a prevenciós és korrekciós felhasználásra is, és az egyes részképességek elmaradásának fejlesztésére.

A Montessori pedagógia öt nevelési területre osztható fel (az első **Mindennapi Élet Tevékenységei**, melyek a finommotorikát, szem-kéz koordinációt, önállóságot fejlesztik. A második terület az **Érzékelés**, mely az öt érzékszerven (látás, hallás, tapintás, szaglás, ízlelés) keresztül fejlesztik a problémamegoldó gondolkodást. A harmadik terület a **Matematikai** nevelést célzó eszközök, melyek használata elősegíti az elvonatkoztatás begyakorlását. A tudatosan kidolgozott matematikai eszközök használatával a gyerekek eljutnak az egyszerű világos cselekvéssoroktól a logikus gondolkodáshoz. A negyedik terület az **Anyanyelvi nevelés**, ahol nem az olvasás, írás megtanítására helyeződik a hangsúly, hanem a lehetőségek megteremtésére a tevékenységekhez. Az ötödik terület a **Kozmikus nevelés**, ahol a természet, a növények, az állatok létének tiszteletére, szeretetére és megóvására nevelés a cél. Az új ismeretanyag bevezetése kísérletekkel, gyakorlati tapasztalatokkal kezdődik, ezekből a konkrét élményekből jutnak el a gyermekek az absztrakt fogalomalkotáshoz.

Maria Montessori 100 évvel ezelőtt létrehozott gyógypedagógia és orvosi ismereteire alapozott pedagógiai módszere, a mai kor pedagógiájában is maximálisan alkalmazható, mert a speciális eszközök a fejlesztés kimeríthetetlen tárházát kínálják az öt nevelési területbe beágyazottan. A játékos eszközökkel, feladatokkal komplex foglalkozásokat lehet tervezni, ahol úgy fejleszthetünk több képességet egyszerre, akár csak egy Montessori eszköz használatával, hogy az a gyermeknek mindvégig játékos és érdekes maradjon.

A Montessori pedagógiai irányzatban még fontos kiemelni a pedagógus szerepét, egyik legfontosabb feladata, hogy megteremtse a gyermekek cselekvési, tanulási vágyának kielégítéséhez szükséges megfelelő tárgyi feltételeket és a környezetet. A háttérbe húzódva, csak annyira segítse a gyermeket, amennyire annak „akkor és ott” szüksége van. A pedagógus, mint megfigyelő vesz részt a gyermek tanulási folyamatában, hagyja szabadon kibontakozni a gyermek képességeit, segíti, hogy személyisége erejénél fogva fejlődjön, azáltal, hogy maga cselekszik. A Montessori óvodák gyermekei türelmesebbeké, önállóbbakká, öntudatosabbakká válhatnak. A sok egyéni foglalkozásnak köszönhetően pedig gyorsabban és alaposabban sajátítják el ismereteiket, megszerezve így azt a lépéselőnyt, melyet későbbi iskolai képzésük során hasznosítani tudnak.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

3.1. Montessori alapelvek

Az érzékeny periódusok ideje

A belső befogadóképesség határozza meg, mit kell felvennie a gyermeknek a környezet sokszínűségéből, s hogy melyik szituáció a legelőnyösebb a pillanatnyi fejlődési stádium számára. Ez az, amelynek következtében bizonyos dolgokra figyel, másokra nem.” állítja Mária Montessori.

A gyermek szabadsága

„Nem lehetünk szabadok, ha nem vagyunk függetlenek.”

A szabadság, az önállósulási vágy már a születéssel elkezdődik a gyerekek életében. Eleinte szoros a kötődés, majd a későbbiekben fokozatosan elszakad a felnőttől, elkezd az „önként” vállalt feladatokat begyakorolni.

„Mária Montessori megfigyelte, ha szabadságot, szabad döntést kapnak cselekedeteikben a gyerekek, akkor kialakul a fegyelem. „

Az előkészített környezet

Fontos az a környezet, amiben élünk, amiben a szabadság után vágyó gyermekek élnek. Az előkészített környezet Mária Montessori pedagógiájában tűnik fel először a gyermekneveléssel és a nevelés kutatásával foglalkozó pedagógusok, pszichológusok között.

„A rend, az eszközök állandó helye is fontos szempont az előkészített környezetben. Tudják mindent mindig ugyan azon a helyen találniuk meg, ha mégsem, akkor valaki dolgozik velük. „

A munka

A gyerekek élvezik a munkát, ők nem is tudják, hogy azt a felnőttek munkának nevezik.

„Az ő célja a dolgozás.”

„A mozdulatok öröme az, ami meghatározza mennyi ideig és hányszor fogja az asztalt letörölni. A gyerekek addig ismétlik, amíg belső vágyuk kielégül. „

Az önkontroll

A gyermek a mindennapos tapasztalatok segítségével elsajátítja annak a lehetőségét, hogy korrigálni tudja a hibáit, ezáltal lesz biztos önmagában. Ez saját lehetőségeinek pontos felmérését jelenti.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

Előkészített környezet

Alapvető követelménye a Montessori csoportszobának, hogy az eszközök és játékok a gyermekek számára elérhető magasságban legyenek. A csoportszoba legyen világos, napos. A játékeszközök esztétikus benyomást keltsenek. A Montessori eszközöket helyezzük nyitott polcra. Biztosítsunk szabad területet is, ahová a gyermekek a szőnyegeiket letehetik, ha a földön akarnak játszani.

Ugyancsak nyitott polcon tartsuk az egyéb fejlesztő játékszereinket: a rajzoláshoz, festéshez, mintázáshoz, formáláshoz szükséges eszközöket. Legyenek építő játékok, konstrukciós játékok, kisebb közlekedési eszközök, autók stb. és társasjátékok.

Legyenek leválasztott kisebb kuckók vagy területek, ahova visszavonulhatnak a gyermekek, ha hangulatuk, játékuk úgy kívánja.

Legyen babasarok (babaszoba és/vagy konyha), lehetőleg élethű háztartási eszközökkel.

A babaszobába tegyünk szép babákat, játékállatokat is. Elmaradhatatlan a kincsesláda, amelyből mindenféle kelléket bármikor elő lehet varázsolni, és játékaikban kreatívan felhasználni. Hangulatos, szépen dekorált olvasó-sarokban alacsony polcra helyezzük a könyveket, kényelmes gyermekméretű kanapéval vagy olvasó párnákkal. Legyen minden gyermek fényképe kitéve a falra, alatta a neve.

Biztosítsunk megfelelő helyet, ahová a gyermekek munkáit esztétikusan kihelyezhetjük a természetes anyagokból készült hirdető táblákra.

A gyermekek által beállítható naptár, időjárás- és napostábla, a faliújságon kihelyezve legyen elérhető a gyerekeknek. Minden gyermeknek legyen elérhető helyen dossziéja, - jellel és névvel ellátva – amelyekbe rajzaikat, egyéb alkotásaikat és kincseiket helyezhetik.

Maria Montessori alapvetőnek tartja a rendet, minden eszköznek állandó helye van.

„A gyermek fejlődésének szabadsága nem azt jelenti, hogy egyszerűen magára hagyjuk a gyermeket, hanem azt, hogy segítő szeretettel emeljük köréje a megfelelő környezetet.” – írja Montessori.

A csendkör

Montessori a mindennapi élet gyakorlatai közé sorolja a csendköröket, de összetett fejlesztő hatása révén az érzékszervek és a mozgás fejlődését is hatékonyan elősegíti.

Játékos feladatokat foglal magába a csend megélésén keresztül. A kezdetét mindig a pedagógus jelzi, többnyire halk zeneszóval. A gyerekek kis párnájukkal a legkisebb zörej nélkül, nyugodt, kiegyensúlyozott mozdulatokkal ülnek körbe. Az óvónő személyes példájával, valamint mimika és szemkontaktus igénybevételével irányítja a folyamatot. A gyerekek apró feladatokat hajtanak végre az egyensúly megtartásával.

Egyik lábukat a másik elé helyezve lépegetnek a leragasztott vonalon körbe. Nehezítésképpen csengőt, gyöngyöt, kockát, vagy egyéb tárgyat is vihetnek.

Kontroll: akkor végzi jól a feladatát, ha nem szólal meg a csengő, a tárgyat nem ejti el, illetve nem billen le a vonalról.

A gyerekek miután jó játékként élik meg a feladatokat, megtanulnak uralkodni önmagukon, mozgásigényükön, kialakul önfegyelmük, társaik iránti tiszteletük, harmonikus szép mozgásuk.

A csendgyakorlat megvalósításának másik formája a csend hallgatása becsukott szemmel.

A gyerekek megértik, hogy nincs teljes csend, hiszen a környezetükben mindig hallható olyan

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

hang vagy zörej, mely a mindennapi életben körülvesz őket, azonban önmaguk csendje szükséges ahhoz, hogy mindezt felfedezzék, meghallják.

A kezdeményezések előtt a csendkörrel kezdjük a napi tevékenységet. A csendkör eljöttét, a megszólaló komolyzene jelképezi, amikor a zene megszólal, a gyerekek tudják, hogy összehajoljuk a játékokat és leülünk a földre ragasztott kör vagy szőnyeg szélére. Ezután az óvodapedagógus meggyújtja a gyertyát, melyet a kör közepébe tesz. Egy a csendkörben használt plüss állattal az óvodapedagógus elkezd a csendben járást a kör szélén és átadja egy kisgyermeknek, aki tovább sétál az állattal a körben, majd átadja egy másik kisgyermeknek és amikor visszaérkezik a kiindulási helyéhez leül, ez addig folytatódik, amíg minden gyermek meg nem kapja az állatot és körbe nem sétált. A kezdeményezéseket úgy tartjuk, hogy a köridő után, akinek kedve van, az ott marad a szőnyegen velünk, és ameddig érdeklődik, részt vesz a tevékenységben, aki nem szeretne ott maradni, az választhat valamilyen Montessori tevékenységet.

3.2. A fejlesztés eszközei, a Montessori pedagógia nevelési területei

Mária Montessori egyedülálló eszközrendszert alakított ki, amely rengeteg tapasztalatszerzésre ad lehetőséget. Az eszközök szépek, esztétikusak, fából készültek, jó kézbe venni őket, szinte vonzzák a gyermekeket. A gyermekek koncentrációját megkönnyíti, hogy egy helyen csak egyféle nevelési terület eszköz lehetnek. A pedagógusnak mindig be kell mutatni az eszköz helyes használatát első használatbavétel előtt.

A Montessori pedagógia nevelési területei:

- A mindennapi élet gyakorlatai
- Az érzékelés fejlesztése
- Anyanyelvi nevelés
- Matematikai nevelés
- Kozmikus nevelés
- Művészeti nevelés

3.2.1. A mindennapi élet gyakorlatai

A mindennapi élet gyakorlataira felkészítő eszközök célja, hogy a gyerekek minél több teendőt önállóan végezzen el. Vonatkozik ez az étkezésre, öltözködésre, környezetük rendben és tisztán tartására, a mindennapi élet összes teendőjére. Maria Montessori olyan eszközöket dolgozott ki, melyekkel a gyerekek ezeket a képességeket vidáman, játszva elsajátíthatják. A hangsúlynak nem a gyakorlaton, hanem az **életen** kell lennie. Az előkészített környezet által nyújtott foglalatosság is a fejlődés elősegítését szolgálja. A gyereket belső szükséglet hajtja. Minden tevékenység részmozdulatokra tagolódik, ezek segítenek a gyerekeknek a begyakorlásban. A tevékenységek többszöri ismétlés hatására rögzülnek, és szokássá válnak. Mindezt olyan könnyedséggel és spontaneitással teszi, ami soha nem tér vissza. A gyerekek ilyenkor valódi munkát végeznek egy valós világban. A mindennapi élet gyakorlataihoz a gyerek környezete és önmaga ápolása is hozzátartozik. Öltözés, vetkőzés, fogmosás, kézmosás stb. abban segít, hogy függetlenítse magát a felnőttektől. Több feladat van, amelyet a mindennapi élet során nehéz elsajátítani, ezért Mária Montessori olyan eszközöket dolgozott

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

ki, amelyekkel a gyermekek vidáman, játszva megszerezhetik ezeket a képességeket.

Kis tálcákon, különböző kellékekkel biztosítjuk számukra, hogy megismerkedjenek a víz tulajdonságaival és az öntögetés, kanalizálás technikájával.

Rendelkezésre állnak különböző méretű merítő kanalak, lapátok, csipeszek, amelyekkel a termények meregetését gyakorolják (például: bab, lencse, sárgaborsó, búza). Eközben fejlődik szem-kéz koordinációjuk, finommotorikai érzékük, hármas újfogásuk. Egymást türelmesen kivárvák. Tisztíthatnak fémtárgyakat, teríthetnek asztalt, rendezgethetnek virágokat.

Eszközei:

Mindennapi élet gyakorlatai

Megnevezés	Kontroll
1. szék áthelyezése, vitele	a szék átbillenése vagy a tárgy meglökése
2. szőnyeg ki és feltekerése	a szőnyeg ferde, vagy nem fér a tartóba
3. az ajtó nyitása, csukása	az ajtó hangos becsapódása
4. kézmosás	a kéz nem tiszta vagy vizes
5. cipőtisztítás	túl sok krém, nem tiszta vagy foltos
6. orrtisztítás	kéz és arc piszkos, az orr nem üres
7. fém/tükör tisztítása	látható a fényezésnyoma, piszkos kendő
8. asztalterítés	a teríték nem egyezik a mintával
9. vágott virág ápolása	túl hosszú vagy rövid száruk, kiömlött víz
10. fonás	nem szabályos fonat
11. kendők hajtogatása	sarkok és élek nem pontosan illeszkednek,
12. magok kanalizása	tálcára hullott magok
13. magok öntése	kiszóródott magok
14. magok válogatása	közbe keveredett magok
15. öntés vízzel	kicsurgó víz, nem éri el a jelzőpontot
16. keretek	eltolódott oldalak, nem rendezett forma
17. szappan reszelése, habverés	szappan mellé reszelése, hab kiverése tálból
18. gyöngyfűzés	gyöngyöt nem tudja felfűzni a madzagra
19. csipeszelés	csipeszt nem megfelelő szétnyitása

3.2.2. Az érzékszervek fejlesztése

A világ megismerése első sorban az észlelésen alapszik. Minél finomabbak érzékeléseink, annál differenciáltabb, gazdagabb képet kapunk környezetünkről. Mária Montessori szerint az eszközök konkretizált absztrakciók, amennyiben mindig kiemelik a dolgoknak egy-egy

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

tulajdonságát. Az érzékelést fejlesztő eszközök használatával a gyermekek széles körű tapasztalatokat szereznek, a külső világ megismerésére. A gyerekek saját tapasztalataik alapján, tevékenységeik során tesznek szert ismeretekre. Képességeik a tevékenységek által bontakoznak ki, segítségükkel maguk fedezik fel a dolgok tulajdonságait, maguk állapítják meg a hasonlóságot, különbözőséget, tévedéseikre maguk jönnek rá, és azokat önmaguk is tudják korrigálni.

Tapasztalataik következtében válnak képessé az összefüggések meglátására, általánosításra, elvont gondolkodásra. Az eszközök használata megalapozza a matematikai gondolkodás fejlődését is. Mária Montessori eszközöket fejlesztett ki a dimenziók, a színérzékelés, a tapintás, a szaglás, az ízérzékelés, a súlyérzékelés, a hallás, a hő érzékelés, valamint a forma érzékelés fejlődésének elősegítésére. Megmozgatja és fejleszti az összes érzékszervet.

Eszközei:

A dimenziók megismeréséhez	
Megnevezés	Kontroll
1. kiegészítő henger (dimenzió különbség f.)	mechanikus, az eszközök által történik
2. rózsaszín torony (méretek 3 dimenzióban)	vizuálisan tapasztalható a hiba (egy ujjnyi k.)
3. barna lépcső (súly és nagyság viszonya)	vizuális összehasonlítás legvékonyabb has.
4. piros rudak (hosszú és rövid fogalma)	vizuális, a legrövidebb rúddal tapintással
A színek megismeréséhez	
1. szín tabletták I., II. (színek felismerése, párosítása)	vizuális
2. szín tabletták III. színárnyalatok (sorba rendezés)	vizuális
Tapintáshoz	
1. letapogatható táblák (érdes felület m.)	tapintás útján
2. letapogatható lapok	tapintással, ellenőrző pontokkal
3. textiles doboz (tapintóérzet finomítása)	tapintással vagy optikailag
Hallóérzék fejlesztése	
1. zajdobozok (különböző. zajok megkülönb.)	akusztikus és ellenőrző pontok
Súlyérzékeléshez	
1. súlylapok (súlyérzék fejlesztése)	lapok színe esetleg mérleg
Hő érzékeléséhez	
1. hő hengerek (hőmérséklet érzékelése)	ellenőrző pontok a fokozatot is jelzik
2. hő lapok (hőmérséklet különbség)	vizuális
Szaglás érzékeléséhez	

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

1. szagdobozok	ellenőrző pontok
Ízleléshez	
1. ízlelő dobozok	ellenőrző pontok

3.2.3. Anyanyelvi nevelés

A nyelv az emberi kommunikáció egyik lehetősége, az emberi értelem legfontosabb kifejezőeszköze. A beszélt nyelven kívül szükségünk van az írott nyelv ismeretére is. Montessori tökéletesen kifejlesztett nyelvi programjának alapja a gyermek természetes fejlődése. A gyermek 3 éves koráig közvetlen környezete nyelvét sajátítja el. Gondolatai kifejezéséhez biztosítsunk nyugodt, kiegyensúlyozott légkört. Az óvodában a Montessori kör kiválóan alkalmas erre. A közös beszélgetés inspirálja a gyerekeket, hogy meséljenek az őket érdeklő aktuális témákról, élményeikről, gondolataikról stb.

A beszéd fejlesztése, a szókincs bővítése

A beszédképesség fejlesztésének alapvető feltétele a kiegyensúlyozott, nyugodt légkör, a gyerekek és felnőttek egymás közti jó kapcsolata, az egymásra való odafigyelés. Csak ilyen körülmények között nyílik meg a gyermek úgy, hogy kedve legyen beszélgetni, személyes élményeit, véleményét elmondani. A szerepjáték a nyelvi fejlődés fontos színtere, itt teljedhet ki a gyermek személyisége. A szabályjátékban mások számára érthetően kell megfogalmazniuk elképzeléseiket, gondolataikat.

A beszédképesség fejlődésben fontos a mintaadás. Az óvónő beszéde példaadó kell, hogy legyen, mind nyelvtani helyesség, artikuláció, szemléletesség, hangerő szempontjából is.

A kellemes, halk beszéd kialakulását nagymértékben elősegíti a Montessori csendkör.

A verselés, mesélés, dramatizálás, bábozás alapvető fontosságú az óvodai beszédfejlesztés szempontjából. A szókincs fejlesztése szinte minden Montessori eszköz egyik alapvető feladata.

Írás:

Montessori elmélete szerint az írás megelőzi az olvasást. A kezdeti írás azonban nem azonos a betűk írásával. A mozgatható ábécéből épít szavakat, a környezetében látott szavakat kibetűzi. Ezért nagyon fontos a környezet gondos előkészítése.

A valódi írást megelőzi egy *indirekt előkészítés*, melyek az íráshoz szükséges szellemi és manuális képességeket fejlesztik.

Maria Montessori anyanyelvi nevelésébe beépítve található az írás, olvasás korai előkészítése.

Célunk: írni-olvasni vágyókká nevelni. A gyermekeknek mindennap lehetősége van arra, hogy

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

élményeiket, gondolataikat megosszák társaikkal és a felnőttekkel.

Direkt előkészítés:

Hangjátékok: egyes hangok kihallása a szavakból

Az íráselőkészítő formák körbe rajzolása segíti a pontos, könnyed ceruzavezetést, a hármas ujjfogást.

Dörzspapír betűk, mely 3 érzéket aktivizálnak: nézi a betűt, érzékeli a formát, hallja a hangot. Így a látó-, tapintó-, és hallóérzék aktív.

A mozgatható ABC segítségével gondolatait szimbólumokkal fejezheti ki anélkül, hogy a betűket le kellene írnia.

Milyen alapvető képességekre van szükség az írás elsajátításához?

Manuális képességek:

A kéz könnyűvé tétele, laza csuklómozgás az íróeszköz használatakor

Az íróeszköz megtartása az ujjak között

A kéz mozdulatainak összerendezettsége

Szellemi képességek:

Logikus gondolkodás

Megfelelő szókincs

Analízis, szintézis

A gyerekeket állandóan ösztönözzük az írásra, betűk, szavak, mondatok és rövid történetek írására.

Olvasás:

Az olvasás a gyerekeknek ne fáradtság legyen, hanem öröm! Az olvasás lehetőség felkínálása.

- A kezdeti olvasás nem más, mint a szavak hangokra történő átültetése, és ezeknek a hangoknak az egyre gyorsabban történő egymás utáni kiejtése, mindaddig, míg a szót „elolvassuk”.

- A tényleges olvasás akkor kezdődik, ha a gyerek megérti, hogy ki tudja betűzni, amit saját maga vagy mások írtak.

- A teljes olvasás nem csak szavakat, hanem gondolatokat is közvetít (szövegértés).

A nyelvi fejlődés egyénenként változó folyamat, így a célirányos fejlesztés is egyénre szabott kell, hogy legyen.

Direkt előkészítés eszközei	
1. hangjátékok (kezdő hang leválasztása)	a pedagógus által
2. fém kiegészítő formák (vonalvezetés)	vizuális
3. dörzspapír betűk (betű felismerés tap.)	pedagógus
4. mozgó ABC (szavak hangonkénti alkalm.)	pedagógus

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

Anyanyelvi nevelés	
Indirekt előkészítés eszközei	
I. mesekönyvek, beszéltető képek,	a pedagógus által

3.2.4. Matematikai nevelés

Az óvodai matematikai nevelés az óvodai nevelés része, hozzájárul a gyermeki személyiség alakulásához, a képességek fejlesztéséhez. A matematikai nevelést folyamatként értelmezzük. Anyagát elsősorban nem ismeretek alkotják, hanem gondolkodásfejlesztést jelent, cselekvéses és gondolati tevékenységeket tartalmaz, kézzelfogható, cselekvő megtapasztalást, szenzomotoros befogadást jelent.

A matematikai készség kialakulásában a motoros tevékenységek és az érzékelési folyamatok a lényegesek. Az érzékelést fejlesztő eszközök a logikai gondolkodás minden elemét magukba foglalják. Megjelenik a becslés, a sok, a kevés megállapítása. Tapintásuk fejlesztése során a pár fogalmával ismerkedhetnek meg.

A számolási képesség kialakításához fontos a térbeli tájékozódás, melyet a hengersor, illetve a rózsaszín torony használatával segítünk elő, melyek számtani sorok alkotására is alkalmasak.

A matematikai gondolkodás kialakításában és fejlesztésében nagyon fontos, hogy figyelembe vegyük minden gyermek egyéni fejlődési ütemét és tudjuk, mikor mit mutassunk be számára. Fontos, hogy matematikai fogalmaik kialakulásához saját tapasztalattal jussanak el. Ugyanez vonatkozik a matematikai problémák megoldására, a matematikai műveletek elsajátítására is.

A Montessori pedagógusnak rá kell irányítani a figyelmet a mindennapi életben a számlálásra, a dolgok számbeliségének észrevételére.

A matematika iránt fogékonyabb gyermekek a Seguin táblákkal játszva a helyi értékeket is könnyen megértik és a többjegyű számok írását is elsajátítják.

Tevékenykedés közben a megismerő képességek fejlesztése, mint érzékelés, észlelés, megfigyelés, emlékezés, tapasztalás, megértés, problémalátás, problémamegoldás, szinte észrevétlenül valósítható meg. Játék közben és szabadidőben folyamatosan jöhetnek létre olyan szituációk, melyek alkalmasak matematikai tapasztalások közvetítésére, ha az óvodapedagógus képes ezeket a lehetőségeket felismerni és kihasználni.

Matematikai nevelésünk a Montessori pedagógiára jellemző tapasztalatszerzésre épít, a problémamegoldó és megismerő tevékenységeken keresztül juttatjuk el a gyerekeket a matematikai összefüggésekig. Az így szerzett ismereteket azonban át kell ültetni a mindennapokra, használni és alkalmazni kell a mindennapi élet során.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

Eszközei:

Matematika eszközei	
Megnevezés	Kontroll
1. számtani rudak (számjegy és mennyiség f.)	megszámlálja a részeket
2. dörzspapír számok (számszimbólum m.)	a csiszolópapír és fa anyagának eltérése
3. pálcikák (mennyiség fogalom kialakítása)	ha marad vagy nem elég a pálcika
4. aranygyöngy (helyi érték elsajátítása)	újra átszámolja
5. számjegyek és korongok (páros-páratlan)	a korongok száma elég
6. színes gyöngy (számlálás gyakorlása)	átszámlálással
7. Seguin táblák (számszimbólum)	pedagógus
8. mértani testek (geometriai formák)	alapterületek
9. mértani titokzsák (csoportosítás)	vizuális és formai
10. geometriai szekrény (geometriai formák)	nem illik a helyére
11. kártyakészlet a geometriai szekrényhez	vizuális, az idomoknak meg kell egyezni

Geometria eszközei	
1. Geometriai testek és alaplapok	vizuális és formai
2. Mértani titokzsák (csoportosítás)	vizuális és formai
3. Kártyakészlet a geometriai szekrényhez	vizuális, az idomoknak meg kell egyezni

3.2.5. Kozmikus nevelés

A kozmikus ismeretek olyan tudományterületek összessége, amelyek a természeti jelenségek, az ember alkotta civilizáció folyamatainak megértését segítik. Azonban a természetismerettel kapcsolatos tudományok (zoológia, botanika, geográfia, csillagászat stb.) tanítása- tanulása komplex folyamatot jelent, amelyben nincsenek részekre szabdva az egyes tudományterületek.

A kozmikus nevelés és kozmikus ismeretek segítségével kell láttatni a gyerekekkel, hogy az általa ismert tények és jelenségek nem különálló fragmentumok, hanem egy nagyobb egész egységei. Montessori a természetismeret tanításában alapelveként alkalmazza a gyakorlati

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

megtapasztalást, a konkrét élmények megszerzését.

A különböző témakörök kapcsán mindig előtérbe kerül az ember szerepe. Montessori mindig fontosnak tartotta az egész emberiséget átható szeretetet, egymás megértését, a toleranciát. Meg lehet éreztetni a gyermekekkel, hogy mindenkinek felelősséget kell vállalnia a tetteiért, saját lelkiismeretének megfelelően kell döntenie. A tolerancia, mások véleményének, érzéseinek és gondolatainak tiszteletben tartása arra neveli a gyermeket, hogy képes legyen elfogadni másokat.

A kozmikus nevelés során célunk a környezetet ismerő, szerető és védő gyermekek nevelése. Törekszünk arra, hogy szoros érzelmi kötődést alakítsunk ki a gyermek és az őt körülvevő környezet között. Fontos, hogy a gyermeknek közvetlen kapcsolata legyen a természettel. Alkalmat kell biztosítanunk a természet legfontosabb jelenségeinek megfigyelésére.

A gyermekek közvetlenül érzékeljék a környezet esztétikumát, hangokat, színeket, illatokat, formákat. A gyermekek jelezzék az évszakokat bemutató táblákon az évszakok szépségét, jelenségeit, az időjárás változásait. Magokat csíráztatunk, ültetünk növényeket. Ismerkedünk az állatokkal, táplálkozásukkal, életmódjukkal.

Használjuk az állatokat bemutató, azok testrészeit jelölő kártyákat. Folyamatosan rendszerezzük a növényeket, állatokat. Megismertetjük őket történetekkel a világ keletkezéséről, a Föld, a többi bolygó kialakulásáról, az űrkutatásról. Lehetőségük van tanulmányozni az égbolt térképét a naprendszerrel, a bolygókkal. Használunk Magyarországi térképet. Beszélgetünk a különböző tájak, kontinensek növény és állatvilágáról.

Eszközei:

Növények	
Meghatározás	Kontroll
1. Növények osztályozó kártyája	színkód, és pedagógus
2. Növények történetes kártyája	színkód és pedagógus
3. Botanikai ismeretek	színkód és pedagógus
Állatok	
1. Gerincesek osztályozó kártyája	színkód és pedagógus
2. Gerincesek történetes kártyája	színkód és pedagógus
3. Puha testűek osztályozó kártyája	színkód és pedagógus
4. Puha testűek történetes kártyája	színkód és pedagógus
5. Kontinensek élővilága	színkód és pedagógus
Földrajzi ismeretek	

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

1. A Föld domborzata és vizei	letapogatható földgömb
2. Kontinens puzzle	a darabok pontosan illeszkednek
3. Kontinensek ember típusai	színkód és pedagógus
4. Zászlók	színkód és pedagógus
5. Víz és földformák	színkód és pedagógus
6. Térképkészítés	illeszkedő vonalak
7. Ásványok	színkód és pedagógus
8. Földgömb (dörzspapír, színes)	tapintás és vizuális felismerés - pedagógus

Világegyetem	
1. A Naprendszer kialakulása	színkód és pedagógus
2. Korok órája	színkód és pedagógus
3. Időszalag (evolúció)	színkód és pedagógus
4. Lineáris időmérés (évszak, nap, óra)	színkód és pedagógus
5. Az négy elem	színkód és pedagógus

4. Az óvoda Nevelési Alapelvei

Az óvodai nevelési alapelvünk a gyermekszeretete. A gyermeki szabad tevékenységek maximális figyelembevételével az ember és a természeti környezetünk megóvására és szeretetére nevelünk. A harmonikus, nyugodt, egymásra figyelő óvodai életben a játékot tartjuk elsődlegesnek. Erre alapozzuk a gyermekek igényeihez, életkori sajátosságaihoz, testi képességeihez igazított tevékenységeket, tapasztalatszerzéseket.

A Montessori módszer minden eszközével ösztönözzük a gyermeket természetes intelligenciája és harmonikus fejlődésének kibontakoztatására. Hangsúlyozzuk a családdal való együttműködést, a nyílt és jó szándékú párbeszédet, mely nélkül az egészséges és sérült gyermek nevelése nem lehet teljes.

Alapelveink

- ✓ A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, az óvodai nevelés kiegészíti azt
- ✓ A gyermeki személyiséget tisztelet, szeretet, elfogadás, megbecsülés, bizalom és védelem övezi
- ✓ Megvalósul az érzelmi biztonság, otthonos, derűs, szeretetteljes légkör feltétele és mindenkor, minden helyzetben a gyermek érdekeinek figyelembevétele, szükségleteinek kielégítése
- ✓ Érvényesül az életkorhoz és az egyéni képességekhez igazodó pedagógiai intézkedések, műveltség tartalmak közvetítésével, a gyermekek személyiség fejlődésének és egyéni

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

képességeinek kibontakoztatása, az egyéni bánásmód elve és az esélyegyenlőség előmozdítása

- ✓ A gyermekek folyamatos értékelése során érvényesülnek a pozitív eredmény érdekében a jutalmazás elvei és formái
- ✓ A különleges bánásmódot igénylő gyermekek nevelése során: megvalósul a tolerancia, a különbözőségek elfogadásának elve, a differenciált képességfejlesztés.

A Montessori pedagógiai alapja a gyermekbe vetett bizalom. A gyermekek életét át kell hatnia a szépségnek és a szeretetnek. A szépség szeretete fejleszti a személyiséget, motiválja a cselekedeteket. A szeretet s kreativitás forrása, amely nemcsak valami újnak a létrehozását jelenti, hanem minden érdeklődéssel, szorgalommal végzett tevékenységet. Mária Montessori meggyőződése, hogy a gyermek saját töménysége, tapasztalatai által tanul- a tanulást tágabb értelemben, a szociális tanulás tekintetében is.

5. Az óvoda küldetésnyilatkozata, értékei

5.1. Küldetésnyilatkozatunk

„SEGÍTS NEKEM, HOGY MAGAM CSINÁLHASSAM.”

(Maria Montessori)

„A Katica Kuckó Montessori Magánóvodában arra törekszünk, hogy játékos tevékenységek során, egyéni differenciált bánásmód alkalmazásával, játékban alkalmazott cselekvéses tanuláson keresztül fejlődő, egészséges életvitellel rendelkező gyermekeket neveljünk, biztosítva az egyenlő hozzáférés elvét, a különbözőség elfogadásával.”

Küldetésünk a Montessori pedagógia módszer hiteles megvalósítása a gyermeki személyiség optimális kibontakoztatásához szükséges feltételek megteremtésével. Pedagógiai Programunk támogatja a gyermekek azon jogát, hogy életkoruknak és érdeklődési körüknek megfelelő tevékenységekben vegyenek részt.

A nevelőtestület egy olyan óvodai légkör létrehozására törekszik, melyben a gyermeki személyiség tiszteletben tartásával felkészíti a gyermekeket az önálló döntések meghozatalára arra, hogy vállalják cselekedeteik, döntéseik következményeit és hogy megállják helyüket egy állandó változásokkal, kihívásokkal teli világban.

Fő törekvésünk, hogy a társaikkal és a felnőttekkel való együttműködés során, elsajátítsák az együttélés szokásait, meg tanuljanak figyelni, - alkalmazkodni, – együtt érezni egymással, miközben tolerálják a másságot.

Kiemelt figyelmet fordítunk a játék élményszerű és örömkeltő feltételeinek megteremtésére, hiszen általa ismerkednek meg a való világ csodáival.

A családokkal való együttműködésben fókuszálunk az erkölcsi értékrend, az egészséges életmód, az élethosszig tartó tanulás és a gyermeki képességek differenciált fejlesztésére.

Nyitott óvodaként a családokkal való szoros és napi kapcsolattartás kialakításával érjük el az együttnevelés lehetőségét, a szoros baráti kapcsolatok óvodán túli kialakulását, a felmerülő

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

gondok, problémák megoldását, az örömök megosztását. Pedagógiai Programunk épít arra, hogy a család a szocializáció elsődleges színtere, figyelembe veszi a gyermekek egyéni igényeit, és tiszteletben tartja a kulturális sokféleséget különös hangsúlyt helyezve: az élmények individualizálására, arra, hogy tervezett foglalkozások keretében segítse a gyermekeket döntéseik meghozásában, a család részvételére az óvodai nevelésben.

A nevelőtestület magas színvonalú szakmai felkészültsége biztosítja a Montessori pedagógia megvalósulását intézményünkben.

5.2. A nevelőtestület pedagógus modellje

Az óvodapedagógus olyan személyiség, aki, hisz abban, hogy minden gyermek egyedi, különleges emberi lény, formálható szeretetteljes közegben nevelhető. Az óvodapedagógus a nevelés középpontjában áll, példakép a gyerekek előtt.

Óvodapedagógusi értékek:

- Ismeri a csoportjába tartozó gyerekek életkoronként és egyénenként eltérő biológiai, lelki és kulturális szükségleteit.
- Tudja, hogy képességeik, tulajdonságaik egy adott gyerek esetében is polarizáltak, fejlődésük a különböző művészeti területeken belül és azok között is egyenetlen.

A gyerekek fejlődését nyomon követi, figyelemmel kíséri, környezeti feltételekkel, tapasztalatszerzési lehetőségekkel elébe megy, így gazdagítja ismereteit.

- Világnézete és értékrendje a gyermekek szolgálatában áll, toleranciával kezelve és elfogadva a másságot.
- Önfelnevelése belső igény, melynek eredményét, tudásanyagát beépíti gyakorlati tevékenységébe.
- Saját felekezeti és világnézeti kultúráját nem vetíti ki a gyermekközösségre.

Tulajdonságai:

- ✓ Empátiával fordul a különböző szociokulturális helyzetű családokból érkezők iránt.
- ✓ Tiszteletben tartja, toleranciával fogadja a gyerekek adottságaiból eredő másságot.
- ✓ Különös odafigyeléssel kezeli az átlagostól – pozitív vagy negatív irányban – eltérő személyiségű gyerekek felzárkóztatását, illetve fejlesztését, tehetséggondozását.
- ✓ Egyéni, differenciált fejlesztéssel gondoskodik a meglévő képességek és a sajátos nevelési igényű gyermekek személyiségfejlődéséről.
- ✓ Az érzelmi kötődések kialakításával és megerősítésével, az ellentétek okainak felderítésével nevel.
- ✓ Nyitott a kapcsolattartásban, elfogadja a kommunikációs formák szabályait. (gyermek, szülők)

Személyiségvonásai:

- ✓ A gyerekekkel kapcsolatosan együtt érző, odafigyelő, szeretetteljes magatartást tanúsító.
- ✓ Pedagógiai, pszichológiai ismereteit, gyakorlati jártasságát tükrözi szakértelme.
- ✓ Önmaga továbbfejlesztésének igénye minden területen megnyilvánul.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

- ✓ A vele kapcsolatba kerülő személyekkel szemben tisztelettudó, feladat és probléma érzékeny, titoktartó.
- ✓ Tiszteletben tartja a gyermeki jogokat.

Montessori pedagógus:

A Montessori intézményekbe a *pedagógus szerepe is megváltozott*.

Itt elsősorban az eszközök dominálnak, az eszközök „tanítják” a gyermekeket az ismeretekre, a pedagógus szerepe csupán a passzív jelenlét. Szükség van az óvónőre, hogy *szolgálja* a gyermekeket, hogy odasiessen, *vagy visszavonuljon*, ha kell, beszéljen, ill. hallgasson, ha éppen arra van szükség. *Bemutatja* az eszköz használatát, de közben csak a legszükségesebb utasításokat kíséri verbálisan. A mutatáson, a helyes fogások betanításán van a hangsúly.

A Montessori pedagógusnak nagy részletességgel és alaposággal kell ismernie az eszközrendszert. Meg kell éreznie, mit kell és melyik pillanatban felajánlania, mégpedig úgy, hogy mély érdeklődést ébresszen bennük. Ismernie kell az egyes gyermekek személyiségét, fejlődési fokát, érdeklődését, hogy a legmegfelelőbb szenzitív periódusban ajánlhassa fel az új ismeretet.

5.3. Nevelési értékeink

Nevelési értékek	Pedagógiai feladat
A mozgás prioritása	➤ A játékos mozgás, torna által a mozgásigény kielégítése, felkeltése mozgáskultúra fejlesztése, az egyéni szükségletek és képességek figyelembevételével ➤ A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése, a mozgástapasztalatok bővítése, a mozgáskészség alakítása, mozgásra készítő biztonságos környezet kialakítása ➤ Testi képességek (erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség), fizikai erőnlét a koordinációs készségek, és a térérzékelés tudatos fejlesztése
Az egészséges életmód kialakítása és fenntartása	➤ A gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése ➤ Az egészséges életmód, betegségmegelőzés, valamint a biztonságos környezet szokásainak alakítása, ➤ A gyermek komfortérzetének biztosítása és a testi fejlődés elősegítése ➤ A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok megvalósítás
A játék elsődlegessége	➤ Rugalmas napirend kialakítása ➤ A szabadjáték elfogadása: az egyes gyerekek játékfejlődése, az egyéniségben rejlő lehetőségek támogatása, a társas együttműködésben rejlő lehetőségek támogatása ➤ Derűs, nyugodt légkör biztosítása ➤ A játék sokoldalú fejlesztő hatásának kibontakozásához változatos eszköztár nyújtása. ➤ A tárgyi környezet kiszolgáló funkciójának bővítése. ➤ A támogató, visszaható játékpedagógiai eljárások intézményi alkalmazása.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

Az érzelmi az erkölcsi és a közösségi nevelés fejlesztése	➤ Az interszónális (személyközi) kapcsolatok alakítása. ➤ Az énkép – önismeret – önértékelés fejlesztése. ➤ Értékek, normák kialakítása. ➤ Az erkölcsi nevelés alakítása, a jó és rossz felismerése, az őszinteség az igazmondás, igazságosság, felelősségvállalás, a gyengébb védelme, a dolgozók modell értékű bánásmódja során. ➤ A közösségi nevelés az egymásra figyelés, az együttérzés, az egymáshoz alkalmazkodás, egymás segítése, a különbözőség elfogadása, tisztelete.
Az egyéni különbségek tiszteletben tartása	➤ Az egyéni fejlődési ütem nyomon követése a képességek fejlesztéshez kidolgozott szempontok alapján. ➤ Minden pedagógustól és nem pedagógus kollégától elvárás a másság elfogadása, a tolerancia, és a segítőkészség. ➤ Fejlődési lapok vezetése – szülő tájékoztatása. ➤ Tervezőmunkánál a gyermek fejlettségének figyelembevétele.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

5.4. A Nevelési módszereink jellemzői

- ✓ a nevelés céljainak és feladatainak megvalósítását kell szolgálnia;
- ✓ kiválasztásánál figyelembe kell venni a tanulók személyiségét, az egyéni és életkori sajátosságokat, illetve a képességeiket;
- ✓ rugalmasoknak kell lenniük az adott szituációhoz és személyekhez;

A direkt és az indirekt nevelési módszerek jól kiegészítik egymást, így együttes alkalmazásuk szükséges az egyén optimális fejlődéséhez, szocializációjához.

Közvetlen (direkt) nevelési módszerek

A szokások kialakítását szolgáló módszerek (az egyes magatartás- és tevékenységformák megerősítése)

- *követelés* (összhangban a gyermek képességeivel és lehetőségeivel);
- *gyakoroltatás* (az optimális tevékenység segíti);
- *segítségadás* (a nehézségek elhárítására és a korrekcióra kell irányuljon);
- *ellenőrzés* (kontrollként visszacsatolást biztosít a gyermeknek és a pedagógusnak);
- *ösztönzés* (elismerés, elmarasztalás, jutalmazás, büntetés).

A magatartási-tevékenységi modellek közvetítésére alkalmas minták (modellközvetítés):

- *elbeszélés* (élményszerű formában személyes élmények és tapasztalatok közvetítése);
- *személyes példaadás* (erkölcsi normák és elvek gyakorlati megvalósulása);
- *műalkotások* (irodalom, képzőművészet, zenemű, film);

A meggyőződések formálásában szereplő eljárások, a tudatosítás módszere (normák közvetítése):

- bemutatás, magyarázat, beszélgetés rendszeres vagy alkalomhoz kötött tudatosítás
- a gyerekek önálló elemző munkája (összefüggések keresése - Montessori).

Indirekt (közvetett) nevelési módszerek

Az ilyen nevelési módszerek alkalmazásakor a pedagógus a közösség számára jelöli ki a feladatot – felhasználva a kortárskapcsolatok és közösség dinamikáját – így a közösségen keresztül hat a gyerekekre.

A beidegzés módszerei:

- *perspektívák (távlatok) megszervezésének módszerei* (olyan magatartási szinteket vagy tevékenységbeli teljesítményeket határoz meg, melynek teljesítése a közösség fejlődését segíti elő – lásd Csoportnapló - Nevelési terv);
- *a hagyományok kialakításának módszerei* (a közösség összetartozását erősítő normák megszilárdítása és szokásszerűvé tétele)- (lásd Csoportnapló - Nevelési terv- közösségi nevelés)
- *közvetett követelés* (a nevelő által megfogalmazott követelményeket a közösség vagy annak egy része átveszi, alkalmazza a közösség keretein belül – Szokás-szabályrendszer);
- *közvetett ellenőrzés* (a rendszeres beszámoltatás eredményeképp a közösség gyakorolja az ellenőrző funkciót);
- *közvetett ösztönzés* (a csoportos elismerés, a jutalmazás és az elmarasztalás értékelési formákat a csoport vagy annak egy részét átveszi és tovább viszi).

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

A magatartási-tevékenységi modellek közvetítésének módszerei:

- A nevelő személyes részvétele a közösségi tevékenységben (a nevelő bekapcsolódása a közös munkába példaértékű és magával hozza az interakciók fejlődését);
- A pozitív egyéni és csoportos minták kiemelése a közösség életéből (tapasztalati mintát ad, normákat mutat be, illetve segít szelektálni a tevékenységek között).

5.5. Működési értékeink

Működési értékek	Működési feladat
Minőség iránti elkötelezettség	➤ A PP minőségi megvalósítása (a mozgás, a testséma, a percepció és a verbális fejlesztés). ➤ Helyi nevelési célok elfogadása, azokkal való azonosulás. ➤ Egyénre szabott, tudatos, célzott fejlesztés. ➤ Gyermek centrikus pedagógiai szemlélet, a gyermekek szeretete, tisztelete. ➤ Empátiás, nyugodt, biztonságot nyújtó légkör ➤ A tevékenykedés, élményszerzés lehetőségeinek változatossága. ➤ Szakmai elhivatottság. ➤ Másság elfogadása, értékeinek tudatos közvetítése a gyermekek felé. ➤ Értékorientáltság, pozitív beállítottság.
Együttműködési készség	➤ A kommunikáció eszköztárának széleskörű alkalmazása (kommunikációs készségek, véleményalkotás, vitakészség fejlesztése). ➤ A döntések és a változások menedzselése, csoportmunka (team munka) a közös célok megvalósításához. ➤ A dolgozókkal és partnerekkel való jó kapcsolat kialakítása. ➤ Társadalmi részvétel biztosítása: csoporthoz tartozás, szociális érzékenység, szolidaritás, feladatvállalás, önkéntesség, civil kezdeményezőkészség.

6. Az óvoda nevelési célkitűzései

6.1. Általános célkitűzés

Az óvoda a közoktatási rendszer szakmailag önálló része, nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek óvodába lépésétől az iskolába lépésig, legfeljebb hétéves korig, ill. az iskolai érettség eléréséig.

Nevelőtestületünk a személyiség mibenlétét az alábbiakban látja:

A személyiség külső hatásokra kialakult belső feltételeknek, valamint öröklött adottságoknak, lehetőségeknek az egyénen belül kialakult olyan egyedi, egyszeri és megismételhetetlen integrációja, amely meghatározza a viszonyulást, alkalmazkodást a környezethez.

Kiemelt jelentőséget tulajdonítunk a gyermeki személyiség komplex fejlesztésének:

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

- **a (tanult) motívumok kialakításának**, mivel a motívumok segítik az embert döntései meghozatalában;
- **a képességek fejlesztésének**, mert a képességektől függ a döntések kivitelezésének eredményessége;
- **a készségek megszerzésének**, amikor a cselekvés folyamatába automatikusan funkcióba lép, így az egyén kisebb erőfeszítéssel lényegesen nagyobb teljesítményre lesz képes (mennyiség, minőség, időráfordítás).

Nevelőmunkánk során olyan motívumokat és képességeket kell fejlesztenünk, melyek eredményeként gyermekeink döntései megalapozottak lesznek, a döntéseik kivitelezésében pedig eredményesek.

1. Célunk az értelem fejlesztése

Célunk a tanulási motívumok fejlesztése:

- **a megismerési vágy felkeltése**, a természetes kíváncsiság vágy táplálása;
- **a felfedezési vágy felkeltésére**, melynek alapja a felfedeztető tanulás, a problémamegoldó tevékenység intenzív, élményt nyújtó folyamata;
- **az újabb és újabb fejlesztő játékok megtanulása / megtanítása** biztosítja, a játék, a játékoság kapcsán a szimuláció gazdag eszköztára pedig támogatja az egyes témák feldolgozását, a játékszeretet továbbfejlesztését;
- **optimális teljesítmény vágy kialakítása** a következetes és reális értékeléssel, a szélsőségektől mentes, a tanulás értelmének megmutatása olyan játékos és egyéb helyzetekben, mikor a gyermekek megtapasztalhatják tudásuk gyakorlati hasznát, érzékelve saját változásukat és fejlődésüket.

Célunk az értelmi képességek fejlesztése:

- **a megismerés képességeinek fejlesztése**, mint a megfigyelés, a kódolás képessége, a kísérletezés, elemzés és érvelés;
- **a beszéd, a kommunikáció fejlesztése**, melynek alapvető funkciója a kivitelező tevékenység, a megismerés, a gondolkodás és a tanulás szolgálata;
- **a gondolkodás bonyolult képességrendszerének fejlesztése**, mint a viszonyítás, az általánosítás és osztályozás, valamint a problémamegoldás; a cselekedet és az eredménye közötti kapcsolat felismerése;
- **a tanulási képesség fejlesztése** az értelmi képességek fejlesztésével: a tapasztalati és értelmező, valamint az önálló és szociális tanulási módok során.

Célunk a segítő életmódra nevelés, az erkölcsi nevelés és szociális fejlesztés:

Gyermekeink különböző családi háttérrel különböző közösségekben élnek. Többen tagjai lehetnek különféle nemzetiségeknek, szüleik által vallási felekezeteknek, egyúttal tagjai a magyar nemzetnek, esetenként más nemzetnek és kultúrának. A gyermekek az óvodában is tagjai egy óvodai csoportnak, a fejlesztési folyamatban pedig gyakran egy-egy kisebb csoportnak, valamint a teljes óvodai közösségnek. A későbbiek során személyes kapcsolataik egyre inkább átszövik egész életüket. Ahhoz, hogy képesek legyenek beilleszkedni a különböző szűkebb vagy tágabb csoportokba és közösségekbe, és ezekben megtalálják helyüket, fejleszteni szükséges képességeiket és szociális motívumaikat.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

Célunk a szociális képességek fejlesztése

- **szociális kommunikációs képességek fejlesztése**, mint a kommunikáló felek aktivitásának: azaz érzelmi állapotának, magatartásának és viselkedésének aktuális befolyásolási képességének fejlesztése;
- **a kötődés képességének fejlesztése**, melynek gazdagsága, ereje és minősége meghatározza a szociális életminőséget, a szociális viselkedést és a személyiség szociális fejlődését;
- **csoportlétre, szervezeti és társadalmi létre való képesség megalapozása és fejlesztése** a gyermekeink életkorához illeszkedő ünnepeink megünneplése, versenyek, és számos, az óvodai életre jellemző helyzetek során – törekszünk a reális ön – és társértékelés kialakítására;
- **Az együttműködés, a vezetés és a versengés képességeinek megalapozása és fejlesztése** a segítő együttműködés rendszeres alkalmazásával, a segítő nevelői magatartás megtapasztalásával, valamint a mozgásos és a különböző versenyjátékok gyakorlása során.

2. Célunk az egészséges és kulturált életmódra nevelés, a személyes fejlesztés

Az embernek önmagával harmóniában kell élnie. Ennek feltétele, hogy testileg - lelkiileg egészséges legyen: meg tudja őrizni, helyre tudja állítani jó közérzetét, ismerje meg a valós énképét és alakítsa ki, fejlessze önismeretét, hogy stabilizálni, védeni tudja önmagát: optimális legyen személyiségének működése, fejlődése. E funkció, e célok eredményes és hatékony szolgálata azt feltételezi, hogy képes lesz a személyes érdekeket szolgáló döntéseket meghozni, azokat végrehajtani és megvalósítani; Életmódjával segítse elő a szervezetének optimális működését.

A személyre szóló nevelés végső célja az önismerettel rendelkező személyiség, az önfejlesztésre nevelés. Ez magában foglalja az önállóságra nevelést, az egyéniségfejlesztést és az én, a személyes tudat kialakulásának, fejlődésének segítségét. Óvodai nevelésünk célja, ezen képességek és készségek kialakításának elindítása.

Célunk az egészséges és kulturált személyiség fejlesztése érdekében személyes motívumok kialakítása

- **az önkiszolgálási motívumok** közé tartozó biológiai szükségletek, a komfortszükséglet, a mozgás-, és élményszükséglet
- **önvédelmi motívumok** fejlesztése az egészséges életmódra nevelés, a konfliktusok kezelésére történő nevelés kapcsán a megfelelő kommunikáció alapelveinek megtanítása
- **a szuverenitás motívumainak kialakítása**, mint az önállósulási, az írás, olvasás, és öntevékenységi vágy
- **önértékelési motívumok fejlesztése**, mint az önbizalom és az önbecsülés, az énkép reális, a képességeket is figyelembe vevő önismeret eredményeként.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

Célunk a személyes képességek fejlesztése

- **az önellátási képességek megfelelő szintű fejlesztése** az egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, rendszeret és a környezet adta munkatevékenységek kapcsán;
- **testi képességek fejlesztése:** kondicionálás, koordinációs képességek;
- **az önvédelmi képesség**, mint egészségvédő és identitásvédő képességek fejlesztése;
- **az önreflexív képességek fejlesztése** önértékelés, az önmegismerés és az önfejlesztés képességeinek megalapozásával.

3. Célunk a speciális kompetenciák fejlesztése

Valamennyi speciális kompetencia alapja az alkotó képesség, és a kompetenciának megfelelő tehetség. Ahányféle speciális kompetencia, annyiféle tehetség is létezik.

- **Célunk az általános alapok fejlesztése**, a tehetség ígéretes gyermekek felismerése, fejlődésük elősegítése és támogatása;
- **A tehetség ígéretes gyermekek fejlesztését** a gyermekek közötti különbségeket figyelembe vevő differenciált foglalkoztatással tudjuk megvalósítani, melyet szükség szerint gyógypedagógusok és pszichológusok is támogatnak.

4. Célunk a játékon keresztül tervezetten és sokoldalúan közvetíteni az ismereteket, és megalapozni a környezettudatos magatartást.

5. Célunk, hogy nyugodt légkörben és megfelelő feltételek mellett történjen a nevelés és fejlesztés a gyermekek és felnőttek számára egyaránt.

6. Célunk a hátrányokkal küzdő gyermekek és családjaik segítése, különös tekintettel a veszélyeztetett, valamint a sajátos bánásmódot igénylő gyermekekre.

7. Célunk, hogy az óvodapedagógusok és a munkájukat segítők tudásuk legjavát adva, ismereteik folyamatos bővítésével neveljék és fejlesszék a gyermekeket.

8. Célunk a szülők részvételének minél sokrétűbb biztosítása az óvodai nevelés / fejlesztési folyamatában.

9. Célunk, hogy az intézményünkkel jogviszonyban állók elégedettségére, velük együttműködve végezzük munkánkat.

Célrendszerünk olyan alapot kíván adni a képességek és jártasságok kialakításához, melyek e gyorsan változó világban várnak gyermekeinkre.

6.2. Az óvoda nevelési filozófiájára épülő sajátos célkitűzés

Az egész gyermeki személyiség fejlesztése, az életkori sajátosságok, az eltérő fejlettségi ütem és az egyéni képességek figyelembevételével.

Harmonikusan fejlődő, sokoldalú, kiegyensúlyozott, egészségesen élő gyermekek nevelése, derűs, nyugodt, családias légkörben.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

Mária Montessori pedagógiájából adódóan fontos céljaink még: a békeszerető, egymást megértő és segítő, a szépséget felismerő, a tanulást és munkát kedvelő, a természetet ápoló és védő, saját értékekkel bíró, művelt és boldog emberek nevelése, akik tudatában vannak annak, hogy a kozmosz részei.

Kiemelt cél, hogy az óvodában a gyermek érezze jól magát, személyiségét tisztelet és megbecsülés övezze. A szülő távoztása után is érezze a feléje áradó bizalmat, szeretetet, mely biztonságot nyújt számára. A pedagógus olyan értékeket képviseljen, amely példaként állhat a gyermek előtt, tartsa tiszteletben a gyermek alapvető emberi jogait, szabadságát, biztosítsa a fejlődő személyiség részére a különleges védelmet.

6.3. A fenntartó által engedélyezett további feladat-ellátási kötelezettségből adódó speciális célkitűzés

Kiemelt figyelmet igénylő gyermek: (Nkt. 4.§ 13.) pontja alapján)

- különleges bánásmódot igénylő gyermeket,
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermeket,

Differenciálás: a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztése, fejlődésének segítése

A kiemelt figyelmet igénylő gyermek típusai:

Tanulási problémákkal küzdő gyermekek

- **tanulási nehézséggel küzdők** (például: lassú, motiválatlan, hosszabb betegség miatt lemaradó, családi-, szociális-, kulturális-, nyelvi hátrányok);
- **tanulási zavarral küzdők** (például: diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, figyelemzavar, súlyosabb beszédhiba)

Magatartászavarok miatt problémás gyermekek

- **visszahúzódó** (regresszív) és depresszív (félénk, csendes, visszahúzódó stb.) viselkedésű gyermekek. Eredményhez vezethet a csoportos és a párban folyó munka, a testre szabott differenciált egyéni munka, motiválás stb.;
- **ellenséges** (agresszív) és inkonzekvens (engedetlen, kötekedő, támadó, hiperaktív stb.) viselkedésű gyermekek. Inkább egyéni feladattal köthető le, fontos a velük megbeszélte egyéni vállalások, követelmények következetes számonkérése az eredmények, pozitívumok kiemelése, megerősítése mindkét típust motiválja, segítheti a beilleszkedést, a társak általi elfogadást.

Különleges bánásmódot igénylők még:

- a nemzeti kisebbségekhez tartozók,
- a bevándorlók.

Eltérések

- az anyanyelv és a többségi nyelv birtoklása;
- kulturális sajátosságok; eltérés a többségi kultúrától;
- csoportkohézió; a többséghez való viszony.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

Multikulturalizmus és interkulturalizmus

- **Multikulturalizmus.:** A kisebbségi társadalmi csoportok nyelvének és kultúrájának megjelenítése a pedagógiai hatásrendszerben.
- **Interkulturalizmus:** Egy óvodában a többséghez és a kisebbséghez tartozó gyerekek együttnevelése.

Az egyenlő hozzáférés elve által, az esélyegyenlőség jegyében megteremtjük az óvodánkba járásához szükséges feltételeket, és biztosítjuk a hátrányos helyzetű, a különleges bánásmódot igénylő gyermek, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, valamint a tehetséges gyermekek differenciált fejlődésének lehetőségét is.

Az esélyegyenlőség biztosítása, megillet mindenkit, - nem, kor, bőrszín, etnikai, nemzeti hovatartozás, vallás, családi állapottól függetlenül!

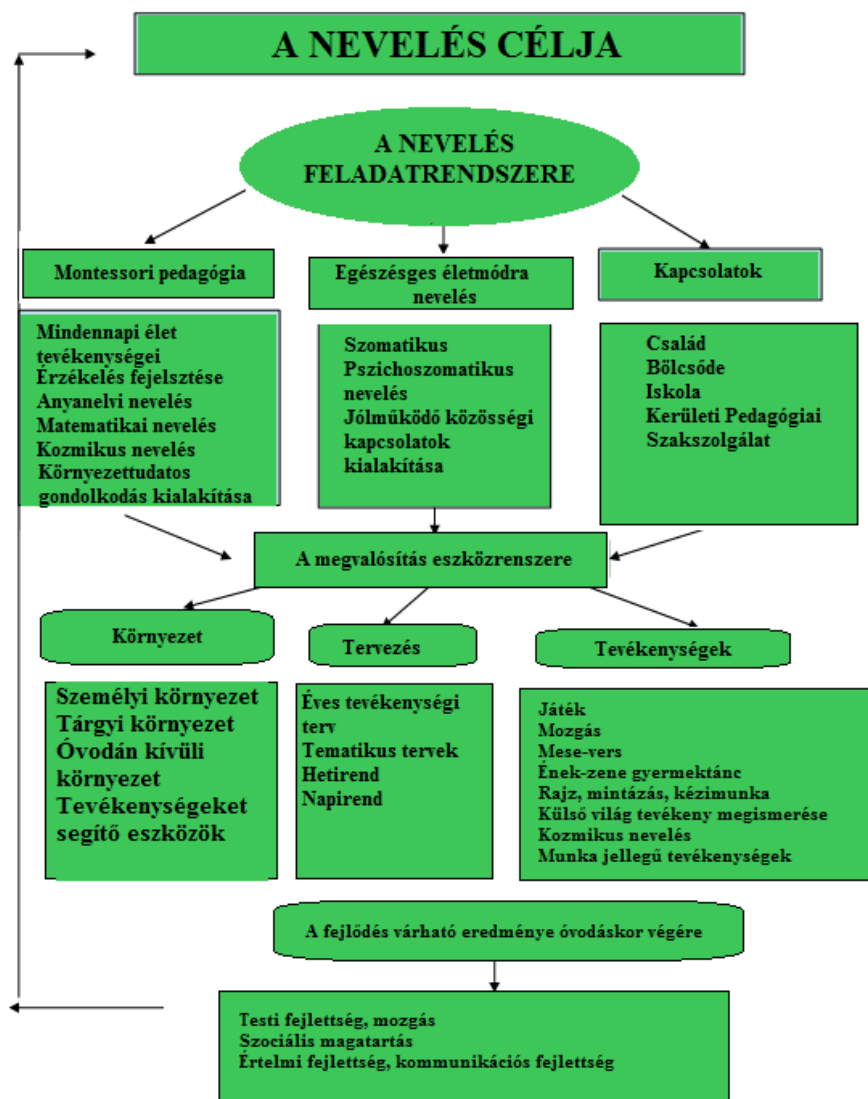
Óvodánk nevelési programja és a minőségirányítási programja tartalmazza azokat a feladatokat és sikerkritériumokat, amelyek megvalósulásával érvényesülnek céljaink.

Óvodánk nevelőközössége vallja, hogy a gyermeki boldogság, testi - lelki egészség megóvása, a személyiség fejlesztés csak a szülői házzal való közös munkálkodás eredményeként valósítható meg.

Hisszük, hogy mindezt játék - és mozgásközpontú tevékenységek biztosításával, a természet megismertetésével, megszerettetésével, annak védelmével és tiszteletben tartásával való tudatosításával érhetjük el.

7. Az óvodai nevelés feladatai

A Pedagógia program folyamatábrája

Az óvodai nevelés feladata - az ONOAP-ban deklarált - testi és lelki szükségletek kielégítése, ezen belül:

- az egészséges életmód alakítása,
- az érzelmi, erkölcsi és a közösségi nevelés biztosítása,
- az anyanyelvi,- értelmi fejlesztés, nevelés megvalósítása

7.1. Az egészséges életmód alakítása

Átalakuló társadalmunkban megváltoztak a gazdasági-társadalmi viszonyok. Hazánkban is gyakran olyan betegségek pusztítanak, amelyek közvetlenül a helytelen emberi magatartásból fakadnak. A halálozást döntően befolyásoló kockázati tényezők között a mozgásszegény életmód, az egészségtelen táplálkozás, a káros függőségekhez vezető szokások (dohányzás, alkoholfogyasztás, kábítószer élvezet, testi épséget veszélyeztető balesetveszélyes magatartás) állnak az első helyen.

Az egészség megvédése társadalmi és egyéni feladat. A kisgyermek egészségéért a család mellett óvodánk is felelősséggel tartozik. Ahhoz, hogy jól átgondolt, jól megszervezett és eredményes egészségnevelő munkát tudjunk végezni, elsősorban a felnőttek – óvodapedagógusok és segítők – egészségtudományi, egészségvédelmi szemléletének fejlesztésére volt, és van szükség, másodsorban pedig megfelelő motívumok fejlesztésével a korszerű megelőzés, a prevenció a feladatunk: az egészséget befolyásoló tényezők megismertetése.

- Az egészségi kockázatok megelőzése, illetve visszaszorítása.
- Az élet alternatívái közül az egészséget választó képességek kialakítása és fejlesztése.

Az ember nem csak biológiai, hanem bio-szociális lény is, akinek létszükséglete a pszichikus és szociális szükségletek kielégítése is. A létezés mellé így csatlakozik az egészség, mint az emberi lét alapvető szükséglete, értéke.

Az egészség az emberi lét különböző szintjei közti kapcsolatokat fejezi ki

- Az egyén kapcsolatát önmagával, környezetével, kortársaival, embertársaival.
- Testi-lelki szociális jólét, melyet erőteljesen befolyásolnak az életkörülmények, az iskolázottság, valamint a környezet kultúrája.

Az óvodai egészségnevelés háttere a család. A gyermekek számára a szülők, valamint a közvetlen környezet jelenti a modellt. Tapasztalataink szerint a szülők számos esetben igénylik segítségünket a gyermekek egészséges szokásrendszerének, optimális magatartásának kialakításához. Ezért is nagyon fontos lehet a családokkal történő együttműködés, a családok szemléletformálásának vagy váltásának segítése, az egészséges és egészséget támogató, tudatos életmód szokásalakításának terén.

A követendő minta szempontjából kiemelten fontos óvodánk - mint nevelési intézmény - óvodapedagógusaink és az Egészségügyi Szakszolgálat munkatársainak egészségnevelő munkája. Az **egészségnevelés és védelem** során figyelemmel kísérjük azokat a negatív tényezőket is, amelyek a gyermekek egészségét károsan befolyásolhatják. Az egészségvédelem alapja

- A személyi higiéniaóra való odafigyelés (tisztaság, gondozottság, ápoltság);
- Az egészséget veszélyeztető tényezők kiküszöbölése (fénytől való védelem → anyajegyek folyamatos ellenőrzése);
- Hangsúlyt fektetünk a stresszkezelési technikák elsajátítására;
- A környezetünkben dolgozó egészségügyi szakemberek, civil szervezetek, a családok bevonása mindennapi munkánkba;

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

Fontos, hogy környezetünkben ismerjük fel időben a kockázatok megjelenését a családokban, például: alkohol, drog, erős dohányzás, erkölcsi és szexuális abúzus veszélyek, elhanyagolás.

7.1.1. Az egészséges életmód alakításának célja

A gyermekek testi, lelki és szociális jólétének, egyensúlyának fenntartása, megőrzése az egészséges életvitel igényének kialakítása

- formálódnak az egészséges életvitelhez szükséges jártasságok, készségek,
- fejlődnek testi, lelki képességeik.

7.1.2. Az óvodapedagógus feladatai

- A gyermekek gondozása, a testi, lelki szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése egészségük megóvása, ápolása
- A testi fejlődés elősegítése
- Az egészséges életmód, a testápolás, étkezés, öltözködés, pihenés és betegségmegelőzés az egészségmegőrzés szokásainak alakítása, belső igénnyé fejlesztése
- A gyermekek fejlődéséhez, és fejlesztéséhez szükséges egészséges, nyugodt, biztonságos balesetmentes környezet feltételeinek megteremtése, környezet megóvására irányuló szokások alakítása
- Párhuzamos tevékenységek gyakorlásához, elegendő idő, türelmes légkör, rugalmas napirend kialakítása
- A szokás –és normarendszer közös kialakítása, összehangolt munka, azonos norma valamennyi csoportban dolgozó óvodapedagógus és dajka között
- Saját személyükkel kapcsolatos gondozási, testi, szükségleteik kielégítéséhez készségek, képességek fejlesztése ezzel az iskolai beilleszkedés közvetett segítése
- A gyermek önállósági törekvéseinek segítése, támogatása, a tevékenységek szóbeli megerősítése
- A mozgásigény, fejlettség, terhelhetőség megismerése, fejlesztése- különös tekintettel sajátos nevelési igényű és hátrányos helyzetű gyermekek esetében- egészségügyi szűrővizsgálatok kezdeményezése, szükség esetén megfelelő szakember bevonása
- A szülők egészségmegőrző, betegségmegelőző szokásainak megismerése, befolyásolása (szociokulturális háttér, gondozási szokások)
- segítségnyújtás, felvilágosítás az olykor felkészületlen és tanácstalan szülők számára, ösztönözve őket a helyes szokások kialakítására;

Az egészséges és kulturált életmódra nevelés során a pedagógiai munkát közvetlenül segítő dajkáknak és pedagógiai asszisztenseknek kitüntetett szerepük van.

Az ember életmódi szokásai döntően a kisgyermekkorban alakulnak ki, ezért rendkívül gondos odafigyelést, és a családdal történő szoros együttműködést kívánó feladat az egészségmagatartás formálása, szükség esetén áthangolása. A gyermekek szükségleteik önálló kielégítésére, a testápolás, az öltözködés, az önkiszolgálás, az étkezés és az étkezési szokások elsajátítására fokozatosan válnak képessé a folyamatos példamutatás, segítség, gyakorlás következtében. A gondozási tevékenységekre a gyermekek életkorától függően megfelelő időt kell biztosítani.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

7.1.3. Az egészséges életmód alakításának tartalma

7.1.3.1. Gondozás

Az óvodába lépés pillanatától biztosítjuk az önálló testápolás, étkezés, öltözködés szervezettségét. A testi, lelki, szellemi egészség egyik alapvető feltétele a gyermek testi komfort érzetének biztosítása, a gyermeki szükségletek kielégítése. A fokozatosság elvének betartásával és a tevékenységek többszöri gyakorlásával tesszük lehetővé, hogy a gyermekek egyre önállóbban elégítsék ki szükségleteiket. A gyermeket engedjük szabadon mozogni, szükség szerint WC-re menni, vizet inni, tisztálkodni a nap bármely szakaszában. A gondozási tevékenységek kiemelt jelentőségűek a gyermekekkel történő kapcsolatépítés, önállóságuk fejlődésének elősegítése céljából. Fontosnak tartjuk az óvónő és gyermek, a dajka - gyermek közötti bensőséges, meghitt, megértő viszonyt, a természetes testközelség meglétét, az óvoda dolgozóinak modell értékű kommunikációját, bánásmódját. Ennek kiemelt jelentőséget tulajdonítunk az óvodát kezdő gyermekek tekintetében, a befogadás időszakában, a minél nyugodtabb, kiegyensúlyozottabb szokáskialakítás érdekében. Néhány napig mindkét óvodapedagógus egész nap részt vesz a beszoktatásban és a dajkák is aktív részesei ennek az időszaknak. Az önkiszolgáló feladatok elvégzése a tevékenységek többszöri gyakorlását teszi lehetővé, alakítják a gyermekek énképét, segítik önállóvá válásukat. Az iskolakezdéshez elengedhetetlen, hogy saját személyükkel kapcsolatos gondozási, testi, szükségleteik kielégítéséhez készségek, képességek kialakuljanak, mindezeket a feladatokat önállóan végezzék.

7.1.3.2. Testápolás

A testápolásnál a tisztaság belső igényének kialakítására törekszünk. Megteremtjük a szükséges feltételeket a bőrápoláshoz, fogmosáshoz, hajápoláshoz, WC használatához, ahhoz, hogy a gyermekek fokozatosan segítséggel, majd önállóan végezhesék feladataikat. Mindezeket bemutatjuk, megmutatjuk és magyarázattal kísérjük. Tevékenykedés és beszélgetés közben megismertetjük a gyermekekkel a testápolást szolgáló eszközöket és azok használatát. A fogkefét szükség szerint kérjük a szülők által cserélni. Az ágyneműk, törülközők tisztántartását és cseréjét a dajkák végzik. Törekszünk az óvodai és családi szokások egymáshoz közelítésére. Az alapvető higiéniai szabályok betartása az intimitás tiszteletben tartásával történik, mindezek a gyermekek egészségének védelmét és a betegségmegelőzést szolgálják.

7.1.3.3. Öltözködés

Az öltözködéskor, fontos a sorrend megismertetése, valamint az időjárás és az öltözködés összefüggéseinek felismerése, egymáshoz igazítása. Megtanítjuk a gyermeket a helyes öltözködési szokásokra, azaz mit mikor és hogyan veszünk fel, illetve le. A szülőket arra ösztönözzük, hogy gyermeküket réteges öltöztessék, a biztonságos, kényelmes cipő használatát mozgásos tevékenység közben elvárjuk. A csoportszobákban a hőmérsékletnek megfelelően váltóruhában és váltócipőben vannak. Testnevelés foglalkozások alatt megfelelő ruházatban vannak a gyerekek. Megtanítjuk őket szekrényük rendben tartására, ruhájuk összehajtogatására. A gyerekeknek az óvodában mindennap többször is van lehetősége az öltözködés gyakorlására. (pl.: udvarra készülődés esetén, séták, kirándulások alkalmával.) Ezeket a tevékenységeket magyarázattal, segítségnyújtással kísérjük. A gyermekek tapasztalatot szereznek az öltözködés sorrendjéről. Megnevezi testrészeit, ösztönözzük ruhája ki- és begombolására, cipőfűzője

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

megkötésére. Ezen műveletekkel fejlesztjük finommozgásukat, szem-kéz koordinációjukat, erősítjük én-tudatukat, önbizalmukat, türelmüket, kitartásukat.

7.1.3.4. Egészséges táplálkozás

Az élettani szükségletnek megfelelő minőségű és tápértékű étkezést biztosítunk, ennek megfelelően nem támogatunk az egészségre ártalmas élelmiszerek nagy mennyiségű és rendszeres fogyasztását. Igyekszünk népszerűsíteni a tejtermékek fogyasztását. Kiemelten fontos a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só és telítetlen zsírtartalmú ételek fogyasztásának csökkentése. Kulturált étkezési szokásokat alakítunk ki, ízlésesen megterített asztalnál, esztétikus eszközöket használnak a gyerekek. Étkezés közben csendben beszélgethetnek. A gyermek táplálkozási szokásait tiszteletben tartva ösztönözzük, de nem kényszerítjük az eddig ismeretlen ételek elfogadására, de az étrend megismertetésével, közvetve segítjük a családok korszerűbb táplálkozásának kialakítását. A környezet tevékeny megismerése tevékenységformában szerepelnek az egészséges ételeket népszerűsítő foglalkozások. A gyerekek figyelemmel kísérik a piacot, zöldséges üzletet, kerteket látogatnak meg. Minden érzékszervet megmozgató a tapasztalatszerzés során, mindezeket, versekkel, mondókákkal, mesékkel, körjátékokkal kísérve tesszük még vonzóbbá a gyermekek részére ezzel is erősítve az egészséges táplálkozást.

A nyári időszakban biztosítjuk az udvari étkezés feltételeit. A csoportszobákban a gyerekek rendelkezésére áll egész nap az ivópohár és a kancsó a folyadék pótlásra. A tavasztól-őszig tartó időszakban ivókulacsokat használunk az udvaron.

7.1.3.5. Testedzés – Mindennapos Mozgás

Véleményünk szerint a mozgásfejlesztés a tudás alapja. Hisszük, hogy a mozgásban szerzett tapasztalatok a gyermekek érzékelő apparátusára hatnak, értelmi fejlődésüket szolgálják.

A mozgás sokoldalú tevékenység, mely a gyermekek számára életszükséglet. Egyéni fejlődésükben nagy jelentőséggel bír, mert az általános testi fejlődés mellett az értelmi és a szociális képességekre is hatással van.

Óvodáskorban rendkívül fontos a rendszeres mozgás megszerettetése, a mozgásigény kielégítése, a helyes testtartás, a szép mozgás fejlesztése, a gyermekek természetes, harmonikus mozgásának, testi képességeinek fejlesztése játékos formában.

Az óvodás kor kiváló lehetőség a mozgás-tapasztalatok bővítésére, a gyermekek alkalmazkodó képességének, a személyiség akarati tényezőinek, a testi képességek fejlesztésére. Fontos továbbá, hogy az óvodai környezet a gyermekeket olyan aktív, sokoldalú mozgásra készítse, hogy saját aktivitásukon keresztül jussanak újabb és újabb tapasztalatokhoz, melyek fejlesztik érzékszerveiket, szolgálják személyiségük fejlődését.

Az óvodai élet minden napján szükséges biztosítani az aktív szabad játék mellett az irányított mozgásos tevékenységeket is, amelyek játékos környezetben és játékba ágyazottan fejlesztik az alapvető mozgáskészségeket és a kapcsolódó fogalmi rendszert.

A felnőttkori mozgásügyesség nagymértékben a gyermekkori mozgástapasztalatok függvénye, ezért meghatározó jelentősége van a spontán mozgásnak és a szervezett óvodai

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

testnevelés foglalkozásoknak.

A testi nevelés magába foglalja:

- a gyermek természetes mozgásigényének, a gyermek testi szükségleteinek (levegőzés, pihenés) kielégítését, valamint
- a gyermek egészségének, testi épségének védelmét, edzését, óvását, megőrzését

Azaz a gyermek természetes mozgásigényét, a gyermek testi szükségleteit.

A spontán, szabad mozgás óvodai életünk nélkülözhetetlen eleme, az egészséges életmód szerves része.

Igyekszünk minél több időt tölteni a szabad levegőn. Télen 5-9 fokig az udvarunk adottságait kihasználva, a mozgás minden formáját biztosítjuk, nyáron pedig napfürdőzünk, védve a gyermekeket a nap káros sugaraitól.

A gyermekek fejlődésében nagy szerepet játszik a tudatosan szervezett mozgás. Ez egyrészt a mindennapi fejlesztő mozgásban, a mozgásfejlesztő foglalkozásokon, valamint a szülői igényekre alapozott és az óvodapedagógusok irányítása alatt zajló külön szolgáltatásként szervezett jóga, labdajáték, valamint a rendszeres kirándulások keretében történik.

A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését. Óvodánkban már hagyomány, hogy az évzáró ünnepségen a nagycsoportosok előadnak valamilyen néptánc előadást.

7.1.3.5.1 Mindennapos Mozgás

A gyermek természetes mozgásigény sokféle szabad és célirányos mozgástevékenységgel elégítjük ki. Ideális, jó levegőjű, tiszta, biztonságos környezetünkben naponta kapnak szerepet a mozgásfejlesztés spontán és tervszerű formái. A különböző mozgásformák sokszori gyakorlásával, a mozgásokhoz kapcsolódó szabályok megtanulásával egyre biztonságosabban használják a szereket, eszközöket, egyre jobban eligazodnak a térben, ezáltal a baleseteket is megelőzhetjük. A rendszeres, örömmel végzett mozgással a gyermeket az egészséges életvitel kialakítására szoktatjuk, mintát adva ezzel a szülőknek is. Évente egyszer a szülőkkel közösen mozgásos programot, sportvetélkedőt szervezünk. Ugyanezt biztosítjuk a csoportszobában is. A mozgásfejlesztő szerek biztonságos, és elérhető helyen vannak, hogy szükségletüknek megfelelően bármikor hozzájuthassanak.

A mozgást, finommotorikát fejlesztő játékoknak prioritást biztosítunk. Olyan tevékenységeket szervezünk, ahol a különböző szem-kéz, szem-láb koordinációk fejlődnek. A szenzoros integráció hiányából következhetnek a

- a motoros lemaradás,
- a szellemi beszűkülés,
- a szociális együttműködés zavarai.

Ezért az egyéni eltérésekre épülő differenciált fejlesztést érvényre juttatjuk.

Különleges fejlesztő területe a mindennapi Montessori kör.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

Az óvodapedagógus feladatai:

- a gyermekek természetes mozgáskedvének megőrzése, a mozgás megszerettetése;
- a mozgáson keresztül értelmi és szociális képességek fejlesztése;
- középpontban a tartásjavítás és a mozgásügyesség fejlesztés (prevenciós szemlélet);
- képességfejlesztés a gyermekkor mozgásfejlődési jellemzőinek figyelembevételével;
- inger gazdag környezet biztosításával, sokoldalú és megfelelő intenzitású fejlesztés (mennyiség és minőség összhangjával);
- koordinációs képességek: a két test fél mozgásának összerendezése, a testtudat fejlesztése (testkép és testfogalom, testséma), az alakmozgások koordinációjának javítása, valamint a szem – kéz koordináció;
- a mindennapi, levegőn történő szabad mozgás biztosítása;
- **a mindennapi szervezett fejlesztő mozgás biztosítása;**
- testedzés, testnevelés foglalkozások a szabad levegőn és a tornateremben, kis-, és nagymozgásos játékok, mozgás koordináció, lábboltozat erősítő gyakorlatok, stb.;
- igény és lehetőség szerint különféle sport foglalkozások napirendbe történő illesztése;
- a térpercepció fejlesztése;
- életkornak megfelelő terhelés, állóképesség fejlesztése;
- óvodapedagógusi kompetencia függvényében tartásjavító, lábboltozat fejlesztő programok és gyakorlatok beiktatása, ez irányban történő önképzés fokozása.

A testi képességfejlesztés eredményei az óvodáskor végére:

Kondicionális képességek tekintetében: az életkori sajátosságoknak megfelelő erőnlét, gyorsaság, hajlékonyság és ügyesség jellemző a gyerekekre. Állóképességük jó, pszichés reakciókészségük átlagos.

A mozgáskoordináció fejlettségét: a megfelelő téri orientáció, ezen belül a testséma kialakulása, a személyes tér megfelelő észlelése jellemzi. Képessé válik a személyes és közös tér megélésére nagymozgásokon keresztül, érett mozgáskoordináció és megfelelő spontán dominancia jellemzi. A szem – kéz – láb – mozgáskoordinációja érett, a szem vagy kéz spontán dominanciája adott helyzetekben megfelelő.

Gondolatok az egészségnevelésről

Az Óvodai nevelés országos alapprogramja az óvodai nevelés alapvető feladatának a gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítését jelöli meg. Ezeknek a szükségleteknek kielégítése biztosíthatja a kisgyermek egészséges fejlődését, a legteljesebb egészségi potenciáljának elérését, azaz a lehetőséget arra, hogy a gyermek a mindennapi élet alternatívái (életviteli helyzetei) közül a **legegészségesebbet válassza, az egészséget választó képességét kifejelessze.** Az egészségvédő potenciál fejlesztése megköveteli, hogy az óvodai nevelés segítse az egészséges életvitel iránti igény kifejlődését, az egészséges életmód választását, az egészséget károsító magatartások visszaszorítását, visszautasítását. Az egészségnevelés így válik az óvoda megalapozó jellegű, immanens (minden nevelési mozzanatban jelenlevő) feladatává.

Az egészségnevelés fogalmát a szokásostól eltérő, azon túl mutató módon szükséges értelmeznünk. Túl kell lépnünk a korszerűtlen, ún. **testi nevelés** beszűkült fogalmán, amely csupán a **testi** gondozást, a **testi** szükségletek kielégítését, a **mozgás** fejlesztést, az edzést és a **testápolást** foglalta magában.

Az óvoda általános nevelési feltételei közé az alábbi egészségfejlesztő tevékenységek

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

sorolandók:

- a testi egészség (gondozás, ápolás, edzés, mozgás-fejlesztés);
- a lelki egészség (értelmi fejlesztés, érzelmi biztonság nyújtása, a kommunikáció és a konfliktuskezelés alapjainak elsajátítása);
- a szociális kapcsolatok harmóniája (közösségi élet, segítség stb.);
- az egészségvédő képesség fejlesztése;
- a gyermekek egészséges életmódjának, egészségvédő szokásainak kialakítása;
- a szülők otthoni egészségnevelő feladatai (higiénés szokások alakítása, egészségvédő példamutatás, meleg-engedékeny, tudatos és következetes nevelési módszer);
- egészséges étkezés- táplálkozás érdekében naprakész kapcsolat az élelmezési vállalattal, valamint mérsékeljük az édességek, chipsek behozatalát az óvodába, lehetőség szerint minden nap gyümölcsnap.

Javasolt egészségfejlesztési programok

Óvodánkban hagyomány az évi egy alkalommal megrendezendő ÓVODAI EGÉSZSÉGNAP szervezésé és lebonyolítása. A jeles nap pontos időpontját a mindenkori éves munkaterv tartalmazza.

Ezen a napon – lehetőség szerint a szülők és a tágabb környezet bevonásával az alábbi javaslatok szerint „szemezgethetnek” az óvodapedagógusok, mely tartalmak folyamatosan bővíthetők:

- Családi egészségnap
- Egészség hét megszervezés a „Maci doktorok” (Simmelweis egyetem hallgatói) bevonásával
- Túrakisíróverseny – családok bevonásával
- séta a környező Budakeszi erdőben
- Sportverseny nap – Apák napja keretein belül
- Gyümölcs szüret és befőzés

7.1.3.6. Levegőzés, pihenés és alvás

A levegő: Az egészséges életmód fontos eleme. Az időjárás függvényében, a lehetőségnek megfelelően minden nap kimegyünk a levegőre. „Nincs rossz idő, csak nem megfelelő ruha”- Mária Montessori.

A gyermek természetes joga a csendhez, a pihenéshez való jog, ezért különösen ügyelünk a nyugalom feltételeinek megteremtésére.

Pihenés és alvás feltételei:

- tiszta levegő, kényelmes fekvőhely, folyamatos légcseré
- megfelelő fényvédelem sötétítő függönnyel és rolóval
- nyugodt légkör megteremtése az altatás hangulatához illő mesével, halk relaxációs zenével, énekkel

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

- pihenésnél az otthonról behozott plüss játékot, egyéb eszközt (párna, saját kis takaró) az ágyba lehet vinni
- a gyerekek pizsamát vagy megfelelő, kényelmes ruhát használnak alváshoz, csatot, gumit kiveszik a hajukból

Az egyéni alvásigényének és szokásainak figyelembevételével, a szükséges személyi tárgyi feltételek megteremtésével, a gyermekek számára az alternatív pihenési lehetőséget biztosítunk, így pl. a nem alvó gyermekek részére lehetőséget, teremtünk arra, hogy korábban felkelhessenek, és csendes tevékenységet folytathassanak. Ezzel is előkészítve az iskolások napirendjét.

7.1.3.7. Lelki egészség fejlesztése, viselkedési szokások formálása

A testi, lelki, mentális egészség fejlesztésének célja, hogy elősegítse a kiegyensúlyozott pszichés fejlődést, támogassa a gyermek, környezetéhez történő alkalmazkodást és pozitív hatást gyakoroljon a gyermek személyiségének fejlődésére.

Mivel az óvodás gyermek érzelmi beállítottságú, szocializálhatósága az érzelmi neveléstől függ.

Megalapozásához elengedhetetlen a gyermeki magatartás alakulása szempontjából:

- az óvodapedagógus és az óvoda egyéb dolgozóinak kommunikációja, bánásmódja és viselkedése mely modell értékű,
- az óvodapedagógus-gyermek, gyermek –dajka, gyermek-gyermek, kapcsolatában a pozitív attitűd és érzelmi töltés kialakítása.

A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, valamint a kiemelkedő képességű gyermekek nevelése speciális ismereteket, sajátos törődést igényel. Programunk segíti a gyermekek beilleszkedését, fejlesztését megfelelő szakemberek: logopédus, pszichológus szükség szerinti közreműködésével, és a szülő bevonásával.

A lelki egészség fejlesztésének főbb feladatai az óvodában:

- a társas beilleszkedés (integráció) megvalósítása,
- a normatartás (adaptáció) elsajátítása és a tevékenységek gyakorlása

A lelki- egészségre nevelés területei az óvodában:

- az egészséges napirend gyakorlása, készséggé alakítása
- a hibás viselkedési módok kezelése
- a stressz hatások kompenzálása
- a gyermekektől érkező segítségkérések, az ún. „segélykiáltások” megértése és megoldása.
- szükség esetén esetmegbeszélés kezdeményezése, óvodapszichológus segítségnek kérése

A feladatok komplex módon kapcsolódnak valamennyi feladathoz, átszövik az óvodai tevékenységeket. Jól szolgálják a feladat megvalósítását, a differenciálásra is alkalmas relaxációs és drámajáték gyűjteményünk.

➤ *Akadályozott lehet a verbális és a nonverbális kommunikációja.*

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

7.1.3.8. A bántalmazás, erőszak megelőzése

Elhanyagolást jelent, ha a szülő vagy a gondviselő rendszeresen elmulasztja a gyermek alapvető szükségleteinek kielégítését, védelmét, felügyeletét, olyan magatartást tanúsít, amely veszélyt jelent egészségi állapotára.

Érzelmi elhanyagolást jelent az érzelmi biztonság, az állandóság, a szeretetkapcsolat hiánya, a gyermek érzelmi kötődésének durva mellőzése, elutasítása, a gyermek jelenlétében történő erőszakos, durva, támadó magatartás.

Fizikai elhanyagolást jelent az alapvető fizikai szükségletek, higiénés feltételek hiánya, a felügyelet hiánya, a gyermek védelmének elmulasztása olyan esetekben, amikor veszélynek van kitéve. Ide sorolható az orvosi ellátás késleltetése, az orvosi utasítások be nem tartása, a védőoltások beadatásának indokolatlan elmulasztása, késleltetése. A gyermekbántalmazás azt jelenti, ha valaki sérülést, fájdalmat okoz egy gyermeknek, vagy ha a gyermek sérelmére elkövetett cselekményt - bár tud róla, vagy szemtanúja – nem akadályozza meg, illetve nem jelenti.

Fizikai bántalmazás az a szándékos cselekedet, vagy gondatlanság, amely a gyerek fizikai sérüléséhez, halálához vezet, vagy vezethet. Ide sorolható a közlekedés során elkövetett gondatlan veszélyeztetés (pl. gyermekülés hiánya, ittas vezetés, stb.)

Az érzelmi bántalmazás azt a rendszeres, hosszú időn át tartó érzelmi rossz bánásmódot jelenti, amely közvetítését a gyermek felé, hogy értéktelen, el nem fogadott, nem kívánt és nem szeretett. Jelenthet az életkornak, vagy a fejlettségnek nem megfelelő elvárások támasztását a gyermekkel szemben (pl. a képességekhez nem igazodó követelmények). Ide tartozik a gyermekekben állandó félelemérzet, vagy szorongás keltése, megszégyenítés, állandó kritizálás, az érzelmi zsarolás, a gyermek kihasználása.

Alapvető feladataink a bántalmazás, erőszak megelőzésében:

- Közreműködés a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, együttműködés a gyermekek fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében
- A szülőkkel szoros kapcsolattartás során, felvilágosítás, a szakemberek segítségének felkínálása, a káros hatások ellensúlyozása
- Az agresszió minden formájának feloldása elítélése, befolyásolása (pl. a TV káros hatásai, mint a szülői fórumok témái)
- Közlekedési ismereteket adó játékos tevékenységek szervezése
- Veszélyhelyzetek elkerülését segítő mesegyűjtemény beépítése a mindennapokba

7.1.3.9. A gyermekek egészségének védelme, edzése

A gondozási, a testi nevelés és a mozgásfejlesztési feladatok megvalósításával segítjük elő a gyermek egészségének megóvását. Ezen túlmenően nagy figyelmet fordítunk a higiénés szabályok betartására (környezet tisztántartása, portalanítása, szükség szerinti fertőtlenítése, időjárásnak megfelelő réteges öltözködés, a napi tevékenység minél nagyobb részének szabad levegőn való megszervezése, folyamatos levegőcseré, a helyiségekben minél több zöldnövény

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

elhelyezése, megfelelő páratartalom biztosítása, nyugtató hatású színharmónia stb.).

Programunkban az egészségnevelés terén is a prevencióra fektetjük a fő hangsúlyt, azaz a **betegségek megelőzésére**.

Az óvodába lépéskor az anamnézis lapon, nyomon követhető a gyermek különös betegsége, illetve erre való hajlama, amely alapján az egyéni bánásmódot előre tervezhetjük.

A speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása a megfelelő szakemberek bevonásával, a szülővel, óvodapedagógussal együttműködve történik.

Éves rendszerességgel kerül orvosi vizsgálatokra (mindenre kiterjedően: tartás, látás, hallás stb.).

A levegő, víz, napfény együttes hatása biztosítja a gyermekek testi edzettségét. Figyelmet fordítunk minden évszakban a szabadlevegőn való tartózkodásra, a vizes edzésre és a nap káros hatásainak kiküszöbölésére (napernyők, árnyas helyek, pancsolóban vizes játékok)

A fentiek, megvalósítása hozzájárul a derűs, érzelmi biztonságot nyújtó légkör megteremtéséhez, így kialakulhat az igény a későbbi egészséges életvitelre.

A balesetek, megelőzését szolgálja az alábbi - minden nevelési év kezdetén biztosított - feltételrendszer:

- A gyermekek testi épségének védelme érdekében minden év szeptember 31-ig elkészítjük a balesetvédelmi jegyzőkönyvet, amelyben a gyermekekkel ismertetjük a baleset elkerülése érdekében kötelezően betartandó szabályokat
- Az udvar játékeinak átvizsgálása balesetvédelmi szempontból
- Az óvodapedagógusok részére balesetvédelmi és munkavédelmi oktatás
- A gyermek által használt eszközök biztonságos elhelyezése

A gyermekek tevékenységének folyamatos figyelemmel kísérésével elsőrendű feladatunk a gyermek testi épségének védelme és a baleset megelőzés, amely magában foglalja a személyi és tárgyi feltételek biztosítását, az eszközök, használati tárgyak ellenőrzését és karbantartását, a hibaforrások megszüntetését. Fontos továbbá, hogy önmaguk és társaik testi épségének megóvására is neveljük a gyermekeket (konfliktuskezelés, tolerancia, elfogadás, megosztás).

7.1.3.10. Egészséges környezet biztosítása

Az óvodában lévő tárgyi környezet megfelel az egészségügyi előírásoknak, Úgy alakítottuk ki a csoportszobákat, hogy azok barátságosak, otthonosak, esztétikusak, Az erős napsütés ellen a termeket rolóval és függönnyel védjük. Helyi sajátosságainkat, lehetőségeinket figyelembe véve a környezet alakítását, szépítését tudatosan megtervezve igyekszünk olyan optimális tárgyi környezetet, színharmóniát kialakítani, amely kedvezően befolyásolja a gyermekek egészséges életmódjának alakulását, a környezettudatos magatartás megalapozását. Kitűnő adottságú négy szintes udvarunk – tér, talaj – alkalmas a természetes mozgás játékos gyakorlására.

Az udvar esztétikai szépségét adja:

- a virágládák
- bokrok, fák, cserjék, és
- a zöld pázsitos foci pályá

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

A zöldrevezetbe illő változatos anyagból készült kombinált mászókáink a különböző típusú mozgáselemek kipróbálásához, gyakorlásához nyújtanak lehetőséget. Törekszünk arra, hogy az udvar biztonságos legyen.

A többfunkciós csoportszobák berendezése, felszerelése színharmóniája a gyermekek jó közérzetének biztosítását szolgálják. A csoportszobák alkalmasak a szabad játékra, egyéb tevékenységekre és pihenésre. Az elmélyült tevékenységek végzéséhez nyugodt légkört teremtünk. A párhuzamosan végezhető tevékenységekhez biztosítjuk a megfelelő eszközöket, helyet, időt és a szabad választás lehetőségét.

Az öltözőkben minden gyermek számára van külön jellel és névvel ellátott szekrény. A mosdóban a megfelelő méretű eszközökkel segítjük a gyermekek szükségleteinek kielégítését. Mindenkinek biztosítunk külön saját jellel ellátott törülközőt, ágyneműt.

7.1.3.11. Környezetvédelmi tapasztalat biztosítása

Az élethez szükséges elemek – föld, víz, levegő – megfigyeltetése, megismerése szellőztetés, séta, kirándulás, kísérletek alkalmával (jó és rossz, tiszta-szennyezett levegő). Részt veszünk szelektív hulladékgyűjtésben, a hulladékok újra hasznosítását fontosnak tartjuk. Környezetvédelmi napok keretében tudatosan szervezzük.

7.1.3.12. A környezettudatos magatartás megalapozása

A környezettudatos magatartás kialakításához, a környezet megóvásához és védelméhez, a fenntarthatósághoz kapcsolódó szokások kialakítása fontos feladatunk. A gyermekek megismerkednek az óvoda és a csoportszoba felszerelésével, bútoraival, használatukkal és funkcióikkal.

Feladataink-gyerekek feladata:

- a játékszerek rendben tartása
- A tisztaság fenntartása (festés, barkácsolás)
- egészség hét megszervezés
- saját tisztasági eszközök használata, naposi munka- sepregetés, szemét felszedése
- növények gondozása, madáretetés
- részvétel az udvari kiskertek szépítésében, növények locsolásában
- komposztálás- levélgyűjtés
- szelektív hulladékgyűjtés

A pedagógus kiemelt feladata:

- az óvoda környékének megismertetése, séták, kirándulások szervezése
- a természet szépségének megmutatása, helyes magatartási formák kialakítása
- a csoportokban a természetsarok berendezése, természetes anyagok gyűjtése
- környezetvédelmi feladatok megismertetése (környezetszennyezés jelenségei)
- az energiatakarékosság fontosságának megismertetése

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

7.1.3.13. Betegségek megelőzésére nevelés

A gyermekközösségben fellépő fertőző betegségek megelőzése, illetve a bekövetkezett fertőzés felismerése és megállítása minden felnőtt dolgozónknak alapvető kötelessége. A hűléses megbetegedéseket a megfelelő öltöztetéssel, edzéssel, levegőztetéssel igyekszünk megelőzni. A fertőző betegségeket az egészségügyi tisztálkodási szokások betartásával, ellenőrzésével akadályozzuk meg (gyakoribb kézmosás fertőtlenítőben, konyhában a mosogatási fázisok betartása.) A beteg gyermek ellátása, helyzetének rendezése a legrövidebb időn belül szükséges. Kiszűrés, lázmérés, elkülönítés, szülők értesítése, sürgős esetben mentő hívása. Mozgásszervi rendellenességek felderítése, pl. gerincferdülés, lúdtalp, egyensúlyzavarok ellen mezítlábas torna, gerinctorna, tartásjavító torna végzése. Rosszul látó és halló gyermek felismerése, szakorvoshoz küldése. Fogszu elleni küzdelem – fogmosás + rágás. Beszédhibák korrekciója logopédus segítségével. A rendellenességek kifejlődésének megelőzésére igénybe vesszük az óvoda orvosának segítségét, a szülőket tájékoztatjuk a vizsgálatokról.

7.1.4. Esélyegyenlőség és egészséges életvitel

Amennyiben sor kerül rá a „másság” elfogadásán keresztül, a más nemzeti hovatartozású gyerekek is esélyt kapnak az egészséges életvitel elsajátítására, megalapozására az óvodai élet keretein belül.

- Kiemelten gondot fordítunk segítségükre, hiszen ez az a terület, minden ma élő gyermeknek szüksége van.
- Egyrészt a más kultúrájú gyerekek életkörülményeiből adódóan más az életvitelük, étkezési szokásaik, valamint ételeik tartalma.
- Másrészt a felgyorsult életvitel és a sok gyorsétel mindennapi alkalmazása, a kevés testmozgás, minden gyermek egészséges fejlődését veszélyezteti.

A szülővel, együttműködve, szükség esetén megfelelő szakemberek bevonásával, (speciális gondozó), prevenciós és korrekciós feladatokat is ellátjuk a testi-lelki harmónia kialakítása érdekében.

7.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés fejlesztése

7.2.1. Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés célja

Óvodánk lehetőséget teremt arra, hogy a gyermekek kielégíthessék természetes társas szükségleteiket. Arra törekszünk, hogy a kapcsolat gyermek-gyermek, és a gyermek-felnőtt között együttműködő és egymásra figyelő legyen. A társadalmi környezet a fejlődés egyik meghatározó forrása. A gyermeki érdeklődésre, aktivitásra támaszkodva nemzeti értékeinket (hagyományokat és szokásokat) adjuk át. (zenehallgatással, fotók nézegetésével, IKT eszközök használatával) Lehetőséget teremtünk a gyerekeknek a szűkebb és tágabb környezetük megismerésére, mely magába foglalja a szülőföld, a hazai táj, a népi, helyi és családi hagyományok és szokások és a tárgyi kultúra értékeinek megismerését és a tapasztalatszerzést. A nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet a családhoz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben és az emberi környezetben megmutatkozó szépre és jóra, és mindezek megbecsülésére. A gyermekeket a különbözőség

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

elfogadására és tiszteletére neveljük. A nehezebben szocializálható, lassabban fejlődő, valamint kiemelkedő képességű – tehetséges gyermek nevelése sajátos törődést igényel. Szükség esetén megfelelő szakember (logopédus, fejlesztő pedagógus stb.) közreműködésével.

Meleg, kiegyensúlyozott, szeretetteljes, barátságos, családias csoportlétkör megteremtésével, személyes példaadással, olyan gyermekek nevelése a cél, akiknek belső szükségletévé válik a mások iránti tisztelet, segítőkészség, bizalom és a különbözőség elfogadása.

A gyermek szociális érzékenységének formálása, fejlesztése - az én tudat, énkép kialakulásának, valamint az önkifejező és önérvényesítő törekvéseinek segítése.

- ✓ Alakulnak a gyermekek társas szükségletei,
- ✓ Formálódik, fejlődik a gyermek szociális érzékenysége
- ✓ Kialakul az én tudat, énkép
- ✓ Kialakulnak önkifejező és önérvényesítő törekvései
- ✓ Gazdagodnak az erkölcsi, esztétikai, intellektuális érzelmei,
- ✓ Fejlődik a közösséghez és különbségek elfogadásához való pozitív viszonyuk.
- ✓ Megismeri szűkebb és tágabb környezetét, amely a szülőföldhöz kötődés alapja.

A közösségi szokások, szabályok kialakításával alapozzuk meg a gyermekek beilleszkedését a csoportba. Ezzel elősegítjük a közösségi érzelmek alakulását, egymás megbecsülését, biztonságérzetük kialakulását.

A közösségi nevelés segítségével alakítjuk a gyermekek magatartását, társaikhoz való viszonyát, felnőttekhez fűződő kapcsolatát, szokásrendszerét, segítjük a szocializációjukat. Olyan kiegyensúlyozott személyiség kialakítására törekszünk, aki nehézségek nélkül képes beilleszkedni az óvodát követő intézményes keretek közé (iskola), valamint egyéb közösségek értékes tagjává tud válni (baráti társaságok).

Fontosnak tartjuk, hogy az óvodai közösségi nevelés legyen:

- céltudatos
- folyamatos
- jól szervezett
- toleráns

7.2.2. Az óvodapedagógus feladatai

A közösségi nevelésben fontos szerepet kap az egyéni bánásmód. Minden gyermek más családból vagy bölcsődéből érkezve, különböző adottságokkal, szokásokkal rendelkezik.

Éppen ezért kiemelt feladatunk, hogy egyénre szabottan, személyre szólóan közeledjünk hozzájuk. Ismernünk kell a gyermekek közegeiket, szokásaikat, sajátos személyiség jegyeiket melyeket tolerálva, megértéssel fogadjuk őket.

- ✓ Az újonnan érkező gyermek közösségbe történő befogadásának segítése
- ✓ A befogadástól az óvodáskor végéig barátságos, családias környezet biztosítása, a gyermekek életrendjének és közös tevékenységeinek megszervezése,
- ✓ Az erkölcsi nevelés alakítása, a jó és rossz felismerése, az őszinteség az igazmondás, igazságosság, felelősségvállalás, a gyengébb védelme, segítése saját élethelyzetbe való megtapasztalása, a dolgozók modell értékű bánásmódja során
- ✓ A gyermek fejlettségéhez alkalmazkodó szokás – normarendszer kialakítása

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

- ✓ A félelmek feloldása, a kudarckerülés, az empátiás készség fejlesztése
- ✓ A születésnapok megtartásával a gyermek én tudat erősítése, fejlesztése
- ✓ Olyan ünnepek szervezése és hagyományok bevezetése a gyermekek életébe, melyek kiemelkednek a mindennapokból
- ✓ A szűkebb és tágabb környezetük megismertetése, mely a szülőföldről való kötődés alapja (kozmosz nevelés, környezeti nevelés- országok, népek, zászlók, lakóhelyünk stb.)

A környezettudatos magatartás megalapozása – Fenntarthatóságra nevelés

A környezet-, és egészségtudatos magatartás kialakításának létjogosultsága van az óvoda intézményrendszerében.

A gyermekek gondolkodásának, felfogásának megalapozása, illetve rajtuk keresztül a szülők szemléletmódjának alakításában nevelőtestületünk is sokat tehet. Részünkről az elkötelezettségnek és a gyakorlati megvalósításnak van kiemelkedő szerepe. Ezért gondoljuk, hogy az óvodai környezettudatos magatartás kialakítása: „Apró lépés az óvodának, ugyanakkor nagy lépés a világnak.”

A fenntarthatóság pedagógiájának fontos értékei:

- az élet tisztelete;
- az egészség értéként történő megbecsülése, óvása;
- a tudatos döntések meghozatalának képessége és készsége;
- a hagyomány őrzése – átmentése a jövőbe.

Mindezeket a családok hatékony és folyamatos bevonásával, élethosszig tartó folyamattal és holisztikus szemlélettel tudjuk a leghatásosabban elérni.

A környezettudatos magatartás kialakításának fő színtere az óvodában, a külső világ tevékeny megismerése, mint tevékenységforma. Ez olyan nevelési folyamatot jelent, mely valamennyi nevelési területre kiterjed, azokkal kölcsönhatásban van. Komplex ismeret-, és tapasztalatszerzés, mely egységben mutatja, érzékelteti azt, ami a valóságban is egységesen érzékelhető.

A környezet megismerése nem korlátozódik csak a környezeti foglalkozásokra és a tervszerű, tudatos kezdeményezésekre, hanem átfogja az egész óvodai életet. Sokszínű, érdekes, izgalmas tevékenységrendszert biztosítunk. Az érzelmek, kifejezőképességek fejlesztésére nagy hangsúlyt fektetünk: szeretet, kötődés, élménybefogadás keltése. Támaszkodunk a gyermekek családból hozott ismereteire, a családi kirándulások, nyaralások élményeire is. Ha szükséges, a hátrányokat kompenzáljuk.

A környezet-, és egészségtudatos magatartás kialakításának célja

- Környezettudatos, környezetre figyelő magatartásformák és szokások kialakítása: a szűkebb és tágabb környezet kulturális és természeti értékeinek megismertetése, megszerettetése és annak megóvására való nevelés.
- A társadalmi igények változásához igazodó, a gyermek életkorának megfelelő természeti, - emberi, és tárgyi környezetből szerzett tapasztalatok, melyek birtokában biztonságosan igazodnak el az őket körülvevő világban.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

- Olyan szokások, szokásrendszerek, viselkedési formák megalapozása, melyek a környezettel való harmonikus együttéléshez szükségesek és a családok környezettudatos életviteléhez hozzájárulnak.
- Az életvezetési készségeken alapuló nevelés, mely hozzásegíti a gyermekeket azon ismeretek, készségek, képességek megszerzéséhez, amelyek szükségesek az egészséges életmód kialakításához.

A célok elérését szolgáló legfontosabb feladatok, legjelentősebb tevékenységek

- Évente az óvodai élethez kapcsolódóan igényekre alapozottan, a családokkal együtt „turisztikai nap”.
- A különböző képességfejlesztő tevékenységek során a környezettel, természettel kapcsolatos tartalmak feldolgozása.
- Környezettudatos életmód elemeinek szocializációja: a szelektív hulladékgyűjtés következetes megvalósítása, természetbarát termékek használatára való ösztönzés, természeti környezet védelme, lakó- és óvoda környezet közös megóvása, újrahasznosítás a mindennapok során.
- Az egészség fogalmának, tartalmának megismerése.
- Az egészséget befolyásoló tényezők megismerése. Mit tehet az egyén a saját egészsége érdekében?
- A különböző egészségkárosító szerek egészségi kockázatának tudatosítása.
- Személyes higiéné elsajátíttatása.
- Az egészséget befolyásoló környezeti tényezők felismertetése.
- Anyag-, és energiatakarékos óvodaüzemeltetés és a pedagógusok példamutatása.
- Csoportszoba, folyosók, mellékhelyiségek, udvar tisztasága.
- Az óvodán kívüli ismeretterjesztés lehetőségeinek kihasználása.
- Baleset megelőzés, a viktimizáció (tehetetlenség, kiszolgáltatottság) elkerülése.
- Segítségnyújtás baj esetén.
- Olyan életvezetési készségek fejlesztése, amelyek szükségesek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodóképességhez, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, és a hatékony kommunikációhoz.

Az óvodás gyermekek életvezetési készségeinek, képességeinek fejlesztése nem csupán az óvoda kötelessége és felelőssége, hanem a szűkebb-tágabb családé, sőt a társadalomé, a médiáé is. Nekünk elsősorban - tiszteletben tartva a családi nevelés elveit – az egészséget befolyásoló tényezők, faktorok mentén haladva a családok bevonásával, bevonódásuk biztosításával, velük együtt kell kialakítanunk stratégiánkat, valamint az egyes csoportok és egyének fejlődését támogató gyakorlatot. Prioritási sort nem célszerű megállapítani, mert az alábbi faktorok mindegyike fontos, és olykor a körülmények alakítják a sorrendet:

- alvás,
- társas kapcsolatok,
- napirend,
- tanulás, tapasztalás, játék, beszélgetés és meghallgatás, ének, mozgás-zenére, dalolás, szabadtéri játék, a gyermek beavatása az otthoni teendőkbe stb.,
- táplálkozás és folyadékfogyasztás,
- környezetvédelem kérdései, környezettudatosság,

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

- testi és környezethigiéne,
- betegségek megelőzése,
- kommunikáció,
- a kulturált érzelemnyilvánítás,
- viselkedési etikett,
- káros szokások elkerülése, a nemet mondás „művészete”,
- viktimizáció elkerülése: ismerje fel a veszélyes, kockázatos helyzeteket, mit kell tenni ilyenkor-kitől kérhet segítséget,
- önismeret, önértékelés, önbizalom fejlesztése,
- megfelelő test és énkép.

A fenntarthatóságra nevelés javasolt tartalmi óvodánkban

- Takarékos víz-, papír-, és energiahasználat
- Környezetünk tisztántartásában való aktív részvétel, a tárgyi környezet megóvása
- Az óvodakertben növények gondozása
- Esővíz gyűjtése
- Komposztálás
- Madárvédelem
- Szelektív hulladékgyűjtés: papír, műanyag, üveg
- Palántázás a csoportszobákban is: hajtatás, palántázás, csíráztatás
- “Természetsarok” kialakítása, gondozása
- Projekthetek, kirándulás, környezetvédelmi játékok, vetélkedők, virágosítás, stb.
- Újrahasznosítással készült játékeszközök, ajándékok, barkácsolása

Jeles Zöld Napok:

- **Autómentes** (szeptember 22.)
- **Állatok** világnapja (október 4.)
- **Víz** világnapja (március 22.)
- **Föld** napja (április 22.)
- **Madarak és fák** napja (május 10.)
- **Madárbarát**- kert, Madárovi
- **Óvodakert** művelése
- **Egészségnap** (Munkaterv szerint)

Az óvodapedagógusok feladatai

- A gyermekek kíváncsiságára, érdeklődésére, megismerési vágyára és a megismerés okozta öröme építve sokszínű viszony kialakítása az objektív világhoz.
- A komplexitás érvényesítése a különböző tevékenységformák között.
- A differenciálás pedagógiai koncepciójának érvényesítése a nevelés folyamatában.
- A környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítása.
- Baleset megelőzés, a viktimizáció elkerülése.
- Baj esetén segítségnyújtás.
- A családi és tárgyi kultúra értékeinek, és a néphagyományok szem előtt tartása.
- Holisztikus szemlélet kialakítása.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

- Az intézmény valamennyi dolgozójára vonatkoztatva a pedagógusok közösségében olyan értékrend kialakítása, mely az elődök értékteremtő és természetmegőrző munkáját helyezi előtérbe.

7.2.3. Az érzelmi az erkölcsi és a közösségi nevelés tartalma

Az elmúlt évek során – sok más kérdéssel együtt – az óvodák nevelőtestületei ártértékelték a szocializálás gyakorlatát is. Míg az ezredfordulót megelőző években inkább a közösségi - csoport érdekeknek való teljes megfelelést preferáltuk, kevésbé foglalkoztunk az önérvényesítés kérdésével. Az elmúlt két évtized óvodapedagógiai gyakorlata azon elméletet erősítette, mi szerint az egyén személyes boldogulása függ attól, hogy rendelkezik-e és mennyire az önelemzés, önértékelés és önfejlesztés, önismeret, önbecsülés képességével, illetve képessé válik-e arra, hogy saját lehetőségeit keresve és felismerve tegyen érvényesüléséért, ne másoktól várja el mindezt, kiszolgáltatva közben önmagát.

A közösségi normák és szabályok megalapozásával és megfelelő alakításával nevelőmunkánkban kulcskérdés – s e téren is szükség van a szülőkkel történő együttműködésre – hogy mennyire tudjuk engedni és elfogadni a gyermekek önálló törekvéseit. Hol vannak az ésszerű korlátok, melyeken túl a gyermek már sérti a mellette élő többiek, a csoport tagjainak érdekeit. Fontosnak tartjuk, hogy az óvoda egyszerre segítse a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, én- tudatának alakulását és engedjen teret a gyermekek önkifejező törekvéseinek.

Az óvodáskorú gyermek egyik jellemző sajátossága a magatartásának érzelmi vezéreltsége. Óvodánkban a gyermekeket családias, érzelmi biztonságot nyújtó és bizalmat közvetítő, állandó értékrend, megnyugtatóan derűs és kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör veszi körül:

- **A befogadás egyéni igényekhez igazított** gyakorlatának (anyás-apás beszoktatás) és a család óvodaiátogatása az óvodába lépés előtt, a már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatásokkal lesz a gyermekre.
- **Az óvoda valamennyi alkalmazottját pozitív attitűd és érzelmi töltés jellemzi** a gyermekekkel, egymással, valamint a szülőkkel való kapcsolat kialakításában és gyakorlásában, mely gyakorlat mintaként szolgál a gyermek-gyermek kapcsolatok alakulására is.
- **Az emberek közötti különbségek** tiszteletben tartására, elfogadására és megértésére nevelünk.
- **Az óvodapedagógusok számára az allergiával élő gyermekek jelenléte egyfajta lehetőséget is kínál arra, hogy ne csak megtanítsák a figyelmes gyermekeket, de felhívják a figyelmet a "láthatatlan" fogyatékosságokra, az allergiákra is.** A pedagógus elmagyarázza a csoportjába járó gyermekeknek, hogy az érintett gyermek ki van téve az anafilaxiás sokk kockázatának abban az esetben, ha veszélyes allergénnel érintkezik. A korosztálynak megfelelően készíti fel a csoportjába járó gyermekeket, hogy jelezzék/jelezni tudják ha a problémát tapasztalják, és szóljanak ők is a pedagógusnak. Nagyon fontosnak tekintjük a valamiben más gyermekek önbizalmának erősítését.

Mindennapi pedagógiai tapasztalataink igazolják, hogy az azonos életkorú gyermekek között is lényeges eltérések lehetnek. Az individualizálás a gyermekek közötti különbségek

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

felismerésére épülve minden gyermeket figyelembe vesz a maga fejlődési szintjén.

A befogadás rendszere

- ✓ A befogadás az óvodánkban fokozatosan, az óvodapedagógusokkal egyeztetve, szülővel együtt történik
- ✓ Az első naptól kezdődően szoros, aktív, együttműködő kapcsolat kialakítására törekszünk a családdal, hogy gyermekeink életkori és egyéni sajátosságaihoz igazodva tervezhessük a fejlesztő munkát
- ✓ Megismertetjük a szülővel a csoport szokás szabályrendszerét, életritmusát, speciális jellegzetességeit
- ✓ Az ismerkedés szakaszában a szülők előzetes egyeztetés után bejöhetnek és részt vehetnek az óvoda mindennapi életében.

A befogadás kapcsán főbb tennivalóink:

- ✓ Személyes kapcsolatfelvétel, anamnézis felvétele
- ✓ Anyás beszoktatás, fokozatos időcsökkentéssel. Az együttlét biztonságot ad az új környezet elfogadásához, ugyanakkor a szülő megismeri az óvoda belső életét, a gyermek napirendjét, szokásait. A gyermekek kedvenc játékaikat, tárgyaikat, biztonságukat, fokozó eszközeiket magukkal hozhatják.
- ✓ A befogadásban egyidejűleg mindkét óvodapedagógus és a dajka is részt vesz. A gyermekek megismerkednek a csoportszobában és az udvaron elhelyezett mozgásfejlesztő játékokkal, szerekkel. Az óvónők a szülőknek, gyermekeknek az életkori elvárásnak megfelelően közvetítik és közösen gyakoroltatják a tevékenységeket. A tevékenységek megerősítése sok-sok érzelmi átéléssel játékosan történik, figyelembe véve a gyermekek egyéni képességeit, tempóját, egyéni szokásait. Különösen fontos a testápoláshoz és az étkezéshez szükséges tárgyak, azok használatának bemutatása. A befogadás kezdeti fázisa néhány nyitott nap tevékenység formái, majd ezt követően az egyéni eltéréseket figyelembe véve hosszabbodhat a befogadás ideje.
- ✓ A befogadást és a gyermekek eddigi életének történéseit segíti megismerni az anamnézis lap. Az ebből származó információ az alapja a későbbi egyéni fejlődést követő dokumentációnak.

A csoportokban családi légkör megteremtésével segítjük elő a gyermekek társas kapcsolatainak alakulását, az évkezdés bizonytalanságát. Lehetőséget biztosítunk, hogy érdeklődésüknek megfelelően válasszanak tevékenységet. Ösztönözzük az 5–7 éves gyermekeket, hogy segítsenek a kisebbeknek (Pl. öltözködésben) vegyék körül őket szeretettel.

7.2.4. Szokás-normarendszer

Az ésszerű kereteket adó szokás-normarendszer, a biztonságérzetet, nyugalmat jelent a gyermekek számára, kialakításában fontos az egyező nevelői hatás megteremtése, a két óvodapedagógus és dajka közötti összhang.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

A szokás és normarendszer minden nevelési év elején kerül meghatározásra és a csoportnapló része.

Alapja: a csoport összetétele fejlettségi szintje, a feladatok és tevékenységek rendszere, amelyet a csoportban meg kívánunk valósítani.

A szokás-normarendszer napirend-követő. Tartalmi elemei mindazok az elvárások, amelyek:

- ✓ a gondozás és egészséges életmód, teljes körű egészségfejlesztés
 - ✓ közösségi nevelés, társas kapcsolatok
 - ✓ a játék, mozgás;
 - ✓ a tanulás területén
 - ✓ normaként jelennek meg az óvodai életben. Rögzítjük a sikerkritériumokat, valamint a felzárkóztatást, illetve a tehetséggondozás feladatait, amely meghatározása felelősségteljes gyermekismeretet követel
-
- ✓ a tevékenységek segítik a gyermekek erkölcsi tulajdonságainak (együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség) és akaratának (önállóság, önfegyelem, kitartás, feladattudat) fejlődését, teret adva a gyermeki önkifejezésnek, önérvényesítésnek
 - ✓ a játékos tevékenység és a szülőkkel való kapcsolat során a nemi sztereotípiák erősítésének kerülése, nemek társadalmi egyenlőségével kapcsolatos előítéletek lebontásának elősegítése is feladatunk

7.2.5. Ismétlődő közös tevékenységek megszervezése

Az óvodában igyekszünk minden alkalmat célszerűen megragadni a közös ünnepek és hagyományok kialakítására. A közös tevékenység a gyermek fejlődésének serkentője. Ünnepeinkhez kötődően fontos feladatunknak tekintjük a kötődés alapját is szolgáló keresztény kulturális értékek megismerését és megtapasztalását, mint a: szeretet, öröm, békesség, türelem, szívettség, jóság, hűség, szelídség, önmegtartóztatás.

A hétköznapiakon rendszeresen ismétlődő tevékenységeket hagyománnyá váló ünnepek – jeles napok – gazdagítják, melyeket az évek során szerzett pozitív élmények alakítottak ki. Távolat jelent a gyerekek számára ezekre az alkalmakra való közös tervezgetés, készülődés, az örömmel teli várakozás. Ünnepeinket a természethez, a népi hagyományokhoz, jeles napokhoz kapcsolódó alkalmakhoz igazítottuk: melyeket a felnőtt közösség játékaival, szereplésével is színesítjük („alakoskodás”, néptánc, népdal, éneklés).

A gyermek nyitottságára építünk nevelőmunkánk során, hozzásegítve a gyermeket ahhoz, hogy megismerjék szűkebb és tágabb környezetünket, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet és a szülőföldhöz, valamint a családhoz való kötődés alapja, hogy rá tudjanak csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.

Az ünnepek/ünnepkörök hangsúlyozott lehetőséget biztosítanak a nemzeti identitástudat megalapozására, éppen ezért kiemelt figyelmet kell fordítanunk az ezeket előkészítő élmények megteremtésére.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

A közösségi nevelés szempontjából kiemelt jelentőségűek:

- ✓ A közös ünnepek és hagyományok ápolása,
- ✓ A szűkebb és tágabb környezethez, a szülőföldhöz való kötődés alakítása,
- ✓ Közös programok a szülőkkel (barkács délutánok, ismerkedő nap, közös ünnepek).

Az ünnepek kapcsán a közösen feldíszített csoportszobák, az ünneplőbe öltözött gyermekek, felnőttek látványa, a közös verselés, mozgás mind–mind az esztétikai érzelmek és a közösségi élet alakításának eszközei. Változatos tevékenységekkel, -pl. ünnepek előtti barkács délutánok szervezésével - és gazdag eszköztárral segítjük a hagyományok ápolását (pl. farsangi jelmezek-díszek, karácsonyi, húsvéti, anyák-napi csoportszoba díszek, a dramatizálás eszközei.)

Óvodánkban a szülők betekintheznek az óvoda életébe:

- igény szerint, az óvodapedagógusokkal egyeztetett időpontban,
- nyitott napokon, ünnepélyeken,
- játszódeutánokon: ünnepi előkészületekben való aktív részvétel, kézműves foglalkozások, barkácsoló délutánok stb.,
- sportnapon,
- a szülőkkel egyeztetett egyéb alkalmakkor a nevelőtestület döntése szerint, pl. farsang, karácsony stb. ünnepe.

Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek maguk is aktívan részt vegyenek az ünnepi előkészületekben, szervezésben

- gyűjtőmunka: kirándulásokon, a család bevonásával otthonról, az óvodapedagógusok részéről zenei és irodalmi anyag gyűjtése,
- „nagytakarítás”,
- az óvoda helyiségeinek díszítése,
- közös sütések,
- ajándékkészítés a szülőknek,
- a témákhoz kapcsolódóan kiállítások megtekintése.

Az ünnepek és hagyományéltető programok személyiségfejlesztő hatásai – a fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére:

- Játékos térmozdulatokat, térmozdulatokat ismer, alkalmaz.
- Dallamot, ritmust, mozgást rögtönöz.
- Szívesen dramatizál, bábozik, az ismert mondókák, versek és motívumok felhasználásával: mesélés, népi színjátás.
- Beszéddel, mozgással megjelenítve kitalál történeteket, egyszerű meséket.
- Beszédhelyzeteknek megfelelően szófajákat, mondatfajákat, különböző mondat szerkezeteket alkalmazkodnak.
- Játékeszközök, bábok, díszletek, különböző használati eszközök készítésével a vizuális látás és érzékelés fejlődése.
- A közös tevékenységekben a gyerekek aktívan vesznek részt, a kialakult szokások a gyerekek igényévé válnak.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

- Elfogadják az adott tevékenység által megkívánt magatartási formákat (leányok-legények szokásai) szituációtól függően elfogadja az alá, fölé és mellérendeltségi helyzeteket.
- Segítséget nyújtanak egymásnak, ha szükséges, önállóan is keresik a segítségnyújtás formáit.
- Tisztelettel viselkednek a felnőttekkel, az óvoda dolgozóival, vigyáznak munkájuk eredményeire.
- Érdeklődnek egymás iránt, figyelnek egymásra, türelmesen meghallgatják egymást és az óvodapedagógust, az alapvető metakommunikációs jelzéseket felfogja, alkalmazza.
- Tudják, hogy egy összetartozó közösség tagjai, örüljenek a közösen elért sikereknek.
- Tisztában vannak az alapvető udvariassági szokásokkal és alkalmazzák azokat (köszönés, kérés stb.).
- Alkalmazkodnak és fogadják el az alapvető szabályokat, korlátokat, késleltetni tudják szükségleteiket, kialakul feladattudatuk, feladattartásuk szintje megfelelő.
- Kialakul egészséges „én-tudatuk”, tolerálják egymás különbözőségét, akaratukat alá tudják rendelni mások akaratának.
- Érdeklődést mutatnak az iskola iránt.
-

7.2.6. Intézmény és csoport szintű hagyományos ünnepeink

HAGYOMÁNYOS ÜNNEPEINK	TEVÉKENYSÉG TARTALOM	SZERVEZETI FORMA
SZÜRETI MULATSÁG	- közös szüreti multság, táncolás az udvaron	- egész óvoda együtt
MIKULÁS	- Dalok, versek, dramatikus játékok - Mikulás ajándéka - Közös Mikulásvárás	- Csoportszintű ünneplés
KARÁCSONY	- Adventi előkészületek - Közös ünnep a szülőkkel - Karácsonyi népszokások - Karácsonyi barkács délután	- Csoportszintű ünneplés - szülők részvétele
EGÉSZSÉG HÉT	- Maci kórház meghívása - kóstolók, fogápolás, mozgás, lelki egészségvédelem	- Csoportonként
FARSANG	- Farsangi multság - Kiszebáb készítése	- Közös ünneplés délelőtt a gyerekekkel, és délután a szülők részvételével
MÁRCIUS 15.	- Képek, jelképek készítése, gyűjtése (zászló, kokárda, huszár) - Közös zászló tűzés a nagy csoportosokkal	- -Csoportszintű ünneplés
HÚSVÉT	- Népi játékok, hagyományok felelevenítése - Tojásfestés, tojás les - Locsolóversek - Húsvéti barkács délután	- Csoportszintű ünneplés szülők részvétele

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

ANYÁK NAPJA	- Ajándék készítése - Ünnepvárás előkészítése - Szülőkkel közös ünneplés	- anyukák köszöntése
ÉVZÁRÓ	- Tarisznyaátadás - „Búcsúzunk a nagyoktól” - Zenés- mozgásos-táncos játékok - nagycsoportosok néptánc bemutatója	- itt maradók búcsúja szülők részvétele
APÁK NAPJA	- sport nap az udvaron apukákkal együtt	- apukák részvétele, köszöntése
GYERMEKNAP	- ugrálóvár, bábszínház szervezése	- egész óvoda együtt
SZÜLETÉSNAP	- Montessori születésnap kör	- Csoportszintű megemlékezés

Az ünnepeknél a köszöntőknél figyelembe vesszük a szülők vallási, ideológiai nézetét, nemzeti és etnikai hovatartozását.

7.2.7. Közösségi és erkölcsi nevelés során a társas kapcsolatok alakulásának segítése a gyermek-gyermek, a felnőtt-gyermek viszonylatban

Nevelőmunkánk a gyermek-gyermek viszonylatban egymás megismerésére, a toleranciára, a különbözőségek megismerésére, elfogadására és tiszteletére irányul. A gyermek személyiségfejlődésének alakulásában modell értékű az óvodai feladatellátásban résztvevő felnőttek közötti kommunikáció, bánásmód, viselkedés. Társas együttműködés közben tanulják meg a gyermekek az egymás felé fordulást, egymás segítségét, valamint a közösség alapvető normáit. Alkalom nyílik az egymáshoz viszonyításra, amely szükséges a reális énkép kialakításához, önkifejező törekvéseihez, önértékeléséhez. A gyermeki kapcsolatok (gyermek-gyermek, gyermek-dajka, gyermek óvodapedagógus) együttműködése során válik természetessé, hogy minden gyermek, különbözőségeivel is elfogadható és szerethető. A felnőtt-gyermek kapcsolatában: a felnőtthez fűződő viszony nyújtja az érzelmi biztonságot a gyermek számára, amely a jó közérzetet, nyugodt, harmonikus tevékenységet teszi lehetővé. A kommunikatív jelek megértésével, a mindenki számára azonosan értelmezett szokás-és normarendszer kívánalmaival a feltétel nélküli szeretet fokozatai, a gyermekek számára egyértelművé válnak. Az udvarias magatartás formáinak elsajátítása által a gyermekek képessé válnak a társak ellentétes véleményének elfogadására, alakul a szülők, felnőttek iránti figyelmesség, tisztelet.

Az erkölcsiség az egymásra figyelésben, az együttműködésben, és a segítségadásban nyilvánul meg. Az óvodapedagógus feladata az erkölcsi nevelés alapját képező szokásrend megtervezése.

- Az óvodai erkölcsi nevelés alapja a szokásrend kialakítása, és az azokhoz való megfelelő alkalmazkodás támogatása.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

- A normák kialakulása és alkalmazása a mindennapok része, áthatja magát a gyermeki életet.
- Az óvodapedagógus a konfliktusok önálló megoldására törekedve nyújt segítséget a megoldásban.
- Az óvodapedagógus figyelemmel van arra, hogy az egyes szokások, együttélési normák elfogadása, betartása nem azonos időben zajlik az azonos életkorú gyerekeknél.
- Az egyes értékek, szabályok felnőtt általi megítélése azonos kell, hogy legyen. A „kettős mérce” (a családi nevelésben is) eleve ellentmond az erkölcsnek.
- Az óvodapedagógus kellő pedagógiai érzékenységgel, a gyermekek ismeretében dönti el, mely szokások illeszthetők az egyes gyerekekhez, és mely differenciált bánásmód segíti fejlődésüket.
- Az óvodapedagógus az erkölcsi nevelés folyamatában arra törekszik, hogy a gyerekek önmagukat tudják értékelni, nemcsak a tanulás folyamán bekövetkező teljesítményeiket, hanem tetteik helyességét vagy annak tévedéseit is. A jó sorrend ez: önértékelés, majd mások tetteinek értékelése.

Közösségi - magatartási szokások és szabályok:

- köszönési formák,
- a megszólítás helyzetei,
- a kérés, különböző udvariassági szokások formái és helyzetei,
- a társakhoz való viszony, az alkalmazkodás,
- felnőttekhez való viszony,
- tevékenységekhez való viszony,
- együttes játékhelyzetek.

A közösségi élet szokásai és szabályai:

- családi és óvodai napirend,
- napi, heti és éves programok,
- nemzeti, és a család, a közösség saját ünnepei.

7.2.8. Konfliktuskezelés az óvodában

Megjelenésük szerint lehet:

Nyílt és rejtett reakció attól függően, mennyire jelenik meg a felszínen a konfliktus:

- A látható nyílt szakasz nem hordozza mindig az összecsapás lényegét. Ezért fontos megismerni az előzményeket, a lehetséges következményeket.

- A rejtett konfliktus oka lehet például a gyerekek közötti feszültség, a konfliktusvállalás hagyományainak hiánya, a kommunikációs zavar a felek között.

Tudatos vagy tudattalan konfliktus: ez arra utal, az egyén számára mennyire élhetők meg a negatív érzések, mennyire tartja tudatosan kontroll alatt.

Konfliktusok kialakulásának szociális háttere, a gyermekek kapcsolatteremtő készségeinek éretlenségéből adódik:

- ✓ Zárkózottság: kommunikációs nehézség
- ✓ Szorongás: szomatikus tünetek
- ✓ Felületesség: alkalmazkodási nehézségek

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

- ✓ Magatartási – beilleszkedési nehézség: organikus háttér, kedvezőtlen óvodai tapasztalatok, gyakori környezet vagy lakhelyváltás, a szülők túlhajszolt életmódja.
- ✓ Közösségi tapasztalatok hiánya: túlzott alárendelődés, érzelmek inadekvát kifejezése.
- ✓ Kompromisszum készség hiánya: kívülről kapott helyzeteket nehezen fogadja el, túlzottan ragaszkodik saját elképzeléseihez.

A fejletlen szocialitás miatt a pedagógusnak nagy szerepe van a konfliktus kezelésében:

- ✓ Nem szabad a gyermekek helyett megoldani a problémát, mert fontos a saját tapasztalatuk megélése.
- ✓ Nem szabad szabadjára engedni az összeütközéseket, mert rossz megoldási módok rögzülhetnek.
- ✓ Felelősen ne avatkozzon be, mert a felnőtt megoldásaitól való függést eredményezheti.
- ✓ Ne biztosítson maximális konfliktusmentes környezetet, mert a gyerekek más környezetben felkészületlenek lesznek.

A nyugodt biztonságos légkörre törekvő pedagógus oldja a felmerülő, feszültségeket, gátlásokat, szorongásokat. segíti, hogy a gyerekek zökkenőmentesen tudjanak eligazodni a csoportban és tudjanak alkalmazkodni a környezetükhöz.

7.2.9. A művészeti nevelés

A művészeti nevelés a személyiségfejlesztés eszköze. Az alkotótevékenység sokszorosán gazdaggá teszi a személyiséget. A szabad önkifejezés kiindulópontja a minden gyerekben megtalálható alkotóerő. A művészeti nevelés a személyiségfejlődés olyan területein fejti ki hatását, amely a többi nevelési szektorban kevésbé kerülne felszínre. Nevelésünk magában foglalja a művészeti alkotások befogadására, élvezetére (irodalmi, képzőművészeti, zenei) nevelést, valamint a művészetek által a gyermekek alkotó tevékenységére nevelését. A művészeti nevelésben a legnagyobb hangsúlyt a komplex élményekre helyezzük. A globális élmények (a zene, a mozgás, az önkifejezés együttese) a teljes személyiséget érintik.

Biztosítjuk:

- az érzelmek átélését, az empátia érzését, a szavak nélküli kommunikálás látható kifejezését;
- a népi hagyományos jeles napokhoz, ünnepekhez kötődő dramatikus játékok átörökítését, élményszerű megélését;
- a mozgás fejlődését (szem – kéz koordinációját, az észlelést, a megfigyelőkészséget, a vizuális tapasztalást);
- a szociális fejlődést (a közös munka lehetőségét, az egyéni önkifejezést);
- az intellektuális fejlődést (a szín, formaismeret, a kreativitást, a kommunikáció sajátos formáit);
- a tevékenységek közös jellemzője: a szabad önkifejezés.

Montessori nagy fontosságot tulajdonít az esztétikai érzék fejlesztésének. Az esztétikai érzéket

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

pedig természetes eszközökkel, kényszer alkalmazása nélkül kell fejleszteni. Ennek indirekt módja a kedvező, esztétikus, ízléses környezet kialakítása. Az esztétikai érzék direkter eszközökkel is fejleszthető: a természet szépségének bemutatása, művészeti tárgyak bemutatása, és minden olyan tevékenység, amely kreativitásukat igényli.

A kreativitás, az alkotó gondolkodás és cselekvés kialakítása a művészeti tevékenységek legfontosabb feladata. Akinek van fantáziája, vannak ötletei, problémák megoldásán dolgozik, gondolatait és érzéseit ki tudja fejezni, másfajta módon éli meg önmagát, az kreatív ember. Az óvodáskorban hihetetlenül nagy lehetőségei vannak a kreatív képességek kibontakoztatásának.

Legfontosabb teendőnk, hogy a megfelelő eszközöket, élményeket, környezetet, szabadságot biztosítsunk a gyermekeknek alkotó tevékenységük megnyilvánulásaihoz. Minél több alkalmat kell adni arra, hogy a gyermekek érzéseiket, gondolataikat, ötleteiket a játékban, az énekezésben, a bábozásban, a rajzolásban, stb. kifejezésre juttassák. A tapasztalatszerzés itt is igen nagy fontosságú. A gyermek mindenre fogékony, mindent befogad, minden érdekli, mindent utánoz.

A művészeti nevelés tehát egy rendkívül sokrétű, összetett, komplex tevékenység. Ebbe a fogalomkörbe tartozik a mese-vers, az ének-zene, a bábozás, a mozgások, a játék, a dramatizálás, a festés, az agyagozás, a rajzolás, a barkácsolás, és ugyanakkor a környezet rendezettsége is.

A mese-vers, dramatizálás, bábozás szinte mindennapos tevékenység az óvodában. Mindegyik fontos szerepet tölt be a gyermekek fejlesztésében. A mesét, verseket az évszakok változásaival összhangban mutatjuk be a gyerekeknek. **Valljuk, hogy a báb és drámajáték alkalmas a mentális sérülések feltárására és „terápiára” is.**

A verselés az irodalmi élményeken túl a szavakkal való ritmusos játék, szókincs bővítés, emlékezet és gondolkodásfejlesztés.

A mese tárgyi világot is megelevenítő, átlétesítő szemléletmódja és az ehhez társuló, a szigorú ok-okozati kapcsolatokat feloldó mágikus világképe csodákkal és átváltozásokkal ráébreszt a mélyebb értelemben vett pszichikus realitásra és a külvilágra irányított megismerési törekvésekre. A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermek érzelmi biztonságban érzi magát, és a játéktevékenységhez hasonlóan a mesehallgatás során eleven, belső képvilágot jelenít meg. A belső képalkotásnak ez a folyamata a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A mese kiválasztásakor a tudatosság, a gyermekközpontúság, a korosztályos válogatás, a csoport és az egyéni fejlettségi szintek figyelembevétele.
- Alkalmazza minél gyakrabban az **élőszavas** mesélést, mely különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének alakítására, ugyanakkor visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, és egyben feloldást és megoldást kínál.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

- A mesélés szokásainak, rítusainak kialakításával segítse a gyermeket a ráhangolódásra és a mesék befogadására.
- Lehetőség szerint minden nap kerüljön sor mesélésre, mondókázásra és verselésre, mely tevékenységek a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan elemei.

A **vizuális tevékenységek**, mint gyurmázás, agyagozás, rajzolás, festés, batikolás, vágás, tépés, ragasztás, hajtogatás, varrás, barkácsolás, stb. a gyermekek kedvenc időtöltései. A gyermekek számára elérhető helyen mindig rendelkezésükre állnak a különböző anyagok, eszközök, amikkel kedvük szerint dolgozhatnak, alkothatnak. A gyerekek rajzolás közben fejezik ki környezetükkel kapcsolatos érzéseiket, vágyaikat is. A gyermek saját vers- és mesealkotása, annak mozgással, illetve ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja.

Az ének-zene, népi játék, tánc - Az éneklés, a dalos játékok és a gyermektánc

Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú értékközlés eszközeként, korosztályi sajátosságokra építve.

Az óvodapedagógusok által válogatott zenei anyagok többsége a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint különböző – állami, egyházi, jeles – ünnepekhez fűződik.

A tervszerű fejlesztés megkívánja az óvodapedagógustól:

- a tudatosságot, mely kiterjed minden művészeti tevékenységre;
- a műveltségterületek válogatásánál az igényes népi – és kortárs művek jelenlétét, melyek fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek (az egyenletes lüktetés, ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakításában;
- az esztétikai élménynyújtást (a tevékenység élmény legyen, ne kényszer);
- az esztétikai ismeretek közvetítését;
- a gyermekek alkotó tevékenységének megszervezését, a feltételek biztosítását;
- a népi játék, gyermekdal, néptánc és a zenehallgatási anyag megválasztásánál (amennyiben releváns) az óvodapedagógus vegye figyelembe a gyermekek nemzetiségi hovatartozását is.

Fejlődési jellemzők az óvodáskor végén

- **Téri orientáció vonatkozásában:** a finom- és makromozgás összerendezett, téri orientációja jó. A valóságos és a szociális térbe egyaránt bele tudja magát helyezni. Téralkításban nehézség nélkül vesz részt, oldalassága kialakult. Cserző fogása megfelelő, szem-kéz koordinációja összehangolt.
- Az **auditív észlelésének köszönhetően** különbséget tesz hangmagasság, hangerő, ritmus, hangszín, folyamatosság, beszéd és beszédhangok között. Felismer dalokat, dallam és ritmustöréseket énekhang, taps és hangszer segítségével. Szavakat, verseket és mondatokat egyenletes ritmusban letapsol. Tevékenységeiben egyre gyakrabban megjelenik képzeletének gazdagsága, kreativitása.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

7.2.10. Mindennapos mozgás

A gyermekek lételeme a **mozgás**, ennek kielégítése fontos feladatunk. A gyermekek egészséges testi fejlődéséhez rendszeres, játékban gazdag, az egyéni képességeket figyelembe vevő, kellő aktivitást és terhelést biztosító mozgásra van szükség. A mozgás a szellemi fejlődés alakulására nagyon nagy hatással van. Használjuk ki a spontán módon adódó lehetőségeket, minél többet mozogjunk a friss levegőn. Montessori a fejlődés rendkívül fontos elemének tartja a szabad mozgás biztosítását gyermekkorban.

7.2.11. Montessori csoportok:

Gyermekek központúság, önállóság a gondolkodásban és a cselekvésben, egyénre szabott fejlesztés, fantázia, kreativitás, sikerélmény jellemzi a Montessori csoportot. A pedagógusok önálló tevékenységre serkentik a gyermekeket. A nevelési térben a gyermek szükségletei szerint választ, cselekszik, saját tevékenysége során tanul.

„A Montessori Módszer a gyermek teljes személyiségének elfogadásán alapuló, a gyermek természetes érdeklődésére építő személyiség központú nevelő-oktató módszer.”

A gyermek szabadságát csak az egymás iránti figyelem korlátozza. Montessori felfogásának megfelelően a vegyes korcsoport szervezése nagyon fontos pedagógiai koncepciókban. A kisebb gyermekek tanulnak a nagyobbaktól, a nagyobbak pedig tanítva a kisebbeket, megmutatva ezt-azt, felelnek kérdéseikre, ezáltal tudatosulnak ismereteik. Sokkal több szociális kapcsolatra, kommunikációra nyújt lehetőséget a vegyes korcsoport, mint az azonos korú gyermekek közössége. Fejleszti a segítőkészséget, a beszédfejlődést, a különbözőség elfogadását. Mivel minden gyermek másképp fejlődik, nem tűnik fel, ha valamelyik lemarad, nem okoz kudarcélményt. Azokat a gyerekeket pedig, akik valamilyen területen korukat meghaladó ütemben fejlődnek előrehaladásukban segíthetjük, nincs gátja, felső határa a fejlődésüknek.

Mindig az egész személyiség fejlesztésére törekszünk. Ezen belül legfontosabb az érzelmi nevelés, elsősorban a szeretet. A szeretet a kölcsönös érintkezésen belül és a mindennapi élet során alakul ki. A pedagógus segítőtársa a gyermeknek. Elsősorban megfigyel, segít. Mindig akkor és annyit, amennyire szükség van. Minden egyes gyermeknek éreznie kell, hogy a pedagógus ott van a háttérben, bármikor hozzá fordulhat segítségért, felvilágosításért, kellékekért.

7.3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az értelmi nevelés tevékenységeken keresztül, a kultúraátadás hatásrendszerében az óvodai nevelési módszerek segítségével, elsődlegesen a gyermekek szabad játéka által valósul meg. Az értelmi nevelés szoros kapcsolatban van az anyanyelv és a kommunikáció alakulásával.

A program lényeges része a beszéd, az anyanyelv és a kommunikáció fejlesztése, hiszen csak kellő nyelvi fejlettséggel rendelkező gyermekek lesznek képesek az alap-kultúra technikák elsajátítására. Kommunikáció a beszéd és a gondolkodás egyik eszköze.

Célunk: A magyar nyelv szerkezetének, megbecsülésének kialakítása, a természetes beszéd és kommunikációs kedv ösztönzése, fenntartása. Kialakítjuk a mindennapokban a beszélgetés

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

lehetőségét, támaszkodva a meglévő tapasztalataikra, ismereteikre érdeklődésükre.

Az óvodai anyanyelvi nevelés komplex tevékenység alapvetően minden nevelési területhez kapcsolódik, ezért kiemelt jelentősége van az egész nap folyamán. Vegyes csoportjaink beszédfejlesztés szempontjából is jótékony hatásúak, hiszen a kisebbek figyelik a nagyobbak beszédét, kérdeznek tőlük. A nagyobbak válaszolva, magyarázva a kisebbeknek gyakorolják ismereteiket, szavakba öntve. A gyermekek akarva-akaratlanul utánozzák egymást és az óvodapedagógust is.

Az anyanyelv fejlesztése, és a kommunikáció különböző formáinak alakítása – beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel – az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.

A beszédfejlődés természetes színtere a játék, ahol a felvállalt szerepekben, élethelyzetekben kerülnek egymással kontaktusba a gyermekek. A szókincs bővülését, a beszédminőség alakulását segítik még a nyelvi játékok, a szabad önkifejezés a drámajátékban, a tevékenységeket kísérő beszélgetések és a közös társalgások.

Az óvodai életben az anyanyelv fejlesztésének három alaphelyzete van

- spontán helyzetekben és tevékenységekben,
- az irodalmi nevelés során,
- az óvodapedagógus által kezdeményezett helyzetekben,

A hallás, fonémahallás, hangképzés, beszédértés egyénenkénti megismerése, játékos fejlesztése hangsúlyos feladat.

A „beszélő magatartást” akkor sajátítja el a gyermek, ha

- érzelmi biztonságban van,
- derűs a légkör,
- tapasztalja a személye iránti érdeklődést,
- ha türelmesen kívádjuk gondolatainak, érzelmeinek kifejezésére.

7.3.1. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés célja

Az anyanyelv megbecsülésén és szeretetén keresztül alakul

- o a gyermekek természetes beszéd és kommunikációs készsége,
- o beszédészleléssel a beszédhangok felismerése, kapcsolása,
- o beszédmegértéssel a szavak, szókapcsolatok, mondatok jelentésének tartalmának megértése,
- o fejlődnek értelmi (kognitív) képességeik.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

7.3.2. Az óvodapedagógus feladatai

A gyermek egyéni kíváncsiságára, érdeklődésére építve

- ✓ A kommunikáció, különböző formáinak alakítása, a beszélő környezet, a helyes minta a gyermekek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartásával, ösztönzésével, szabálykövetítéssel és a gyermeki kérdések támogatásával
- ✓ Szoktassa hozzá a gyermekeket ahhoz, hogy szabadon mondhassák el érzéseiket, gondolataikat.
- ✓ Teremtsen lehetőséget arra, hogy a gyermekek kreatívan rögtönözzenek, improvizálhassanak, a nyelvvel is játszhassanak.
- ✓ A gyermekek beszédaktivitását a teljes odafordulással, aktív figyelemmel és a gondolataikhoz kapcsolódó kérdésekkel tartsa ébren.
- ✓ Az óvodapedagógus magatartása minden helyzetben (tevékenységeket kísérő beszélgetések során, beszélgető körök, nyelvi játékok, szabad önkifejezés stb.) legyen érdeklődő.
- ✓ Az új gyermekek beszédfejlettségének felmérése, családi háttérének megismerése
- ✓ Tevékenységekben az anyanyelv gazdagságának, multikulturális elemeinek megismertetése, verbális és nem verbális jelzések, interakciók megjelenítése, használatának gyakorlása.
- ✓ A csoportban dolgozó óvodapedagógusok és a dajka beszédmintájának, kommunikációjának összehangolása
- ✓ A tervezetten szerzett tapasztalatok gyakorlatorientált megvalósítása
- ✓ A gyermekek spontán szerzett tapasztalatainak ismereteinek rendszerezése, célirányos bővítése, játékos cselekedtetés során, kommunikációs helyzetben az ok-okozati összefüggések felismertetése, környezettudatos magatartás megalapozása.
- ✓ A kognitív képességek fejlesztése az egyre pontosabb, valósághű észlelés, a figyelem, a képzelet, a problémamegoldó gondolkodás, az alkotóképesség fejlesztése és az alakuló fogalmi gondolkodás fejlesztésével, az iskolai beilleszkedéshez szükséges értelmi érettség kialakítása.
- ✓ Valamennyi értelmi képesség fejlesztése, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését biztosító ösztönző környezet biztosítása.
- ✓ Az anyanyelv fejlesztés három alaphelyzetének alkalmazása (spontán, irodalmi nevelés, egyéb kezdeményezési helyzetek)
- ✓ A „beszélő magatartás” megalapozása, kialakítása
- ✓ A művészeti nevelés adta lehetőségek felhasználása (bábozás – dramatikus játékok, mesélés-verselés, vizuális tevékenységek, az éneklés, a dalos játékok és a gyermektánc)
- ✓ Szókincs bővítése, metakommunikációs helyzetek teremtése (gesztusok, arckifejezések, testtartások, testbeszéd.
- ✓ Folyamatos, összefüggő, tiszta beszéd, nyelvi kifejezőkészség kialakítása.
- ✓ Hallgassuk meg a gyermek mondanivalóját, s legjobb tudásunk szerint válaszoljunk kérdéseikre
- ✓ A szociokulturális háttér figyelembevételére épülő differenciált készség, képességfejlesztés, együttműködés a logopédussal és a családdal a megelőzés és a korrekció területén

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

Az érzelmi nevelés további feladatai: egyrészt a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) – alkotóképesség – fejlesztése. Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.

A nyelvi elmaradások korrigálásának gyakorlata:

- Komplex logopédiai terápia
- Napi anyanyelvi játékok
- Drámajáték elemeinek alkalmazása

7.3.3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés tartalma

Napi gyakorlatunkban az anyanyelvi játékok egyéni és mikro csoportos szervezésére – alkalmazkodva a gyermekek életkori sajátosságaihoz – külön időt biztosítunk.

A nyelvi játékok, gyakorlatok legfőbb ismérve, hogy játékos keretben végezzük, örömmel és sok-sok ötlettel fűszerezett csoportos játék keretében. A nyelv- és ajak ügyesítő, valamint a hallás differenciálásai gyakorlatokkal, lehetőséget teremtünk, a hangzók helyes ejtésére. Ha az mégsem következne be, - mint a korábbi években is tettük – logopédus segítségét vesszük igénybe. Az óvodai csoportokban, ugyanis csak a szükséges készségeket fejlesztjük a napi tevékenységek során. Az anyanyelvi játékokhoz, központi és saját készítésű eszközöket használunk: szemléltető képek, tornaszerek, különböző anyagokból készült tárgyak, bábuk, tükör, videofilmek, hangszerek, dia-vetítő, hangkocka, hívóképek, feladatlapok, valamint a csoportszoba eszközei, képes dominó, képes ABC, szóvonat. Bujkáló képek, magánhangzók megkülönböztetésére pálcikák, korongok, Memória-játék, Ellentétes szó párok képei (stb.).

Feladatai:

- A feladat szükségszerűségének általános bemutatása
- Az anyanyelv fejlesztésének, három alaphelyzete (spontán, irodalmi nevelés, egyéb kezdeményezési helyzetek) biztosítása
- A „beszélő magatartás” megalapozása, kialakítása
- A művészeti nevelés adta lehetőségek rövid bemutatása (bábozás – dramatikus játékok, mesélés-verselés, vizuális tevékenységek, Az éneklés, a dalos játékok és a gyermektánc)

Fejlődési jellemzők az óvodáskor végén

A nyelvi fejlettség, mint az artikuláció, mondatszerkesztés, beszédkedv, beszédértés, szókincs, metakommunikáció, valamint az írás és olvasás iránti érdeklődés vonatkozásában: Beszéde jól érthető, tisztán ejti a magán és mássalhangzókat. Mondataiban főnevek, igék, melléknevek, számnevek és névmások egyaránt szerepelnek. Az utasításokat megérti és követi azokat. Beszédében egyre gyakrabban jelennek meg az elvont fogalmak és az ok – okozati összefüggéseket jelölő szavak. Megfelelő tempóban, hangsúllyal, hangerővel és tempóban beszél, kifejezve érzelmeit és gondolatait. A miért kérdésekre magyarázatot ad. Elmondja a nap történéseit. Érdeklődést mutat az új és ismeretlen kifejezések iránt. Szűkebb és

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

tágabb környezetében egyaránt bekapcsolódik a beszélgetésekbe. Érdeklődést mutat a könyvek iránt, szívesen nézegeti azokat és rajzol belőlük. Előfordul, hogy kéri a felnőtteket mondanivalójának leírására saját készítésű rajz történet mellé. Az írást rögzített beszédként fogja fel. Mondanivalóját megpróbálja a beszéden kívül mozgással is kifejezni.

7.3.4. Esélyegyenlőség az értelmi fejlesztés szolgálatában

Az óvodáskorú gyermek - legyen ép, vagy halmozottan hátrányos helyzetű - érdeklődő, és kíváncsi. Rendező elv nélkül szerez ismereteket, tapasztalatokat. Érzelmét, vágyait sok esetben valóságnak éli meg.

Célunk, hogy olyan tapasztalatszerzést biztosítsunk a gyermekek számára, amely egyrészt feloldja az akadályoztatás miatti korlátokat, határokat, másrészt tág teret biztosít az egyéni érdeklődésre és fejlettségi szintre épülő pedagógiai munkához.

Alapvető pedagógiai elvünk

Az egyéni fejlettséghez igazodó differenciált fejlesztés, különös tekintettel a nyelviileg hátrányos helyzetű gyermek esetében.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

A nyelvi fejlettség, mint az artikuláció, mondat szerkesztés, beszéd kedv, beszédértés, szókincs, metakommunikáció, valamint az írás és olvasás iránti érdeklődés vonatkozásában: Beszéde jól érthető, tisztán ejti a magán és mássalhangzókat. Mondataiban főnevek, igék, melléknevek, számnevek és névmások egyaránt szerepelnek. Az utasításokat megérti és követi azokat. Beszédében egyre gyakrabban jelennek meg az elvont fogalmak és az ok – okozati összefüggéseket jelölő szavak. Megfelelő tempóban, hangsúllyal, hangerővel és tempóban beszél, kifejezve érzelmeit és gondolatait. A miért kérdésekre magyarázatot ad. Elmondja a nap történéseit. Érdeklődést mutat az új és ismeretlen kifejezések iránt. Szűkebb és tágabb környezetében egyaránt bekapcsolódik a beszélgetésekbe. Érdeklődést mutat a könyvek iránt, szívesen nézegeti azokat és rajzol belőlük. Előfordul, hogy kéri a felnőtteket mondanivalójának leírására saját készítésű rajz történet mellé. Az írást rögzített beszédként fogja fel. Mondanivalóját megpróbálja a beszéden kívül mozgással is kifejezni.

- ✓ Beszédük érthető, kifejező, összefüggő, a különféle élethelyzetekben használnak az elvont kifejezéseket
- ✓ Beszédfegyelmeük kialakul, nyugodtan, figyelmesen végig hallgatják a felnőtteket és társaikat
- ✓ Koruknak megfelelően kialakult a pontos érzékelés, észlelés, képesek vizuális, auditív differenciálásra
- ✓ Térbeli viszonyokat képesek felismerni és megnevezni.
- ✓ Az önkéntelen bevésés mellett megjelenik a szándékos bevésés is.
- ✓ Gondolkodásuk, képzeletük, fantáziájuk, emlékezetük, szándékos figyelmük fejlődik
- ✓ Gondolkodásukra a problémamegoldásra törekvés és kreativitás a jellemző.
- ✓ Bátran és szíves kommunikálnak a társaikkal és a felnőttekkel.
- ✓ A metakommunikációs jelzéseket használják, a környezetükben élő személyekkel jól kommunikálnak.
- ✓ Tudnak szemkontaktust teremteni és tartani.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

- ✓ Az etnikai gyermekek is megértik és helyesen alkalmazzák az óvodai élethez szükséges kifejezéseket, és képesek magukat megértetni.

8. A kiemelten tehetséges gyermek

Az intézmény fontos feladata a képességek kibontakoztatása, a tehetséges gyermekek felismerése, nyilvántartása, egyéni nyomon követése, a tehetségek gondozása és fejlesztése, élve az intézményi és az intézményen kívüli együttműködések lehetőségeivel. A mikro csoportos tevékenységszervezés közben a differenciálás gyakorlata kiválóan alkalmazható a kiemelten tehetséges gyermekek nevelésében, melynek fontos színterei, a játék tevékenység, a bábjáték. A témák feldolgozására legalkalmasabb a projekt módszer. A tehetséges gyerek már kisgyermekként is hordozza a kiemelkedő képességekre úgy általában jellemző személyiségvonásokat, érzelmi mintázatokat és karakterisztikus viselkedésformákat. A tehetséggondozás során a tehetségígéretek fejlesztjük a gazdagítás, dúsítás, differenciálás eszközrendszerével komplex programok keretében.

Kivételes képességű gyermekek, tehetségesek

- **intellektuális tehetség** (a különböző tudományterületeken kimagasló: matematikai, fizikai, nyelvi stb.);
- **művészi tehetség** (képzőművészeti, zenei);
- **pszicho motoros tehetség** (sport, tánc, kézügyességet igénylő terület);
- **szociális tehetség** (vezető, szervező, irányító).

Tehetségnevelés, tehetségfejlesztés - a tehetségígéretes gyermekek felismerése

- a tehetségnevelés/tehetségfejlesztés/tehetséggondozás a tehetség felismerésével, azonosításával kezdődik;
- a pedagógusoknak és a családnak ismernie kell azokat a mutatókat, amelyek halmozott előfordulása tehetség ígéretes gyermeket sejtet;
- a kivételes tehetségek jellemzői: megszállottság, fokozott kritikai érzék, állandó önelégedetlenség;
- a valamilyen területen kiemelkedő gyermekek teljesítményei nem mindig jók, munkavégzésük, fejlődésük nem egyenletes, és gyakran nem vesznek részt a „munkában”.

A tehetségfejlesztés módjai közül óvodánkban elsősorban a gazdagítás –dúsítás módszerét alkalmazzuk. A tehetségígéretes gyerekek társaikkal együtt vesznek részt a különböző tevékenységekben, azonban a nap bizonyos idejében az óvodapedagógusok által differenciált „gondozásban” részesülnek. Minden esetben felhívjuk a szülők figyelmét arra, hogy tehetség ígéretes gyermekeiket milyen óvodán kívüli tehetséggondozó intézményekbe célszerű az óvodai nevelési időn túl is fejleszteni.

Alapelveink:

- A tehetség ígéretes erős oldalának fejlesztése
- A gyermekek tehetségével összefüggő gyenge területének erősítése
- Kiegyensúlyozott, elfogadó, szeretetteljes óvodai légkör megteremtése

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

- Feltöltődés, pihenés, elvonulás lehetőségének biztosítása

Feladataink

- A tehetséges gyermek felismerése
- Sokféle tevékenységkínálat biztosításával, a gyermekek érdeklődési körének megismerése
- Egyéni bánásmód keretében történő célzott fejlesztés, képességfejlesztés
- A gyermek pozitív én-tudatának kialakítása és erősítése
- Elfogadó és támogató környezet kialakítása
- A szülők folyamatos tájékoztatása, megnyerése a közös célok hatékony elérése érdekében
- A tehetségfejlesztési szakértővel partneri kapcsolat kialakítása

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- ✓ Képesekké válnak társaikkal való együttműködésre, közösségen belül megtalálják helyüket, társaik elfogadják, nem kerülnek peremhelyzetbe. (szociálisan alkalmassá válnak az iskolai életre)
- ✓ Képesekké válnak igényeik, szükségleteik közvetítésére, megértetésére.
- ✓ Képessé válnak nyelvi jelek befogadására, feldolgozására, beszédbeli kommunikációra.
- ✓ Saját személyükkel kapcsolatos munkákat önállóan végeznek
- ✓ Kialakul a vizuális jelek felismerése
- ✓ Képesekké válnak a környezetükben állandó, adaptív viselkedésre és indulataik szabályozására
- ✓ Kompenzációs technikákat elsajátítanak
- ✓ Figyelem összpontosításra képesekké válnak
- ✓ A tehetséggondozás során alakul a gyermekek önkifejező-képessége, koordinációs képessége, térpercepciója erősödik, alkotásaikban érvényesül a

9. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

A gyermekeink családi hátterére nem jellemző a szociális hátrány. Amennyiben mégis lesz óvodánkban ilyen gyermek, akkor az alábbiak szerint fogjuk segíteni leküzdését. Ezen túl munkánk tervezésénél figyelembe kell vennünk **az elfoglalt, időhiánnyal küszködő családok igényeit** (ha lesz) éppúgy, mint a szerényebb anyagi lehetőségekkel bíró, több gyereket nevelő, esetleg csonka családokét.

Különösen nagy a felelősségünk a **halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek** nevelésében. A hátrányos helyzet esetenként a **gyermek veszélyeztetettségét** is magában hordja. Ők néha csak tőlünk kapnak segítséget a világban való eligazodáshoz, a kultúra értékeinek megismeréséhez, lelki és testi fejlődésükhöz.

9.1. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek célja

A hátrányos és a halmozottan hátrányos gyermekek érdekében tett intézkedésekkel,

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

gyermekközpontúsággal, családoorientált szemlélettel, az együttműködések elősegítésével az esélyteremtés növelése, valamint a gyermekek komplex személyiségfejlődésében bekövetkezett pozitív változások elősegítése.

9.2. Az óvodapedagógus feladatai

- A tolerancia, segítőkészség kialakítása, a másság elfogadása
- Praktikus ismeretek elsajátíttatása.
- A mindennapi élethez szükséges készségek kialakítása
- Családi életre és egészséges életmódra nevelés
- A mozgás és a sport sajátos eszközeivel kialakítani az alapvető mozgás - és feladatmegoldó képességet, az egészséget értéknek tekintő gondozásmódot, a szabadidő tartalmas eltöltésének igényét
- A szülőkkel - a gyermeküket is elhanyagoló családokkal való - együttműködésre készítő kapcsolattartás erősítése

9.3 A hátrányos helyzet okai

- A család anyagi és egészségügyi állapota, erkölcsi helyzete és életvitele, értékrendje
- A család lakhelye és környezete
- A gyermek és/vagy szülő egészségi állapota
- A családtagok száma

Környezeti okok

- Sokgyermekes család:
- 3 vagy több gyermek
- Szűkös lakásvizonyok:
- A család magas létszáma
- Több generáció együttélése

Nevelési hiányosságok:

- Kettős nevelés
- Felügyelet és gondozás hiánya
- Helytelen bánásmód (brutalitás)
- Érzelmi sivárság, közömbösség
- Könnyelmű, felelőtlen életvitel
- Bűnöző családi háttér

Anyagi okok

- Munkanélküliség
- Létminimum alatti 1 főre jutó jövedelem
- A szülő csökkent munkaképességű vagy munkaképtelen
- A kereset nem a család szükségleteinek kielégítésére fordítódik

Egészségügyi okok

- Születési rendellenesség vagy szerzett fogyatékoság
- Mozgáskorlátozottság
- Érzékszervi károsodás (látás, hallás...)

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

- Szervi rendellenesség
- Tartós betegség
- Idegrendszeri, pszichés problémák (szülő és/vagy gyerek)
- Higiénés hiányosságok

A gyermek személyiségében rejlő okok

- Értelmileg, érzelmileg visszamaradt

9.4. A szociális hátrányok enyhítésére tett intézkedések

- A differenciált egyéni fejlesztés
- Egészségnevelés
- Életvezetési tanácsok a családok részére
- A mozgás prioritása a nevelésben
- Interkulturális nevelés: életvezetés, cigány irodalom, a cigányság története
- Tehetséges gyermekek fejlesztése.
- Felzárkóztató foglalkozás az arra rászorulóknak részére
- Kirándulásokon a részvétel biztosítása
- Kulturális rendezvények csoportos látogatása
- Pályázatokon való részvétel

Szülőknek felajánlott segítség

- Fórum - jogi és életvitellel kapcsolatos tanácsadás
- Játékos, ismeretterjesztő klubfoglalkozások
- Felvilágosítás a szociális juttatások lehetőségeiről a szülői értekezleten, fogadó órákon, írásos tájékoztatón keresztül
- Szülőkkel közös programok (pl. kertgondozás, főzőcske, Szülői Klub)

Anyagi támogatás lehetősége

- Az odaítélés elveinek a szülőkkel együtt történő megfogalmazása
- Étkezési hozzájárulás biztosítása
- Ruhavásár lehetőségének megteremtése
- Pályázatok útján nyert támogatások elosztása

10. A gyermekvédelemmel kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Gyermekvédelmi tevékenységünket a Gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (GYt.) módosítása 17. paragrafusában határozza meg. A gyermek- és ifjúságvédelem kötelezettségeit a 20/2012. EMMI rendelet fogalmazza meg.

Célunk:

- az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülése

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

- prevenció
- a veszélyeztettség kialakulásának megelőzése
- szükség szerint segítségnyújtás
- együttműködés a különböző intézményekkel és szakemberekkel

A gyermekvédelmi feladatok ellátására nagy hangsúlyt helyezünk, a gyermekvédelmi munka valamennyi óvodapedagógus feladata. A gyermekvédelmi feladatok koordinálását megbízott óvodapedagógus, gyermekvédelmi felelős látja el, közvetlen kapcsolatot tartva a gyermekvédelmi feladatokért felelős óvodavezetővel.

Az óvónők évente egy alkalommal értékelik a gyermekvédelmi munkát, melyről az óvodavezetőt és a megbízott gyermekvédelmi felelőst folyamatosan tájékoztatják.

Az általános elvárások közül - a tolerancia, nyitottság, elfogadó, segítő attitűd, szeretetteljesség, következtetés – kiemelten fontos.

Alapelvek érvényesítése

- Mindenekelőtt tiszteletben tartjuk a családot, a családi nevelést
- Minden gyermeket érintő döntésben „a gyerek mindenek felett álló érdekeit” vesszük figyelembe, azt más érdekek nem előzhetik meg
- A lehető legkorábbi beavatkozás elve
- Az együttműködés, a probléma komplex megközelítése, a célkitűzések megfogalmazásában
- A gyermekek jogait minden megkülönböztetés nélkül biztosítjuk: fajra, nemre, vallásra, származásra való tekintet nélkül
- Figyelembe vesszük az etnikai kisebbséghez tartozó, migráns gyermekek kultúráját, a differenciált fejlesztés lehetőségeit
- Az esélyegyenlőtlenségek csökkentése mellett kiemelt a befogadó környezet megteremtésével a kialakult előítéletek lebontásához való hozzájárulás, az újabb előítéletek kialakulásának megelőzése
- A gyermekről adatot kiadni (szülői tájékoztatás mellett) csak meghatározott célból és kötelezettség teljesítése érdekében lehet

10.1. A gyermekvédelemmel kapcsolatos pedagógiai tevékenység célja

- Érvényesülnek a gyermekeket megillető jogok, a védelem a testi, értelmi, érzelmi fejlődést akadályozó környezeti ártalmaktól.
- Megvalósul hátránykompenzációval az esélyegyenlőség, az eltérő szociális és kulturális környezetből érkező gyermekek számára

A gyermekek zavartalan fejlődéséért, a gyermekek védelméért az óvodai nevelőtestület együttesen felelős - Kompetencia szintek a gyermekvédelem területén:

1. szint: Az óvodapedagógusok szintjén:

- A gyermekek és a szülők **jelzéseinek fogadása.**
- A hátrányos vagy veszélyeztetett helyzet felismerése felfedezése.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

- Az ebbe a körbe tartozó gyermekek személyiségéhez illeszkedő **differenciált és egyéni fejlesztés**.

2. szint: Gyermekvédelmi koordinátorok (megbízottak) szintjén:

- A pedagógusoktól beérkező **információk gyűjtése** →
- A meglévő információk alapján a gyermekvédelmi felelősnek lehetősége nyílik a **tanácsadásra és forrásfeltárássra** (szociális támogatás, étkezési támogatás stb.) a hátrányos vagy veszélyeztetett helyzetben lévő szülők felé a **kapcsolattartásra** a Család-, és Gyermekjóléti Szolgálat felé.

3. szint: Óvodaigazgatói szinten:

- Irányítja és ellenőrzi az óvodában folyó gyermekvédelmi munkát.
- A gyermekek érdekeinek érvényesítése, és az érvényesítés ellenőrzése.
- Szükség szerinti feladata: **határozottan felvenni a kapcsolatot** az illetékes gyermekjóléti szolgáltatást biztosító intézményekkel.

Az óvodaigazgató feladatai:

- gondoskodik a gyermekvédelmi koordinátor továbbképzéséről, és beszámoltatja az elhangzottakról;
- évente egy alkalommal értékeli és minősíti a gyermekvédelmi munka eredményességét;
- a rendszeres támogatás iránti kérelmekről a gyermekvédelmi felelőssel, és az érintett óvodapedagógusokkal folyamatosan egyeztet és a megfelelő intézkedéseket megteszi;
- a gyermekek sérelmére elkövetett bűncselekmény gyanúja esetén szükség szerint vagy segítséget kér, vagy nyújt a gyámhatóságnak, gyermekvédelmi szakembernek, adott esetben a rendőrhatalóságnak;
- írásban tájékoztatja a szülőket a gyermekvédelmi felelős személyéről és elérhetőségéről;
- segítségére van a szülőknek problémáik megelőzésében és megoldásában.

A gyermekvédelmi feladatokat koordinálók feladatai:

- a nevelési év elején megtervezi a gyermekvédelmi munkát az adott évre;
- nyilvántartja a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekeket;
- az étkezési kedvezmények dokumentációinak folyamatos vezetése és karbantartása céljából kapcsolatot tart az óvodatitkárral;
- szükség szerint családlátogatások végzése az óvodapedagógusokkal;
- a fogadó órák alkalmával a szülők rendelkezésére áll a felmerülő problémák és kérések megoldásában;
- segélykérő lapok kitöltéséhez segítségadás, javaslatok készítése (együtt az óvodapedagógusokkal);
- a központi faliújságon a szülők folyamatos tájékoztatása az őket érintő témákban;
- szükség szerint hospitálások, tapasztalatcserék végzése a csoportokban;
- folyamatos kapcsolattartás az óvodapedagógusokkal;
- kerületi gyermekvédelmi továbbképzéseken, konferenciákon történő részvétel;
- évvégén beszámoló készítése az óvodapedagógusok és az óvodaigazgató felé;

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

- Szükség szerint kapcsolatfelvétel – kapcsolattartás:
 - ✓ Gyámhivatallal,
 - ✓ Gyermekjóléti intézményekkel – Szociális segítő munkatárssal.
 - ✓ Pedagógiai Szakszolgálattal
 - ✓ Egészségügyi intézményekkel.
- abban az esetben, ha az óvoda a felmerülő problémákra nem tud megoldást találni, kapcsolatfelvétel a mindenkori jegyzővel.

10.2. Az óvodapedagógus feladatai

A gyermekek körülményeinek figyelemmel kísérése, a fejlődés nyomon követése, hiszen a gyermekvédelmi munka, valamennyi óvónő feladata.

- A gyermekvédelmi esetek kiszűrése
- A szükséges nyilvántartások vezetése
- Kapcsolattartás az óvodán kívüli, Gyermekjóléti Szolgálattal, Pedagógiai Intézettel, Egészségügyi szervekkel
- Prevenció és korrekció, tehetséggondozás a pedagógiai munkában.
- Integráció a pedagógiai gyakorlatban
- A szociális érzékenység felkeltése a gyermekek és szülők közösségében
- Társadalmi érzékenység tudatos fejlesztése
- A családi nevelés kiegészítése, kompenzálása a gyermekek szociokulturális, mentális hátrányainak, esélykülönbségeinek csökkentése
- a feltáró munka után a felzárkóztatást, tehetséggondozást megtervezi, megvalósítja, ezekről a gyermekek fejlődési naplójában feljegyzést készít;
- szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek differenciált fejlesztése, fejlődésük elősegítése: *A halmozottan hátrányos és hátrányos helyzetű, fejlődésükben lemaradt, vagy lassabban fejlődő gyermekeknek, különösen nagy szükségük van a megértő, türelmes bánásmódra. Ha érzik a gyermekek, hogy elegendő időt és segítséget kapnak, szívesebben vállalnak komolyabb erőfeszítéseket. A feladatokat a fejleszthetőség tempója határozza meg. Elsődleges feladat, hogy feltérképezzük a gyermek képességeit, területenkénti fejlettségét. A hátrányos helyzetű gyermekeknél a szükségletek kielégítése korlátozott valamilyen mértékben, de fejlődése nem veszélyeztetett.*
- a szülőkkel megfelelő, együttműködő kapcsolat kialakítása;

A megelőzés feladatai

- A gyermeki és szülői jogok megismertetése és érvényesítése az óvodában.
- A beszoktatás segítése (a gyermekek fogadásának új elemei)
- A gyermek sajátos nevelési igényének, hátrányának megfelelő pedagógiai ellátás biztosítása.
- Egészségügyi szűrővizsgálat biztosítása.
- Együttműködés gyermekvédelmi társszervekkel.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

A feltárás feladatai

- A gyermekek és családjuk sokoldalú megismerése (dokumentumok, nyilatkozatok begyűjtése) komplex állapotfelmérés
- A gyermekek veszélyeztetettségének és hátrányos helyzetének megkülönböztetése – a gyermek és környezetének aktuális állapotának figyelembevételével. Az adatváltozások nyomon követése.
- Sokrétű egészségügyi szűrővizsgálatok, ill. szükség esetén szakorvosi vizsgálatok kezdeményezése. A fejlődés nyomon követése.
- Gyermekorvosi, védőnői tanácsadás, közös programok. A gyermekek óvodai beíratásának támogatása.

A megszüntetés feladatai

- Hatékony egyéni felzárkóztató munkával az esélyegyenlőség feltételeinek megteremtése.
- Egészségvédő, mentálhigiénés programok szervezése, veszélyhelyzetek elkerülésére nevelés, teljes körű egészségfejlesztés kialakítása, működtetése
- Óvodán belül gyermekvédelmi munkaközösség működtetése a segítség lehetőségeinek közös felkutatása.
- A sajátos nevelési igényű kisgyermek másságát elfogadó környezet kialakítása. (befogadó intézményi légkör, gyermekközösség, szülők közössége)
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, kiemelkedő képességének felismerése, és gondozása.
- Gyermekjóléti szolgáltatások kezdeményezése (adomány-gyűjtés)
- Az esélyteremtést támogató lépések szolgáltatások folyamatos figyelemmel kísérése (a nevelésben, a gyermekek mérésében)
- Az óvodában való tartózkodást segítő tevékenységek folyamatos figyelemmel kísérése (jelzőrendszer működése, partnerségi kapcsolatok, egészségügyi szolgáltatások, szociális segítségnyújtás lehetőségei)
- Az igazolatlan hiányzások minimalizálása (a napi nyilvántartásban az igazolások nyomon követése)
- Fogadóórák, egyéni beszélgetések, visszatérő családlátogatások alkalmainak gyarapítása, a meggyőzés módszerének alkalmazása
- Szoros kapcsolat kialakítása a látens módon segítséget kérő családokkal

A gyermekvédelmi felelős feladatai:

- A nevelési év elején megtervezi a munkát az adott nevelési évre
- nyilvántartja az előforduló veszélyeztetett helyzetű gyermekeket
- év végén beszámoló elkészítése

Gyermekvédelmi szempontból a veszélyeztetettség: olyan magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja, vagy akadályozza.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

Gyermekvédelmi esetek csoportosítása:

1. Szociálisan veszélyeztetett (pl.: munkanélküli szülő a családban)
2. Egészségügyi okokból veszélyeztetett (pl.: aki tartósan beteg, egészségtelen lakáskörülmények között él)
3. Családi okok miatt veszélyeztetett (pl.: akinek a családjában rendszeresek a konfliktusok, a család nem tudja vagy nem hajlandó ellátni a gondozást, nevelést)
4. A gyermek személyiségében rejlő ok miatt (pl.: aki nehezen kezelhető, antiszociális magatartású, magatartási-beilleszkedési nehézséggel küzd)

Fontos figyelni a következő tünetekre:

- testi
- hangulati
- viselkedésbeli
- fejlődési zavar

Óvodánkban a gyermekeknél megjelenő esetleges tüneteket az óvodapedagógusok a gyermekvédelmi felelősnek, illetve az óvodavezetőnek jelenti. Az szülők óvodapedagógusok jelzéseit, a szülők problémáit a dolgozók tapintatosan kezelik. A titoktartási kötelezettség minden alkalmazottra vonatkozik. Kivétel ez alól a nevelőtestületi értekezlet és a nevelőtestület tagjainak egymás közti, a gyermek érdekében végzett megbeszélései, illetve a megfelelő szakember tájékoztatása a problémáról.

10.3. Az együttműködés kialakítása az óvodán kívüli szervekkel

10.3.1. Együttműködés a Gyermekjóléti Családsegítő szolgálattal

- A családok szociokulturális háttérének megismerését követően a szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés közvetítése (pl. szülői értekezleten)
- A szülőkkel való kapcsolat segítése,

A fejlődés eredménye az óvodáskor végére

- ✓ A gyermekek én-képe önértékelése, lelki egészsége nem mutat komoly sérülést
- ✓ A gyermekek teherbíró, küzdőképességük fejlődik, alkalmassá válnak, hogy megfelelő harmóniában éljenek önmagukkal és környezetükkel.
- ✓ A gyermekek képessé válnak a csoportban való alkalmazkodásra, kialakul a kompetencia érzése
- ✓ A gyermekek képessé válnak veszélyhelyzetek elkerülésére, felismerésére
- ✓ A gyermekek teljesítménye a valós képességeiket tükrözi.
- ✓ Csökkennek az indulási hátrányokból és fogyatékoságból adódó különbségek.

11. A szülő, a gyermek, a pedagógus együttműködésének formái

Az alapelveinkkel összhangban, saját nevelési céljainkat és feladatainkat a családi nevelés kiegészítéseként terveztük meg, mert tiszteletben tartjuk, hogy a gyermekek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége. Ebben az együttműködésben felvállaljuk a kezdeményező szerepet.

A nyitottság mindenekelőtt lehetőségek megteremtése a szülők fogadására, az óvoda-család jó kapcsolatában nyilvánul meg. Intézményünk kiemelt feladata a szülőkkel való együttműködés tartalmi megújítása.

11.1. A szülő, a gyermek a pedagógus együttműködésének célja

A személyiségi és a szülői jogok tiszteletben tartásával

- Erősítjük a jó partneri viszonyt,
- Elismerjük a befogadó nevelésben a család elsődlegességét,
- Kapcsolatunkat áthatja a kölcsönös tisztelet, felelősség, bizalom és az elfogadó toleráns magatartás.

11.2. Az óvodapedagógus feladatai

- A családban és az óvodában folyó nevelési sajátosságok kölcsönös megismerése a különbözőség elfogadásának közvetítése.
- A családok sajátosságainak, szokásainak figyelembevételével a segítség családokhoz illesztett megoldásainak keresése, az intervenciók gyakorlat érvényesítése.
- Pedagógiai elveinkkel megegyező szülői kérések, javaslatok figyelembevétele, megvalósítása
- A családi nevelés hiányosságaiból eredő hátrány csökkentése érdekében a szülőkhöz való közelítés oly módon, hogy abból egyértelműen a segítőkészség és az együttműködés szándéka tükröződjön.
- A szülők környezettudatos magatartásának befolyásolása, szokás- normarendszer ismeretében
- A gyermekek fejlődéséről nyújtott folyamatos és hiteles tájékoztatás, modell értékű nyílt kommunikáció során, a gyermekek iskolai beilleszkedésének közvetett segítése.
- A szociális érzékenység tudatos fejlesztése

Az együttműködés alapelvei

- A nevelésben a család elsődlegességének elismerése, tisztelet a szülő iránt.
- A család szokás-norma rendszerének megismerése, elfogadása.
- A gyermek fejlődéséről folyamatos, hiteles tájékoztatás.
- Pedagógiai elvünkkel egyező szülői kérések, javaslatok figyelembevétele, megvalósítása, eredményességének figyelemmel követése

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

11.3. Az együttműködés tartalma

- Befogadással biztonságot nyújtó, szeretetteljes családi légkör megteremtése. A csoportról pozitív kép kialakítása, mely meghatározza a gyermek későbbi közösségi életét, személyiségének alakulását, formálódását
- Szülői értekezleteken az óvodát, a csoportot, a gyermeket, a szülőket érintő legfontosabb témákat, feladatokat, programokat, érintő problémák megbeszélése. Sor kerül a szülő véleményének, javaslatának meghallgatására és figyelembevételére (tervezett idő: nevelési év elején, félévkor)
- Fogadóóra - egyéni beszélgetések: gyermekneveléssel kapcsolatos nézetek kicserélése, a család szokásainak, értékrendjének megismerése, megértése, befolyásolása a család erőforrásainak feltárása, évente kétszer
- Közös programok: lehetőséget teremtenek a család és az óvoda közötti kapcsolat elmélyítésére, egymás szokásainak, normáinak, értékrendjének még jobb megismerésére, nevelési elveink közelítésére (leendő óvodások fogadása nyáron, Márton nap, gyermeknap, kirándulás, barkács délutánok)
- Napi kapcsolattartásra az óvodai napirend zavarása nélkül van lehetőség az óvodába érkezéskor-távozáskor, az óvoda nyitottságából adódóan ahhoz, hogy a szülő folyamatosan tájékozott legyen gyermekével kapcsolatos eseményről, fejlődésről

11.4. Kapcsolattartás lehetősége

Formája	Tartalma	Résztvevők
Beiratkozás	- személyes kapcsolat felvétel - személyi adatok rögzítése - az óvoda bemutatása - betekintés a gyerekek szervezett tevékenységeibe	• óvodavezető • szülő • gyermek
Óvodakezdés Ismerkedő napok	- Anyás beszoktatás - a bizalom kiépítése - motiváció kialakítása a tevékenységek iránt	• óvodapedagógus • gyermek • szülő
Szülői értekezlet Ismerkedő szülői értekezlet Ismétlődő szülői értekezlet	- az óvoda életével kapcsolatos információk megbeszélése - ismerkedés a helyi programmal - a csoport életének ismertetése - azonos témában érintett szülők részvételével - nagycsoportos gyermekek szüleinek az iskolai beiratkozás segítése	• óvodapedagógus • szülő
Nyílt nap	betekintés az óvoda mindennapjaiba, az érdeklődő szülőknek egyenként	• óvodapedagógus • gyermek • szülő
Fogadóóra Évente kétszer, vagy igény szerinti történő fogadó óra	- szülő - óvónő személyes hangvételű egyéni problémák megbeszélése	- óvodapedagógus - szülő

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

Barkácsdélután	- ünnepi készülődés	- gyermek - óvodapedagógus - szülő
Szóló szüret	- ünnepi készülődés	- gyermek - óvodapedagógus - szülő
Mikulásvárás	- vidám hangulatú ünnepszervezés	- óvodapedagógus - gyerekek
Karácsony	- közös készülődések, vendégvárás, ünnepvárás - érzelmi kapcsolat mélyítése, - gyertyagyújtás, hagyományápolás - karácsonyi barkács délután	- gyermek - óvodapedagógus - szülő
Farsang	- vidám hangulatú együttlét, közösség formálás, hagyományápolás - maszkok, maskarák készítése	- gyermek - óvodapedagógus
Anyák napja	- meghitt, közös együttlét - műsor - ajándékkészítés	- gyermek - óvodapedagógus - szülő
Apák napja	- közös együttlét - sportnap - ajándékkészítés	- gyermek - óvodapedagógus - szülő
Évzáró	- közös együttlét - műsor - nagyok búcsúztatása	- gyermek - óvodapedagógus - szülő
Szabadidős programok	- kirándulás, - közös játékelmény, - környezetvédelmi napok	- gyermek - óvodapedagógus - szülő
Kérdőívek Véleményláda Hirdetőtábla	- elégedettségvizsgálat /szülőértekezlet/	- óvodapedagógus - szülő

Az óvodai nevelés a családi nevelésre épül. Nem vállalhatjuk át a családi nevelés feladatainak megoldását, de hozzájárulunk a családi nevelés, okozta hátrányok, fejlődésben történő lemaradások kompenzálásához. A gyermek reális megismeréséhez, értékeinek felfedezéséhez alapszükségeinek kielégítéséhez az önálló véleményalkotásra, döntési képességeinek fejlődésére a szülőket hozzásegítjük a gyermekek óvodai fejlődéséről való rendszeres és hiteles tájékoztatással. Szükség szerint alkalmazzuk a családközpontú beavatkozást. Szükség szerint felhívjuk a szülők figyelmét saját jogaikra, kötelességeikre.

12. Az óvodai élet tevékenységformái

12.1. Játék

A játék a tanulás alapvető formája. A spontán és aktív felfedező játékot öröm, jókedv kíséri. Az önmagában is élményt jelentő játék alapozza meg a hatékony tanulást. A játék a kisgyermekkor legfejlesztőbb tevékenysége, így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A játék a kisgyermek elemi pszichikus szükséglete, melynek mindennap visszatérő módon és hosszantartóan ki kell elégülnie.

A kisgyermek első valódi játszótársa a családban és az óvodában a felnőtt – a szülő és az óvodapedagógus. Utánozható mintát ad a játéktevékenységre. A felnőtt jelenléte teszi lehetővé a gyermekek közötti játékkapcsolatok kialakulását.

Pedagógiai Programunk teljes egészében a játéktevékenység köreire épül megkülönböztetve a szabad játék tevékenységeit, és az óvodapedagógus által felajánlott tevékenységeket, melyek a szervezettebb játékos tanulást jelentik, és tervszerűen előkészítettek és felajánlottak. Fontosnak tartjuk a szabad játék tiszteletben tartását.

Óvodásaink a játékban és a játékon keresztül gyakorolják a nyelvet, a gondolkodást, a másokkal való együttműködést, a kitartást. Itt élük át a szerepeket, a hozzájuk tartozó magatartásmódokat, a felnőttek által közvetített attitűdöket és érzelmeket. A szabad játék idején a csoportszoba játéktereit ötletük megvalósítása érdekében - ésszerű korlátozással - átrendezhetik.

Az óvodapedagógusok feladata, hogy a játéknak mindenkor teremtsék meg a legoptimálisabb feltételeit.

Tapasztalataink szerint is a felfedezés, a megtapasztalás élménye teszi érdeklődővé, nyitottá és probléma érzékennyé a gyermekeket, mikor saját élményként élük meg egy-egy helyzet megoldását.

A jövő, az egyre halmozódó információk tömege megkívánja, hogy a gyermekek a tanulás során a legfontosabb képességeket birtokolják. Óvodapedagógusaink minden gyermekben akár tehetséges, vagy lassan haladó típus, megalapozzák azokat a képességeket, melyek alapján örömet jelent gyermekeink számára a későbbi tanulás és önfejlesztés.

A játék sokoldalúan fejleszti a gyermeket. Játéktevékenysége közben fedezi fel, ismeri meg környezetét, ismeri fel önmaga lehetőségeit és korlátait. Itt jönnek létre a gondolkodási tevékenységének első formái, fejlődik emlékezete, megfigyelőképessége, fantáziája, gazdagodik érzelmvilága, erősödik akarata, kitartása, alakul szabálytudata.

A játék során fejlődik a gyermek érzékelése, észlelése, képzelete, gondolkodása, kreativitása. A játékba ágyazódik a mozgás, a testséma, a percepció fejlesztése és az én – megismerése. Kiemelt jelentőségének meg kell mutatkoznia az óvoda napirendjében és időbeosztásában is.

Óvodásaink a játékban és a játékon keresztül gyakorolják a nyelvet, a gondolkodást, a másokkal való együttműködést, a kitartást. Itt élük át a szerepeket, a hozzájuk tartozó magatartásmódokat, a felnőttek által közvetített attitűdöket és érzelmeket. A szabad játék idején a csoportszoba játéktereit ötletük megvalósítása érdekében - ésszerű korlátozással - átrendezhetik. A játék a gyermek fejlődésének tükrö. A játék által követhetővé válik a fejlődés.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

A játék folyamatában az óvodapedagógus és a segítő felnőttek tudatos jelenléte biztosítja az élményszerű, elmélyült, kreatív gyermeki játék kibontakozását, melyet az óvodapedagógus feltételteremtő tevékenysége mellett a szükség és igény szerinti együtt játszásával, támogató, serkentő, ösztönző magatartásával, indirekt reakcióival éri el. Az óvodapedagógus általános feladata az egész személyiséget fejlesztő, élményt adó játéktevékenységek tereinek kialakítása, biztosítása.

12.1.1. A játék célja

- Kreativitást fejlesztő és erősítő, élményt adó örömteli játékban megélt tapasztalatok birtokában
 - gazdagodnak a gyermek szabad önkifejezési formái.
- A mozgásos, értelmi, szociális tapasztalatok többszöri átélése segíti,
 - a gyermek egyéni vágyainak kreatív ötleteinek szabad kipróbálását, kibontakoztatását,
 - közben formálódik társas viselkedése, magatartása.

12.1.2. Az óvodapedagógus feladatai

- A szabad játék elsődlegességének biztosítása a tevékenységek közötti harmonikus arányok megteremtésével
- olyan változatos problémaszituációk teremtése, amelyek közül a gyermekek önállóan választhatnak, Maguk találják ki a megoldást, így átélik a felfedezés örömeit
- Olyan játékos helyzetek és tanulási alkalmak teremtése, hogy ugyanaz a tevékenység vagy összefüggő tevékenységsor mind a gyermekek egyéniségének, mind pedig fejlettségi szintjüknek megfelelően kösse le érdeklődésüket, és aktív szellemi-testi energiáikat.
- Differenciálás, inkluzivitás és integráció a játékban való tanulás folyamatában.
- Úgy tervezze meg a tevékenységeket, hogy azok minél több érzékszervre hassanak: látás, hallás, mozgás, és a verbális kommunikáció stb. együttesen szolgálják a tanulást.
- Amilyen gyakran csak lehet, tervezzen az óvodapedagógus cselekedtető és gondolkodtató tevékenységeket annak érdekében, hogy felkeltse a gyermekek érdeklődését, kíváncsiságát, erősítse a gyermekek szándékait és kezdeményezéseit.
- Az eltérő életkoronként megjelenő, a különböző kultúrákban előforduló játékfajták és azok tartalmának, eszközeinek bevezetése, minőségének gazdagítása a gyermekek egyéni fejlettségének figyelembevételével
- A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenlétével az indirekt irányítás biztosítása a gyermekek optimális személyiségfejlődésének biztosítása érdekében
- A játék közbeni normák közvetítésével az iskolai beilleszkedéshez szükséges lelki, szociális érettség közvetett segítése
- A pedagógus tudatosan megengedő, támogató biztonságot adó jelenléttel, nyugodt légkör megteremtésével a beszédkedv, a közlésvágy motiválása.
- A szabad játék és játszótárs biztosítása, játéktámogató magatartással, reflektív attitűddel, (differenciált reagálás, egyéni bánásmód megvalósítása) a szülők szemléletformálása

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

- a gyermekek reakcióinak tanulmányozása;
- a holtpontra jutott tevékenységek továbbfejlesztése;
- a gyermek meg nem oldott konfliktusainak feloldása;
- közös szabályok megbeszélése;
- szükség szerint szerepvállalás.

A differenciált fejlesztés feladatai:

- A pedagógus viselkedjen elfogadóan az óvodai keretek között nehezen kezelhető gyerekekkel szemben
- A negatív viselkedést utasítsa el
- A destruktív viselkedésnél azonnal közbe kell lépnie a pedagógusnak
- Mindig kísérje figyelemmel a gyerekeket ebben a tevékenységközpontban, ne jelentsenek veszélyt önmagukra és társaikra
- Bizalom és szituációs játékok tervezésével feszültségoldás
- Lehetőség szerint testileg is legyen jelen a gyermek terében (a testi kontaktus megnyugtató lehet)

12.1.3. A játék tartalma

A fejlesztési feladatainkat meghatározzák

- A korosztály általános pszichikai sajátossága: Fontos a gyermekek mozgásfejlettségének (manuális képességének) észlelésének, érzelmi, akaratilag életének gondolkodási jellemzőinek ismerete.
- Az egyéni fejlettség és érdeklődés: Fontos tudni, hogy a gyermek a fenti területen milyen szinten áll, hiszen a fejlesztő munka ennek ismeretében tervezhető meg.
- A csoport összetétele: Információkat kell szerezni a gyermek szociális háttéréről, (környezet, élmény, ismeret). Meghatározó a nemek aránya.

A nevelési gyakorlatban kétféle játékot különböztetünk meg:

- A gyermekek szabad játékát, melyhez az óvónő (közvetett) módon kapcsolódik.
- Az óvónő által kezdeményezett (irányított játék) nevelési célzatú, tanulási tartalmat, hordozó játéktevékenységet, melyben a gyermekek önkéntes alapon vehetnek részt.

12.1.4. A játékhoz szükséges feltételek biztosítása

- nyugodt légkör
- idő
- megfelelő hely
- eszközök
- élmények, tapasztalatok
- irányítás

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

Nyugodt légkör

Nemcsak a játéknak, hanem az egész óvodai életnek elengedhetetlen feltétele. Ennek érdekében nagyon fontos kiscsoporttól kezdve az alapvető szokás, normarendszer kialakítása, a megfelelő csoportlégkör biztosítása elfogadó, segítő, támogató attitűddel, differenciált módszerekkel, multikulturális - interkulturális szemlélettel.

Idő

A napirendben erre kell a legtöbb időt biztosítani. legyen idejük elképzeléseiknek megvalósítására. A nap folyamán a délelőtti és délután játéknak egyenértékűnek kell lenni. Fontos a folyamatosság, hogy a gyermek kapkodás nélkül tevékenykedhessen, elmélyülten játszhasson, legyen ideje elképzeléseinek a megvalósítására.

Megfelelő hely

Csoportszoba: Fontos a megfelelő játék és mozgástér kialakítása. A csoport kialakításánál figyelembe vesszük az életkort, a csoport összetételét és az egyéni igényeket is. Aki kívánja annak lehetőséget adunk, kis pihenő és „búvó-helyek” létrehozásához. A nagyoknál biztosítjuk a játékhelyek lehetőség szerinti változtatását és a játékhelyek több napon át való használatát.

Udvaron: nagyobb a hely a mozgásos játékhoz, de itt is fontos, hogy széleskörű tevékenységre legyen lehetőség.

Az évszakok által nyújtott udvari játéklehetőségek mellett, lehetőséget biztosítunk a nyári időszakban is a benti játékok folytatására (pl. babák, plüss állatok kivitelének lehetősége, építés, labdázás). A hátsó dombon kihasználjuk az évszakok adta lehetőségeket: télen szánkózásra, nyáron egyéb természetes mozgásra. (legurulás, le- és fölfutás, labda le-föl gurítása stb.) A füves részekben leterített plédiken játszhatnak különféle óvodai játékokkal, focihatnak stb.

Eszközök

A megfelelő, készen vett játékeszközök biztosítása mellett, az óvoda által a játékhoz adott többlet meghatározó elemei a közösen készített eszközök. Módszerünkben speciálisan alkalmazott Montessori jellegű játékok folyamatos frissítése, személyre szabott készítése.

Szimbolikus és szerepjáték eszközei: szobai és konyhai kellékek, különböző foglalkozások eljátszásának szimbólumai.

Konstruáló játékok eszközei: (különböző kockák, kirakó és összerakó játékok, közlekedési eszközök, terepasztalok, állatok, a természetes környezet felépítését inspiráló eszközök.

Rajzolás, festés, gyurmázás, kézi munka, barkácsolás eszköztára: szerszámokkal, inspiráló anyagokkal.

Kísérletező hely eszközei: természetes anyagok, felszerelések, gyermekenciklopédiák, földgömb, nagyító, mágnes).

Kincses láda (különböző érdekes tárgyak az éppen aktuális játékokhoz takarók, szép anyagok, barkácsolás kellékei).

Énekes játékok eszközei: ritmus hangszerek, a népi játékok kellékei, képek az ismert játékokról,

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

gyermekek által készített hangszerek

Mesesarok eszközei: könyvek, bábok, dramatizáló eszközök, jelmezek, párnák.

Fejlesztőmunkánk lényeges eleme, a tudatos játékeszközök kiválasztása, biztosítása. A gyermek általános és egyéni fejlettségén túl, fontos tudnunk a különböző játékeszközök fejlesztő hatását is.

A részfunkciók fejlesztése szempontjából óvodánkban megtalálhatóak az alapjátékokon túl:

- Montessori játékok
- Vizu - motoros és vizuális játékok (pl.: puzzle, formaegyeztető, képes lottó stb.)
- Figyelemfejlesztő játékok (különbéle kártyajátékok, memória játékok)
- Emlékezetű vagy felismerő játékok
- Értelmezfejlesztő játékok (pl.: különböző társasjátékok)

Játékeszközök a mozgásfejlesztés szolgálatában:

Az udvaron nagyméretű mászóka, mászófal, kismotorok, kerékpárok, csúszda, szánkó. A mozgásfejlesztéshez az eszközök biztosítása nagyon fontos, de nem elégséges, lényeges még, hogy a gyermekeknek sok, mozgásos játékot, sok sportjátékot, versenyjátékot, népi játékot szervezzünk.

Szociális játékok eszközei:

A csoportszobában és a mosdóban megtalálhatóak a testséma, én-kép kialakításához a nagyméretű (mobil) és közepes tükrök. A szociális kapcsolatok kialakításához fontosnak tartjuk az ehhez szükséges eszköztár folyamatos bővítését (pl. a babák évszakoknak megfelelő ruhái, az életkor és nemek megkülönböztetésére szolgáló kellékek (kalap, kendő, szemüveg)

Fontos szerepe van a játékban a funkció nélküli eszközöknek, amit közösen gyűjtenek, amelyeket kreatív ötleteiknek megfelelően használnak fel. A játékeszközök tartóssága, esztétikája, mennyisége fontos kritérium. A játékeszközök megválasztásában és beszerzésében tükröződik az igényesség. (természetes anyagok, korszerűség, találékonyság)

Élmények, tapasztalatok

A játék egyik fontos eleme a tapasztalatszerzés és élményszerzés. Lehetővé tesszük, hogy a családban, az óvodában és a tágabb természeti, társadalmi környezetben szerzett tapasztalatokat a gyermek újra és újra átélje, ezért figyelünk a spontán élmények mellett a témához kapcsolódó közös élményszerzési lehetőségek megteremtésére, tervezésére. A közös élményszerzés alkalmait minden nevelési évben az óvodai csoportnaplóban tervezzük, tartalmával segítve nevelési feladat megvalósulását.

Irányítás

A tudatos jelenlét és az indirekt játékirányítás a játék feltételek megteremtésének korszerű játékpedagógiai megközelítési irányát mutatja meg számunkra. Az óvodapedagógus a játék

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

kibontakoztatása, és nem a játék fejlesztése céljából hat a játékra.

Figyelemmel kísérjük a gyermekek játékát, hangulatát, érzelmeit. Az irányításban beavatkozásunk kiterjed: a gyermeki sokirányú megfigyelésére a megoldási lehetőségek felállítására, választhatóságára, a testi épségének megőrzésére, konfliktusos helyzet kivédésére felnőtt segítségével nélkül, valamint a gyermek ismereteire alapozott tervszerű kezdeményezésekre. Az óvónő játékaival adjon mintát a játékok helyes használatára és a játékok elrakására.

A játéktevékenység irányításában, fejlesztésében fontos szempont:

- Élmény szerepe az óvoda szűkebb és tágabb környezetében,
- Sokszínű tevékenykedtetési lehetőség biztosítása,
- Játsszótárs választás biztosítása,
- A feltételek biztosítása életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével,
- A játék önkéntességének maximális figyelembevétele
- Az óvónő, mint modell szerepe: tolerancia, a különbözőség elfogadása

12.1.5. Korosztályonként előforduló játékfajták

Gyakorlójáték

- Ismétléses cselekvések közben anyagok, eszközök megismerése, szöveg, dallam, mozgásismétlődő játékok, ritmusjátékok, szabályjátékok- játékszabályok megismerése, elfogadása, követése.
- Az ismétlődő mozgás öröme alapján, így fejlődik tér érzékelésük, tapasztalatuk.
- Részképességekben sajátos fejlesztést igénylő gyermekeknél szerepjátékok, és konstruáló játékok

Szimbolikus szerepjáték:

- Egyszerű szabálykövetések (egyénenként, és csoportosan), jellegzetes cselekvések, műveletek utánzása.
- Szabályok elfogadása és betartása, a környezet jelenségeinek, eseményeinek beépítése, önálló vagy csoportos játékban.
- A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja a közösségi élet, a játék szabályainak, normáinak gyerekekkel és szülőkkel közös formálását a gyermeki véleménynyilvánítás és döntőképeség erősítését (épületen belüli és az udvari játék folyamatosan fejlesztett szabályai – ezekre utaló jelzések) különös tekintettel a konfliktus helyzetek megoldási lehetőségeire.
- Gyakorolja a társakkal való együttműködést, átéli az alá- és fölérendeltségi viszonyokat, újra alkotva, kreatívan egy-egy átélt eseményt. Fejlődik képzelete, szervezőképessége, empátiája, alkalmazkodó képessége, és kommunikációs képessége.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

Építő, konstruáló játékok:

- Összerakosgató, összetehető játékok, egyéni elképzelés alapján.
- Összerakosgatások, egyszerű szerelések az élethelyzeteknek megfelelő tárgyak elkészítésével.

Barkácsolás:

- Folyamatosan gyűjtjük az eszközöket, amelyeket elérhető helyen tárolunk.
- Fontos, hogy a barkácsolás a játékfajták természetes kiegészítőjeként jelenjen meg, ne legyen öncélú.
- Barkácsolás közben, nagyon sok technikát (vágás, tépés, ragasztás, szögelés, fonás, hajtogatás) munkaformát ismernek meg a gyermekek.
- Munka közben átéli az alkotás örömét, fejlődik problémamegoldó gondolkodásuk, alakul társas kapcsolatuk, gyakorolhatják a társas együttlét, viselkedés szabályait.

A bábjáték:

Csoportjainkban életkoruknak megfelelően, elérhető helyen rendelkezésre állnak a bábjáték eszközei. .

A bábjáték forrása:

- Az óvodapedagógus játéka,
- Óvodapedagógus –gyermek bábjátéka
- A gyermekek bábjátéka,
- A gyermekek bábkészítése és a bábok felhasználása.

A (2,5) 3-4 éveseknél a beszoktatás időszakában ismertessük meg és szeretessük meg az újbábot, a fakanálbábot és a síkbábot.

Az 5-6-7 évesek az óvónővel közösen, de önállóan is bábozzanak kesztyűbábbal: az egyszerű marionett bábbal, melyet a barkácsolás során készítenek.

Személyiségfejlesztő hatása:

- Hat a társas kapcsolatok alakulására,
- Az önmegvalósításra,
- Alkalmazkodni tudásra,
- Élmények, tapasztalatok felidézésére,
- A kommunikáció, kreativitás fejlődésére.

A gyermekek saját vagy irodalmi élményeiket, dramatizálás során, kötetlen módon játsszák el, amely mozgásos cselekvésen, esztétikai látványon és beszéden alapszik.

A dramatizálás személyiségfejlesztő hatása:

- a felelevenített élmények kapcsán fejlődik emlékezetük, szervezőkészségük, kommunikációjuk, alkalmazkodóképességük, önértékelésük, önismeretük.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

Mozgásos játék, szabályjáték:

Verbális, mozgásos és manipulatív játéktevékenység fejlettségnek megfelelő szinten
Önálló szabályra figyelés

Szabályjáték

Ennél a játékfajtánál a legfontosabb a gyermekek és a felnőttek által megfogalmazott szabályokhoz való igazodás igénye. Játék közben a gyermek érzelmeket tanul, tanulja indulatainak fékezését, a siker és kudarctűrést, felelősségtudata, feladat tudata fejlődik.

Mozgásos szabályjátékok:

Szabadidőben, testnevelés foglalkozáson, mindennapi testnevelés keretében alkalmazzuk. Ide tartoznak a bújócskák, körjátékok, szembekötősdik, labdajátékok, futójátékok, sorversenyek, célba dobások, kosárlabda játékok, váltóversenyek, fogócskák, népi gyermekjátékok.

Értelemfejlesztő játékok:

Amit a gyermekek egyénileg, vagy mikro-csoportban, óvónővel, vagy egyedül játszhatnak. Pl. Társasjátékok, dominók, kártyák, logikai játékok. Puzzle-játékok, Lego-k, memória játékok, Barkochba-játék, formakirakó, anyanyelvi és kommunikációs játékok.

Játéktevékenység a tanulás szempontjából

↓
Szabad játékban tanulás
(spontán)

↓
Játékban tanulás
(tervszerűen előkészített és felajánlott)

Mindkettő ugyanazon tevékenységrendszerben folyik, az óvodapedagógus és a gyermekek részvételét illetően teszünk csak különbséget.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végére

- ✓ A gyermekek képesek több napon keresztül egyazon játéktémát folytatni, azt együttesen szervezni
- ✓ Játékukban dominánsan jelentkezik a szimbolikus-szerepjáték, melyben a gyermekek képzelete, szervezőkészsége, alkalmazkodó képessége empátiás készsége és kommunikációs képessége fejlődhet
- ✓ Szabályjátékokat önállóan szerveznek, képesek az együttműködésre, alkalmazkodnak a szabályokhoz
- ✓ Építményeikben, konstruáló tevékenységükben tükröződik a kreativitás
- ✓ Ismert meséket dramatizálnak, báboznak
- ✓ Viselkedési kultúrájukban megjelenik az udvarias kifejezések használata

12.2. Verselés, mesélés

A mese a gyermek érzelmi-értelmi és erkölcsi fejlesztésének egyik legfőbb segítője. Visszaigazolja a gyermek szorongásait, s egyben feloldást és megoldást is kínál. A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermek érzelmi biztonságban érzi magát, közben belső képi világot jelenít meg. A mindennapos mesélés, mondókázás, verselés a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme. A népi mondókák és a népmesék az anyanyelv sajátos ritmusát, dallamát, hangzásvilágát, nyelvünk legbensőbb törvényeinek megfelelő formában közvetíti. A 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodva, a népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, a magyarság történelmét feldolgozó mesék, illetve a klasszikus és kortárs művek is megjelennek a gyermekek mindennapjaikban. A mese és a vers emberi kapcsolatokra tanít, erkölcsi tartalma van, belső indulati élményeket közvetít. A mese- képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és a dramatizálás eszközeivel feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat.

12.2.1. A verselés, mesélés célja

Életkori és egyéni sajátosságok szintjén alakul,

- a gyermekek mesék, versek iránti érdeklődése,
- megalapozódik az irodalomszeretet.

A nyelv szépségének, kifejezőerejének megismertetése által, fejlődik

- a helyes nyelvhasználat, a gyermekek saját vers- és mesealkotása,
- és a biztonságos önkifejezés.

12.2.2. Az óvodapedagógus feladatai

- Oldott, derűs légkör teremtése, amelyben a gyermekek természetes közlési vágya, a meglévő ismereteinek különféle élethelyzetben való gyakorlása fejlődik és fejleszthető.
- Életkori sajátosságokhoz igazodó anyanyelvi és mozgásos játékok beépítése a mindennapi tevékenységekbe.
- Népi, klasszikus és kortárs multikulturális, interkulturális irodalmi, esztétikai élmények közvetítése, hagyományok ápolása. A csoportba járó más nemzetiségű gyermekek gyermekirodalmi alkotásainak megismerése – bekapcsolása a nevelés folyamatába – versek – mesék pedagógiai szempontú válogatása.
- A mesélés, verselés, mondókázás mindennaposságával az esztétikai, irodalmi fogékonyság megalapozása, anyanyelvünk, szülőföldünk szeretetére nevelés
- Beszédfejlesztő módszerek változatos alkalmazása, figyelembe véve a gyermeki személyiségvonásokat és szükségleteket (mesereprodukció, drámajáték és dramatizálás, bábjáték, elbeszélés, képolvasás, anyanyelvi játékok, beszélgető körök, interaktív játékok)
- A gyermeki vers és mesealkotás ábrázolással való kombinálása fejlődésének elősegítése az önkifejező képesség gazdagítása érdekében.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

- A nemzeti és etnikai kisebbséghez tartozó, valamint migráns gyermekek differenciált támogatása a magyar nyelv elsajátításában.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek speciális fejlesztésének szakemberrel történő összehangolása.
- A mesélés szerepének megismertetése a szülők körében, a szülők nevelési szemléletének formálása.
- Tehetséggondozó műhely működtetése

A feltételek megteremtése

Az irodalmi nevelés minden nap jelen van az óvodában. Megfelelő hely (mesesarok) biztosításával, mesepárnák elhelyezésével, különböző ráhangoló tartalmakkal kezdődik a mese. A mesét egész héten keresztül hallhatják a gyermekek, és azt követően történik a dramatizálás, amennyiben ezt a feldolgozási módot választja a pedagógus.

12.2.3. A verselés, mesélés tartalma

A mese vers a gyermek számára a leghatékonyabb tanulási forma, létszükséglet, olyan érzelmi, értelmi és erkölcsi értékeket közvetít, amely megalapozza a gyermek pozitív személyiségjegyeit.

Fontos szempont, hogy magas szintű irodalmi élményt nyújtunk a gyermek számára. A művek kiválasztásában érvényesüljön a pedagógiai, pszichológiai, módszertani tudatosság, amelyet segít a jól felszerelt könyvtárunk.

A mese – versmondás lényeges elemeit – metakommunikációs eszközöket (testbeszéd, tekintet) az óvodapedagógus személyes példáján keresztül sajátítja el és gyakorolja a gyermek.

Alkalmazza a drámajáték elemeit, az ismerkedő játékokat, a csoportépítő játékokat, amely során saját emlékeik, képzeletük alapján élik át a gyermekek a helyzeteket, szituációkat.

Követelmény, hogy az óvónő – mese-vers tevékenység során – emlékezetből meséljen, verseljen (kivételt képeznek a folytatásos történetek, pl. alvás előtt). Olyan feltételeket teremtsünk, hogy a mese – vers tevékenységen minden gyermek részt vegyen.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végére

- ✓ Önállóan mondanak rövidebb-hosszabb verseket, rigmusokat.
- ✓ Megjegyeznek 10-14 mondókát, 6-8 verset és 10-15 mesét.
- ✓ Szívesen mesélnek, báboznak, dramatizálnak a maguk és társaik szórakoztatására.
- ✓ Képesek saját vers és mesealkotásra, összefüggő mese, történetet kitalálására, annak mozgásos megjelenítésére kifejezésére.
- ✓ Elkezdett történeteket fantáziájuk segítségével folytatni tudnak.
- ✓ A metakommunikációs jelzéseket használják, a környezetükben élő személyekkel jól kommunikálnak.
- ✓ Szívesen nézegetnek könyveket, vigyáznak az épségükre.
- ✓ A térbeli irányokat, viszonyokat, illetve verbális kifejezéseket helyesen használják.
- ✓ A nemzeti kultúra - kincsből ismernek verseket és meséket.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

- ✓ A szülők részt vesznek mesék közös feldolgozásában,
- ✓ Visszajelzésekből értesülünk, hogy gyakoribbá válik a szülők otthoni mesemondása

12.3. Ének, zene, népi játék, tánc – az éneklés, dalos játékok és a gyermektánc

12.3.1. Ének, zene, népi játék, tánc célja

- A közös éneklés, a közös játék örömeinek megéreztetésével a gyermek zenei ízlésének, esztétikai fogékonyságának fejlesztése, továbbá zenei anyanyelvének megalapozása, a zenei képességek (ritmus, hallás, éneklés, mozgás) alakítása. Az örömet adó ölbeli játékok, népi gyermekdalok, énekes játékok, a kortárs művészeti alkotások által alakul,
- o a zene iránti érdeklődés,
 - o formálódik a zenei ízlés, esztétikai fogékonyság.

12.3.2. Az óvodapedagógus feladatai

- A zene iránti érdeklődés felkeltése
- Megfelelő légkör kialakításával az érzelmi motiváltság biztosítása.
- A gyermekek minél több olyan zenei élményhez juttatása, amely megalapozza zenei anyanyelvüket, fejleszti gondolkodásukat és kommunikációs képességeiket.
- A gyermekek zenei képességének (hallásának, ritmusérzékének, zenei emlékezetének, harmonikus, szép mozgásának), kreativitásának fejlesztése, énekes népi játékok, az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások segítségével
- A zenei képességfejlesztéssel párhuzamosan örömteli, érzelem gazdag, szép, tiszta éneklésre szoktatás, az egyéni megszólalás bátorítása természetes játékhelyzetekben (felelgetős énekes játékok)
- Az énekes játékok eszközeivel különböző grammatikai megoldások, választékos kifejezések, párbeszéd, dramatizálás gyakorlása
- Az önkifejezés újabb lehetőségének felkínálása a zenei improvizációra való ösztönzés (mozgás rögtönzése zenére, dallam, ritmus variációk kitalálása) A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek sajátos nevelési igénye szerinti zenei nevelése
- A nemzeti, etnikai és migráns gyermekek zenei kultúrájának közvetítése a szülőföldhöz való kötődés erősítése
- Tehetséggondozás működtetése.

12.3.3. Az ének, zene, népi játék, tánc tartalma

A zenei nevelés programja mindkét csoportban az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével tervezett tevékenység. A zenei anyag feldolgozása Kodály Zoltán irányelvei és Forrai Katalin szakmai útmutatása alapján történik.

A program, zenei anyagát hangsúlyosan alkotják:

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

- Népi mondókák, ölbeli játékok
- Pentaton hangkészletű 6 hangterjedelmű népi dalos játékok,
- A zenei átélést segítő, kreatív mozgások,
- Hangulatokat, érzelmeket közvetítő zenehallgatás, dalanyag
- A készségfejlesztés zenei elemei.
- Hangszeres előadások
- Nemzeti kulturális elemek

A zenei anyag kiválasztása, tervezése az évszak és az ünnepkör figyelembevételével történik. A zene, mint az önkifejezés egyik eszköze állandóan jelen van a nap folyamán, melynek során nagy gondot fordítunk az élő befogadó zenei tevékenységre, sokszori gyakorlására, s az ehhez kapcsolódó, szép, esztétikus mozgásra.

Az ölbeli játékok helye szerepe a beilleszkedési időszakban jelentős és a mindennapokban gyermekek közösségi nevelésében fontos szerepet tölt be.

Játék közben is adódik lehetőség zenei élményszerzésre, így pl. dúdolgatásra, énekelgetésre, amely oldott, derűs légkörben, a gyermekek önkéntes érdeklődésére és részvételére épül.

Fontos szempontnak tekintjük az óvónő pozitív mintaadását, a helyes artikulációt és a tiszta éneklést.

Zenei élményeket szereznek a gyermekek:

Spontán játék közben, óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenység által:

3 – 7 éves korban a tanulás szervezeti formája: tervszerű, kötetlen foglalkozás, hetente 1 alkalommal. A kezdeményezések kapcsán mindvégig törekszünk a gyermek érdeklődésének felkeltésére és fenntartására. Lehetőséget teremtünk egyszerű táncos lépések gyakorlására, mint pl. körben járás, ringatózások rugózások, mely a gyermekek harmonikus mozgását segítik elő.

5-7 éves korban a szép, tiszta éneklésre és a harmonikus mozgásra helyezzük a hangsúlyt. Ebben a korban már képesek az önállóságra, ezért nem szükséges, hogy az óvónő végig együtt énekeljen velük. A mozgással kísért egyöntetű szép, tiszta előadás megvalósítása tudatos cselekedtetésre épül (testtartás, tekintet, hangsúly, hanglejtés, ritmus).

Éneklés közben beszédszervek koordinált mozgásának fejlesztésére, a hangzók helyes formálásának gyakorlására, beszédtechnika fejlesztésére, fogalomalkotás, szókincsbővítés, beszédhibák javítására is lehetőség nyílik.

A tevékenységszervezés kötetlen és kötött, mikro- és makrocsoportos jellegű.

Óvodánkban alkalmazott zenei eszköztár:

- Különböző méretű dobok, zörgő dobok,
- Különböző méretű cintányérok, háromszögek,
- Ritmus hangszerek,
- Furulya,
- Saját készítésű hangszerek felhasználása (termékek)
- Audiovizuális eszközök (CD lejátszó, laptop, JBL)

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

- Szakmai könyvek,
- Az énekes dalos játékokhoz felhasznált eszközök

Zenei képességfejlesztés feladatrendszere

Ritmusfejlesztés: 3-7 éves korig

- egyenletes löktetés érzékeltetése különböző mozdulatokkal
- egyenletes taps mondókára, énekekre
- kiolvasó mozdulat gyakorlása
- $\frac{1}{4}$ szünet
- lassú-gyors érzékeltetése
- lassú-gyors mondókára, énekekre, zenére
- ismert dalok, mondókák ritmustapsolása
- $\frac{2}{4}$ -es hangsúly érzékeltetése
- ritmusvisszhang
- dalok, mondókák ritmusának tapsolása
- ritmus, egyenletes löktetés egyidejű hangoztatása
- ritmusfelismerés megnevezett dal, mondóka közül
- ritmusfelismerés megnevezés nélkül
- dal felismerése ritmusról
- dalritmus hangoztatása belső hallás alapján
- $\frac{2}{4}$ -es hangsúly hangszerrel

Hangszerek:

- dob, triangulum, réztányér (stb. az adott lehetőségekhez képest)

Hallásfejlesztés: 3-7 éves korig

- magas-mély éneklés
- halk-hangos éneklés
- mondókázás
- dallam felismerés dúdolásról (hangszerről)
- szöveges motívumok visszaéneklése
- finom különbségű hangszínek, hangszerek, egymás hangjának megkülönböztetése
- dallam felismerés kezdő motívumról, hangszerről
- tanult dalok önálló előadása
- dallambújtatás
- visszhangjáték

Gyermektánc, mozgásformák:

- helyben járás mondókára, énekekre
- egyenletes járás
- egyenletes járás körbe, kézfogással (ellenkező irányban is)
- egyenletes járás vállfogással, párosával, keresztezett kézfogással
- utánozó mozgások dalosjátékokra

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

- Járás körben kézfogás nélkül, irányváltotatással
- Járás csigavonalban
- Járás két körben ellentétes irányban
- Járás párosával, keresztfogással, irányváltotatással, egymás megkerüléséve
- Járás kapu alatt átbújással
- Lépegetés körbe befelé-kifelé
- Oldalzáró lépés kézfogással, kézfogás nélkül
- Forgás egyedül, párosával
- Sarokemelés
- Egyenletes járás csigavonalban, hullámvonalban, átlósirányban
- Járás egy oszlopból két oszlopba
- Helyben sarokkoppantás
- Járás sarokkoppantással
- Érintőlépés
- Záró lépés hátra
- Záró lépés előre-hátra párosával
- Oldalzáró lépés 1 vagy 2 lépéssel, dobbantással, párosával, szökkenéssel
- Páros forgás negyedlépésekkel

Montessori eszközök a hallás fejlesztéséhez:

zörej dobozok: két egyforma nagy fadoboz piros, illetve kék tetővel. Mindkét doboz hat fahengert tartalmaz: kék, illetve piros tetővel. A hengerek különböző magvakat tartalmaznak, amelyek megrázva eltérő zajokat okoznak. A két sorozat pontosan egyforma.

Cél:

- közvetlen: a különböző zajok észlelése és megkülönböztetése
- közvetett: a finom mozgás fejlesztése, a hallás fejlesztése, az auditív memória fejlesztése, felkészítés a zenére

A fejlődés eredménye az óvodáskor végére

- ✓ Ismernek 10-15 mondókát, 20-25 különböző hangkészletű és szöveghosszúságú népi gyermekjátékdalt, néhány alkalmi dalt, műdalt.
- ✓ A gyermekek bátran, egyénileg is tudnak mondókázni, énekelni.
- ✓ Szívesen és örömmel vesznek részt énekes játékokban.
- ✓ Ismerik a zenei fogalom párok jelentését.
- ✓ Képesek érzékelteni az egyenletes lüktetést, a motívum hangsúlyokat és a ritmust különböző mozgásformákkal kifejezni.
- ✓ Felismerik a tanult dalokat dúdolásról, hangszerjátékról, jellegzetes részletekről.
- ✓ Próbálkoznak az improvizálással.
- ✓ Képesek dallam bújtatást végezni.
- ✓ Ismernek egyszerű ritmushangszereket, azokat tudják használni.
- ✓ Képesek élvezettel, figyelemmel, érdeklődéssel végighallgatni a zenei bemutatásokat.

12.4. Rajzolás, mintázás, kézimunka

Az emberismereteinek döntő részét vizualitás, látás által nyeri. A vizuális nevelés látásnevelés, képzetek, utánzás, gyakorlás segítségével. A látás sajátos gondolkodás. Ismeretek, gondolatok lejegyzésének első lehetősége, az ábrázolás a vizuális nyelv egyik formája. A vizuális nevelés

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

az óvodai nevelés egészét áthatja. Óvodásaink számára a szabad rajzolás az egyik legjelentősebb önkifejezési mód, mely során a gyermek (sémákat”, vagy másképpen szimbólumokat használ. A „sémák” alapformák, amelyek a valóságról szerzett tapasztalatok során folyamatosan gazdagodnak. A rajzolás, festés, mintázás, képalakítás, a kézi munka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A papíron nyomot hagyó rajzeszközök (ceruzák, tollak, zsírkréták, stb.) a funkció öröm érzését keltik a firkáló gyermekekben. A különböző motívumok szabad kombinálásával jut el a gyermek a formákig, majd a kompozíciók megalkotásáig. Amit a világról tud, ábrázolásában is el tudja mesélni, amit nem tud ábrázolni, azt hozzámeséli.

12.4.1. Rajzolás, mintázás, kézimunka célja

A gyermek élmény- és fantáziavilágának képi, szabad önkifejezése. A gyermekek a tér, forma és szín képzetének gazdagítása, esztétikai érzékenységük, a szépség iránti nyitottságuk, igényességük alakítása. Az esztétikai tartalmú élmények által alakul a gyermekek vizuális észlelése, az emlékezete, képzelete, a vizuális gondolkodás.

12.4.2. Az óvodapedagógus feladatai

- Az önálló gyermeki alkotó tevékenység feltételeinek megteremtése, örömteli alkotólétkör kialakítása.
- Mozgással, cselekedtetéssel, vizuális élmények biztosításával, az észlelő funkciók változatos gyakoroltatásával, párhuzamosan végezhető tevékenységszervezéssel sokszínű tapasztalatok nyújtása.
- A belső képek gazdagítása gyermeki ábrázolás ösztönzése, változatos lehetőségek felkínálásával.
- Az esztétikai érzékenység, a szép iránti nyitottság, környezet esztétikai alakítására és a vizuális esztétikai élmények befogadására való fogékonyság megalapozása, fejlesztése a népi motívumok, nemzeti szimbólumok alkalmazásával.
- A gyermeki élmény- és fantázia világának gazdagításával a saját formanyelv, az alkotó alakító önkifejezés és önértékesítő gyermeki tevékenység fejlődésének segítése.
- Önértékelésre, egymás munkájának megbecsülésére nevelés.
- A vizuális tevékenységekhez kapcsolódó verbális és nem verbális megnyilvánulásokkal a spontán beszéd formáinak fejlesztése: (pl. megszólítás, szándéknyilvánítás, kérdés, tudakozódás, különböző mondatfajták használata, aktív és passzív szókincs bővítése, véleménynyilvánítás, döntés, az ábrázoltak szóbeli elmondása, formák, színek magyarázata, a barkácsoláshoz szükséges eszközök, anyagok megnevezése, kiállítás látogatáshoz kapcsolódó élmények megbeszélése. stb.)
- Az ábrázolási tevékenységében lassan fejlődő, (diszgráfia tüneteit mutató) gyermekek egyéni fejlesztése, folyamatos jelzés a szakemberek felé.
- A nemzetiségi és cigány vizuális kultúra sokszínűségének, egyes díszítő elemeinek megismertetése.
- Szociális hátrányok enyhítése ábrázolás eszközeinek biztosításával.
- Tehetség gondozás működtetése.
- előtérbe helyezi a természetes anyagok, termékek felhasználását;

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

- a kreatív, környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra való nevelés során folyamatosan keresi az új megoldásokat;
- a felhasználható anyagok folyamatos gyűjtése és tárolás: hasznos hulladékok újbóli felhasználása (flakonok, dobozok, tojástartó, sajtos doboz, dugók stb.).

A differenciált fejlesztés lehetőségei:

- a tevékenységközpont eszközeinek folyamatos biztosítása;
- választási lehetőségek nyújtása az egyes gyermek saját képességeihez mérten;
- az adott csoportban fellelhető fejlődési szintekhez, eltérésekhez való alkalmazkodás;
- a gyerek részéről választási, döntési lehetőség biztosítása;
- kiemelt figyelem a tehetséges gyermekekre (különleges eszközök, anyagok biztosítása, pályázatokon való részvételi lehetőségek felkutatása).

Fontos az ábrázoló tevékenység fejlesztésében:

- A technikák megismertetése, gyakorlása 3-4 éves korban, bővítése a többi életkorban.
- Témaként több technikai megoldás felkínálása, feltételeinek biztosítása a kreativitás fejlesztése és a változatosabb gyakorlás érdekében
- Élményre alapozott, jól kigondolt témaválasztás
- A vizuális nevelés komplex beillesztése a nevelési rendszerbe

A 3-6-7 éves korban tervezhető alkotó-alakító tevékenységek tartalmának, minőségének differenciált fejlesztése.

- az óvodapedagógus tegye lehetővé, hogy a gyermekek játszva ismerkedhessenek az anyagokkal, eszközökkel és a technikai kivitelezés módjaival
- a tevékenységeket a képalakítás, a plasztikai munkák és az építés köré csoportosítsa
- tervezze meg a képalakító tevékenységek technikáit és eszközeit.
- teremtsen lehetőséget az élményeiknek, érdeklődésüknek megfelelő szabad témaválasztásra. - segítse a gyermekek képalakító készségeinek megindulását a szírt elrendezéstől a képelemek, részformák elemeinek egymáshoz rendezésével
- segítse a képi, a plasztikai és a környezetalakításból eredő aktív tárgykészítés bővülését
- aktivizálja a gyermeket az eszközök előkészítésére, tisztán tartására, elrakására
- gazdagítsa a technikai megoldásokat
- alakítsa ki az ajándékkészítés igényét
- teremtsen meg a művészeti alkotások megismerési lehetőségét

A tevékenység differenciált szervezeti formáinak biztosítása

- az óvodapedagógus teremtsen megfelelő feltételeket a gyermekek egyéni igényei szerinti ábrázoló tevékenység folytatásához
- teremtsen lehetőséget heti rendszerességgel mikrocsoportos, kötetlen formájú tevékenységre
- teremtsen megfelelő feltételeket az udvari játék keretén belüli alkotó tevékenységekre

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

Montessori eszközök a színek megismeréséhez

Szindobozok I., II., III.

I. doboz: 2-2 sárga, piros és kék tábla. A táblák mindkét szélén egy-egy szegély van, ezeknél fogva tarthatjuk őket.

II. doboz: A dobozban a három alapszínen kívül (sárga, piros, kék) narancs, zöld, lila, rózsaszín, szürke, barna, fekete és fehér táblapárok is találhatóak.

III. doboz: A dobozban kilenc rekesz van. Minden rekeszben hét azonos színű, de különböző színárnyalatú (a világostól a sötétig) tábla található. A rekeszekben található színek: sárga, narancs, piros, rózsaszín, kék, lila, zöld, barna, szürke.

Cél: közvetlen: az alap-, kevert- és kiegészítő színek megismerése, a színérzék edzése és finomítása

közvetett: felkészítés a művészeti tevékenységekre, a szín- és a művészetértés iskolázása.

Feladat: Színek felismerése és párosítása.

Montessori eszközök a tapintáshoz

Letapogatható táblák:

1. tábla: Egy fatábla, amely két négyzetre van felosztva. Az egyik négyzet simára lakkozott, a másik pedig érdes csiszolópapírral van bevonva.

2. tábla: Egy fatábla, amely tíz egyenlő sávra van felosztva. A sávok felváltva lakkozottak vagy csiszolópapírral bevontak.

3. tábla: Egy fatábla, amely öt különböző csiszolópapírral van bevonva, amelyek érdessége csikongként csökken.

Cél: közvetlen: a tapintás fejlesztése, az érdes felületek minőségének felismerése

közvetett: a finommotorika fejlesztése, az íróujjak és a csukló edzése, előkészítés a csiszolópapír betűkre és számokra, az írásra

12.4.3. Az ábrázoló tevékenységek színterein a feltételek megteremtése

Csoportszoba

Szabadon folyó ábrázoló tevékenységhez:

- Az ábrázoláshoz szükséges eszközök (festék, ecset, ceruza, színes ceruza, filctoll, gyöngy zsírkréta, agyag, gyurma, papír, olló, és más anyagok a gyermekek számára elérhetőek, biztonságos az elhelyezésük
- Több térbeli „munkalehetőség” technika felajánlása mód.

Dramatikus játékhoz:

- Bábok, kosztümök, építők, kirakók, összerakós játékok
- Félkész termékek, játékok, anyagok
- Díszletek, hátterek.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

Tervezett ábrázoló tevékenységhez:

- Változatos helyszín, anyag és eszköz (dobozokon, paravánon, táblán, csempén stb.)
- Tárolási lehetőség az elkészült munkáknak

Udvar

- Állandó helyen asztal, szék, tábla, kréta, s egyéb eszközök biztosítása.

Természet

- Élménygyűjtés, növényekből, termésekből, alkalmi játékok készítése.

Épített környezet

- Házak és udvaruk, valamint azok lakóinak megfigyelése
- Múzeum, könyvtár, színház, bábszínház látogatása.

Az ábrázoló tevékenység során változatos sokféle eszközt biztosítunk a gyermekek számára. Igyekszünk megtanítani az eszközök célszerű használatát. Figyelünk a helyes szokás és normarendszer (ülés, testtartás, kézmosás, stb.) kialakítására. Olyan légkört teremtünk, amelyben a gyermekek egyéni élményeiket, a közös megfigyeléseket, elképzeléseiket, saját elgondolásaik szerint újra alkothatják, ahol megjelenik szűkebb és tágabb környezet megismerésén belül a szülőföldhöz való kötődés. Fejlesztő eljárásunk alapja, hogy önmagához képest fejlődjön, lépjen előre a gyermek. A lehetőségek megteremtésével a gyermeki fejlődés mozgatórugója az önfejlesztés lesz, hiszen a gyermek is arra törekszik, hogy alkotásai egyre jobban hasonlítsanak a valóságra. A segítség módját illetően várjuk ki először, hogy mit alakít ki magától a gyermek, s ne arra gondoljunk, hogy mit kell tudnia a gyermeknek.

Az iskolakezdéshez a fentiek mellett fontos, hogy kialakuljon a finom motorikus koordináció, a vizuális észlelés, megfigyelés, emlékezet megfelelő fejlettsége, mely egyaránt szükséges a sikeres iskolai munkához, így a terület fejlesztése, szintén a fejlesztő tevékenység fontos eleme.

Fejlesztés területei

1. Építés
2. Plasztikai munkák
3. Képalakítás

A fejlődés eredménye az óvodáskor végére

- ✓ A rajzolás, mintázás, kézimunka kedves örömteli tevékenységgé válik.
- ✓ Rácsodálkoznak a szép látványra, tudnak gyönyörködni benne, esztétikai véleményt alkotni.
- ✓ Kézmozgásuk lehetővé teszi az egyre finomabb mozdulatokat kívánó feladatok elvégzését. a vizuális észlelésük, megfigyelésük, emlékezetük fejlődik
- ✓ Az eszközöket készségszinten kezelik.
- ✓ Ismerik a különféle ábrázolási technikákat, anyagokat, azokat képesek önállóan megválasztani és alkalmazni, szükség esetén közös feladatokban együttműködni.
- ✓ Képalakításukban megjelenik a tér, síkba való átfordítása.
- ✓ Munkáikban tükröződnek a világról szerzett egyre valósabb ismeretük, de elsősorban érzelmi megnyilvánulásai, kialakul saját forma-nyelvük.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

- ✓ A gyermekek alkotására jellemző, a részletező formagazdagság, a színek változatos használata.
- ✓ Használják a népi, nemzeti, etnikai kultúrában megjelenő díszítő motívumokat.
- ✓ A kiemelt figyelmet igénylő-tehetséges gyermekek szabad önkifejezése megvalósul

12.5. Mindennapos mozgás

A mozgás fejlődését a születéstől a kisgyermekkorig általában figyelemmel kísérik, fontosnak tartják. A járás megtanulása után azonban már kevesebb figyelem irányul erre a területre. Programunkban centrális helyet foglal el a mozgásnevelés, amely a fejlesztés alapjául szolgál. Alapvetőnek tartjuk a mozgásfejlődés folyamatos nyomon követését, megsegítését, regisztrálását. A fejlődést segíteni ugyanis, csak a meg lévő szinthez igazodva lehet. Miközben mozog a gyermek, tapasztalatokat gyűjt, fejlődik, csont és izomrendszere, alakulnak mozgás koordinációi, testi képességei, pontosabbak, finomabbak lesznek mozdulatai, észlelési funkciói. Számunkra az igazán érthető és feldolgozható információ, amit megtapasztal mozgás és tevékenység útján. A tanulási zavarok kialakulásának megelőzésében kulcsfontosságú a széleskörű mozgásfejlesztés.

Programunkban a mozgásfejlesztést igen tágan értelmezzük. Az aktív nagymozgásoktól a finommotoros manipulációig mindent magába foglal, és az egész személyiség fejlődését elősegíti. Kedvezően befolyásolja az értelmi és a szociális képességek alakulását is.

12.5.1. Mozgás célja

A rendszeres mozgás, a természetes mozgáskedv fenntartása, a mozgásigény kielégítése, mely során megalapozódik a mozgás szeretetére épülő egészséges- életvitel és életmód.

12.5.2. Az óvodapedagógus feladatai

- Rendszeres, mindennapi mozgással, az egészséges életmódot erősítő tevékenységek biztosítása, az egészséges életvitel kialakítása, a gyermekek egészségének megőrzése, edzése.
- A játékos mozgás, torna által a mozgásigény kielégítése, felkeltése mozgáskultúra fejlesztése, az egyéni szükségletek és képességek figyelembevételével.
- Nevelési feladatok megvalósításához, mozgásos tapasztalatok, tervezése és a mindennapi gyakorlati megvalósítása.
- A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése, a mozgástapasztalatok bővítése, a mozgáskészség alakítása, mozgásra készítő biztonságos környezet kialakítása.
- Játékos mozgásban az értelmi és szociális képességek, társra figyelés fejlesztése.
- Testi képességek (erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség), fizikai erőnlét a koordinációs készségek, és a térérzékelés tudatos fejlesztése.
- Az egyéni lemaradásokat kompenzáló speciális mozgásos játékok közvetítése, a hátránnyal küzdő gyermekeknél. (fejlesztőpedagógus mikro csoportos tevékenysége.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

- Biztonságban végezhető mozgásélmény feltételeinek megteremtése, a csoportszobában és az udvaron egyaránt.
- A szülőkkel együttműködve, a gyermekek egyéni érdeklődésének, temperamentumának figyelembevételével differenciált (prevenció, korrekció, tehetséggondozás) mozgáslehetőség biztosítása, ill. közös mozgásos programok szervezése.

A mozgás sokoldalú tevékenység, feladatrendszere az egész óvodai életet átszövi. A szabad játék tevékenységén, a mozgásfoglalkozáson túl jelen van a különböző nevelési területeken, valamint a gondozási és önkiszolgáló tevékenységben is.

Hatása az értelmi képességek fejlődésére

- A mozgásos játékok, gyakorlatok téri felidézésével fejlődik a gyermekek vizuális memóriája.
- A testrészek, téri irányok, formák bemozgásával, megismerésével, megnevezésével bővülnek a térről való ismereteik, fejlődik térészlelésük, gyarapszik szókincsük.
- A konkrét, mozgásos tapasztalatok beépülése segíti az elvont gondolkodás, a keresztesatornák fejlődését.
-

Hatása szociális képességek fejlődésére:

- A saját testéről szerzett tapasztalat és a mozgásos képességeinek megismerése, a mozgás feletti kontroll kialakulása segíti az „én tudat” fejlődését a „szociális én” erősödését. Világos, konkrét értékeléssel a pozitív énkép alakulását.
- A közös, örömmel végzett mozgás közben társas kapcsolatai kiszélesednek. A társakkal végzett együtt mozgás segíti a gyermek én-határainak megismerését, a másik észlelését, fejlődik önfegyelmük, önuralmuk, együttműködő, kooperáló képességük és toleranciájuk.
- A mozgásos versengések során átélik a sikert és a kudarcot egyaránt. Így tanulják ezeknek a kezelését, elviselését.

Programunkban a mozgáson keresztül pedagógiai és pszichológiai feladatokat egyaránt megvalósítunk. A mozgásfejlesztés fő feladatait – a nagymozgások, szem-kéz- láb koordináció, egyensúlyérzék, finomítóikra fejlesztését – természetes módon építjük be a gyermekek tevékenységébe.

12.5.3. A mozgásfejlesztés tartalma

Óvodánk mozgásfejlesztő programja kiemelten az alábbi területeken valósul meg:

- a) a szabad játékban a gyermekek kötetlen, spontán, természetes játékos mozgása közben,
- b) a mozgás-foglalkozáson,
- c) mindennapi mozgás keretében,

a) Mozgásfejlesztés a szabad játékban

Valamennyi szintéren fontos a feladat természetes mozgáskedv megőrzése, felkeltése és a mozgásigény kielégítése, valamint a motiváló, mozgásra inspiráló biztonságos környezet kialakítása teremben a szabad levegőn, eszközökkel és eszköz nélkül, spontán vagy szervezett formában.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

3 - 4 éves korban:

A nagymozgások fejlődését kívánjuk segíteni, ezért leginkább a csúszáshoz, kúszáshoz, bújáshoz, mászáshoz, guruláshoz szükséges eszközöket kell biztosítanunk (csúszda, létra, tornaszőnyeg, asztalok, székek).

4 - 5 éves korban:

Nagyobb hangsúlyt kap a szem-kéz, szem-láb koordináció. Mindezt jól szolgálják a célba dobó játékok (kugli, ugróiskola, ugrókötel, labda). Kiemelt szerepet kap az egyensúlyérzék fejlesztése (billenő hinta, füles labda, lépegető, stb.)

5 – 7 éves korban:

A finommotorika fejlesztésére kell a legnagyobb hangsúlyt fektetni. A játékban nagyon sok lehetőség nyílik ennek a spontán fejlesztésére. Pl.: ábrázolási technikák gyakorlása: tépés, vágás, varrás, gyöngyfüzés, építés, konstruálás, babaöltöztetés, barkácsolás, stb. A gyermekek felügyeletének biztosítása mellett használjuk fel a mozgásos tevékenységekre az öltözőt és a fejlesztő szobát is.

Óvodánk kitűnő belső és külső sajátossága feltételeinek megléte lehetővé teszi a szabad mozgásforma önálló és célzott gyakorlását, kipróbálását. A mozgásos tevékenységekhez a csoportszobát, a teraszt is alkalmassá tesszük, a könnyen mozgatható mozgásösztönző szerek biztosításával (asztalok, székek, mászókak, füles labda stb.)

Tornaszobánk kiemelt jelentőséggel bír a napi életünk során a mozgásfejlesztésben, a napirendünk célszerű kialakításában.

Nagy területű udvarunkon a különböző anyagból készült több funkciós mászóka, csúszda, illetve az ezeket kiegészítő tornaszerek, jól szolgálják a testi képességek fejlődését, mozgásuk összerendezettségét, sok lehetőséget biztosítanak mozdulataik kipróbálására, téri tapasztalataik megszervezésére.

. Tervezzük az udvar továbbfejlesztését, ahol felügyelet mellett a sokoldalú mozgásfejlődést elősegítő felszerelések és eszközök mindig a gyermekek rendelkezésére állnak.

A gyermekek mozgásigénye különböző. Nagyon fontos, hogy a nagyobb, aktívabb mozgást és a nyugodtabb tevékenységet kedvelő gyermekek megtanuljanak egymáshoz alkalmazkodni, egymást tiszteletben tartani. Ehhez elengedhetetlen bizonyos alapvető szabályok megtanítása, betartása. Tudatosan szervezzük a fejlesztési feladatokat. Az udvaron minden gyermek életkorától független, érdeklődésének megfelelően csatlakozhasson bármelyik óvónő, vagy gyermek által kezdeményezett mozgásos játékhoz, feladathoz. A feltételek birtokában fontos, hogy megtanítsuk a gyermekeket a sport – és a manipulációs eszközök használatára. Tanítunk sok, mozgásos játékot, régi népi játékot is, pl.: ugrókötelezés, ugróiskola, dalos játékok. Kapcsolódjunk be a gyermekek által szervezett és kezdeményezett játékokba, ha ezt igénylik, ötleteinkkel fejlesztjük tovább. Fontos az egymás testi épségének megóvása, a balesetmentes helyszínek, eszközök megválasztása.

Az udvari játékeszközök EU - s szabványoknak megfelelő, balesetveszély elkerülése céljából. A felülvizsgálatuk folyamatos.

Meggyőződésünk, hogy a rendszeres mozgás során fejlődnek a gyermek pszichikai, testi,

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

értelmi és szociális képességei, ezek eredményeként egészségesebbek lesznek.

b) Mozgásfejlesztés a foglalkozásokon

A tevékenységek levezetésénél maximális lehetőséget biztosítunk arra, hogy a gyermekek egyéni tempójuknak megfelelően sokat gyakorolhassák a különböző mozgáselemeket. Differenciált feladatok adásával segítjük elő, hogy minden gyermek megtalálja a képességeinek legmegfelelőbb mozgásos feladatokat. A mozgás kivitelezését segítő utasításokat a feladat végzése alatt többször ismételjük, az értékelést, ellenőrzést egyszerre végezzük. Megmutatjuk a helyes mintát. Ösztönözzük őket az esztétikus, pontos mozgásra. Fontos szempont a foglalkozások szervezésénél, hogy a gyermekek a lehető legkevesebb várakozási idővel folyamatosan mozogjanak. Amíg lehetőség van rá, a szabadban tornázzanak.

A sokoldalú mozgástapasztalat, alapvető mozgáskészségek, mozgásformák megismerése, a testi képességek kibontakoztatása mellett a gyermekeknek sok testnevelési játékra van szükségük. Mindezek mellett a testnevelési foglalkozások tartalmában és gyakorlatában a komplexitást is érvényesítjük, azaz több tevékenységi forma művelődési anyagát építjük össze.

A mozgás műveltség tartalma:

A rendgyakorlat és gimnasztika alapgyakorlatai:

- Játékos járás, futás, ugrás, dobás gyakorlatok és a gyakorlásokhoz, alkalmazásukhoz szükséges testnevelési játékok,
- Játékos támasz gyakorlatok (csúszás, kúszás, mászás, bújás, gurulás hossz tengely körül, átfordulások, tarkóállás, kézálási kísérletek), gyakorlására szerkesztett testnevelési játékok,
- Játékos függés, egyensúly, labda gyakorlatok (kézzel, lábbal) és a gyakorlásukhoz, alkalmazásukhoz szükséges testnevelési játékok,
- Játékos emelések, hordások, küzdő gyakorlatok (húzások, tolások) és a gyakorlásukhoz, alkalmazásukhoz szükséges testnevelési játékok, versengések,
- Játékos foglalkozások a szabadban (görkorcsolyázás, rollerezés, kerékpározás, csúszkálás, szánkózás, kuglizás...),
- Játékos testtartásképző – javító és lábboltozat süllyedést megelőző javító gyakorlatok (kúszás előre és hátra, hason és háton, labdadobás hason fekvésben, célba és társnak),
- Játékos, zenés – mozgásos önkifejezés (táncos és népi játékok, gyermek néptánc alapok)
- Játékos légzési gyakorlatok.

Óvodánkban alapkérdésnek tekintjük a sport, tornaszerek és kézi szerek folyamatos bővítését, amelyek magukban hordozzák a játék és a mozgásanyag gyakorlati lehetőségét. A kézi szerek segítségével – tornabot, kendő, szalag, labda, babzsák, karika – végzett gyakorlatok, a különböző fogásmódok, forgatások, emelések, dobások, stb., mind jól szolgálják a finom mozgások kialakítását, a téri irányok gyakoroltatását, az oldaliság tanítását, segítik a kéz fogóizmmainak erősítését.

A tudatos fejlesztési céllal tervezett nevelői munka eredményeként minden gyermek láthatóan, mérhetően magasabb fejlődési szintet ér el a korábbihoz képest.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

c) Mozdásfejlesztés a mindennapokban

Naponta egyszer 5-10 perces időtartammal szervezzük meg. (kivétel mozgás foglalkozás után és bizonyos ének-zene foglalkozás után). A tevékenység napirendbe történő illesztése állandó. A mindennapos testnevelés anyagát elsősorban mozgásos játékok adják, kiegészülve egy-egy gimnasztikai gyakorlattal. Az örömmel és jó hangulatban végzett játékok jó lehetősége nyújtanak a fejlesztő program egy-egy feladatának megvalósításához, társas kapcsolatok alakításához (a futó és fogó játékokkal a nagymozgások és a térészlelés, labdajátékokkal a szem-kéz, szem-láb koordináció és a finommotorika fejlődik. A játékok, térformák felidézésével a vizuális, verbális memóriájuk fejlesztésére, valamint szókincsük gyarapítására nyílik lehetőség.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végére

- ✓ A gyermekek szeretnek mozogni, kitartóak a mozgásos játékokban
- ✓ A gyermekek mozgása összerendezett, kialakult a nagymozgása, finommozgása, egyensúlyészlelése.
- ✓ Ismerik az irányokat, tudnak térben tájékozódni.
- ✓ Tudnak ütemtartással járni, gimnasztikai gyakorlatokat esztétikusan végezni.
- ✓ Szeretnek futni, képesek 50 – 100 m távolságot kitartóan végig futni.
- ✓ A természetes mozgások (csúszás, kúszás, mászás, dobás) technikáit ismerik
- ✓ Tudnak helyben labdát pattogatni.
- ✓ A különböző verseny játékok, ügyességi játékokban betartják a szabályokat.
- ✓ Képesek alkalmazkodni társaikhoz, toleránsak, együttműködők, segítőkészek.

12.6. A külső világ tevékeny megismerése

A gyermek, miközben felfedezik a szűkebb és tágabb környezetüket, olyan tapasztalatok birtokába jutnak, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Hozzásegítjük gyermekeinket ahhoz, hogy megismerjék a szülőföldünkön élő embereket, a hazai tájat, a helyi hagyományokat és néphagyományokat, szokásokat, megismerve a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, indíttatást kapva ezek szeretetére és védelmére.

A természetet, környezetismeretet, tudományos nevelést nevelőtestületünk úgy határozza meg, mint a megfigyelés, kísérletezés minta útján történő feldolgozást.

Az a mód, ahogyan a gyermekeket megismertetjük a valósággal, az a tudományos szemlélet. A gyermek érdeklődése által vezérelt, tevékenységein keresztül kerül közvetlen kapcsolatba a fizikai és élővilággal.

A környezeti nevelés általában a környezeti kultúra megélését és átadását jelenti. Az élő és élettelen környezetünkkel való harmonikus együttélést, életmódot, gondolkodást, viselkedésmódot, szokást és értékrendszert. Mindezek kialakítására legalkalmasabb az óvodáskor, mely ideális és fontos szakasza a környezeti nevelésnek, hiszen a szokások már a korai életszakaszban kialakulnak, s az egész életre szóló élmények, benyomások, alapvetően meghatározzák a leendő felnőtt környezeti gondolkodását, környezet és természetvédelmi szemléletét és környezettudatos magatartását.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

Programunkban a komplex környezeti nevelés fokozott hangsúllyal van jelen. A környezet megismerése áthatja a gyermek életét, az óvodai tevékenység egészét.

12.6.1. A külső világ tevékeny megismerése – környezet és természet

12.6.1.2. A külső világ tevékeny megismerésének célja

- Biztonságban tájékozódnak környezetükben, ismerik szűkebb és tágabb, természeti és emberi környezetüket.
- Erősödik a pozitív érzelmi viszony a nemzeti, a multikulturális értékek,
 - o a népi, és a családi hagyományok,
 - o a szülőföld, a hazai táj,
 - o a természet szeretete, védelmének igénye, a környezettudatos magatartás.
- Megismerik a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét és védelmét

A környezetismeret magába foglalja:

- a természet, a társadalom ismeretét,
- a környezetvédő szemléletet és magatartást.

Matematikai nevelésünkkel hozzájárulunk a gyermekek személyiségének alakulásához, a képesség fejlesztéséhez, alapot biztosítva az élethosszig tartó tanuláshoz.

Tartalmait elsősorban a gondolkodásfejlesztés jelenti.

A környezet megismerése során a gyermekek által szerzett tapasztalatok, ismeretek matematikai jelentéssel is bírnak.

Az élő és élettelen valóság megismerő folyamatában felfedezhetők azok formai és mennyiségi sajátosságai is. A gyermekek a környezetükön végzett közvetlen tevékenységek során egy életre szóló matematikai tudást és kompetenciát szereznek.

12.6.1.3. Az óvodapedagógus feladatai

- A gyermek meglévő tapasztalataira, élményeire, kíváncsiságára, megismerési vágyára, sokoldalú érzékelésén alapuló érdeklődésére építés. A természeti, és szűkebb lakókörnyezetükhöz fűződő pozitív érzelmi viszony kialakítása
- Több érzékszervre ható, és cselekvés közben felfedezett környezeti tapasztalatszerzés feltételeinek megteremtése a spontán szerzett tapasztalatok rendszerezése bővítése mellett ezek különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlásának biztosítása
- Tanulási készségeket, képességeket meghatározó részfunkciók tudatos fejlesztése alkalmi, folyamatos megfigyelés, gyűjtés, szimulációs játékok közben)
- A környezet megismerésének komplex-integrált tevékenységsoraiban a spontán és irányított beszélgetéssel, önérvényesítő törekvések segítése, anyanyelvi-értelmi nevelés megvalósítása

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

- A beszélő környezet megteremtése, a természetes beszéd és kommunikációs kedv fenntartása, ösztönzése és a gyermeki kérdések támogatása
- Olyan jeles napok, néphagyományok, multikulturális elemek beépítése az óvodai életbe, amelyek érzelmileg gazdagítják gyermekeink óvodai életét, fejlesztik az erkölcsi tulajdonságaikat, megalapozza szokás és normarendszerüket
- A családi tárgyi kultúra értékeinek megismerése, beépítése a napi gyakorlatba
- A szülők környezettudatos magatartásának befolyásolása, bevonásuk a környezet megfigyelésébe, átalakításába.
- Biztosítson elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, az ismeretek rendszerezésére, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására.
- Segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában
- A fenntartható fejlődés érdekében helyezzen hangsúlyt fenntarthatósági szemléletformálásra, a környezettudatos magatartás alakítására.

12.6.1.4. A természeti és társadalmi környezet megismerésének tartalma, témakörei

A környezet megismerésének tartalmát, a tapasztalatszerzés irányítását három fő területen biztosítjuk:

- Természet és társadalmi környezet megismerése
- Környezetalakítás, a felnőtt környezettudatos mintájának biztosításával
- Környezetvédelem (természet növény és állatvilágának óvása, szelektív hulladékgyűjtés,)

A témakörök keretét az évszakok változásai, az évszakokhoz kapcsolódó jelenségek megfigyelése, jellemző tevékenységei, a hagyományok és jeles napok töltik meg tartalommal. Szülőkkel való közös tevékenység során ismerjék meg a társadalmi környezetünkben fellelhető foglalkozásokat: pl. fodrász, kőműves, kozmetikus, varrónő, szerelő stb.) A természeti és társadalmi témákról szerzett tapasztalatok, ismeretek az életkor előre haladtával folyamatosan bővülnek, és koncentrikusan mélyülnek, maguk a témakörök is több ponton kapcsolódnak egymáshoz.

12.6.1.5. A külső világ tevékeny megismerése, anyagtartalom– korcsoportonként:

Az éves nevelési terv része: (helye: csoportnapló)

12.6.1.6. Környezetalakítás

Életkori szinten gyakorolják, alkalmazzák a gyermekek a tapasztalati úton megszerzett készségeket, ismereteket. Az életre való felkészítés nem nélkülözi a munkatevékenységek lehetőségeinek kiaknázását. A környezetalakítás céljából nagyon fontosnak tartjuk, hogy a munkavégzés ne időszakonkénti, hanem rendszeres tevékenység legyen, ami beépül az óvodai nevelés komplex folyamatába. A tárgyról, jelenségekről szerzett benyomásokat, ha azok érzelmileg megalapozottak a gyermek tovább éli, átrendezi.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

A gyakorlás legtermészetesebb színterei:

- Kötetlen játék (játékhelyek átrendezése, csoportszoba rendjének helyreállítása, ünnepek előtti díszítésben való részvétel, stb.)
- Célzott tanulási folyamat: gyűjtögetés, dugványozás, csíráztatás, ültetés, gyomlálás, öntözés, kísérletezés, szelektív hulladékgyűjtés.
- Természetes élethelyzetek: a természet kincseinek alkotó módon történő felhasználása, átalakítása,
- Virágos- és konyhakert, természet és élősarok, óvoda udvara.
- Fontos az óvónő- és a dajka környezethez, természetéhez fűződő pozitív viszonya, aktív környezetalakító munkája minta a gyermek számára.

Környezetvédelem

A környezetvédelmi nevelés elsősorban a felnőttek pozitív mintáján, a szokásokon, a környezettel való kapcsolattartáson, hétköznapi apró történésein keresztül érvényesül.

Az udvari élet, a séta, a kirándulás azért fontos, mert az óvodapedagógusok segítségével a gyermekek rácsodálkoznak a természetre, észreveszik a szépet és jót, de a károsat is.

Fontos teendőink

- Olyan szokások, szokásrendszerek, viselkedési formák kialakítása, amelyek lehetővé teszik, hogy gyermekeink harmonikus kapcsolatba kerülhessenek környezetükkel. A szelektív hulladékgyűjtéssel kapcsolatos információk átadása és a gyakorlatban való megvalósítás segítése.
- Érdeklődésük-kíváncsiságuk felkeltésével, érzelmeik alakításával olyan tapasztalatokhoz, ismeretekhez juttatni őket, melyek révén megtanulják a létrehozott értékek védelmét, megbecsülését. Mintaként szolgál a felnőttek környezettudatos magatartása.

Udvarunk kiváló terep a környezet szeretetének, védelmének állandó gyakorlására.

- Velünk, körülöttünk élő növényekre, állatokra vigyázzanak, ne tépjék le a virágokat, ne tapossák el a bogarakat, csigákat, békákat, s ne kezeljék játékszerként!
- Ne szemeteljenek, aki igen, felszólításra tegye azt a kijelölt tárolóba.

A környezetvédelmi nevelés feladatának eredményes megvalósításához a nevelőtestület tagjainak szoros együttműködésére és a szülőkkel való sokrétű kapcsolat kialakítására van szükség. (Pozitív minta, példamutatás)

12.6.1.7. A környezet megismerésére nevelés helyszínei

CSOPORTSZOBA	UDVAR, KÖZVETLEN KÖRNYEZETÜNK	KIRÁNDULÁSOK, SÉTÁK
Élő-természet sarok: Gyűjtött termések, kavicsok,	Tevékenységek a természetben, a természet átalakítása: - szelektív hulladékgyűjtés	A természet változásainak, szépségeinek, jelenségeinek

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

kagylók, növények, hajtások. Természettudományi könyvek, kísérletek eszközei. - zöldségfélék, gyümölcsök feldolgozása (saláták) - képkártyák, fényképek - kísérletek: növényekkel, természeti jelenségekkel (víz, jég, hó, hő, anyagok) - Kis állatok megfigyelése - jeles napok, hagyományok ápolása, annak jelképei: - Márton napi liba nap, - adventi koszorú - Mézeskalácssütés, - jelmezek, maskarák - tojásfestés	- levélsöprés, - madáretető kihelyezése és folyamatos gondozása, - veteményezés, talaj gond. - kísérletek (szél, hó, jég, víz, föld, levegő) - jeles napok, hagyományok, ápolása - <u>Szituációs játékok</u> , népi játékok - „ <u>farsang</u> ” - Lakodalmas játék, , - Kiszebáb - Madarak, fák napja, - Föld napja, - Víz napja	megfigyeltetése: -Budakeszi erdőség - Piac Társadalmi környezet: -- Középületek megfigyelése (posta, orvosi rendelő, ABC,) Állatok és életterükeknek megfigyeltetése - Állatkert, vadaspark - Természettudományi Múzeum, - Gyermek Vasút
---	--	--

A fejlődés eredménye az óvodáskor végére

- ✓ A gyermekek életkoruknak megfelelően érdeklődnek a szűkebb –és tágabb környezetük iránt.
 - ✓ A gyermekek irányított és spontán megfigyelésekből adódó önálló véleményüket, tapasztalataikat, problémahelyzetek mérlegelésével el tudják mondani, mesélni
 - ✓ A gyermekek elemi ismerettel rendelkeznek:
 - ✓ Tudják lakcímüket, szüleik nevét, foglalkozását, óvodájuk nevét, életkorukat,
 - ✓ Ismerik a testrészek neveit, helyét, funkcióját, igényesek testük tisztaságára,
 - ✓ Különbséget tudnak tenni évszakok között, ismerik az évszakok jellemzőit,
 - ✓ Felismerik az időrendiséget, oksági viszonyokat a napszakok tevékenységeit.
 - ✓ Ismerik a hagyományokat, a nemzeti, multikulturális értékek egyes elemeit.
 - ✓ Ismerik a háziállatokat, vadállatokat, jellemzőit, azonosságait, és különbségeit.
 - ✓ Alkalmazzák a főbb közlekedési szabályokat.
 - ✓ Óvják környezetük tárgyi,- természeti jelenségeit, alakul környezettudatos magatartásuk. Részt vesznek aktívan a környezetvédelmi munkákban
 - ✓ Önállóan gyakorolják- dajkák bevonásával- a növénygondozás legegyszerűbb műveleteit, ismernek növényekkel, állatokkal kapcsolatos munkákat.
-
- **Taktilis észlelése révén** megkülönböztet különböző anyagokat, melyeket különböző szempontok szerint csoportosít. Megfogalmazza, hogy a különböző anyagok felülete lehet sima- érdes, hideg – meleg, valamint szilárd és folyékony. A különböző testrészeket tapintással is felismeri. Ráismer a hátára vagy a tenyerébe rajzolt formákra, érzi, ha fázik vagy melege van, mindezt meg is fogalmazza.
 - **Figyelmének időtartama és terjedelme tekintetében** képes hosszabb ideig tevékenykedni Gyakran kitart feladata mellett még akkor is, ha nehézséggel találja szembe magát. Elkezdett tevékenységeit általában be is fejezi. Figyelemmel kíséri és reagál arra, hogy mi történik körülötte, megfigyelve a környezetében zajló változásokat.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

- **Érdeklődésének irányultsága és területei vonatkozásában** általában érdeklődést és vágyat mutat a megismerésre, észrevesz és szívesen gyűjt különböző apró és egyéb tárgyakat. Egyre gyakoribb, hogy új lehetőséget talál a különféle eszközök szokványostól eltérő használatára. Kérdéseket tesz fel tárgyak, események és történetek iránt.
- **Gondolkodásának fejlettségét és problémamegoldását az – analízis – szintézis, általánosítás, összehasonlítás, konkretizálás, kiegészítés, rendezés, az összefüggések felfogása és a feladat megtervezés területein az alábbiak jellemzik:** Egyre gyakrabban von le következtetéseket megfigyeléseiből. Egy – egy tevékenység előtt összegyűjti azokat a tárgyakat, amelyekre szüksége lesz. Problémahelyzetben kis segítséggel általában egy megoldásnál többet is talál. Bizonyos eseményekből és folyamatokból képes következtetni arra, mi is fog történni. A tárgyakat fizikai tulajdonságaik szerint képes osztályozni, szívesen vesz részt becslésben, számlálásban és párosításban. A számneveket rendszerint jól használja. Megjegyzí és tapasztalatokat gyűjt a formák világából. Megmutatja a fél és egész dolgokat, észreveszi, hogy a dolgok egy része formailag összetartozik Játékában és különböző tevékenységei során megfigyel ok – okozati összefüggéseket. Tájékozottságát jellemzi, hogy időfogalma kialakult, jól tájékozódik a napi tevékenységek egymásutániségában. Tudja saját, és szülei nevét, valamint lakcímüket. A főfogalmak szerint azonosít tárgyakat, mely fogalmak nevét többnyire helyesen alkalmazza beszédében.

A külső világ tevékeny megismerésére, a kozmikus nevelés feladatainak megvalósításához szükséges témakörök, tevékenységi keretek:

Állatok

- az állatok szükségletei
- növény-állat elkülönítés
- gerincesek
- gerinctelenek
- állattörténetes kártyák
- fejlődéskörök (pete, lárva, báb, kifejlett rovar)
- háziállatok
- erdön élő állatok

Növények

- növényi szükségletek
- növényélettan
- a növény részei
- növények csíráztatása
- növények nevelése, mindennapi tapasztalatok

Kísérletek

- az anyagok halmazállapota
- nagyítás
- mágnesesség
- úszás
- árnyjáték

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

- légnyomás
- oldódás, keveredés

Csillagászat

- világegyetem keletkezése
- a naprendszer bolygói
- Földtörténet

Földrajz

- szárazföldek –vizek
- kontinensek –óceánok
- állatvilág
- növényvilág
- természetvédelem
- országok fogalma
- a Föld emberei
- Európa, Magyarország
- időjárás, naptár, évszakok, óra

Közlekedés

- a gyalogos közlekedés szabályai
- járművek megfigyelése
- szárazföldi-légi-vízi-rendszerezés

Felnőttek

- a felnőttek munkája
- az óvoda dolgozóinak munkája
- a gyermekek szüleinek munkája
- szülők foglalkozása

Család

- a családtagok neve, a család otthona, lakcím
- ki mit csinál otthon?
- családi munkamegosztás
- idősebb és fiatalabb családtagok
- az ember életútja
- az emberi szükségletek

Testünk

- a test részei
- végtagok és funkciójuk
- érzékszervek
- testünk ápolása
- az egészséges életmód fontossága

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

12.6.2. A külső világ tevékeny megismerése – mennyiségi és formai összefüggések

A környező valósággal való ismerkedés, a folyamatos cselekedtetés kapcsán a gyermekek sokoldalú tapasztalatokat szereznek az őket körülvevő tárgyak, jelenségek formai és mennyiségi jellemzőiről. Matematikai tartalmú elem valamennyi tevékenységben jelen van és a súlyozottan mozgáson, érzékelésen alapuló tapasztalatszerzés szinte észrevétlenül megvalósítható.

Az óvodapedagógus elsődleges feladata, gondoskodni a megfelelő eszközök és tevékenységek biztosításáról, amely felkelti a gyermek érdeklődését és változatos, sokszínű lehetőséget nyújt az alapvető matematikai készségek, képességek fejlődéséhez. A matematikai tevékenységhez jó színvonalú eszköztár.

Ez a terület hangsúlyozottan jelenik meg a Montessori pedagógiában. Így speciális matematikai játékok állnak a gyerekek rendelkezésre. – Ezek az eszközök manipulációs tevékenységblokkban megtalálhatók és szisztematikus, konkrét tapasztalatszerzést kínálnak folyamatosan a számolás – sorrendiség, számtani műveletek és összehasonlítás terén.

12.6.2.1. A külső világ tevékeny megismerése – mennyiségi és formai összefüggések célja

- A gyermekek rendelkeznek életkoruknak és egyéni fejlettségüknek megfelelően
- o sokoldalú érzékszervi megtapasztalásból eredő mennyiségi, formai, és kiterjedésekkel összefüggő ismeretekkel, készségekkel,
 - o tapasztalataikat tevékenységekben tudják alkalmazni.

12.6.2.2. Az óvodapedagógus feladatai

- A gyermekek spontán és irányított helyzetekből adódó matematikai tapasztalatszerzés útján történő érdeklődésének felkeltése.
- Pozitív viszony kialakítása, a probléma helyzetek megoldásához a logikus gondolkodás megalapozása, az elemi ok-okozati összefüggések felismertetése, tevékenységekben, élethelyzetekben való gyakorlása.
- A kognitív képességek cselekvés során történő fejlesztése, különös tekintettel az érzékelés, észlelés, emlékezés, megértés fejlesztésére.
- A gyermeki tevékenység változatos formáinak (egyéni, páros, mikro csoportos) biztosítása, a cselekvéses, tanulásból adódó tapasztalatok összegzése.
- A gyermekek önálló véleményalkotásának, döntési képességének megalapozása, sajátos logikájának elfogadása, egymás véleményének meghallgatásával, kortárs kapcsolatokban, és problémahelyzetekben.
- A gyermekek aktív, passzív szókincsének, mennyiségi-minőségi gyarapítása, a fogalmak, relációk körének és tartalmának bővítése, új fogalomrendszer kialakítása. A gondolatok, a problémamegfogalmazás, pontos egyértelmű, a gyermekek számára érthető közvetítése.
- A gyermekek egyéni fejlődésének nyomon követése, differenciált képességfejlesztés.
- Tehetségfejlesztő műhely működtetése

12.6.2.3. A külső világ tevékeny megismerése – mennyiségi és formai szinterei

- A spontán matematikai megismerés általános színterének tekintjük a játékot, a mozgásos tevékenységeket, ahol természetes környezetben folyik a tapasztalatgyűjtés. Létrejönnek olyan a játék során adódó szituációk, amelyek alkalmasak matematikai tartalmak közvetítésére, ok– okozati összefüggések felismerésére.
- A célzott tanulási helyzetekről úgy gondoljuk, hogy a gyermekek eltérő, egyéni képességei, ismeretei, szociokulturális környezete miatt a leghatékonyabb közvetítői az egyéni képességfejlesztés és ismeretszerzés alkalmainak. Az egyéni, páros és mikro csoportos, és kooperatív tevékenykedtetés foglalkoztatás kapcsán az óvodapedagógus differenciáltan foglalkozik a gyermekekkel. Megfigyelheti előrehaladásukat, fejlettségi szintjüket, s ennek függvényében tervezheti – egyénre és csoportra szabottan – a magasabb szintre emelést.
- Kortól függetlenül, kötetlen formában játékos cselekedtetés, sokoldalú érzékelésen alapuló tapasztalatszerzés útján valósul meg a matematikai nevelés

Fő alapelvünk: hogy ne kész ismereteket közöljünk, ne kész műveleti sémákat sajátíttassunk el, hanem bevonjuk a gyermekeket az anyaggyűjtő, a kitalálás, a kigondolás, az önálló feladat, és problémamegoldó tevékenységekbe, amelyek során összehasonlítható, megkülönböztethető, lényeges sajátosságokat kiemelő konkrét műveletekre is sor kerül.

A motoros (mozgásos), az észleléses, a verbális és a szociális tevékenységek aktív átélése együttesen nyújt lehetőséget a matematikai ismeretek és összefüggések megláttatására.

A komplex foglalkozások alkalmat adnak, hogy az iskolai alkalmassághoz szükséges:

- Tapasztalatokat elmélyítsük, rendszerezzük,
- A részképességeket fejlesszük,
- A gondolkodási műveleteket gyakoroljuk, kognitív képességeket fejlesszük
- A szükséges szokásokat, kialakítsuk, és koruknak megfelelő ismereteket sajátíttassunk el.

A fejlesztés tartalma

- Az összetartozó dolgok megfeleltetése
- Csoportosítás: tulajdonságok szerinti szétválogatás és halmazba sorolás
- Számfogalom megalapozása
- Halmazok számossága, a számok sorrendben történő ismételtetése és a „Hány?” kérdés megválaszolásának képessége
- Halmazok összehasonlítása tulajdonságaik szerint
- Sorba rendezés megnevezett mennyiségi tulajdonságok és felismert szabályosság szerint
- Számtani műveletek, halmazokkal végezhető játékos műveletek
- Építések, alkotások szabadon és másolással
- Geometria: a forma és a minta felismerése, azonos és eltérő formák csoportosítása
- Tevékenységek tükörrel
- Tájékozódás térben, síkban, téri irányok
-

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

A fejlődés eredménye az óvodáskor végére

- ✓ Felismerik a környezetükben lévő elemi matematikai összefüggéseket.
- ✓ A halmazokkal való műveletek végzésében jártasak; összehasonlítás: mennyiség, nagyság, forma, szín szerint.
- ✓ Megoldanak alapvető problémahelyzeteket, felismernek tapasztalati összefüggéseket, következtetéseket
- ✓ Értik és helyesen alkalmazzák az összehasonlítást kifejező szavakat, relációkat, matematikai összefüggéseket, tapasztalataikat, ismereteiket, a játéktevékenységekben tudják alkalmazni
- ✓ Felismernek az alapvető geometriai formákat
- ✓ Kialakul az alapvető helyzetek, relációk az irányok megkülönböztetése, a balról-jobbra való haladási irány követése.

Montessori matematikai gondolkodást fejlesztő eszközei

A matematikai gondolkodás fejlesztésében nagy szerepe van a tapasztalatnak. Montessori eszközei nagyon megkönnyítik a matematikai fogalmak kialakítását. Figyelemre méltó gondossággal dolgozza ki a számfogalmak kialakulását és a tízes számrendszer megértését.

Számtani rudak

Cél: mennyiségek felismerése, számjegyek és mennyiségek egyeztetése

Dörzspapír számok

Cél: számszimbólumok megismerése, a számok nevének és szimbólumának összekapcsolása, előgyakorlatok a számjegyek írásához

Orsódoboz

Cél: mennyiségfogalom megszilárdítása, a nulla megtapasztaltatása, jelentésének megismerése, annak megtapasztaltatása, hogy a mennyiség elemek számosságából jön létre

Számjegyek és korongok

Cél: a mennyiségek és számszimbólumok egymáshoz rendelése 1-10-ig.
A páros és páratlan szám fogalmának előkészítése.

Gyöngykígyó

Cél: tájékozódás a tízes számrendszerben.

Sequin táblák

Cél: mennyiségek és számszimbólumok összekötése 11-19-ig és 11-99-ig
A számfogalom kialakítása

Összeadás tábla

Cél: összeadás számlálással, pótlás és bontás értelmezése.
A tízes számrendszerben való tájékozódás elmélyítése.

Matematikai társasjátékok

Az élethelyzetek, az élmények kínálják az alkalmat e tennivalókra. A csoport életében a

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

napirenden belül bármikor beépíthetők akár az óvónők, akár a gyermek kezdeményezésére.

Lehetőséget adunk a gyermekek többoldalú megtapasztalásra, érzékelésre.

Az óvodás kor végére a gyermekek fokról – fokra magasabb fejlettségi szintre kerülnek, amely optimális kiindulási pontja az iskolakezdésnek

12.7. Az óvoda munka, mint a szervezett tanulás előfutára

A munka a gyermek mindennapi tevékenységének része, mely az óvodai élet egészében érvényesülő folyamat. Megerősítést nyer a munka jellegű tevékenység nevelőértéke. A fejlesztés csak és kizárólag a gyermek örömteli, örömmel vállalt tevékenységén belül valósul meg. **A munka a tapasztalatszerzés, az együttműködés képességének, a céltudatosságnak, az önállóságnak és az önfegyelemnek az alakítója, ugyanakkor fejleszti a gyermekek mozgás és kontaktusteremtő képességét, számtalan ismeretet közvetít és szocializál.**

Az óvodai munka a szervezett tanulás előfutára, amelyben a teljesítmény szerepe meghatározó. Az addig vezető út pontos szabályait be kell tartani az eredmény érdekében, nem lehet abbahagyni félúton, mert akkor nem jön létre a produktum.

A munka sajátossága, hogy bizonyos külső kényszer is motiválja, lemérhető, konkrét célja van.

A munkálkodásuk során ismerkednek szűkebb és tágabb környezetükkel, szülőföldjükkel a tárgyi-, és természeti világról egyre pontosabb információ birtokába jutnak, a biztonságos és elérhető munkaeszközök használata közben lehetőség nyílik – a különböző észlelési formák összekapcsolásával – a munkavégzés pontosabbá és szervezettebbé tételére. A munka nem csak a gyermekre gyakorol hatást, hanem azzal kölcsönhatásban környezetére is, azt formálja, átalakítja tevékenysége során.

12.7.1. A munka célja

A gyermeki munka megszerettetésén keresztül, alakulnak a munkavégzéshez szükséges, attitűdök készségek, képességek, erkölcsi tulajdonságok, kompetenciák:

- o Kognitív: pontosan értsék meg, mit várunk el tőlük, sajátítsák el az eszközök célszerű használatát, alakuljon az összpontosítási képességük, munkaszervezési képességük
- o Érzelmi-akarat: alakuljon ki önállóságuk, önértékelésük, önbizalmuk, kitartásuk
- o Szociális társas: alakuljon ki a felelősségérzetük, feladattudatuk.

12.7.2. Az óvodapedagógus feladatai

- A munkavégzéshez alapvető feltételek biztosítása (idő, hely, eszköz, légkör)
- A gyermekek önkéntesen, önállóan, örömmel, képességeik szerint végezhesék a személyükkel kapcsolatos önkiszolgáló tevékenységet, illetve a közösség érdekében végzett munkatevékenységet. Aktív-cselekvő részvétellel a munkavégzés lépéseinek elsajátítása

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

- Tudatos pedagógiai munka során a munkavégzéshez szükséges szokások kialakítása és betartásának, konkrét, reális, fejlesztő értékelése. Az iskolakezdéshez szükséges munkaérettség kialakítása
- Saját és mások munkájának elismerésére, megbecsülésére nevelés.
- Önálló véleményalkotás, döntési képesség fejlesztése kortárs kapcsolatokban, együttműködés közben
- A közösségért végzett munkák vállalásánál jelenjen meg a helyes önértékelés és önbizalom
- Beszélő környezet biztosítása, a kommunikációs kedv fenntartása a gyermeki kérdések támogatása a munkavégzés során
- A munka tevékenységek során,- eszköz használat, helyi jellegzetességek- a szülőföldhöz, nemzethez kötődés erősítése
- A sajátos nevelési igényű gyermekek speciális szakemberekkel végzett pedagógiai munka során a munkavégzéshez szükséges készségek formálása
- A munkavégzésben a szülők közreműködésének aktív részvételének ösztönzése
- (pld gyűjtő munka, **Környezetvédelmi napok**)

Területei

- a) Önkiszolgáló munka
- b) Környezet rendjének megőrzése
- c) Alkalomszerű munka - egyéni megbízatás
- d) Felelősi munka
- e) Naposi munka
- f) Növény, állatgondozás

a) Önkiszolgáló munka

Az önkiszolgálás a gyermek személye körüli feladatok ellátását jelenti. A felnőtt segítségével ismerkedik a tevékenység folyamatával, sorrendjével.

Területei:

- Testápolás
 - Étkezés
 - Öltözködés
- (lásd: az egészséges életmód)

b) Környezet rendjének megóvása

Lehetőséget adunk a gyermekeknek az őket körülvevő szűkebb és tágabb környezet átalakítására és rendjének megőrzésére.

- Pl. A csoportszoba berendezési tárgyainak átrendezése (játékok, foglalkozási eszközök, tisztálkodási szerek, bútorok)
- A csoport rendjének helyreállítása (asztaltörlés, söprögetés stb.)
- Udvari játékok, kerti szerszámok rendezése, használata, megfelelő, elérhető és biztonságos helyen való tárolása.
- Környezetvédelmi tevékenységekben való részvétel (levélsöprés, gereblyezés, hulladékgyűjtés)

c) Alkalomszerű munkák

Egyéni, alkalmi megbízatások, a napi élet során folyamatosan adódnak, mely feladatok

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

elvégzése egyfajta önállóság kialakulását eredményezik. Időnként olyan megbízatásokat is teljesítenek, amelyek otthoni előkészületet igényelnek.

- Eszközök, tárgyak, üzenetek átadása
- Gyűjtőmunka
- Ünnepi készülődés (ajándékkészítés, játék javítása, tisztítása, készítése)
- Kisebbségek segítése

d) Felelősi munka

- Fokozatosan vezetjük be, tartalmát folyamatosan bővítjük.
- Olyan tevékenységekben alkalmazzuk, ahol nem jelenik meg, felesleges várakozási idő.
- A Montessori módszernek nem sajátja, az önmagát ellátó munka érvényesül.

f) Növény – állatgondozás

Csoportonként élősarkot és kertet gondoznak, ismerkednek a növények fejlődésével, és tevékenyen részt vesznek a növények ápolásában, és a kisállatok (madarak) gondozásában. Télen gondoskodnak a madarak táplálékáról.

A gyermekek munkatevékenységéhez elegendő mennyiségű és minőségű, biztonságos és számukra elérhető eszközök, szerszámok állnak rendelkezésre.

Pl.: takarító eszközök, kerti szerszámok

A munkajellegű tevékenység tartalma

A gyermek önkéntességét, aktivitását, érdeklődését igyekszünk tudatosan felhasználni nevelési céljaink megvalósítása érdekében.

Nagy fontosságot tulajdonítunk a munkavégzés során a teljes önállóság biztosítására. A munkavégzés nem időszakonként, hanem rendszeresen, folyamatos tevékenység, amely beépül az óvoda nevelési folyamatába. Fontosnak tartjuk az élősarok kialakítását, és a kerti munka fontosságát.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végére

- ✓ Szívesen vállalnak egyéni és közösségért végzett megbízatásokat, és azokat felelősséggel teljesítik.
- ✓ Kitartóan, aktívan tevékenykednek, munkatempójuk különbségei ellenére képesekké válnak az együttműködésre, szociális magatartásuk (kivárá, tolerancia) a közösségi kapcsolataikat pozitívan befolyásolják
- ✓ Munka jellegű tevékenységeiket a felelősségérzet, a feladattudat és a kitartás jellemzi.
- ✓ Képesek-életkori szinten,- saját személyükkel kapcsolatos feladatok ellátására.
- ✓ Kialakul a környezet rendjének, megtartásának, megóvásának gondozásának igénye
- ✓ Kialakul az iskolakezdéshez a testi, lelki, és szociális érettség.

12.8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

A gyermek a világot komplex módon érzékeli, észleli, ezért a tanulás során is ebből kívánunk kiindulni.

A tanulás tevékenységekben valósul meg. A tanulás a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Az óvodapedagógus által szervezett foglalkozásokon, szervezeti és időkeretekben valósul meg.

A világban minden, ami megismerhető befogadható ismeretet, tapasztalatot jelent, komplex foglalkozások rendszerén keresztül juttatják el a gyermekekhez.

12.8.1. A tevékenységekben megvalósuló tanulás célja

A jövő, az egyre halmozódó információk tömege megkívánja, hogy a gyermekek a tanulás során a legfontosabb képességeket birtokolják.

Óvodapedagógusaink törekvései, hogy minden gyermekben akár tehetséges, vagy lassan haladó típus, megalapozzák azokat a képességeket, melyek alapján örömet jelent gyermekeink számára a későbbi tanulás és önfejlesztés.

A változatos tevékenységek során, a gyermekek meglévő tapasztalataira, élményeire, ismereteire, építünk, melynek célja, hogy:

- **Alakuljon kompetenciájuk**
- erősödik attitűdjük, készségeik, képességeik,
- fejlődik kreativitásuk.

A gyermekeket tágabb kompetenciákra kell felkészítenünk, melyek nevezhetők:

- „gondolkodási stratégiának”
- ”motivációs készletnek”
- ”a gondolkodás és az érzelem attitűdjének”

A tanulás az óvodában folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán és szervezett tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja.

Nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg.

Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendelkezése. Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet (az éppen aktuális téma- projektnek megfelelő eszközök, könyvek, a szokás-szabályokat erősítő piktogramok, stb.) megteremtése során épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire.

A tanulás = problémamegoldás, amely: aktivizál, önállóságot feltételez, élethelyzetet, sokféle útkeresés, próbálkozás, önálló megoldások stratégiája, hajlékony gondolkodás mely ötletes, eredeti és játékos.

A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- az utánzásos minta-, és modellkövetéses magatartás-, és viselkedéstanulás, szokások alakítása,
- a spontán játékos tapasztalatszerzés,
- a játékos, cselekvéses tanulás,
- a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés,
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés,
- a gyakorlati problémamegoldás.

Iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység – A tanköteles korukat megelőző nevelési évben járók részére szervezett célzott tevékenységek.

Azon szakmai elvárás megvalósítása, mi szerint a gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben kell, hogy részt vegyenek, messzemenően megkívánja nevelőközösségünk együtt gondolkodását.

A jogszerű, adaptív helyi megoldások keresése során bizonyos kérdésekben folyamatosan fontos a közös álláspont, illetve az egységes gyakorlat megteremtése, valamint a szülőkkel történő ez irányú együttműködés kialakítása. Ilyen kérdések/területek pl.:

- Alapelv, hogy az iskolai életmódra való felkészítés az óvodába történő bekerüléssel, 3 éves kortól kezdődik.
- Az iskolai alkalmassághoz vezető út komplex, a teljes óvodai nevelési folyamatba ágyazott fejlesztés.
- Az 5-35 perces csoportos foglalkozások időtartama egyfajta lehetőség, az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység szervezése pedig az adott óvodai csoport napirendjében kötelező, és követhető kell, hogy legyen.
- A napi 45 perc iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység értelmezéséhez és megvalósításához jó keretet ad a rugalmasság, melynek érvényesítéséhez az óvodapedagógusok módszertani szabadsága adott.

A 45 perces időtartam megbontható, és szükség/igény szerint célzottan egyénre, mikro-csoportra, csoportra szabható, pl.

- mindennapos irányított mozgás,
- szervezett körjáték, népi játékok, kötött irányított mozgásként a tánc,
- egyéni fejlesztés pld. a délutáni pihenő időben,
- Elhatárolódnunk, az iskolásítási nyomástól – az iskolásítás nem megengedett!
- Fontos tudatosítanunk a szülőkben is, hogy a tanköteles korukat megelőző nevelési évben járó korosztállyal célzottan kell foglalkoznunk, és ezt a kitüntetett figyelmet a családban is célszerű megkapnia a gyermeknek.
- A szabad játéknak ezt a korosztályt érintően is létjogosultsága van, melynek során az óvodapedagógus elsődleges feladata nem a fejlesztés, hanem a gyermekek megfigyelése. A tapasztalatok, a megfigyelések eredményei pedig beépíthetők a tervezőmunka során.
- A természetes fejlődési utak támogatása nem ellentéte, mint inkább feltétele az eredményes iskolakezdésnek.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

- Bármely szervezési keretben gondolkodik is a pedagógus, mindig az adott gyermek, az egyén az első – lévén, hogy minden gyermek fejlesztési célja egyedi –, és ezt követi a csoport.

A speciális pedagógiai ellátásra jogosult, a tankötelezettségük megkezdésére halasztást kapott gyermekek részére biztosítandó, iskolakezdésre felkészítő célzott foglalkozások

Optimális esetben elegendő a gyermek fejlődése szempontjából az óvodai csoportban végzett pedagógiai tevékenység.

Ettől eltérő esetek:

- Amennyiben egyes területen az életkorban elvárható fejlettségi szint elérése kisebb megsegítést igényel, a csoportban a szervezett foglalkozásokon differenciált feladatadásra, és a játéktevékenységen keresztül megvalósított egyéni fejlesztésre kerül sor mely az óvodapedagógus, vagy az óvodában dolgozó további szakemberek feladatai közé tartozik.
- Ha ez nem bizonyul elegendőnek, csoporton kívül egyéni vagy kiscsoportos célzott fejlesztéssel segít a gyógypedagógus vagy a pszichológus.

Intézményen belüli képességfejlesztés:

- Differenciálás: képességekhez mért feladatok adása; feladatok mennyiségében való eltérés; differenciált segítségnyújtás; képességekhez mért munka jellegű feladatok; irányított tevékenységekben csoportalkotás szempontjaiban; szabad játékidőben (fejlesztő és szabályjátékok)
- Mikrocsoportos / egyéni foglalkozás alkalmazása
- Komplex tevékenységek (festés, rajz, zene)
- Relaxálás
- Drámajáték
- A fejlesztő szakemberek mellett pedagógiai asszisztens biztosítása
- Speciális foglalkozások ajánlása
- Montessori eszközök alkalmazása

Intézményen kívüli képességfejlesztés:

- Pedagógiai Szakszolgálat szolgáltatásai.
- Tehetségpont ajánlása, felkeresése.
- Élményszerző programok keretén belül: színház, múzeum, könyvtár látogatás.

Az iskolák elvárásai tapasztalataink szerint eltérőek lehetnek; ezért a lehetőségeink függvényében feltérképezzük a befogadó, elsősorban a kerületi iskolák elvárásait, melyekről az érintett szülőket időben tájékoztatjuk.

Bízunk abban, hogy lelkiismeretes, együttműködő munkánk eredményeképp a gyermekek megállják majd a helyüket az iskola világában.

12.8.2. Az óvodapedagógus feladatai

- Az óvodapedagógus az ONOAP és a Speciális Montessori módszerre alapozottan jeleníti meg a speciális témákat, szakszerűen válogatja össze és integrálja a különböző területekről származó megfelelő tanulási tartalmakat.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

- **A gyermekek személyiségét nem statikusan, hanem önmagukhoz viszonyított fejlődési formában szemlélje.**
- **A gyermekek teljes személyiségét fejlessze, autonómiájuk kibontakoztatásával, megtartásával.**
- Megismerési vágy, kíváncsiság sokoldalú érdeklődés, kielégítése, az óvodában folyó tevékenységekhez való pozitív viszony kialakítása.
- A gyermekek tanulását támogató környezet megteremtése, az előzetes tapasztalatok figyelembe vételével.
- Különböző élethelyzetekben a gyermekek az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetből szerzett spontán tapasztalatoknak, ismereteknek a célirányos fejlesztése.
- Tevékenység közben, szokások formálása, szociális együttlét iránti igény felébresztése; türelem, kivárás, alkalmazkodás, egymás segítése.
- A gyermek önkifejező törekvéseinek segítése.
- Modell értékű kommunikációs helyzetek teremtése a gyermeki kérdések támogatására.
- Értelmi,- kognitív- kommunikációs képességek fejlesztése (érzékelés, valóság-hű észlelés, figyelem, emlékezet, gondolkodás, valósághoz közelítő képzelet).
- A gyermekek személyiségének fejlesztése; önállóság, kitartás, pontosság, feladattudat kialakítása.
- A gyermek érési folyamatához személyiségéhez igazított, pedagógiai módszerek alkalmazása.
- Személyre szabott pozitív értékeléssel a cselekvéses tanulás segítése.
- **A gyermek személyiségfejlődési nehézségeinek felismerése, segítségnyújtás, szükség esetén megfelelő szakembertől segítséget kérése.**
- A gyermekek egyéni képességeinek, fejlődési ütemének, szociokulturális háttérének figyelembe vételével differenciált, egyéni fejlesztése
- Az iskolai beilleszkedés közvetett segítése, az alábbi módon

Az iskolaérettséget támogató pedagógiai munka

- a. Az iskolaválasztás támogatása
- b. Az iskolával való kapcsolat fenntartása
- c. Az óvoda- iskola átmenetet segítő program kidolgozása, megvalósítása

12.8.3. A tanulás feltétele, formái, típusai, elvei és a tanulás feltétele:

Sokoldalú érzékelésen, észlelésen alapuló tapasztalatszerzés lehetőségének biztosítása.

Az óvodánkban lehetséges tanulási formák

- Spontán játékokban tapasztalatszerzés,
- **Az utánzós minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás, szokások alakítása**
- Gyermeki kérdésekre – válaszokra épülő ismeretszerzés,
- Célzott megfigyelés, tapasztalat-, élményszerzés (séta, kirándulás),
- Cselekvés közben, felfedezés során megvalósuló tanulás
- Egyéni és kiscsoportos differenciált képességfejlesztés
- Kötelező tevékenységek
- Gyakorlati problémamegoldás

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

A képességfejlesztés területei:

- Megelőzés
- Felzárkóztatás
- Tehetséggondozás

A gyermek és környezetének sokoldalú megismerése

A sajátos diagnosztikai eszközök pontos vezetése elősegíti a problémák korai felismerését. Lehetőség nyílik arra, hogy egyénre szabott feladatot tudatosan tervezzük. Képet kapunk arról is, hogy melyik gyermeknek lesz szüksége más szakember (logopédus, gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus) segítségére.

A differenciált képességfejlesztés feltétele:

- A gyermek és környezetének sokoldalú megismerése.
- A gyermek érési folyamatához személyiségéhez igazított pedagógiai módszerek alkalmazásával differenciált tervezés.
- A fejlődés nyomon követése, az eredmények elemzése, szükséges korrekciója.

A gyermek érési folyamatához igazított differenciált tervezés.

A differenciálás az a folyamat, melyben a gyermekek egyéni szükségletéhez igazítjuk a tapasztalatszerzés, élményszerzés alkalmait.

A kötetlenség a legalkalmasabb tevékenységi keret, foglalkoztatási forma. Az óvodapedagógus tudatosan és tervszerűen biztosítja a fejlődéshez szükséges differenciált tevékenységek feltételrendszerét, és módszereit.

A differenciálás gyakorlata:

- Szociális differenciálás (munkaformák kiválasztása, képességek figyelembe vétele a csoportszervezésnél)
- Módszertani (metodikai) differenciálás (cselekvéses, felfedező tanulás, megfelelő ingerek, keresztcsatornák működtetése, egyéni munkatempó,- teljesítőképesség figyelembe vétele)
- Célra irányuló differenciálás. (prevenció, korrekció, tehetséggondozás, életkori szint, hajlamok és érdeklődés figyelembe vétele)
- Eszköz szerinti differenciálás

A fejlődés nyomon követése, az eredmények elemzése, szükséges korrekciója.

A gyermekek fejlődését az erre a célra szolgáló fejlettségmérő lapon tudjuk követni, az óvodába lépéstől az iskolakezdésig. Az óvodai nevelés a teljes óvodai életet magában foglaló, tevékenységek keretében folyik. A gyermekek iskolakészültségét az egyéni érési tempó figyelembe vételével állapítjuk meg, amely az óvodából az iskolába történő lassú átmenetet segíti. A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelés eredményeként kialakul az iskolai munkához szükséges fejlettségi szint.

A tanulás típusai

Az óvónő pedagógiai szabadsága alapján dönt az elvárható és a szükséges szervezeti keretekről, a tevékenységalapú tanulási formákról. A foglalkozások kiterjesztett formában alkalmazandók, a szükséges módszertani felkészültség mellett, tervezettek, fokozatos időtartamúak, gyakorlatiasak, tevékenykedtetőek. A csoport aktuális fejlettségi állapota, az egyes

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

gyermekek igénye, szükséglete a foglalkozások tartalma és a helyi adottságok függvényében tervezzük, hogy melyik napon, milyen tanulási keretet-formát választunk.

A tanulás szervezési elvei

- Műveltségterületek komplexitása,
- A gyermekek egyéni élményei, tapasztalatai, mozgásos-és beszédhelyzetek meghatározó szerepe az ismeretszerzésben,
- Tervszerűség és spontaneitás összhangja,
- Egyéni fejlettséghez, eltérésekhez igazodó pedagógiai módszer, és differenciált fejlesztés.

Az utolsó pedagógiai elv különös hangsúlyt kap óvodánkban, hiszen sok a fejlődésben elmaradott, hátrányos helyzetű gyermek, az átlagos képességű és a tehetséges gyermek is. A gyermekek megismerési vágyára, érzelmi beállítottságára, önkéntelen figyelmére, meg lévő tapasztalataira építve irányítjuk a megismerést, a gondolkodás folyamatát. A tanulási folyamatban centrális szerepet kap a mozgásos, cselekvéses felfedező tevékenykedtetés biztosítása, a sokoldalú érzékelésen (vizuális, hallási, tapintásos) alapuló tapasztalatszerzés, élményszerzés. A képességek fejlesztése megkívánja az ismeretek rendszeres feldolgozását, az alkalmazkodó képesség lehetőségeinek megteremtését. Képességeket kifejezetten tevékenységben fejlesztünk, a beszéd és gondolkodás egységével. Az értelmi nevelésben a „tapasztalni – megismerni” elvet valljuk, s nem a kész ismeretek, cselekvésformák betanítását.

A tanítás-tanulás folyamatban a bizalomra, megértésre épülő óvónő-gyermek közötti kapcsolatra törekszünk, amelyben a gyermek, szorongás nélkül, örömteli kíváncsisággal vehet részt. Kiemelt szerepet kap a pedagógiai asszisztens a tanítás-tanulás folyamatában az óvodapedagógus útmutatásainak végrehajtásában segítve a gyermekeket.

12.8.4. Az óvodai tanulás során alkalmazott módszereink:

- *cselekvés*
- *szemléltetés és képszerű megismerés*
- *szóbeli megismerés*

1) A cselekvéssel kapcsolatos módszerek:

a) Didaktikus játékok

Jelentősége, hogy játékosan – tehát a gyermek szükségleteinek megfelelően – ad módot az ismeretek megszerzésére, a gondolkodási műveletek és a beszéd gyakorlására. A szabályok nélkülözhetetlen elemei a didaktikus játéknak, betartásuk nemcsak oktatási funkciójuk miatt jelentős, hanem az erkölcsi nevelés szempontjából is.

b) Munkalappal (feladatlappal) végzett tevékenységek

Önálló munkára szoktat, ismereteket, készségeket, képességeket fejleszt. Sikerélményhez juttatja azt a gyermeket is, aki szóban nehezen fejezi ki magát. Az óvónő visszajelzéseket kap az egyes gyermekek fejlődéséről. Az oktatási folyamat bármely mozzanatában alkalmazhatjuk, ha azok a célnak megfelelően szerkesztettek.

c) Gyakorlati munkák, kísérletek

Egyszerű kísérletek végzésére a Montessori kozmikus nevelés részét képezi. A gyakorlati munkák az óvodában főleg a kerti munka, az élősarok gondozása keretében

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

van lehetőség. Az itt elvégzett feladatok nagy előnye, hogy a gyermekeknek nemcsak új ismeretek szerzésére nyílik lehetőségük, hanem az ismeretek alkalmazására, változások, okozati összefüggések meglátására is.

2) A szemlélettel és a képszerű megismeréssel kapcsolatos módszerek:

a) Bemutatás

A bemutatás, a spontán szemlélődésen túl, tudatos és tervszerű irányító munkával érhető el az érzékelés, észlelés, megfigyelőképesség fejlődése. A lényeges és lényegtelen különválasztása, az alapvető gondolkodási műveletek (analízis, szintézis) megindítása. Az óvónő feladata, hogy irányító kérdéseivel, magyarázatával rendszert vigyen a bemutatott tárgy, jelenség tanulmányozásába.

b) Önálló megfigyelések

A megfigyelésnél a gyermekek – megadott szempontok szerint – önállóan szerzik a tapasztalatokat. Ez történhet séták, kirándulások, a kertben végzett munkák, élősarok gondozása, otthoni feladatok kertében.

Önálló megfigyeléseik alapján ok-okozati összefüggések meglátására is többször lehetőségük nyílik. Mindez csak akkor történhet így, ha a gyermek önállóan szerzett megfigyeléseinek eredményeit szóban megfogalmazhatja az óvónővel való rendszeres és folyamatos beszélgetés során.

3) A szóbeli megismeréssel kapcsolatos módszerek:

a) Elbeszélés

Az események, jelenségek, tárgyak, személyek eleven, színes ismertetését, illetve érzelmgazdag kifejtését jelenti. Akkor alkalmazza az óvónő, amikor olyan ismereteket kíván nyújtani, amelyekről a gyermekeknek nem lehet közvetlen tapasztalatuk.

b) Magyarázat

A gondolkodáshoz kapcsolódik, segíti a megértést azáltal, hogy az összefüggéseket, törvényszerűségeket megvilágítja. A magyarázat módszerére szinte minden foglalkozás keretében szükség van a feladatok megértéséhez, azok megfelelő végrehajtásához.

Az óvónő magyarázata csak akkor segíti a megértéshez, ha rövid, lényegre tapintó.

c) Beszélgetés

Az óvónő arra készíti a gyermekeket, hogy a kölcsönös kérdés-felelet alapján maguk fedezzék fel az összefüggéseket, vonjanak le következtetéseket, természetesen az ő irányításával. A beszélgetés kiváló értelemaktivizáló módszer, mivel segíti megtalálni a lényegeset és azt elkülöníteni a lényegteltől. Fejleszti a koncentrált és megosztott figyelmet, igénybe veszi a meglévő ismeretek felelevenítésével az emlékezetet.

A beszélgetés módszerét csak akkor használhatjuk,

- ha a gyermekeknek az adott témában előzetes tapasztalatuk már van,
- ha az óvónő ismeri a feladandó kérdések céljait, funkcióját s ezeknek megfelelően, tudatosan átgondolt kérdéseket fogalmaz meg,
- ha az óvónő kérdései helyesek és változatosak,

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

- ha a kérdések az egész csoporthoz szólóan megindítják minden gyermek gondolkodását és az óvónő türelmesen kivárja a lassabban gondolkodók válaszát is,
- ha gyermekek kérdező kedvét is serkentik.

Mindezen módszertani ismeret birtokában a pedagógus feladata:

- A gyermekek kezdeményezéseire támaszkodó pedagógiai eszközök segítségével, inger gazdag környezetben az egészséges személyiségfejlődés fejlesztése
- Az esélyteremtést támogató lépések, szolgáltatások megvalósítása az esélyegyenlőség biztosítása, az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérése.
- A módszereket az aktuális tevékenységi forma sajátosságainak, céljainak és a gyermekek fejlettségének megfelelő alkalmazása.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá érik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevételével lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek a sikeres iskolai munkához.

- A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.
- A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. (Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciációnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.)

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermeknél

- Az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés.
- Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele.
- A cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

Az egészségesen fejlődő gyermek

- Érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni; minden szófajt használ; különböző mondszerkezeteket, mondatfajtákat alkot; tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat (a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek); végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét.
- Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat; ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét; felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megővéséhez szükségesek; elemi mennyiségi ismeretei vannak.

Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőtten és gyermektársaival, amennyiben az iskolai légkör ezt lehetővé teszi. A szociálisan érett gyermek

- egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni; késleltetni tudja szükségletei kielégítését;
- feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

A hároméves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata változatlanul az egész gyermeki személyiség harmonikus fejlődésének elősegítése.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

Az iskolakezdés feltétele:

A testi, lelki és szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek az eredményes iskolai munkához:

a) A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.

Az egészségesen fejlődő gyermek:

- Érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni, minden szófajt használ, különböző mondszerkezeteket, mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat azzal, hogy a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek, végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét,

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

- Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat; ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét; felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet.

b) A lelkiileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciálásnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.

A lelkiileg egészségesen fejlődő gyermeknél:

- Az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, továbbá a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés,
- Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele,
- A cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

c) Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek, kedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival.

A szociálisan érett gyermek:

- Egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését,
- Feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb – szükség szerint kreatív – elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

Az ötéves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata a gyermeki személyiség harmonikus testi, lelki és szociális fejlődésének elősegítése.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

12.9. Infokommunikációs technika alkalmazása az óvodában

12.9.1. A pedagógus feladata az IKT használatának beépítése a mindennapi tevékenységébe, a felkészüléstől, a tervezésen keresztül a megvalósításig.

Stratégiai célok az IKT alkalmazásával kapcsolatosan:

- Az óvodapedagógusok ismerjék az oktatásban használatos IKT eszközöket és ezek főbb alkalmazási területeit.
- Az óvodapedagógusok képesek legyenek használni a legelterjedtebb eszközöket: (nyomtató, kamera)
- Az óvodapedagógusok képesek legyenek kiválasztani, ismerni és megfelelően használni a bevált szoftvereket (szövegszerkesztő, táblázatkezelő, képszerkesztő)
- Az óvodapedagógusok képesek legyenek információkeresési és kommunikációs céllal használni az internetet.
- Az óvodapedagógusok képesek legyenek IKT elemekkel gazdagítani oktatási anyagaikat, képesek legyenek a gyerekek érdeklődéséhez, képességeikhez leginkább illő anyagokat, megoldásokat választani.
- Az óvodapedagógusok az egész éves munkájukba beépítik az IKT eszközök használatát
- Az óvodapedagógusok ismerik és betartják a számítógép és az internethasználat nemzetközi és országos és helyi szabályait, szerzői, jogi törvényeket és rendelkezéseket, illetve az információ kezelés egyéb szabályait.

Pedagógus feladata:

- A tevékenységek során kellő odafigyeléssel és gondoskodással alkalmazza a modern infokommunikációs eszközöket.
- Figyelembe véve az adott csoport életkorát, szociális összetételét érdeklődését
- Alkalmazási területek: az egész nap folyamatába építve áthatja az egész óvodai tevékenységet.

A rendszer pedagógiai előnyei:

- Letölthetünk, verseket, meséket, zenéket, mesefilmeket.
- Letölthetünk az óvodai információkhoz aktuális ismeretterjesztő anyagokat
- Letölthetünk szakmai prezentációkat, dokumentumokat
- Kereshetünk információkat pl. bábszínház, múzeum, szolgáltatások terén
- Megismerhetjük más óvodák programjait, ötleteit.
- Nemzetközi kapcsolatot létesíthetünk hasonló programmal működő óvodákkal
- Kész feladatlapokat, színezőket nyomtathatunk ki.
- Tájékozódhatunk a nagyvilág dolgaiban.
- Prezentációkat készíthetünk foglalkozásokhoz.

Hosszú távú célok:

Az óvoda rendelkezzen:

- hordozható számítógéppel
- digitális fényképezőgéppel / kamerával
- internetes hozzáféréssel

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

Fejlesztési alapelvek:

- gyermekközpontúság előtérbe helyezése
- gyakorlatközpontúság és alkalmazható tudás figyelme bevétele
- a tudás és képességfejlesztés helyes arányának megtalálása
- képesség és személyiségfejlesztés
- a gondolkodás képességének fejlesztése
- kreativitás, vállalkozóképesség fejlesztése
- kommunikációs készség fejlesztése
- differenciált fejlesztés és az esélyegyenlőség biztosítása
- a folyamatosság, folytonosság és a fokozatosság megteremtése
- integrációs elv, komplex látásmódra törekvés
- kontroll és mérés

Pedagógiai hozzáadott érték:

Az IKT eszközök természetes szemléltető, felhasználást segítő eszközökké válnak

Mérés – értékeléshez: az eredményeket jól szemléltető táblázatok. A munkát, összegzést és a fejlődést nyomon követő grafikonok, segítik az átláthatóságot, értelmezést.

Az otthoni eszközellátottság egyre természetesebb volta, valamint az informatikai kultúra fejlettsége folytán térben és időben is szélesebb együttműködés alakulhat ki a pedagógusok, valamint a pedagógusok és szülők között.

Az IKT alkalmazásának területei:

Kapcsolattartás	Internet	Szülőkkal – körlevél – verses anyagok Kollégákkal - a napló tartalmi elemeinek közös kitöltése - információ átadás Vezetővel – információ átadás Hivatallal - feladatellátás
	Számítógép	Faliújság anyagának elkészítése Naprakész információk szülőknek

Menedzselés	Weblap	Anyagának frissítése, bővítése
	Facebook	Képek, pedagógiai tartalmú cikkek
	Internet	Pályázatok figyelemmel kísérése
	Számítógép	Szórólapok, plakátok anyagának megtervezése

Pedagógiai munka		
Felkészülés	Internet	Kutató munka
	Számítógép	Színezők, feladatlapok készítése
Alkalmazás	Kezdeményezés Foglalkozás Szabadidős	CD, MP 3, Magnó, Laptop, diavetítő alkalmazása

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

	tevékenység	
Montessori anyagbővítés	Internet	Kutatómunka - Eszközkészítés
<i>Dokumentáció</i>	Internet – e-mail	Naplóvezetés - tervezés
	Számítógép	Értekezletek – anyagának elkészítése
		Beszámolók kidolgozása
		Szülői értekezletek anyagának elkészítése
		Jegyzőkönyvek készítése
		Dokumentációs anyag tárolása
<i>Adatszolgáltatás KIR</i>	Számítógép	Gyermekek mérésének – értékelésének – Fejlesztési terv készítése
		Statisztikai adatszolgáltatás

13. Az óvodai élet megszervezésének és tervezésének elvei

13.1. Szervezeti és időkeretek

Óvodánkban a gyermekek életkora, a személyi lehetőségek, valamint a szülők és a pedagógusok esetleges igényei szerint szerveződnek a csoportok. A kialakult hagyományok és a beiratkozást követő létszámok szerint működnek a vegyes életkorú csoportok.

Gyermekeink egészséges fejlődéséhez a heti és napirend biztosítja a feltételeket a megfelelő időtartamú és tartalommal megtöltött tevékenységformák megtervezésével, tiszteletben tartva a szabad játék elsődlegességét.

A rendszeresen visszatérő ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermekek számára, ugyanakkor a napirend rugalmasan igazodik a célokat szolgáló feladatokhoz, figyelembe veszi egy-egy csoport szokásait és igényeit.

A napi és a heti rend tartalmi megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5–35 perces) csoportos foglalkozások tervezésével, szervezésével valósulnak meg. A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermekek egyéni szükségleteihez, valamint tekintettel van az óvodaépület helyi szokásaikra, igényekre. Fontos a családdal is tudatosítanunk, hogy a rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek és jelentenek a gyermek számára.

A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó – amennyiben az infrastrukturális adottságok lehetővé teszik, külön térben szervezett – iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben kell, hogy részt vegyenek.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

A csoportok napi és heti rendjének elkészítése és erről a szülők megfelelő tájékoztatása az óvodapedagógusok feladata.

Fontos, hogy ...

... a jó napirendet folyamatosság és rugalmasság jellemzi, amely igazodik a gyermekek motiváltságához, aktivitásához és a változó környezethez.

... a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása, szem előtt tartva a játék kitüntetett szerepét.

... időjárástól függően a játék nagy részét a szabad levegőn élvezhetik a gyermekek.

... az óvodai élet megszervezése során élőszavas mese és közösségi játékelmények biztosításával a pedagógus törekedjen a személyes interakciókra.

- **A hetirendnek naponta biztosítani kell a tervezett, és rendszeres mozgásfejlesztést.** A keret és az időtartam változó. Szervezhető kezdeményezett vagy kötött formában. A 3-4 éves gyermekek eltérő fejlettségét tolerálva vezetjük be a kötelezőséget.
- **A vegyes összetételű csoportokban hetente egy alkalommal** célszerű a nagyoknak más csoportokba járó, saját korosztályukkal közös, úgynevezett csoportközi szervezésben „kötelező” testnevelés és ének-zenei tevékenységet szervezni.

Fejlődési jellemzők az érzelmi-akarat tulajdonságok, valamint a szocializáció vonatkozásában az óvodáskor végére:

- Szüleiről leválik és bízik a vele foglalkozó felnőttekben, akikkel beszélgetéseket kezdeményez.
- Érdeklődő és könnyen bevonható a csoport napi tevékenységeibe, önként is kapcsolódik más gyermekek játékához.
- Az óvodai élet szokásait és szabályait ismeri és gyakorolja.
- Megérti és tiszteletben tartja a korból, és képességeiből eredő különbségeket társai között.
- Szeret óvodába járni, ahol barátai vannak.
- Szívesen együtt dolgozik társaival egy-egy feladaton.
- Konfliktusait elsősorban a megbeszélés módszerével oldja meg, vagy konszenzust köt.
- Nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre.
- Szociálisan is éretté válik az iskolára.
- Kedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására.
- Képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival.
- Egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni.
- Késleltetni tudja szükségletei kielégítését.
- Feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb – szükség szerint kreatív – elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

A csoportszervezés szempontjai:

- Átlaglétszám
- Csoportszoba férőhelye
- Nevelőtestület pedagógiai elvein alapuló szervezési elképzelések
- Tartalmi szempontok alapján:
 - életkor
 - fejlettség

Az óvoda teljes nyitva tartási idejében a gyermekekkel történő tevékenységek mindegyikét óvodapedagógus irányítja.

13.2. Napirend, heti rend kialakítása

A gyermekek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlesztésekhez a napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket, melyek a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5-35 perces), csoportos foglalkozások tervezésével, szervezésével valósulnak meg.

A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez a gyermek egyéni szükségleteihez, tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre. A tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítására törekszünk, szem előtt tartva a játék kitüntetett szerepét.

A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó – amennyiben az infrastrukturális adottságok lehetővé teszik, külön térben szervezett – iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben kell, hogy részt vegyenek.

A napirend lehetőséget ad az óvodai élet egészében az elmélyült tevékenykedésre, a szabadjáték kiteljesedésére megfelelő időt biztosít arra, hogy a gyermek minden tevékenységét befejezze, pontosan elvégezze. Figyelembe vesszük a gyermek testi-lelki szükségleteinek kielégítésére fordítható időkeretet.

Így a napirendben vannak rendszeresen ugyanabban az időben végzett tevékenységek, (étkezés, gondozás, mindennapos mozgás) melyek segítik a gyermeket eligazodni az időben, és nyugalmat, folytonosságot, támaszt biztosítanak. A gondozásnak kiemelt jelentősége van a nevelésben, a kapcsolatépítésben, a gyermekek önállóságának fejlődésének elősegítésében, együttműködve a gondozást végző óvodapedagógusokkal és dajkákkal.

A csoportokban biztosítani kell az alternatív pihenést, az életkoruknak megfelelően folyamatosan csökkentve a délutáni pihenő időt. Lehetőséget teremtünk a csendes tevékenységek és a szabad játék megvalósítására.

A nyári időszak napirendjét is gondosan és tartalmasan tervezzük meg. Az év közben már kialakított szabályok, szokások normarendszer megtartásával adunk lehetőséget a gyermekeknek arra, hogy az évszak örömeit szabadabban élvezzék, és kötetlenebb formában

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

biztosítjuk számukra a változatos tevékenységet.

A heti-rend a napirendhez hasonlóan a folyamatosságot, a rendszerességet, a nyugalmat segíti elő az óvodai csoportokban, és lehetőséget nyújt a normarendszer segítségével az óvodások napi életének megszervezéséhez. A befogadás idején ügyelünk a rugalmasabb és alkalmazkodóbb heti-rend összeállítására. Később az iskolára való felkészítés feladatai a heti rend pontosabb betartását kívánják

A napirend és a heti rend minden évben a gyermekek összetételéhez és fejlettségéhez mérten a Montessori pedagógiai elvéhez alkalmazkodik.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com**13.3. Az óvodai nevelés tervezése**

NAPIREND Szeptember 1 – Május 31-ig	
IDŐTARTAM	TEVÉKENYSÉG
8:00-9:00	Játék, szabadon választott tevékenység. Mosdóhasználat, folyamatos reggeli.
9:00-9:20	Csendkör, mindennapos mozgás
9:20-10:30	Kötött vagy kötetlen fejlesztő foglalkozások. Fejlesztő foglalkozások. Montessori idő.
10:30-10:45	Zöldség, gyümölcs fogyasztás, mosdó használat.
10:45-12:00	Öltözködés, játék a szabadban, munka jellegű tevékenységek.
12:00-12:45	Tisztálkodás, készülődés az ebédhez. Ebéd. Mosdóhasználat. Naposi teendők.
12:45-14:30	Pihenés, csendes tevékenység
14:30-15:00	Mosdóhasználat, uzsonnázás.
15:00-17:00	Játék, szabadon választott tevékenység. Külön foglalkozások, fejlesztések, tehetség gondozás. Jó idő esetén udvari játék.

Javasolt napirend korcsoportra lebontva

Időpontok	3-4 évesek	4-5 évesek	5-6-(7) évesek
8:00 – 9:20	SZABAD JÁTÉK folyamatosan reggelizés Mozgásfejlesztés (tervezett kötelező vagy kezdeményezett)	SZABAD JÁTÉK folyamatosan reggelizés Mozgásfejlesztés (tervezett kötelező vagy kezdeményezett)	SZABAD JÁTÉK folyamatosan reggelizés Mozgásfejlesztés (tervezett kötelező vagy kezdeményezett)
9:20 – 12:00	Felajánlott, választható tevékenység, Montessori tevékenység	Felajánlott, választható tevékenység, Montessori tevékenység	Felajánlott, vagy kötelezően választható tevékenység Montessori

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

Időpontok	3-4 évesek	4-5 évesek	5-6-(7) évesek
	JÁTÉK a levegőn	JÁTÉK a levegőn	tevékenység Iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység JÁTÉK a levegőn
12:00 – 14:30	EBÉD (kötött formában) PIHENÉS	EBÉD (kötött formában) PIHENÉS	EBÉD (kötött formában) PIHENÉS és igény szerint felajánlott, vagy iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység
14:30 – 17:00	UZSONNA (Folyamatos vagy kötött formában) Felajánlott, választható tevékenység JÁTÉK a levegő	UZSONNA (Folyamatos vagy kötött formában) Felajánlott, választható tevékenység JÁTÉK a levegőn	UZSONNA (Folyamatos vagy kötött formában) Felajánlott, választható tevékenység Iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység JÁTÉK a levegőn

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

NAPIREND Június 1 – Augusztus 31-ig	
IDŐTARTAM	TEVÉKENYSÉG
8:00-9:00	Gyülekező az udvaron, folyamatos reggeli, játék, szabadon választott tevékenység
9:00-10:30	Játék, szabadon választott tevékenység
10:30-10:45	Mosdóhasználat, zöldség, gyümölcs fogyasztás
10:45-11:30	Játék a szabadban/szabadban végezhető Montessori tevékenységek
11:30-12:15	Mosdóhasználat, tisztálkodás, készülődés az ebédhez, ebéd
12:15-14:30	Mosdóhasználat, öltözés, mese, csendes pihenő
14:30-15:00	Mosdóhasználat, uzsonna
15:00-17:00	Játék az udvaron, hazaindulás

A hetirendben – a napirendhez hasonlóan – vannak stabil, a rendszerességet, a szokásokat alapozó tevékenységek, ugyanakkor lehetőség van az óvodapedagógus döntése alapján rugalmasságra

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com***Az óvodai nevelés tervezése***

HETIREND		
KORCSOPORT	KÖTELEZŐ FOGLALKOZÁS	CSOPORTOS FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSE
3 - 4 éves	Mindennapi mozgás Tevékenység Montessori eszközökkel	A külső világ tevékeny megismerése Verselés, mesélés Rajzolás, mintázás, kézimunka Ének, zene, népi játék, tánc
4- 5 éves		
5 – 7 éves		

A szervezett tanulás munkaformái:

Frontális	Mozgásos játékok, Mindennapi mese
Mikro csoportos	A külső világ tevékeny megismerése, Verselés, mesélés Rajzolás mintázás, kézimunka, Ének, zene, népi játék, tánc Mindennapi mozgás
Kooperatív	A külső világ tevékeny megismerése, Verselés, mesélés, Rajzolás, mintázás, kézimunka Ének, zene, népi játék, tánc
Egyéni	Részképességek fejlesztése egyéni igények szerint
Páros	Együttműködés rokonszenvi alapon, mely segíti a nevelés eredményességét. Tanulási motiváció kialakítását célozza, részképességek fejlesztése.

14. A pedagógiai munka dokumentációi – valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődés nyomon követését, tervezését szolgáló dokumentumok

14.1. A pedagógiai munka dokumentációi

A jogszabályi változások és elvárások okán 2024. szeptember 1-től intézményünk oviKRÉTA tanulmányi rendszert alkalmazza. A pedagógusok – szükséges jogosultság birtokában – a „Gyermek” és „Csoport” menüpontok alatt érhetik el az intézmény által is alkalmazott tanügyigazgatási dokumentumokat.

A pedagógiai dokumentáció célja, hogy megjelenítse a helyi Pedagógiai Program elv-, cél-, és feladatrendszerét, meghagyva az óvodapedagógusok választási szabadságát a módszerek és az eszközök alkalmazásában. Az óvodapedagógus feladata, hogy a különböző tevékenységeket, kötetlen és kötött foglalkozásokat a Pedagógiai Program cél-, és feladatrendszere mentén logikusan építi fel.

Elvárás, hogy a pedagógiai munka napi gyakorlata összhangban legyen az éves, valamint a kapcsolódó tematikus tervezésben foglaltakkal. Eltérések csak indokolt esetben fordulhatnak elő.

A pedagógiai dokumentumok elkészítése (tervezés, értékelés) és a tartalmak megvalósítása során – szükség szerint – elengedhetetlen a pedagógusok egymással, és a pedagógiai munkát segítő kollégákkal (pedagógiai asszisztensekkel, dajkákkal, fejlesztőkkel) történő együttműködése.

A tervezési folyamatot érintő legfontosabb meghatározások és érvényesítendő tartalmi elvárások: *(Kiemelés az Útmutató a pedagógusok minősítési rendszeréhez c. dokumentum fogalomtárából.)*

- **Éves terv:** A pedagógus által készített tervezési dokumentum, amely az Óvodai nevelés országos alapprogramjára és az intézmény Pedagógiai Programjára épül. Célja áttekintést adni a pedagógusnak egy-egy tevékenységhez kapcsolódva az adott csoportban zajló egész éves nevelési-oktatási folyamatáról. Az éves terv tartalmazza a csoport megnevezését, a foglalkozások számát és felosztását témakörönként. A foglalkozásokhoz kapcsolódva megadja a főbb didaktikai feladatokat, a fejlesztendő készségeket és képességeket, valamint a kapcsolódó ismereteket is. Az éves tervet a pedagógus év közben a tapasztalataival, megjegyzéseivel egészítheti ki.
- **Tanulási-tanítási egység:**
A tanulási-tanítási folyamatnak egy olyan egysége, amelynek keretében a gyermek valamely nevelési-oktatási célt egy adott műveltségterület, tanítási téma feldolgozása révén ér el. A tanulási-tanítási egységhez meghatározott időkeret kapcsolódik. Egyik fajtája a tematikus terv.
- **Tematikus terv:** A tanulási-tanítási egység egyik fajtája. A pedagógus által készített tervezési dokumentum, amely az Óvodai nevelés országos alapprogramjára, az adott műveltségi területhez és tevékenységhez kapcsolódva, az intézmény Pedagógiai Programjára és a pedagógus által készített éves tervre épül. Célja, hogy áttekintést adjon

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

egy adott csoportban egy konkrét témakörnek a tanulási-tanítási folyamatáról. A tematikus terv részletesebb, mint az éves terv, mely intézményünkben a nevelőközösség által elfogadott Óvodai csoportnaplóban a csoport megnevezésén, a foglalkozások számán és felosztásán, a foglalkozásokhoz rendelt didaktikai feladatokon, a fejlesztendő készségeken és képességeken, valamint a kapcsolódó ismereteken túl az alkalmazott főbb módszerek, szervezési módok és tanítási eszközök megnevezését is tartalmazza.

- **Foglalkozásterv** A pedagógus által készített tervezési dokumentum, amely rögzíti a foglalkozás céljait, nevelési-oktatási stratégiáját, a foglalkozás felépítését, menetét, az alkalmazott módszereket és szervezési módokat, valamint az eszközöket. A foglalkozásterv tartalmazhatja a gyermeki és a pedagógusi tevékenységek tömör leírását, valamint a pedagógus instrukcióit is, továbbá a lehetséges gyermeki válaszokat és választevékenységeket. A foglalkozástervhez – önértékelés, szakmai ellenőrzés, minősítés, portfólióba történő feltöltés során – a mellékletben célszerű csatolni a gyermekek részére szóló feladatlapokat, a feldolgozott szövegeket, az egyéb segédeszközöket, és érdemes mellékelni az IKT- műveltségtartalmakat is.

A foglalkozásterv készítésének intézményi gyakorlata

- Gyakornok minden napra írásban készít foglalkozástervet/terveket.
- Amennyiben külső vagy belső ellenőrzés, látogatás (teljesítményértékelés, tanfelügyeleti ellenőrzés, hospitálás, belső továbbképzés) várható, az érintett pedagógus köteles foglalkozástervet készíteni, amelyet átad a látogatóknak, vezetőnek.
- A foglalkozás tervek formai kivitelezése megkötéseket nem tartalmaz.

Intézményi szintű pedagógiai dokumentumok

- Az óvodai nevelés országos alapprogramja (2025).
- A Katica Kuckó Montessori Magánóvoda Pedagógiai Programja - nevelőtestületi határozattal elfogadott - és a program mellékletében elhelyezett kiegészítő szakmai anyagai.
- A Katica Kuckó Montessori Magánóvoda Értékelési (teljesítményértékelési) Programja
- A Katica Kuckó Montessori Óvoda mindenkori Éves Munkaterve, mely komplex módon a teljes szakmai szervezetre, azon belül pedig nyomon követhetően a személyekre vonatkozó – a Pedagógiai Program adott évben megvalósítandó – céljait és feladatait tartalmazza.

Csoportszintű pedagógiai dokumentumok - vezetése oviKRÉTA-ban

1. **Csoportnapló – A gyermekcsoportok nevelési-fejlesztési programja, mely tartalmazza:**
 - A gyermekcsoport összetételére, létszámára, a csoport működésére vonatkozó adatokat,
 - Javasolt napi és hetirendet,
 - Speciális fejlesztésben résztvevő gyermekek névsorait,
 - Óvó-védő szabályokat,
 - A csoportban elvégzett egészségügyi szűrések/ellenőrzéseket,
 - Ünnepek és hagyományok / eseményeket,

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

- Szülői értekezletek dokumentációit,
- Csoportprofilt,
- Befogadási tervet,
- Éves tanulási tervet,
- A csoport szokásrendszerének tervezését; időkeret: 1/2 év ciklusra,
- A csoport szokásrendszerének értékelését; időkeret: 1/4 év ciklusra,
- Tervezett programokat, szervezési feladatokat,
- Fejlesztési ütemterveket; A tevékenységekben megvalósuló tanulás – Tematikus terveket, Reflexiót időkeret: 4 hét ciklusra,
- Átvett intézményi jó gyakorlatok, saját innovációk nyomon követését,
- Kapcsolatot a szülőkkel,
- Hivatalos ellenőrzések, látogatókat,
- Balesetek nyilvántartását,
- A csoport életével kapcsolatos feljegyzéseket,
- A csoportnapló önellenőrzési / ellenőrző lapját

2. Felvételi és mulasztási napló egységes vezetésére az oviKRÉTA tanulmányi rendszer felületén; időkerete: naponta

3. A gyermekek fejlettségállapotának mérése – Egyéni fejlődés nyomon követésének dokumentuma – Fejlődési napló egységes vezetésére az oviKRÉTA tanulmányi rendszer felületén kerül sor.

Valamennyi mérés célja a gyermekek – elsősorban saját magukhoz mért – képességeinek feltérképezése, fejlődésállapotuk beazonosítása, mely szükség szerint a család bevonásával a további fejlesztések kiindulópontja kell, hogy legyen.

Alapelvnek tekintjük, hogy az óvoda, nevelési intézmény, így a lehetséges és szükséges mérések ennek megfelelően tervezettek. A nevelés-tanulás egymásra ható és egymást feltételező folyamatát kívánjuk a mérésekben tükröztetni.

Az egyéni fejlődést tartalmazó dokumentum intézményi szintű szempontjai:

A differenciált egyéni képességfejlesztésnek mindenhol érvényesülni kell, kiemelten a különleges bánásmódot igénylő és a tehetséges gyermekek esetében. Minden óvodapedagógusnak tudnia kell, hogy melyik gyermeket miben, mivel kell megsegíteni, hogy önmagához képest optimálisan fejlődjön. Ehhez elengedhetetlen a fejlődési szakaszok nyomon követése, mérése, értékelése és a további fejlesztési menet meghatározása.

A Szakértői Bizottság szakvéleményében meghatározott fejlesztési területek alapján, az óvodapedagógus elkészíti az egyéni fejlesztési tervet, amely az érintett gyermek fejlődési naplójában kerül elhelyezésre.

Az egyéni fejlesztési terv tartalmazza:

- a fejlesztendő területeket;
- a tevékenységet, amelyet az óvodapedagógus felajánl;
- az eszközöket

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

- a foglalkoztatási formát;
- a fejlesztés gyakoriságát, időpontjait;
- a fejlesztés kimenetelét (fejlődés, stagnálás, visszalépés...).

Az egyéni fejlesztési tervekre alapozott fejlesztés eredményeiről az óvodapedagógus és az óvodaigazgató szükség szerint, de legalább negyedévenként konzultáció formájában egyeztet.

14.2.1. Az óvodás gyermek személyiségének, megismerésének módszerei

A személyiségének megismerése:

A gyermekek megismerése, megértése, az óvodai nevelőmunka elengedhetetlenül fontos mozzanata. A megismerés célja a gyermek viselkedésének, tetteinek megértése, hiszen az óvodai nevelő munka konkrét céljait és feladatait, valamint a gyermekekkel való bánásmód kérdésére a helyes választ csak ennek birtokában lelheti meg az óvodapedagógus. Az óvodás gyermek megismerésének számtalan lehetősége áll a pedagógus rendelkezésére. Legfontosabb területe a játék illetve a szabad tevékenység, mely lehet:

- csoportszobában
- udvaron
- kirándulásokon, sétákon, versenyeken,
- ünnepségeken
- más speciális helyzetekben.

Módszerei:

A megfigyelés:

Ez a módszer lehetővé teszi a gyermek viselkedésbeli megnyilvánulásainak rendszeres nyomon követését, a játék, vagy más természetes tevékenységek közepette. A megfigyelés által megismerhetjük a gyermek pozitív és negatív jellembeli tulajdonságait, azokat a készségeket és szokásokat, amelyeket a családból hozott. Megismerhetjük a gyermek kedvenc játékszereit, tevékenységformáit. A gyermek megfigyelése minél változatosabb körülmények között kell, hogy történjék (társaival és felnőttekkel szembeni magatartás, személyes kapcsolatok, játék közben, személyes megnyilvánulások közös, csoportos és egyéni tevékenységek alkalmával).

- Fontos, hogy a természetes, megszokott környezetben történjem a megfigyelés.
- Tervszerű és folyamatos legyen, mert így megismerhetjük, hogy, melyek azok a körülmények amelyek bizonyos jegyeket a felszínre hoznak.

A beszélgetés:

A beszélgetés kérdezés keretében zajlik, szorosan kapcsolódva a megfigyeléshez. E módszer segítségével nyert adatok lehetővé teszik, mind a személyiségfejlődés tanulmányozását, mind pedig a meglévő tulajdonságainak jellemzését. Gazdag tényanyagot kapunk a gyermek viselkedési motívumairól, véleményéről, érdeklődési köréről, meggyőződéséről.

Megállapíthatjuk a gyermek szókincsnek gazdagságát, kifejezőkészségét, beszédképességének fejlettségét

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

A pedagógus feladata:

- A pedagógusnak pontosan fel kell építenie a témát, hogy mit akar megismerni a gyermekről.
- A beszélgetéshez biztosítani kell a szeretetteljes légkört, ahol a gyermek biztonságban érzi magát, és meg tud nyílni.
- A kérdező magatartása legyen mindig: barátságos, biztató, ne tegyen fel eldöntendő kérdéseket, és ne árulja el saját véleményét, hogy ne befolyásolja a gyermeket.

Lélektani problémák feltérképezése:

A lélektani problémák alkalmazása nem tartozik a pedagógus feladatkörébe, ilyen esetekben mindig együtt kell működnie a pszichológussal, fejlesztőpedagógussal.

Mérések:

Szociometria:

A csoport szerkezetének és a gyerekek közösségben elfoglalt helyzetének feltárására irányul. A csoporton belüli ellenszenv-rokonszenv kapcsolatokat (Mérei_Binét 1997 alapján). Az elkészítését csak indokolt esetben (a csoportban adódó nehézségek feltérképezésekor) alkalmazzuk.

Gyermekrajzok elemzése:

Több célja is lehet. Alapvetően segíti a gyermek fejlettségének megállapításában, mozgáskoordinációjának, térbeli tájékozódásának vizsgálatában.

- Emberrajz: Goodenough által kidolgozott emberrajz – teszt alapján (Horváth&Dubecz)

14.2.2. A pedagógiai értékelés alkalmazása

Típusai:

- a) Diagnosztikus/kezdeti értékelés: célja a helyzetfeltárás, döntés-előkészítés;
- b) Formatív/folyamatos értékelés: szerepe a fejlesztés-formálás;
- c) Szummatív értékelés: szakasz záró, minősítő értékelés.

a) Diagnosztikus - Kezdeti értékelés

A kezdeti értékelés révén feltárjuk a gyermekek tudás- és teljesítményszintjét a nevelési év elején. Mindezek feltárása lehetővé teszi a csoportra, esetleg egyénre szabott fejlesztési terv irányát.

A pedagógus feladatai:

- Minden év elején az első hónap a gyermekekre vonatkozó adatok gyűjtése.
- A gyermek megfigyelése a szabad játék és egyéb tevékenységei során.
- Célzott beszélgetés kezdeményezése a gyermekkel, érdeklődésének, anyanyelvi szintjének, gondolkodásának feltárása.
- Célzott beszélgetés kezdeményezése a szülővel, a gyermek életének előzményeiről, anamnézis felvétele.

A helyzetfeltárás célja, hogy minél realisabb képet alakíthassanak ki a csoportban lévő gyermekek pszichofiziológiai fejlődési szintjére, illetve ismeret- és képességszintjére

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

vonatkozóan (értelmi fejlettség, érdeklődés, előzetes ismeretek, intellektuális készségek). Ezek az információk kiindulópontját képezik a csoport jellemzésének, valamint az évi munkaterv elkészítésének.

b) Formatív - Folyamatos értékelés:

A formatív vagy folyamatos értékelés a folyamat közbeni segítséget tűzi ki céljául.

A gyermekeknek állandó visszajelzést kapnak az elért sikerekről, a hibákról, nehézségekről, amelyek lehetővé teszik a menet közbeni korrekciót, illetve önkorrekciót. Ezáltal elkerülhető a gyermekek lemaradása, biztosítani lehet a menet közbeni felzárkóztatást.

A pedagógus elismerésben részesíti a gyermek minden olyan tevékenységét:

- amit önmagához képest egyre jobban végez,
- amit energia betartani, elvégezni, teljesíteni.

A pedagógus visszajelzései, értékelései világosak, egyértelműek, a konkrét cselekvésre, teljesítményre vonatkoznak.

A fejlődést elősegítő tevékenység:

- **Szervezeti formái:** kötött, kötetlen, mikrocsoportos
 - **Munkaformái:** egyéni, csoportos, egyénre szabott, frontális, páros
 - **Eszköztár formái:** dicséret, simogatás, szemkontaktus, szóbeli elismerése a tevékenységnek, az eredménynek, pozitív kiemelés a csoport előtt stb.
- Kinyilvánítás lépései:** a jó felfedezése, az igény analizálása, improvizáció (a pillanatnyi hangulathoz igazodva) konkrétság, tudatosság.
- Célja:** a pozitív eredmények megerősítése, önbizalom kiépítése, a helyes énkép kialakítása, szeretve érzés megteremtése, a gyermek fejlődésének segítése.

Speciális értékelések:

- ✓ **Matematikai tevékenységek:** Montessori eszközön keresztül, alkalmanként feladatlapok,
- ✓ **Beszédnevelés:** önálló mesélés vagy versmondás, mesejelenetek felismerése, sorrendbe helyezése, tárgyak, személyek felismertetése.
- ✓ **Kézimunka, rajz:** alkotások véleményezése
- ✓ **Zene, szerepjáték:** szerepek, ünnepek szervezése a szülők részére.
- ✓ **Közösségi nevelés:** takarítási akciók szervezése, zöldövezetek karbantartása, terem díszítése.
- ✓ **Mozgás:** mozgáspróbák
- ✓ **Montessori eszközök:** sajátos értékeléssel - önellenőrzéssel rendelkezik maga az eszköz.

c) Szummatív értékelés – szakasz záró értékelés

A szummatív, azaz szakasz záró értékelés egy-egy nevelési-oktatási szakasz záróaktusa, célja az összegzés, a záró minősítés. A félév és év vége, illetve a ciklus vége az óvodás gyermekek alaposabb kiértékelését teszi szükségessé.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

A szummatív értékelés az óvodában nem más, mint a gyermekek mérésének értékelése. Ez az értékelési forma segítséget nyújt a további lépések meghatározására a következő félévben/nevelési évben, illetve az iskolába lépéshez szükséges értékelés elkészítéséhez.

A záró értékelés alapja, a gyermek éves megfigyelési és mérési anyaga:

Összetevői:

- ✓ **Megfigyelés** – területenként megfogalmazott szempontok szerint
- ✓ **Beszélgetés** – az anyanyelvi terület feltérképezése
- ✓ **Alkotások elemzése** – rajz értékelése
- ✓ **Mozgásos feladatok** – mozgás és téri orientáció feltérképezésére
- ✓ **Ok-okozati összefüggést célzó feladatok** – az értelmi képességek feltérképezésére
- ✓ **Teszt** – iskolába készülőkénél (Maci teszt)

Területei:

(szociális fejlettség, szociális érettség, nyelvi kifejezőképesség, értelmi képességek, mozgás fejlettség, térbeli tájékozódás, finommotoros koordináció, testséma fejlettség, neveltségi szint).

14.2.3. Az eredmények alkalmazása az egyéni fejlesztés folyamatában (PDCA működtetése /tervezés/cselekvés/ellenőrzés/javítás)

- A mérés eredményei nevelési évenként ismétlődnek, bekerülnek a gyermekről készített megfigyelési anyagba, mely folyamatos információt biztosít az adott gyermekről, fejlődési üteméről, erősségéről, lemaradásairól.
- A pedagógus a tapasztalatok alapján készíti el a gyermek fejlesztési tervét, építi fel a mindennapok feladatait
- Meghatározott időszakonkénti visszacsatol (visszamér –az új eredményekhez igazítja a egyéni fejlesztési tervet)

Az óvodai értékelés sajátosságai

- A játékokat, szabad tevékenységeket, választott tevékenységeket együtt értékeljük ki a tapasztalati területek szerinti tevékenységekkel, mert nehéz volna elkülöníteni, hogy a gyermek teljesítményéből mennyi tulajdonítható külön-külön mindegyik tevékenységi formának.
- A gyermekek lassan képesek lesznek arra, hogy önmagukat értékeljék, hogy felfedezzék, mit dolgoztak jól és helyesen, illetve, hogy mit hibáztak, milyen hiányosságokat kell pótolniuk.

A szülők tájékoztatása az értékelés eredményeiről:

Formái:

- A gyerekek hazavitt alkotásain keresztül: rajzok, térbeli munkák, alkotások
- A faliújság: kifüggesztve megnézhetik a gyerekek alkotásait, a tanult verseket
- Fogadóóra: az OviKRÉTA-ban felvett mérések eredményeiről, a fejlesztés menetéről, elért szintjeiről kap tájékoztatást. Lehetőség nyílik a közös feladatok megbeszélése gyermek fejlődésének segítése érdekében.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

14.3. Kiemelt jelentőségű a gyermekek megfigyelése, a spontán és irányított szempontok alapján szerzett információk rögzítése.**a) Az információk rögzítését szolgáló dokumentumok**

Dokumentum	Mérési, értékelési területek, szempontok	Információ rögzítésének időpontjai
Személyiség lap Anamnézis lap- OviKRÉTA	A gyermek adatai, elsődleges információk A gyermek óvodáskor előtti fejlődésének, jellemzőinek megismerése	Óvodába lépéskor
OviKRÉTA fejlettségmérő lapjai	- motoros fejlettség - kommunikációs fejlettség - szociális fejlettség - önállóság fejlettsége - kognitív fejlettség	Óvodáskor kezdetén Kicsik - bemenet Középsősök november/május Nagyok november/május
Fejlettségmérés tanköteles korú gyermekeknél: Szakemberek által - logopédus - fejlesztő pedagógus	Általunk alkalmazott hivatalos tematika alapján	A gyermekek fejlődésállapotának mérésére a pedagógiai szabadság számos lehetőséget kínál. Közülük az intézmény pedagógiai gyakorlatában a folyamatos megfigyelésen túl a MACIS tesztet használja, ami a tanköteles korukat elérő gyerekek vonatkozásában használt mérési módszer.
Egyéni fejlesztési terv	Felzárkóztatás (lemaradást mutató gyermekeknél) Tehetséges gyermekek tovább segítése Nemzeti etnikai gyermekek,	Tervezés a mérés eredményének illetve a fejlesztés területeinek függvényében

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

b) A mérés során keletkezett dokumentumok felhasználása

Az óvodapedagógus számára	A szülő számára
A kapott eredmények alapján megvalósul az egyénre szabott fejlesztés	Jelentős információhordozó A szülő a konkrét adatokból látja gyermeke aktuális fejlettségi szintjét.
Az eredmények újabb mérések adataival bizonyítják a változásokat.	A tájékoztatás a családdal való együttműködés gerincét képezi

c) A csoport előrehaladásának értékelése

A pedagógiai munkában a (PDCA ciklus működtetése /tervezés/cselekvés/ellenőrzés/javítás)

Cél: A nevelés folyamatát nyomon követve a csoport szokás- és szabályrendszerének megfigyelése, mérése, értékelése a kapott eredmények alapján tovább fejlesztés.

Feladat:

- A csoport előrehaladásának figyelemmel kísérésével az óvodapedagógusok munkájának, hozzá adott értékének meghatározása.
- Nevelési év végén az óvodapedagógusok értékelik mérési eredményeket.
- Az összegzett tapasztalatokra, valamint az éves mérési eredményekre épül a következő nevelési év nevelési, fejlesztési terve.
- A csoporton belüli neveltségi szint személyes megfigyelésen alapul, amely a csoportban dolgozó két óvónő munkájának megfigyelésére, valamint az egyéni összegző méréseredményeire épül.

14.4. Tervezés

Az éves nevelési és gondozási terv melyet kiegészítve a Montessori módszer anyagával dolgoztunk ki.

- **A tevékenységi tervet (éves terv).** Ehhez a csoport éves anyagtervéből az óvónők a saját elgondolásuk alapján választják ki a kapcsolódó anyagtartalmat.
- **TEMATIKUS TERV** – az éves terv lebontása téma ciklusokra – heti kibontásban a téma tartalma egymásra épülnek.
- **Egyéni fejlesztési terv** – A mérési – megfigyelési adatokból kiindulva a nehézségeket mutató területekhez igazított fejlesztési foglalkozások felépítése, tervezése. (egyéni szó)

15. Évente értékelendő területek elvárások

1. Pedagógiai folyamatok – Tervezés – Megvalósítás – Ellenőrzés – Értékelés – Korrekció

1.1. Az éves munkaterv cél- és feladatrendszere összhangban van a stratégiai dokumentumokkal

1.2. A nevelési év végi Beszámoló megállapításai alapján történik a következő nevelési év tervezése.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

1.3. A teljes pedagógiai folyamat követhető a tevékenységi tervekben, a csoportnaplókban, valamint a gyermeki produktumokban, az esetleges eltérések indokoltak.

A gyermekek eredményeiről fejlesztő céllal folyamatosan visszacsatolnak szüleinek/gondviselőjének és az életkornak, fejlettségi szintnek megfelelő formában gyermeknek.

1.4. A teljesítményértékelés tények és adatok alapján, tervezetten és objektíven, dokumentáltan, határidőre történik.

1.5. Az óvodapedagógusok a gyermekek eredményeiről fejlesztő céllal folyamatosan visszajeleznek a, szülőnek/gondviselőnek és az életkornak, fejlettségi szintnek megfelelő formában a gyermeknek.

1.6. A megfigyelési eredmények éves elemzése alapján levonják a tanulságokat, szükség esetén korrekciókat hajtanak végre és meghatározzák a szükséges fejlesztéseket, figyelembe véve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztési igényeit is.

2. Személyiség- és közösségfejlesztés

2.1. Az intézmény vezetése és érintett pedagógusa információkkal rendelkezik minden gyermek szociális helyzetéről különös tekintettel a kiemelt figyelmet igénylőkre.

2.2. A nevelhetőségi, tanulási nehézségekkel küzdő és sajátos nevelési igényű gyermekek megkülönböztetett figyelmet kapnak.

2.3. A szülők a megfelelő kereteken belül részt vesznek a közösségfejlesztésben.

3. Eredmények

3.1. Nyilvántartják és elemzik az intézményi eredményeket:

- helyben szokásos megfigyelésen, vagy más alapon megszervezett mérések eredményei
- esetleges sport, más versenyeredmények: országos szint, megyei szint, települési szint;
- elismerések
- 6 éves kor után óvodában maradó mutatók, elégedettségmérés eredményei (szülő, óvodapedagógus, pedagógiai munkát segítők)
- neveltségi mutatók
- stb.

4. Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció

4.1. Az intézmény él az információátadás szóbeli, digitális és papíralapú eszközeivel, biztosítja munkatársainak a szükséges információkhoz és ismeretekhez való hozzáférés.

5. Az intézmény külső kapcsolatai

5.1. Az intézmény vezetése a jogszabályban előírt módon eleget tesz tájékoztatási kötelezettségeinek, a helyben szokásos módon tájékoztatja külső partnereit.

5.2. A partnerek tájékoztatását és véleményezési lehetőségeinek biztosítását folyamatosan felülvizsgálják, visszacsatolják és fejlesztik.

6. A pedagógiai munka feltételei

6.1. Az intézmény rendszeresen felméri a Pedagógiai Program megvalósításához szükséges infrastruktúra meglétét, jelzi a hiányokat a fenntartó felé.

6.2. Az intézmény rendszeresen felméri nevelő-oktató munka humán erőforrás szükségleteit, reális képpel rendelkezik róla.

6.3. A humán erőforrás szükségletben bekövetkező hiányt, a felmerült problémákat idejében

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

jelzi a fenntartó számára.

6.4. A feladatmegosztás a szakértelem és az egyenletes terhelés alapján történik.

7. Az Óvodai nevelés országos alapprogramban megfogalmazott elvárásoknak és a Pedagógiai Programban megfogalmazott intézményi céloknak való megfelelés

7.1. A tervekben (Éves Munkaterv, Továbbképzési terv, ötéves Intézkedési terv) jól követhetők a Pedagógiai Program kiemelt céljaira vonatkozó részcélok, feladatok, felelősök, a megvalósulást jelző eredménymutatók.

A Fenntartóval való kapcsolattartás felelőse az intézmény igazgatója, felhatalmazása alapján az óvoda más dolgozója.

16. Az óvoda speciális szolgáltatásai

Lehetőség szerint az óvoda teljes nyitvatartási idejében a gyermekekkel történő foglalkozások mindegyikét óvodapedagógusoknak kell irányítani, így a szolgáltatások idején is. Amennyiben erre nincs lehetőség – nem óvodapedagógus irányítja a tevékenységet – felügyeletet kell biztosítani.

A szolgáltatások igénybe vevőit nyilatkoztatjuk az igénybevételéről, majd ezt követően alakítjuk ki a szolgáltatások körét.

A szülők kérésére az alapfunkción túl az alábbi szolgáltatásokat szervezzük:

Szolgáltatás tartalma	Szolgáltatás ideje	Szolgáltatást igénybe vevők köre	Szolgáltatást vezeti	A szolgáltatást felügyeli
Artistkids	hetente 1x	érdeklődők	Kiss Rita	csoportos pedagógus
Gyermekek Jóga	hetente 1x	érdeklődők	Kuti Judit Ágnes	csoportos pedagógus
Labdajáték	hetente 1x	érdeklődők	Tóth Tamás	csoportos pedagógus
Zenepedagógia	havonta 1x	Mindkét csoport	Csetverikov Iván	csoportos pedagógus

* a táblázatban foglaltak tartalma a mindenkor jogszabályok függvényében és az érdeklődőnek megfelelően változik. - a drámapedagógiát és a zenepedagógiát az óvoda támogatja.

A szolgáltatásainkat szakemberek végzik. Speciális képzettségük révén jól segítik a nevelőmunka sokszínűbbé tételét.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végére

- ✓ A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelés eredményeként belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben óvodásból iskolássá érik.
- ✓ A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembe vétele mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

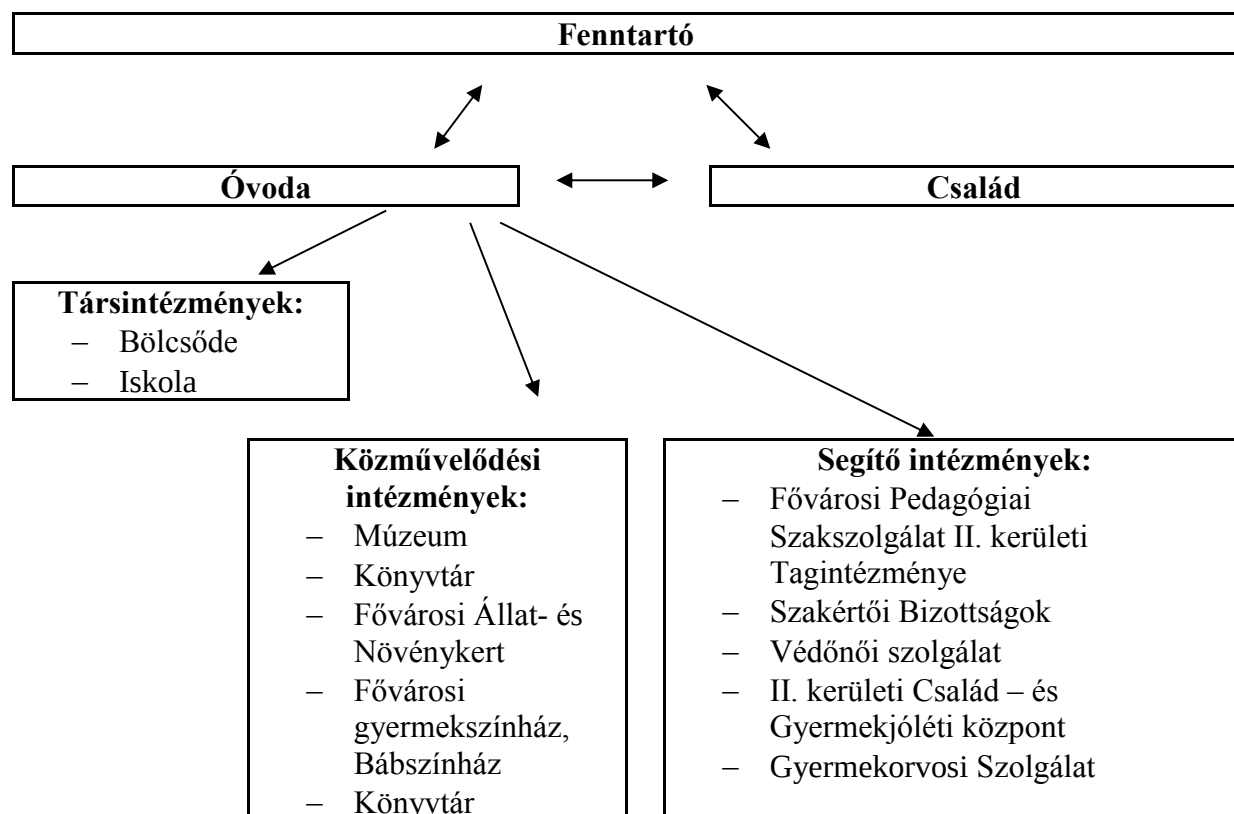
17. Az óvoda kapcsolatrendszere

Intézményünk kezdeményező és nyitott a kapcsolattartásban elsősorban azokkal az intézményekkel, amelyek az óvodába lépés előtt, az óvodai élet során, valamint az óvodai élet után meghatározó szerepet töltenek be a gyermekek életében.

A kapcsolattartás formái, módszerei során alkalmazkodunk a feladatokhoz és az egyéni szükségletekhez.

A család- óvoda kapcsolata – Az óvoda családsegítő és családokat támogató tevékenysége

A kapcsolattartás szinterei:

17.1. Óvoda- Család

Az óvodai és családi nevelés összhangjának megteremtése érdekében **kiemelt feladatunk a családokkal való együttműködés, a megfelelő kapcsolatok kialakítása, felkutatása és mélyítése.** Az ehhez szükséges kölcsönös bizalom elvét minden esetben betartjuk. Fontos ehhez a kapcsolat megfelelő kiépítése és kölcsönös ápolása.

A családnak jelentős a szerepe, hiszen a gyermekre születése pillanatától hat, alapvető viselkedési és érzelmi modelleket vés be a személyiségébe. A hatékonyabb nevelés érdekében fontos, és az együttnevelés szempontjából meghatározó jelentőségű, hogy megismerjük a gyermekek családját, otthoni környezetüket, élettörténetüket, fejlődési jellemzőiket.

Napjainkban az oktatásirányítás képviselői és a pedagógusok egyaránt világosan látják, hogy társadalmilag is a legnagyobb problémák egyike az erkölcsi kérdések közös értelmezése és azok gyakorlati megvalósulása. Ezért tartjuk nagyon fontosnak, hogy a családokkal együttműködve a viselkedéskultúra fejlesztésére tudatosan irányítsuk a figyelmünket.

Amikor az allergiás gyermek óvodába kerül, akkor a családnak óriási szorongást okoz, hogy vajon biztonságban tudhatja-e gyermekét, ugyanis a közösségben sem a felnőttek, sem a gyermekek nem rendelkeznek akkora ismerettel, a gyermek allergiájával kapcsolatban, mint otthon a szülei. Érintettség esetén az óvodapedagógusok az első szülői értekezleten, azt követően pedig szükség szerint kell, hogy kezdeményezzenek szülői beszélgetéseket, amikor elmagyarázzák pl. a napi rutin sajátosságait, ismertetik az anafilaxiás sokk óvodai kezelésének eljárásrendjét. Fontos a többi szülő tájékoztatása arról, hogy a csoportban allergiás gyermek van: annak bemutatása, hogy milyen allergiában szenved a gyermek és annak milyen tünetei lehetnek. Szükség esetén sor kerül csoportos családi beszélgetés (szülői értekezlet) szervezése az egészségügyi ellátásban dolgozók meghívásával a betegség bemutatásáról és az óvoda feladatellátásáról.

Ennek érdekében:

- el kell nyernünk a szülők bizalmát;
- az óvodapedagógusnak kell kezdeményező szerepet vállalnia;
- az óvoda minden dolgozójának előítéletektől mentesen kell közelednie minden családhoz;
- kötelességünk megismerni a családok szokás- és normarendszerét;
- pozitív, követendő és példa értékű minta adása dolgozói és intézményi szinten egyaránt.

Célunk az együttműködés terén:

- a gyermekek személyiségének megismerése, a családok megismerése;
- a gyermek egészségállapotának megismerése, különös tekintettel a diabétesszel élő és a fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermekek, egészségének megőrzése;
- a gyermek fejlesztéséhez a feladatok egységes értelmezése;
- a gyermekneveléshez nyújtandó segítségadás koordinálása;
- a kölcsönös bizalom megteremtése;
- szülők aktív közreműködésére történő inspirálás saját gyermekeik óvodai nevelése terén: az óvodai és a szülői nevelés kölcsönös megismerése;

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

- az együttműködés szabályainak betartása, a közös célok megvalósítása a gyermek harmonikus személyiségfejlesztése érdekében;
- kapcsolattartás a segítő szakma képviselőivel.

Az óvoda a családdal együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermekek fejlődését. A szülő tud legtöbbet gyermekéről, ő ismeri legjobban gyermeke igényeit, szükségleteit, viszont az óvónőnek van olyan szaktudása és olyan korosztályi tapasztalata, mely alapján hathatós segítséget tud nyújtani a gyermekek fejlesztéséhez. Korrekt partneri együttműködésünk elengedhetetlen a gyermekek harmonikus fejlesztése érdekében.

Az óvoda körültekintően szervezi meg az együttműködés formáit, mely az információk áramoltatását, a szemléletformálást, az óvoda tartalmi munkájának szakszerű megismertetését, a gyermekek egyéni fejlődésének jellemzőit közvetíti.

Formái:

- Beiratkozás
- Befogadás
- Folyamatos kapcsolattartás a szülőkkel a mindennapokban
- Családlátogatás óvodába kerüléskor, vagy probléma esetén bármikor
- Nyílt napok, a szülők betekinhetnek a napi tevékenységekbe
- Közös kirándulás, családi sportnap
- Szülői értekezlet évente kétszer: szeptemberben és májusban. Tájékoztatást adunk a legfontosabb témákról, feladatokról, problémákról.
- Egyéni, személyre szóló tájékoztatás a gyermek fejlődéséről februárban
- Tavasszal óralátogatásra mennek az óvónők az iskolába készülő gyerekekkel. (Ha az iskolába készülőök létszáma eléri a 6 főt.)
- Az iskolák bemutatkoznak a nagycsoportos szülői értekezleten, tájékoztatást adnak módszereikről, programjukról – szükség szerint, a szülők igényeivel egyeztetve.

Infó kulturális kapcsolattartási forma:

Óvoda szülői ház kapcsolattartás formáinak megváltoztatása is kiemelt feladat. A megváltozott informatikai világban a kapcsolattartás is megváltozik. Így naprakészebbek, pontosabbak az átadni szükséges dokumentumok.

- Információk átadása zárt csoporton belüli levelezéssel valósul meg
- Dokumentumok kitöltésre küldése a levelezésen keresztül
- Az óvodai eseményekre való felkészülésre a felhívás szintén az interneten keresztül történik
- Az óvodában történő események fotóit a személyiségi jogok figyelembevételével az beleegyezési nyilatkozat engedélyével, interneten keresztül küldjük a szülőknek és ők is az óvodának.

17.2. Óvoda – Iskola

Nevelésünk egyik fő feladata, hogy a gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelés eredményeként belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben óvodásból iskolássá érik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembe vétele mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre. A zökkenőmentes iskolakezdés elősegítése

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

érdekében a helyi sajátosságok, szokások figyelembe vételével korrekt kapcsolatra törekszünk az iskolával.

Az együttműködés alapelvei

- Kölsönös nyitottság, bizalom nevelőpartneri viszony
- Közös dokumentumok ismerete
- Nevelési feladatok összehangolása
- Kölsönös hospitálás, közös továbbképzésen való részvétel

Céljaink

Kudarcmntes iskolakezdet és az óvoda-iskola átmenet megkönnyítése

Feladataink

- Az iskolakészültséget támogató pedagógiai munka (tanulási képességek, egyéni differenciált képességfejlesztés)
- Képességfejlesztés megvalósítása
- Tanulási zavarok kialakulását megelőző módszerek alkalmazása (korszerű tanulási munkaformák, drámapedagógia, konfliktuskezelési technikák)
- Az iskolaválasztás segítése (tanítónők megismerése, nyílt napok, közös kirándulások)
- Hospitálásra épülő együttműködés (jó gyakorlatok megismerés, az iskolába, óvodába)
- Gyermekek fejlődésének után követése (első osztályosok eredménye)

Az együttműködés formái

- Látogatások, tapasztalatcserek, fórumok

Az együttműködés tartalma

- Pedagógusok kölcsönös látogatása az óvoda nagycsoportjába, ill. az első osztályba
- Az intézményi programok megismerését célzó fórumok, előadások szervezése
- Folyamatos tervszerű ismerkedés az intézmények munkájával és a gyermekekkel
- (nyílt napok,)
- Az intézményi programokon való részvétel (szakmai előadás, szülő értekezlet)

17.3. Óvoda- Közművelődési Intézmények

Fenntartjuk és tovább ápoljuk kapcsolatainkat a társadalmi és civil szervezetekkel, közművelődési intézményekkel. Kapcsolatainkat a nevelési céljainkkal összefüggő területeken építjük ki:

- Fővárosi Állat- és Növénykerttel
- Fővárosi gyermekszínházakkal, Bábszínházzal
- Könyvtár

18. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá érik. A

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevételével mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek a sikeres iskolai munkához.

- A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.
- A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. (Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciációnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.)

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermeknél

- Az önkéntelen emlékezeti bevézés és felidézés, a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevézés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés.
- Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele.
- A cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

Az egészségesen fejlődő gyermek

- Érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni; minden szófajt használ; különböző mondat szerkezeteket, mondatfajtákat alkot; tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat (a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek); végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét.
- Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat; ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét; felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megővéséhez szükségesek; elemi mennyiségi ismeretei vannak.

Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőtten és gyermektársaival, amennyiben az iskolai légkör ezt lehetővé teszi. A szociálisan érett gyermek

- egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni; késleltetni tudja szükségletei kielégítését;
- feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladatartásban, a feladatok egyre eredményesebb elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának,

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

A hároméves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata változatlanul az egész gyermeki személyiség harmonikus fejlődésének elősegítése.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

19. A pedagógiai program értékelése

Ellenőrzési, értékelési rendszer

Az intézményértékelés az óvodában folyó minden tevékenységre, területre kiterjed, így az óvoda közvetlen környezetének a nevelés, a tanulás szempontjából fontos adottságaira és jellemzőire is. Az intézményértékelés egyben a program bevalásának értékelése is.

Az ellenőrzés, értékelés területei:

- jogszerűség
- az óvoda stratégiája
- az óvoda külső tényezői
- az óvodába járó gyermekek és családi viszonyai
- a nevelési program, tevékenységek, eszközök
- szervezeti és vezetési jellemzők
- a gyermekek fejlődési jellemzői
- személyi, tárgyi, anyagi feltételek
- az óvoda kapcsolatai
- Az értékelési eljárásrendet az Minőségőrző Program tartalmazza

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

20. Irodalomjegyzék

- Dr. Hegyi Ildikó: Fejlődési lépcsőfokok óvodáskorban, Okker Kiadó, Budapest, 1999.
- Az alternatív óvodapedagógiai törekvések Magyarországon, MOE, 1991.
- B. Méhes Vera: Az óvónő és az óvodai játék, Tankönyvkiadó, 1982.
- Balázsné Szűcs Judit: Szabadon, játékosan, örömmel 1998.
- Dr. Deliné, Dr. Fráter Katalin: Integrált személyiségfejlesztés osztatlan csoportban, 1993.
- Forrai Katalin: Zenei nevelésünk elvei és a gyermek zenei fejlődése iskolába lépésig.
- Kovácsné Dr. Bakosi Éva, Dr. Kovács György: Személyiségfejlesztés játékos tevékenységrendszerrel, Óvodai Nevelés, 1994/5.
- Dr. Tótszőllősné Varga Tünde: Mozgásfejlesztés az óvodában, 1995.
- Óvodai nevelés országos alapprogramja, 1996.
- Porkolábné Balogh Katalin, dr. Páli Judit: Komplex prevenciós program.
- Porkolábné Balogh Katalin: Kudarc nélkül az iskolában, 1997.
- Szigetváriné Kurta Jolán: Saját programkészítés talán így. Óvodai Nevelés, 1997/10.
- Dr. Takács Bernadett: Játék, játék, játék ... avagy mégsem? Óvodai nevelés, 1997 / 10.
- Maria Montessori: The Secret of childhood 1936.
- Maria Montessori: A gyermek felfedezése 1948.
- Kiss József: Montessori Mária Nevelési Rendszere (Budapest, 1930.), pp, 6-27
- forrás: <http://www.ice.fi/career-training/n-v-q> letöltve: 2019.08.27.
- Practise Guidance for the Early Years Foundation Stage (May 2008) Crown Copyright, pp 5-15.
- https://www.petroczigabor.hu/cikkek/igazgato_kollegaknak/koznevelési-torvény_modosítása_2019.html letöltve: 2019.10.29.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

21. Legitimációs záradék

1. Elfogadó határozat

A Pedagógiai Programot a nevelőtestület 100% arányú „igen” szavazatával, teljes létszámú nevelőtestületi határozatával 2025.08.26. napján elfogadta.

.....
Nevelőtestület képviselője

2. Véleményezési jog gyakorlása

A Pedagógiai Program tekintetében véleményezési jogával élt az óvoda szülői képviselete. A dokumentummal kapcsolatban ellenvetést nem fogalmazott meg.

Kelt: Budapest 2025.19.

.....
Szülői képviselője

3. Az igazgató jóváhagyása

A Pedagógiai Programot az igazgató jóváhagyta 2025.08.12. napján.

.....
Igazgató

4. Egyetértési nyilatkozat

A Nkt. 85. §-a szerint a Katica Kuckó Montessori Magánóvoda Pedagógiai Programjában szereplő többletkötelezettség igénye nem merült fel. A Pedagógiai Programot a Kids World Nonprofit Kft ügyvezetője, mint fenntartó jóváhagyta 2025.08.19. napján.

.....
A Kids World Nonprofit Kft. ügyvezetője

A legitimációs eljárás alátámasztását igazoló dokumentumok:

1. A nevelőtestület döntéséről készült jegyzőkönyv, mely 100%. számú határozatával elfogadta a helyi nevelési programot, iktatószáma:22/1 /2025.

Budapest. 2025.08.26.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

22. Érvényességi rendelkezés

A Katica Kuckó Montessori Magánóvoda 2025. augusztus 26-án jóváhagyott Pedagógiai Programjának jelen módosítása 2025-ben készült.

A módosítást a Pedagógiai Program jogszabályi háttérének változásai tették szükségessé.

Az újonnan megalkotott Pedagógiai Program jogelőd Programja: A Katica Kuckó Montessori Magánóvoda Pedagógiai Programja 2024.

Érvényessége:

A fenntartó jóváhagyását követően a kihirdetéstől lép életbe és visszavonásig érvényes. A módosított Pedagógiai Programot 2025. szeptember 1-től szükséges bevezetni.

Ezzel egyidőben hatályon kívül helyeződik a 21/1/2024. határozat számon elfogadott Katica Kuckó Montessori Magánóvoda Pedagógiai Programja 2024.

Az óvodai Pedagógiai Program értékelése, felülvizsgálata

- A Pedagógiai Programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja
- A Pedagógiai Program hatékonyság és beválás vizsgálatára az igazgatói megbízás negyedik évében kerül sor

A Pedagógiai Program módosítása – A Pedagógiai Program módosítására javaslatot tehet:

- óvodaigazgató
- nevelőtestület bármely tagja
- a Szülők képviselője
- az óvoda fenntartója

A Pedagógiai Program módosítását a nevelőtestület fogadja el és a fenntartó hagyja jóvá.

A Pedagógiai Program nyilvánosságra hozatala

A Pedagógiai program nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető. A dokumentum egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve helyeken tekinthető meg:

- óvoda honlapján,
- óvoda irattárában,
- intézmény igazgatójánál,
- külön helyre kihelyezve az óvoda öltözőjében.

A Pedagógiai Program jelen módosításának indoka:

- Törvényi jogszabályi változás

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

Tájékoztatás a Pedagógiai Programról

- Az első szülői értekezlet alkalmával az óvodaigazgató átfogó tájékoztatást ad az óvoda Pedagógiai Programjáról, mely az óvoda honlapján, az óvoda irattárában, az óvodaigazgatói irodában, valamint az öltözőben, külön kihelyezve megtekinthető.
- A fentieken túl a szülők bármely szülői értekezleten tájékoztatást kérhetnek az intézmény igazgatójától, és a csoportos óvodapedagógusoktól.
- A Pedagógiai Programmal kapcsolatos kérdéseket a nevelési év ideje alatt bárki, bármikor feltehet az intézmény igazgatójának, aki azokra az ügyintézési határidőn belül érdemi választ ad. Ennek pontos időpontja a szülővel történő előzetes egyeztetés alapján kerül meghatározásra. Szóbeli érdeklődésre, szóbeli tájékoztatást kaphat az óvoda képviselőjére jogosult személyektől.

Kelt: Budapest, 2025. augusztus 26.

.....
igazgató

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

23. Mellékletek

JEGYZÉK

***a nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális)
eszközeiről és felszereléséről***

OM: 203191

összeállította:

.....
Igazgató

2025.

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

JEGYZÉK**a nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléséről****A Katica Kuckó Montessori Magánóvoda
(1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.)**

<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Mennyiségi útmutató</i>	
csoportszoba	2	
tornaszoba	1	
logopédiai foglalkoztató, egyéni fejlesztő szoba	1	
emeleti különterem	1	
játszóudvar	1	
óvodavezetői iroda	1	
orvosi szoba és elkülönítő	1	
gyermeköltöző	2	
gyermekmosdó, WC	2	
<u>Kiszolgálóhelyiségek</u>		
tálaló-mosogató, ezen belül felnőtt étkező	1	
felnőtt mosdó	2	
felnőtt WC	2	
moslértároló	0	
szertár	1	
tálaló-mosogató,	1	

II. HELYISÉGEK BÚTORZATA ÉS EGYÉB BERENDEZÉSI TÁRGYAI

<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Mennyiségi útmutató</i>	
<i>1. Csoportszoba</i>		
óvodai fektető	25 + 20	
gyermekszék	25 + 20	
gyermekasztal	4+ 5	
fényvédő függöny	18	
szőnyeg	4	
játéktartó szekrény vagy polc	22	
hőmérő	1-1	
óvodapedagógusi asztal	0	
felnőtt szék	1-1	
eszköz-előkészítő asztal	1	
szeméttartó	5	
<i>2. Tornaszoba</i>		
tornapad	2	
tornaszőnyeg	3	
bordásfal	3	
zámoly	2	
óvodai többfunkciós mászó készlet	1+1	

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

3. Logopédiai foglalkoztató, egyéni fejlesztő szoba		
tükör	1	
asztal	1	
szék	2	
4. Játsszóudvar		
kerti asztal	2	
kerti pad	6	
babaház	1	
udvari homokozó	1	
takaróháló	1	
mozgáskultúrát, mozgásfejlődést segítő, mozgásigényt kielégítő eszközök	4	
5. Óvodavezetői iroda és Nevelőtestületi szoba		
íróasztal és forgószék	4+1	
tárgyalóasztal	1	
szék	6	
telefon	1 mobiltelefon	
könyvszekrény	1	
iratszekrény	3	
számítógép, nyomtató	1	
könyvtári dokumentum	150	
könyvszekrény	1	
8. Orvosi szoba berendezése, felszerelése a 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet előírásai szerint		
9. Gyermeköltöző		
öltözőrekesz, ruhatároló, fogas	2x20	
10. Gyermekmosdó, WC		
törülközőtartó	2x20	
falitükör	2x3	

III. TISZTÁLKODÁSI ÉS EGYÉB FELSZERELÉSEK

<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Mennyiségi útmutató</i>	
tisztálkodó felszerelések	2x16	
törülköző	4x18	
abrosz	12	

Katica Kuckó Montessori Magánóvoda

1021 Budapest, Budakeszi út 73/B.

Tel: 06 30 760 2771

Email: katicakuckoinfo@gmail.com

IV. A FELNÖTTEK MUNKAVÉGZÉSÉHEZ SZÜKSÉGES ESZKÖZÖK

<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Mennyiségi útmutató</i>	
takarítóeszközök	5 szett	
kerti munkaeszközök, szerszámok	5	
hűtőgép	1	
porszívó	1	

V. A NEVELŐMUNKÁT SEGÍTŐ JÁTÉKOK ÉS EGYÉB ESZKÖZÖK

<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Mennyiségi útmutató</i>	
1. Játékok, játékeszközök (mennyiség eszköz fajtánként)		
különböző játékformák (mozgásos játékok, szerepjátékok, építő-konstruáló játékok, szabályjátékok, dramatizálás és bábozás, barkácsolás) eszközei	30	
mozgáskultúrát, mozgásfejlődést segítő, mozgásigényt kielégítő eszközök	22	
ének, zene, énekes játékok eszközei	12	
az anyanyelv fejlesztésének, a kommunikációs képességek fejlesztésének eszközei	20	
értelmi képességeket (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és a kreativitást fejlesztő anyagok, eszközök	20	
ábrázoló tevékenységet fejlesztő (rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, kézimunka) anyagok, eszközök	20	
a természeti-emberi-tárgyi környezet megismerését elősegítő eszközök, anyagok	20	
munka jellegű tevékenységek eszközei	10	
2. A nevelőmunkát segítő egyéb eszközök		
magnetofon	2	
diavetítő	1	
projektor	1	
vetítővászon	1	
hangszer (pedagógusoknak)	15	
hangszer (gyermekeknek)	15	

VII. EGÉSZSÉG- ÉS MUNKAVÉDELMI ESZKÖZÖK

<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Mennyiségi útmutató</i>	
ételminta-vétel készlet/zacskó	100 db	
mentőláda	2	
gyógyszertár (zárható)	1	
munkaruha	biztosított	
védőruha	biztosított	
tűzoltó készülék	4	